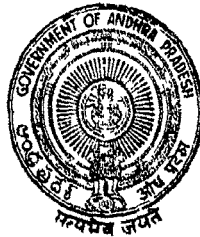

Vol. VIII

No. 2

19th March, 1975
(Wednesday)
28 Phalgun, 1896 S. E.

THE ANDHRA PRADESH Legislative Assembly Debates OFFICIAL REPORT CONTENTS

	PAGES
Oral Answers to Questions	101
Short Notice Questions and Answers.	128
Matters under Rule 341 :	
re : Steel Plant at Visakhapatnam.	133
re : Agitation of labour in Rajahmundry Paper Mills.	137
re : Boat tragedy in the Krishna river in Nalgonda District	137
Resolution :	
re : Incident in Allahabad High Court when the Prime Minister attended the High Court to give evidence.	
—(Adopted).	.. 141
Ruling by the Hon'ble Speaker :	
re : Proscription of books written by Revolutionary Writers (on the point of order raised on 24-2-75).	.. 147
Calling Attention to Matters :	
re : Extension of enhanced house rent allowance to teachers and employees of Panchayat Raj Institutions and Municipalities of Vijayawada and Guntur.	.. 149
re : Submission of the report of the One Man Pay Commission.	152
re : Absorption of casual workers in Singareni Collieries	154
re : Regularisation of the services of the employees of Board of Intermediate Studies.	155

[Contd. on 3rd cover]

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES
OFFICIAL REPORT

Fortieth day of the Fourth Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Wednesday, the 19th March, 1975.

The House met at Half-Past Eight of the Clock

(Mr Speaker Sri R. Dasaratharama Reddy in the Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

PAPER FACTORY At KURNOOL

381—

*6181-Q—Smt. J. Eshwari Bai (Yellareddy):—Will the Minister for Industries be pleased to state —

(a) Whether any paper factory is coming up in Kurnool district.

(b) if so, who are the members of the Board of Directors; and

(c) whether the Government are extending any financial assistance to this factory?

The Minister for Industries (Sri P. Basi Reddy).—(a) Yes, Sir.

(b) 1) Sri T.G. Vasanta Gupta (2) Sri Vitta Bhimarajah Setty.

(3) Sri K. Kosal Ram, I A.S. Collector, Kurnool District

(c) No Sir, but the Andhra Pradesh Industrial Development Corporation will contribute 26% of the Equity Capital of the Project.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరిబాయి :—దీనిలో ప్రభుత్వ పేరు ఎంత ? ఎంతవరకు ఖర్చుచేశారు ?

*శ్రీ పి. బసరెడ్డి (ఉరవకొండ) :—ప్రభుత్వ పేరు లేదు. ఆంధ్రప్రదేశ్ ఇండస్ట్రియల్ డెవలప్ మెంటు కార్పొరేషను 26 శాతం షేర్ కాపిటల్ ఉంది. 25 శాతం ప్రైవేటు ఖర్చునుంచి ఉంది. 30 లక్షలు డిపాజిట్ చేశారు

* An asterisk before the name indicates confirmation by the Member.

శ్రీమతి జె ఈశ్వరీబాయి —భద్రాచలములో కూడా యీ ప్లాంటు ముఖ్యమైనది. దానిసంగతి ఏమిటి ?

*శ్రీ పి. బసీరెడ్డి :—లెటర్ ఆఫ్ ఇంటెంటు వచ్చింది. అది 56 కోట్ల రూపాయల ప్రాజెక్టు

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి (గూడూరు).—సంవత్సరానికి ప్రొడక్టు ఎంత ? ఎంతమందికి ఉద్యోగాలు వస్తాయి ? కాపిటల్ ఇన్ వెస్ట్ మెంటు ఎంత ?

*శ్రీ పి. బసీరెడ్డి — అన్యువల్ ప్రొడక్టును 36 టన్నులు. ఉద్యోగాలు డై రక్టుగా 200 మందికి వస్తాయి Indirect employment is several times that number. Total investment is 36 crores

శ్రీ పి కోటయ్య .— ఈ పేపరు న్యూన్స్ ప్రింటు పేపరా ? వైట్ పేపరా ? డెకొరేషను పేపరా ?

*శ్రీ పి. బసీరెడ్డి —రైటింగ్ అండ్ ప్రింటింగు పేపరు.

RAW MATERIAL CUM TRAINING CENTRES FOR COBBLERS

382—

* 6011-Q.—SRI M. Nagi Reddy (Gurujala):—Will the Minister for industries be pleased to state

(a) whether the Government propose to set up raw-material cum training centres in every district to supply finished leather to cobblers and others,

(b) if so, when ; and

(c) the estimated cost for each of the centres?

SRI P. BASI REDDY (The Minister for Industries) .—(a) & (b) Development of Leather Industry is now undertaken by the Leather Industrial Development Corporation This corporation has plans to set up raw-material Depot in all districts and it has already opened Depot at places in the state viz., i) Hyderabad city ii) Warangal, iii) Khamam, iv) Prakasam District, v) Vijayawada, vi) Visakhapatnam vii) Nalgonda viii) Kurnool The Corporation has no programme to start training centres in each district but, however, it has so far opened training centres at Vijayawada, Hyderabad and Cuddapah.

(c) The estimated cost of each raw-material depot is Rs 5 lakhs.

SRI A. SRIRAMULU (Eluru).—What are the facilities for training in these centres and how many persons can be trained in one centre.

*శ్రీ పి. బసీరెడ్డి .—ట్రయినింగు సెంటర్సు మూడు ఉన్నాయి. మైద్రాబాదు, విజయవాడ, కడప. So far 350 persons have been trained, with a stipend of Rs. 100. They are trained in modern leather.

శ్రీ యన్ వెంకటయ్య — ఈ చర్యం గ్రామాలనుంచి మద్రాసువారు కొని అక్కడనుంచి చెప్పలు ఉత్పత్తి చేసి ఇక్కడకు మనకు పంపిస్తున్నారు. హరి జనులు చాలామంది ఉన్నారు అవకాశాలున్న ప్రతి జిల్లాలోనూ యీ ప్రొడక్టును సెంటర్స్ ట్రయినింగు సెంటర్స్ ఏర్పాటు చేయడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తారా? వారికి స్వయంగా ఉద్యోగావకాశాలే కాకుండా వారు సుఖంగా బ్రతకవచ్చు.

* శ్రీ పి. బసీరెడ్డి — ఇప్పుడు అడ్మినిస్ట్రేటివ్ స్టాఫ్ కాలేజీవారు సెన్ సెన్ తయారు చేశారు. 50 శాతం వరకూ మన రాష్ట్రంనుంచి ఇతర రాష్ట్రాలకు పోతున్నది కాబట్టి యీ లెడర్ ఇండస్ట్రీ కార్పొరేషనుకూడా మధ్యలో ఇంటర్ మిడియరీ లేకుండా ప్రతి జిల్లాలోనూ లెడర్ డెవలప్ మెంటు కార్యక్రమాలు చేయాలని ఉంది ఏప్రిలు నెలాఖరుకు ఒక శ్రీకాకుళం జిల్లా తప్ప అన్ని జిల్లాల్లోనూ యీ డెవలప్ మెంటు గురించి ఏర్పాటు చేస్తారు.

శ్రీ బి. రామశర్మ :— 11 కేంద్రాలు శివడా కేంద్రాలు ఏర్పాటు చేశామన్నారు. ఈ కేంద్రాలలో ఎంతమంది ట్రయినింగు అవుతున్నారు? ఏ ఏ జిల్లా లకు యీ ముడిసరుకు ఎంతవరకు సేకరించారు?

* శ్రీ పి. బసీరెడ్డి :— ఆ డిటెయిల్స్ లేవు. ఇప్పుడు కలకత్తా యు పి. మద్రాసు నుంచి లెడర్ తెప్పిస్తారు. మొదట కాష్ బేసిస్ పయిన ఇస్తారు. ఆ కేంద్రాలవారు మిగిలిన కేంద్రాలకు పంపిస్తారు. మొదట కాష్ బేసిస్ పయినే ఇస్తారు. కొంతకాలం పోయిన తరువాత క్రెడిట్ బేసిస్ పయిన ఇస్తారు.

శ్రీ డి. వెంకటేశం (కుప్పము) :— మన రాష్ట్రంలో ముడి సరుకులేదంటారా?

* శ్రీ పి. బసీరెడ్డి :— మన రాష్ట్రంలో బఫెకాన్ 5.65 లక్షలు వైన్ కాటిల్ 10 లక్షలు, పీప్ స్కిన్ 5 లక్షలు, గోట్స్ 17.5 లక్షలు.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :— కాన్పూర్ లో లెడర్ లేకుండా కొన్ని పరిశ్రమలు దెబ్బతిన్నవి 11 కేంద్రాలు ఏర్పాటు చేశారు మనకున్న ముడి చర్యము చాలునా లేక బయటనుంచి తెప్పించుకోవాలా?

* శ్రీ పి. బసీరెడ్డి :— మనకు హైదరాబాదు గుంతకల్లులలో ఉన్న కేంద్రాలు పనిచేయడం లేదు. క్రితం వారమే గుంతకల్లు ప్రొడక్టును ప్రారంభించారు హైదరాబాదు కేంద్రం కూడా రి-హేబిలిటేట్ చేస్తారు. రాజగోపాలరావుగారి నుంచి లెడర్ కొంటున్నారు మిగిలినవి మద్రాసు, యు పి. బెంగాలు నుంచి తెస్తున్నారు.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ (వెనుగొండ) :— మనకు ముడి వోళ్ళు చాలక మద్రాసునుంచియు పి.నుంచి తెస్తున్నామా? లేక లెడ్డి పియమ్సును తెప్పిస్తున్నారా? 5-10-85 ఇలాగ 505 శాత్రిలు మన ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఉన్నాయి వోళ్లు. ఇవన్నీ దానింగు చేసి మాన్ ఎగుమతి చేసే యూనిటు ఒకటి ఉంది. మరి రెండు యూనిట్సుకు ప్రయత్నం చేయాలి. వెనుకబడిన రాయలసీమకు యీ యూనిట్సుకు కేంద్ర

ప్రభుత్వం పరిష్కారము ఇచ్చారా? తోట్ల ఉత్పత్తి చేస్తున్నప్పుడు మనకు ఒక కోటి రూపాయలు ఫారిన్ ఎక్స్‌చేంజీ వస్తుంది నిరుద్యోగ సమస్య సాల్వ్ అవుతుంది. కాబట్టి ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకుని ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తారా?

* శ్రీ పి. బసీరెడ్డి :—రాష్ట్ర ప్రభుత్వముకు దీని ప్రాముఖ్యత ప్రాధాన్యత బాగా తెలుసు. ఫారిన్ ఎక్స్‌చేంజీ ఎరన్ చేయవచ్చు. హెడ్స్ అండ్ దానింగ్ కు అప్లయ్ చేసే వారు తెటర్ ఆఫ్ ఇంటెంటు యివ్వలేదు on the ground that there will be distertion of trade, the trade which other States are enjoying will be disturbed. We have written to the Government of India that if at this rate the Government of India takes up a decision, the backward areas will be backward so our skins are being sent out of the State to the extent of 80%. So, we must get some tanneries. So far they have given one letter of intent for skins, we are trying our best to secure more. Andhra Pradesh Industrial Development Corporation has obtained a letter of intent for tanneries and foundation stone for it was laid recently at Vijayanagaram recently.

8-40 a.m.

శ్రీ డి. రామారావు —విజయవాడలో ఈ కర్మాగారం చాలా అభివృద్ధిని సాధించింది కాని వారికి తగినటువంటి ప్రోత్సాహం లేదని చెబుతున్నారు. అక్కడ ఎక్కువమంది ట్రెయినింగు అవడానికి అవకాశం కల్పిస్తారా? ఆ యూనిట్ కు ఎక్కువ డబ్బు కేటాయిస్తారా?

* శ్రీ పి. బసీరెడ్డి :—ఆ కార్పొరేషను చాలా చురుకుగా పని చేస్తున్నది. ఈ ట్రెయినింగు పొందే వారి సంఖ్య ఇన్ క్రిజు చేయడానికి వారికి ప్రోగ్రాం ఉన్నది ఇప్పుడు డీలర్సును కూడా ఏర్పాటు చేసారు వారికి లెడర్ కూడా సప్లయ్ చేస్తున్నారు కొన్ని షో రూములు కూడా హైదరాబాదులో ఏర్పాటు చేయబడినాయి. They have become already very popular.

శ్రీ వి. బి. తిరుమలయ్య (వికారాబాదు S.C.) —ఆ పదకొండు సెంటర్సు ఎక్కడెక్కడ నడుస్తున్నాయి? ఇవి స్థాపించడానికి బ్యాంక్ వద్ద పరియాలకు ఆరు మాత్రాల పథకం క్రింద ఏమైనా డబ్బు వచ్చిందా?

* శ్రీ పి. బసీరెడ్డి :—లెడర్ కార్పొరేషనుకు సుమారు 25 లక్షల రూపాయలు ఆరు మాత్రాల పథకం క్రింద ఇవ్వడం జరిగింది మొత్తం 50 లక్షలు మార్జిన్ మనీ గవర్నమెంటు ఇచ్చింది. హైదరాబాద్, వరంగల్, ఖమ్మం ప్రకాశం డిస్ట్రిక్టు విజయవాడ, నికాఖపట్టణం, నల్గొండ, కర్నూలు, గుంటూరు, నిజామాబాద్, కాకినాడలలో ఉన్నాయి.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—బొగ్గు, బెరైట్స్, ఇతర ముడి పదార్థాలకు సంబంధించినటువంటి ఇండస్ట్రీసు ఇతర రాష్ట్రాలలో ఉన్నాయి కాబట్టి మీ రాష్ట్రానికి తెటర్ ఆఫ్ ఇంటెంటు ఇవ్వమని అవడాన్నిబట్టి చూస్తే మన రాష్ట్రాన్ని ఇండస్ట్రీయల్ డెవలప్ చేయడానికి అంత శ్రద్ధ సెంట్రల్ గవర్నమెంటు చూపడం లేదని అనుకుంటున్నాము. ఇక్కడ ఎక్కువగా ముడిపదార్థాలున్నాయి కాబట్టి ఈ బేస్టు ఇండస్ట్రీసు ఇక్కడ పెట్టడానికి మీరు ఏమి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు?

శ్రీ జె. వెంగళరావు — ఈ విషయంలో మీ కంటే షట్పదలగా మేము ఉన్నాము మనకు శక్తి ఉన్నంత కాలం మనం తీసుకొని వస్తాము మద్రాసువారు తీసుకొని వెళ్లి పమి చేస్తారు? వారికి త్రాగడానికి నీళ్ళు లేవు, తినడానికి తిండి లేదు అక్కడ పెట్టి పమి చేస్తారు? ఇక్కడకు వచ్చి తీరాలి.

* Sri P. Basu Reddy — We have written to the Government of India very strongly and we are following it up when we go there

AUCTION OF RESERVE FOREST TOPES

383—

*6146-Q.—Smt J Eshwari Bai — Will the Minister for Forests be pleased to state

(a) whether the annual auctions of reserved forest topes were held during the months of November and December, 1974,

(d) if so, whether a statement of the auctions and the amounts of bid will be furnished to this House with comparative figures for the year preceding,

(c) whether the Minister is aware of any complaints about the D F.Os in releasing coups to certain pet contractors in important forests, specially in Adilabad Division; and

(d) whether it is a fact that one Ramachandriah, a Forest contractor of Adilabad, who does not possess even an encumbrance certificate was allowed to bid in the auction and take number of coups as against other contractors whose bid was higher?

Sri Md. Ibrahim Ali Ansari (The Minister for Forests) :—

(a) The annual auctions of reserved forest topes in Telangana area were held in the months of November and December, 1974.

(b) A statement is placed on the table of the House.

(c) No.

(d) The bids offered by one Sri B. Ramachandriah were not accepted and no unit was sold to him because he did not pledge the fixed deposit receipt for rupees one lakh in the name of the Divisional Forest Officer.

STATEMENT PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

(answer to clause (b) of L.A.Q No 6146 put by Smt J.
Eswari Bai, M L A)

Name of the Division	No of units sold during 1974	Amount fetched	No of units sold during 1975.	Amount fetched.
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
Adilabad Circle				
		Rs		Rs.
1 Adilabad	22 (Area 613 47 Hecs)	22,60,800	26 (Area 624 51 Hecs)	28,59,800
2. Nirmal	33	55,43,400	40	82,93,600
3 Jannaram	—	—	4	1,71,500
4. Mancherla	6	2,23,800	7	4,73 700
5 Bellampalli	2	54,100	2	1,53,500
6. Kagaznagar	5	6,20,000	5	4,95,500
	68	87,02,100	84	1,24,47,600
Khammam Circle :				
1. Khammam	7	1,58,000	11	5,26,000
2. Kothagudem	13	7,45,900	13	15,61,900
3. Paloncha	13	6,45,800	17	12,72,800
4. Bhadrachalam North	18	5,58,600	12	13,43,000
5. Bhadrachalam South	7	6,84,100	16	17,76,000
	58	27,92,400	69	64,79,700

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
Hyderabad Circle :				
1 Nizamabad	23	7,36,000	Not sold but departmental extraction being taken up	
2 Kamareddy	39	7,83,300	30	13,63,100
3. Medak	21	3,84,900	20	7,06,600
4 Hyderabad	9	91,760	9	1,57,400
5 Mahbubnagar	4	98,500	4	1,43,00
6 Nagarkurnool	26	8,18,500	25	14,90,100
7 Nalgonda	3	16,623	3	22,700
	125	29,29,585	91	38,82,900
1 Karimnagar	55	32,90,500	46	47,25,500
2 Warangal	25	19,29,000	25	29,96,000
3. Warangal South	—	—	8	10,13,500
4 Karimnagar East	33	32,56,630	32	42,85,500
	113	84,76,130	111	1,30,20,500

శ్రీమతి జె ఈశ్వరీబాయి :—ఈ డి. ఎఫ్. ఒ మైన కంప్లయింట్లు వచ్చాయా? రామచంద్రయ్య అనే ఆతను కాంట్రాక్టరు కాదు. ఆయనకు సర్టిఫికేట్ కూడా లేదు ఇంకా ఎక్కువ పాడిన వారు ఉండగా వారికి ఇవ్వకుండా వీరికి ఎందుకు ఇచ్చారు? డి. ఎఫ్ ఒకు అనుకూలమైనటువంటి మనిషికి ఇవ్వడం జరిగిందా?

శ్రీ ఇబ్రహీం అలీ అహ్మదీ :—ఇవ్వలేదు.

శ్రీమతి జె ఈశ్వరీబాయి :—వారికి ఇచ్చినట్లుగా మా దగ్గర ఇన్ ఫర్మేషను ఉంది.

Mr. Speaker:—The answer is it was not given to him.

Smt. J Eswaribai :—You are giving the same statement what the Forest people had given you.

Sri Md. Ibrahim Ali Ansari —I don't know what is the basis of the hon Member's information. If she could pass on the information to me, I will look into it.

Mr Speaker —There is no question of looking into it. You have made a statement

Sri Md Ibrahim Ali Ansari —She said I am making a wrong statement.

Sri Kondalakshman Bapuji :—Is it a fact that one officer had been kept under suspension and enquiry is going on. He has managed to give all false information

Sri G Kotiah —To participate in the bidding encumbrance certificate is not at all necessary.

శ్రీమతి జె ఈశ్వరీబాయి —పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ సర్ శ్రీ కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీ గారు లేచి కొన్ని వివరాలు చెప్పారు. మంత్రిగారు చెప్పినది రాంగ్ ఇన్ ఫర్మేషను కాబట్టి దానిపై తమరు రూలింగు ఇవ్వాలి

Sri A. Sriramulu —I am raising a Point Of Order, because that needs some clarification. I am inviting your attention to Rule 48 in regard to supplementary questions. Rule 48 (2) Any Member when called by the Speaker may put a supplementary question for the purpose of further elucidating any matter of fact regarding which an answer has been given. The rule is very specific, unless a member is called by the Speaker he cannot stand and talk. I would request you to give a ruling on this and very rigidly enforce this particular provision.

శ్రీ జె వెంగళరావు —అందరి విషయంలో కూడా తమరు పాటించాలి. మీరు బాగా అబ్బర్వు చేయాలి మీరు చెప్పింది

Sri A. Sriramulu —I am prepared to abide by it

శ్రీ జె వెంగళరావు అధ్యక్షా, నేను మీతో చెబుతున్నాను. స్పీక్రుగా ఫోలో కావాలని.

Sri A. Sriramulu —Certainly Let not the Chief Minister intervene like that. After all I am quoting the rule. I am requesting the Speaker to enforce the rule. I have got a right to catch your eye

Sri J. Vengal Rao —I have also got a right

Sri A. Sriramulu What is this Chief Minister's intervention. As a leader of the House he must maintain certain standards and dignity. Why should he rise every time. He is forgetting that he is a leader of the House, like an ordinary member he is rising in his seat

శ్రీ జె వెంగళరావు —నేను ఇంటర్ ఫియర్ కాలేదు. ఆయన చెప్పింది నేను సహార్డు చేస్తున్నాను.

శ్రీ వి శ్రీకృష్ణ :—ఇప్పుడు రూల్ కోట్ చేసారు. అదీ అందరికీ స్పంది. స్పీకరుగారు రూలును అబ్జర్వ్ చేయడానికి మనం కూడా సహాయం చేయాలి. ఎవరిని పిలిస్తే వారు లేవాలి,

శ్రీ జె. వెంకటరావు :—మేము అది వెల్లెకం చేస్తున్నాము. అలాగ ప్రభుగా అందరి విషయంలో ఉండాలి

శ్రీ జి. కోటయ్య :— ఫారెస్టు బిడ్డింగులో పాల్గొనడానికి ఎన్కోంబెన్సు ఫికెట్ అవసరం లేదు. వారు పాట పాడలేదని మంత్రిగారు అన్నారు. శ్లోలో ఉన్న డి థాగం కేవలం డిస్టిక్టు ఫారెస్టు ఆఫీసుమీద లేనిపోని దుమ్ము యడానికి చేసినది

Mr Speaker:— There is no point at all.

*Sri Konda Lakshmana Bapuji :—Whether the Minister has got information that an officer was suspended by the District Forest officer and enquiry is in progress against him? Whether he has made to give false allegations against the present one ?

8-50 a.m.

Sri Md Ibrahim Ali Ansari :—Yes, Sir. This was published in a local newspaper. This local newspaper always gives false reports.

شری مسعود احمد - اسسکر صاحب یہ سوال میری کانسیٹی ٹیونس سے متعلق ہے - میرا یہاں سوال یہ ہے کہ کسی ہراج میں بولی دیئے کے لئے کیا کسی کنٹراکٹر کو مالوس سرٹیفیکٹ بیس کرنا ضروری ہے - دوسرا سوال یہ ہے کہ کیا یہ صحیح ہے کہ شری راجیدریا نے ایک لاکھ روپے کے فکس ڈپازٹ پیش کیا تھا لیکن وہ ڈی - یف - او یا فارسٹ ڈائریکٹ کے نام پر منتقل نہیں ہوئے اسلئے انکی بولی قبول نہیں کی گئی - تیسرا سوال یہ ہے کہ اس دن ۶ کوپر ہراج ہوئے ۳۰ فائل ہوئے - ان میں راجیدریا نے ایک بھی نہیں لیا - چوتھا سوال یہ ہے کہ کیا یہ صحیح ہے کہ بعض کنٹراکٹرس لوگوں کو بکڑ کر ایک اسٹ افسر کو بلا کر میل کرنے کی کونسل کر رہے ہیں -

Sri Md. Ibrahim Ali Ansari :—Sir, whether it is a question of explanation, I am not able to understand.

Mr Speaker :—I too could not understand.

శ్రీ మసూద్ అహమ్మద్ :— ఏ దై నా కూవ్ అక్సన్లో తీసుకొనే దానికి ఎన్కోంబెన్స్ సర్టిఫికేటు, సాల్ వెన్సి సర్టిఫికేటు అవసరం ఉన్నదా ? అనాడు 80 కూవ్లు అక్సన్ అయినాయి ఆ 80 కూపులలో 38 కూపులు ఫైనలైజ్ అయినాయి. ఆ 38 కూపులపైకి రామచంద్రయ్య ఒక్క కూవ్ తీసుకున్నాడా ? ఒక లక్ష రూపాయలు ఫికెన్డ్ డిపాజిటు ఫారెస్టు డిపార్టు మెంటుకు ట్రాన్స్ఫర్ కాలేదని డి ఎఫ్. జి. ఆ ఫికెన్డ్ డిపాజిట్ ఒప్పక ఆయన తీసుకోలేదు కొందరు వ్యక్తులు, కొందరు నాయకులను పట్టి కొందరు చేపరు వాళ్ళను పట్టి ఒక అసెస్టు ఆఫీసరును బ్లాక్ మెయిల్ చేయడానికి ప్రయత్నాలు చేస్తున్నది వాస్తవమేనా ?

Sri Md. Ibrahim Ali Ansari :—The question is whether it is a fact that one Sri B. Ramachandraiah, a forest contractor of Adilabad who does not possess even the encumbrance certificate was allowed to bid in the action against other contractors whose bid was higher. My reply is that the bids offered by one Sri B. Ramachandraiah were not accepted and no unit was sold to him ; because he did not pledge a fixed deposit receipt for Rs. 1,00,000 in the name of the Forest Officer. It is very clear Sir.

Sri Konda Lakshman Bapuji :—The question is whether Sri B. Ramachandraiah produced a fixed deposit of Rs. 1,00,000 and that amount was rejected because it was not transferred Is it a fact ?

Sri Md Ibrahim Ali Ansari :—Because he did not pledge Rs. 1 lakh .

Sri Konda Lakshman Bapuji :—He produced that fixed deposit but it was not transferred.

Sri Md. Ibrahim Ali Ansari :—Those details are not with me at the moment.

MAKING TALUKS CO-TERMINEUS WITH PANCHAYAT SAMITHIES 384—

***5601 Q.— Sri M. Nagi Reddy :—** Will the Minister for Panchayat Raj be please to state:

(a) whether the Government propose to make taluks co-terminus with Panchayat Samithis to achieve better results;

(b) if so, when it will materialise and

(c) whether a copy of the details of the proposed set up will be placed on the Table of the House ?

Panchayat Raj Minister (Sri Lukalapu Lakshman Dass):—
(a) Yes, Sir.

(b) and (c) The matter is under examination.

శ్రీవి. శ్రీకృష్ణ :—బ్రిటిష్ వాళ్ళ హయాములో పెట్టినటువంటి రెవెన్యూ డివిజన్స్ అట్లాగే ఉన్నాయి. ఇందులో ఒక ఫిర్కా వెళ్ళి యింకో ఫిర్కాలో పాకెట్స్ గా ఉన్నవి ఉన్నాయి. ఖమ్మం జిల్లాలోనే యింకో ఫిర్కాలో రెండు విలేజెస్ ఈ ఫిర్కావి ఎన్ క్లెయిన్ ఉన్నాయి. ఆ డివిజన్స్ మార్చాలి. ఒక రెవిన్యూ ఫిర్కా మూడు సమితులలో ఉండే వద్దతిలో యున్నది. ఇది చాల యిన్ కన్ వీనియన్స్. అడ్మినిస్ట్రేటివ్ రిఫారమ్స్ కమిటీ రిపోర్టు ఉన్నాయి. పంచాయతీ రాజ్ లో సవరణ చేయడానికి రెండు కమిటీలు వేసి వాటి సిఫార్సులు ఉన్నాయి. చాల యిన్ కన్ వీనియన్స్ ఫీల్ అవుతున్నారు. ఈ పంచాయతీ సమితులు, ఫిర్కాలు, పోలీసు డిపార్టుమెంట్, ఎక్ సైజ్, రిజిస్ట్రేషన్ యి వ స్మీ థెసిలిటేట్ చేయడానికి ఒకే సెంటర్ లో వెళ్ళి పనులు చేయించుకోవడానికి వీలుగా ఏర్పాటు చేయాలి. స్వతంత్రం వచ్చి 27 ఏళ్ళు అయింది వెనుకటి డివిజన్స్ తప్ప మారలేదు. దానిమీద అవసరం అయితే స్పెషల్ స్టాఫ్ వేసి చేస్తే అడ్మినిస్ట్రేటివ్ థెసిలిటీస్ వస్తాయి పీపుల్ కు కన్ వీనియన్స్ వస్తుంది ఖర్చులు తగ్గుతాయి. అది ఏదె నా చేయడానికి ప్రభుత్వం పయత్నం చేస్తారా ?

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాస్ — 1968 లో యివన్నీ ఆలోచనచేసి వెంగళరావు గారి కమిటీలో సమితులు, తాలూకా యివి రెండు కోటర్మిన్స్ గా ఉంటాలని సూచన చేశారు 1968 రిపోర్టు 1974 వరకు మూల పడి పోయింది. ఇప్పుడే తీసివేశాము దానిమీదనే యివన్నీ జరుగుతున్నాయని మనవి చేస్తున్నాను. అందుచేత దీనిని గురించి తీవ్రంగా ఆలోచన చేయడం జరిగింది రాష్ట్రం మొత్తంపైన నాలుగు రీజన్ లో కాన్ ఫరెన్ సెస్ లో అందరి ఓపినియన్ తీసుకుంటే మెజారిటీ ఆఫ్ ఓపినియన్ ఏమంటే తప్పకుండా యివి రెండు టర్మిన్స్ గా ఉంటాలని సలహాలు యిచ్చారు దానిపై ఆఫీర్స్ కాన్ ఫరెన్స్ పెట్టడం జరిగింది. ఇప్పుడు సెక్రటరీస్ లెవెల్ లో యిది జరుగుతున్నది. ఇది వేగంగా ఆయిపోయిన వెంటనే ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువచ్చిన తరువాత ప్రభుత్వం దీనిని గురించి ఆలోచన చేస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ — సెక్స్టు ఎలక్షన్స్ వచ్చేలోపల ఏదో బిల్లు పెట్టబోతున్నారు. తరువాత సెలక్టు కమిటీకి పోయి సెక్షన్ లో వస్తుంది ఈ లోపల ఈ పని కూడ నెరవేర్చి రాబోయే ఎలక్షన్స్ లో ఈ పద్ధతిమీద జరపడానికి ప్రభుత్వం హామీ యిస్తుందా?

శ్రీ జె వెంగళరావు — సెలక్ట్ కమిటీలో మీరంతా ఉంటారు గదా? అప్పుడు చెప్పండి.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ — సెలక్ట్ కమిటీకి దీనికి డిఫరెన్సు యున్నది. సెలక్ట్ కమిటీ రిపోర్ట్ అయ్యేటప్పటికి అడ్మినిస్ట్రేటివ్ గా పైవ్ తీసుకుంటారా? అట్లాంటి మార్పులు చేయడానికి?

శ్రీ జె వెంగళరావు — దీనిని తీసుకోవాలంటే కొన్ని యిబ్బందులు ఉన్నాయి దీనికి కమిటీ వేయాలి డిజూర్మిషన్ చేయాలి ఆలోచిస్తున్నది గవర్నమెంట్.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి — సంచాయితీ సమితుల రిడిలిమిటేషన్ కు అమెండ్ మెంట్ తీసుకురావలసిన అవసరం లేదు ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆర్డర్ తో చేసుకోవచ్చు. యాక్ట్ లోనే ప్రొవైడ్ చేసుకున్నారు 1964 లో. ఇప్పుడు ఒక్కొక్క సమితిలో రెండు తాలూకాలు ఫిర్కాలు ఉంటున్నాయి. కొన్ని చోట్ల మూడు తాలూకాల గ్రామాలుకూడ ఉన్నాయి. ఇన్ ఫర్ మేషన్ కావాలంటే తాసిల్దారు దగ్గరనుంచి రాదు గందరగోళ గా యున్నది ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆర్డర్ తో వెంటనే ఈ సమితులను పునఃసర్దుబాటుచేసి తాలూకా స్థాయికి ఆయినా పెంచే దానికి అభ్యంతరం ఉండదు. ఆ స్థాయికి పెంచేదానికి ఏర్పాటుచేస్తారా?

శ్రీ జె వెంగళరావు — నేను యిచ్చిన రిపోర్ట్ లోకూడ తాలూకాలు, సమితులు కోటర్మిన్స్ గా ఉండాలని వ్రాశాము అది చేయాలంటే కమిషన్ మోదిరిగా చేయాలి వారు చెప్పినట్లు యాక్ట్ అక్కరలేదు. ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆర్డర్ తో చేయవచ్చు దానికోసం ఆలోచిస్తాము. ఇప్పుడున్న యిబ్బందులలో పై నాన్నియల్ గా ఎక్స్ ప్లా కమిట్ మెంట్ వస్తుందా అనే విషయాన్ని ఆలోచిస్తున్నాము. చూస్తాము కమిటీని అప్పాయింట్ చేయడం కొరకు కూడ చూస్తాము.

శ్రీ ఎ. హనుమంతరావు — సమితులను తాలూకాల క్రింది మార్చడానికి ఆలోచిస్తున్నామన్నారు. పశ్చిమగోదావరి జిల్లా గోపాలపురం సమితిలో పోలవరం తాలూకాలో ఉక్కుకూడ కొన్ని యిన్ క్లూడ్ అయి ఉన్నాయి, అలాగే సమితులకు తాలూకావైజ్ గా మార్చేటప్పుడు అసెంబ్లీ నియోజకవర్గాలను కూడ సమితుల మేరకు లిమిట్ చేస్తే బాగా ఉంటుందని నా సూచన ఎూడు సమితులలో ఒక్కొక్క లెజిస్లేటర్ సభ్యుడుగా ఉండవలసిన అగత్యం పడుతున్నది. వారికి ఏమి చేయాలనేది పాలుపోవడంలేదు. ఇదికూడ ఆలోచించి సమితి, తాలూకా, కాన్స్టిట్యూయన్స్ మూడు కలిసి ఒకే వర్గంలో ఉంటే బాగుంటుందని నా సూచన అది ఆలోచనలో యున్నదా?

శ్రీ జె వెంకటరావు — అసెంబ్లీ నియోజకవర్గాలు మన చేతిలో లేదు సెంట్రల్ యాక్ట్ డిలిమిటేషన్ కమిషన్ యున్నది తాలూకా యాక్ట్ ఎ యూనిట్ గా కోటర్మిన్ చేస్తే అటోమాటిక్ గా నెక్స్ట్ 10 సంవత్సరాలలో అది వస్తుంది. దానికి డిలిమిటేషన్ యాక్ట్ లోనే యున్నది. ముందు మనం యిది చేయకుండా అది రాదు. రెవెన్యూ యూనిట్ చేస్తే అల్టిమేట్ గా అది వస్తుంది.

శ్రీ పి రామచంద్రారెడ్డి :— తాలూకాలను, పంచాయితీ సమితులను కోటర్మిన్ చేయకముందు తాలూకాలను రీ ఆర్గనైజ్ చేయవలసిన అవసరం యున్నది పూర్వం రోడ్డు రవాణా సౌకర్యాలు లేకముందు రివర్స్ ను పొందరిగా పెట్టుకొని తాలూకా చేసినారు డిలిమిటేషన్ కమిషన్ వారుకూడ ఈ యిబ్బందికి గురి అయినారు. పంచాయితీ సమితులను తాలూకాలతో కోటర్మిన్ చేసేటప్పుడు తాలూకాలను కూడ స్కూల్ స్కేల్ లో రీ ఆర్గనైజ్ చేస్తారా?

శ్రీ జె వెంకటరావు :— సమితి పరియా తాలూకా అయిపోయింది. కోటర్మిన్ అయితే అదే తాలూకా అవుతుంది. అదే సమితి అవుతుంది ప్రాక్టీకల్ గా ఉన్న డివిజన్ మడడానికి కమిషన్ వేయాలని ఆలోచన స్టాఫ్ అంతా కొంత వృధా అవుతుంది. అడ్మినిస్ట్రేటివ్ గా వయబుల్ యూనిట్ కావాలి రెవెన్యూనకు ఒకటి, డెవలప్ మెంట్ కు ఒకటి, యివి వృధాగా కాకుండా, టవర్ హెడ్ చార్జెస్ యిన్ని కోట్ల రూపాయలు భరించేదానికన్న వీరందరిని సక్రమంగా యూజ్ చేసుకొని వయబుల్ యూనిట్ చేసి ప్రజలకు అందుబాటులో అడ్మినిస్ట్రేషన్ యిస్తే బాగా జరుగుతుంది. ఇప్పటికే బరెన్ ఎక్కువ అయిపోయింది డిపార్ట్ మెంట్స్ మీద. ఆరకంగా ఉన్న స్టాఫ్ ను యూజ్ చేసుకొని ప్రజలకు అందుబాటులో అడ్మినిస్ట్రేషన్ యివ్వాలనే థింకింగ్ తో ఆలోచించబడింది దాని ప్రకారం చేస్తాము.

9-00 a.m.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— ఈ పంచాయితీ సమితి పరియాన్ కాన్స్టిట్యూట్ చేయడంకూడా, ఇదేదో పొలిటికల్ ఎక్స్ పీడియెన్సిబిల్టీ, ఆరకమైన కన్సిడరేషన్స్ బట్టి జరిగింది. అదలావుంచి, అసలు పంచాయితీ సమితులే—ఇన్ స్టిట్యూషన్స్ ఆఫ్ పొలిటికల్ ఫాక్ షన్స్ అండ్ కరప్షన్, ఆరకంగా తయారైనది కాబట్టి అసలు వాటిని ఎజాలిష్ చేస్తే బాగుంటుందేమో ఆలోచిస్తున్నారా?

శ్రీ జె వెంకటరావు — ఎజాలిష్ చేయడం కాదు. నేను చెప్పించేమంటే—మన రాష్ట్రంలో యిప్పుడు సుమారు 192 రెవెన్యూ తాలూకాలు ఉన్నాయి; 221 పంచాయితీ సమితులు ఉన్నాయి, చాలాచోట్ల పంచాయితీ సమితులకు

బిల్డింగ్స్, ప్లాఫ్ ఉన్నాయి. మీరు చెప్పినట్లుగా, వెనకటి బ్రిటిష్ గవర్నమెంటు టైములో, నైజాము గవర్నమెంటు టైములో ఏర్పడిన తాలూకాలు వయొబుల్ గా ఉన్నట్లుగా లేవు. ఎక్స్ ప్రా ఫినాన్సియల్ కమిటీ మెంట్ లేకుండా యీ ప్లాఫ్ ను వీటిని ఉపయోగించుకొని సక్రమంగా అభివృద్ధి చేయాలని ఆలోచన. పాలిటికల్ గా ఆ విధంగా అవుతుందేమోనని ఇండిపెండెంట్ కమిషన్ తో విచారించి చేయాలని ఆ మాట నేను చెప్పాను.

శ్రీ పంకా సత్యనారాయణ — గతంలో మీ టిపోర్టు ఉదహరించినదానిని జేస్ చేసుకుని పంచాయతీరాజ్ మంత్రిగారు రాష్ట్రమంతా తిరిగి అందరి ఒప్పీనియన్ తీసుకున్నారు. ఆ రకంగా డై రెక్ట్ ఎలక్షన్ విషయంలో నా అజ్జెక్ట్ అని అందరూ చెప్పారు. ఆ మేరకు మీరు అమెండుమెంటు తీసుకురాబోతున్నారు. దానికి దీనికి ఇంటర్ లింక్ ఉంది. అందుచేత, పంచాయతీ ఎలక్షన్లు, పరిషత్తు ఎలక్షన్లు యివి జరగబోయేలోపలే యివి కో కెర్మినస్ చేయడంకొరకు, కమిషన్ ను తక్షణమే ఏర్పాటుచేసి ఎలక్షన్లు వచ్చేనాటికి కో కెర్మినస్ బిజినెస్ ఎందుకు పూర్తి చేయరు? అందుకుగాను మీకున్న ఇబ్బంది ఏమిటి?

శ్రీ శై వెంగళరావు — కష్టమండీ. చూద్దాం, ఎంతవరకూ చేయగలమో. దానిపై నేను కమిటీ మెంట్ ఎన్క్వైరెన్స్ యివ్వలేను.

DEVELOPMENT OF HYDERABAD CITY UNDER SIX POINT FORMULA 385—

*6182 Q.— Smt. J. Eashwari Bai — Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state.

(a) whether the Central Government has released a sum of Rs. (one) crore for the development of Hyderabad City, as per the Six Point Formula,

(b) if so, when the amount was released to the concerned authorities to go ahead with the work, and

(c) whether the Minister will be pleased to lay on the Table of the House a copy of the blue print for the development plan?

The Minister for P. W. D. (Sri Venkata Rao) (Deputising the Minister for Municipal Administration).—(a) The Government of India, Planning Commission have agreed to release a sum of Rs. 1 crore as special financial assistance for the Capital Development under the Six Point Formula during 1974-75

(b) As the amount of Rs. 1 crore has not yet been actually released by the Government of India, a sum of Rs. 30 lakhs has since been released to the Municipal Corporation of Hyderabad as an advance from the contingency fund for the execution of certain development schemes in addition to a sum of Rs. 5 lakhs already released to the Special Officer, Urban Development Authority for doing the preparatory work for setting up of an Urban Development Authority for the Hyderabad Metropolitan Region.

(c) A statement showing the outline programme of works formulated and sent to the Government of India, Planning Commission is laid on the Table of the House.

**STATEMENT LAID ON THE TABLE OF THE LEGISLATIVE ASSEMBLY VIDE ANSWER TO CLAUSE (C)
STARRED Q. No. 6182**

Project Head.		Estimated cost outlay for 5 years (in crores)	Year-wise phasing in crores.					Allocation for 1974-75 (in crores)
			1974-75	1975-76	1976-77	1977-78	1978-79	
(1)		(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	Hospital	1.00	0 00	0.50	0.25	0 15	0 10	0 00
2	Riag Roads ..	2 50	0.25	0 55	0 55	0.55	0 60	0 25
3	Lung space .	1 50	0 25	0 50	0 25	0.25	0 25	0 25
4	Markets, Garve yards and Cremetoria	0.50	0.18	0 20	0 25	0 06	0 06	0 18
5	Improvement of Roads	1.00	0.10	0 40	0.40	0 20	0 10	0 10
6	Modernisation of sewage and garbage disposals.	1.00	0 10	0.30	0.30	0 20	0 10	0 10
7	Urban renewal, improvements to localities and slum improvement.	2 00	0.52	0 55	0 40	0.35	0.28	0 52
8	Establishment of Urban Development Authority and preliminary survey work	0 50	+0 05	0.15	0.10	0.14	0 10	+0 05
Total.		10 00	1 50	3.15	2.45	1 86	1 54	1 50
		limited to 1 00						

Keeping in view the limited time at our disposal allocation is made for Rs 1 5 crore even though the actual allotment is only Rs. 1 00 crore. The expenditure by the end of the March, 1975 will however be limited to Rs 1 00 crore.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి —సిక్స్ పాయింట్ ఫార్ములా ప్రకారం 74-75లో ఒక కోటి రూపాయలు రావలసి వుంది 1975-76వ సంవత్సరానికి మరొక కోటి మొత్తం మనకు రెండు కోట్ల సెంట్రల్ గవర్నమెంటునుంచి రావలసి వుంది అందులో 40 లక్షలు మాత్రం వచ్చింది అంటున్నారు. అంటే ఫుల్ ఎయింట్ రాలేదన్నమాట మీరు యిచ్చిన యీ లిస్టు ప్రకారంగా చూస్తే—యిందులో ఒక్క నిజమైన మాట కూడా లేదు, ఏ హాస్పిటల్స్, ఏ రింగ్ రోడ్. ఏ గ్రేవ్ యార్డు తీసుకున్నారు? మొన్న డిమాండులో కూడా చెప్పాను ఎక్కడ యీ పని మొదలు పెట్టారు ఏ విధంగా యివి చెయ్య దలచుకున్నారు, చెప్పండి

శ్రీ జె వెంగళరావు —సిక్స్ పాయింట్ ఫార్ములా క్రింద 90 కోట్ల రూ.లు మనకు రూరల్ పరియాన్ కు యిచ్చారు ఇప్పుడు సిటీకి వారు కొంత యిచ్చారు, మాస్టర్ ప్లాన్ తయారు చెయ్యండి అన్నారు ఒక కోటి మాత్రం యీ సంవత్సరం యిచ్చారు. మాస్టర్ ప్లాన్ పదికోట్ల రూపాయలు ఇక కోటి రూ.లు యీ సంవత్సరం రిలీజ్ చెయ్యడానికి ఒప్పుకున్నారు మాస్టర్ ప్లాన్ పదికోట్లకు సబ్సిడీ చేశాము సంవత్సరానికి రెండు కోట్లు యివ్వమని అడిగాము ఈ సంవత్సరం ఒక కోటి యిచ్చారు మార్చి లోపల అది రిలీజ్ అవుతుంది అప్పటివరకూ ఆగకుండా. మన స్టేట్స్ జనరల్ ఫండ్స్ నుంచి ముందు సిటీకి ఖర్చు చెయ్యాలని యిచ్చాము. అక్కడ నుంచి రాగానే యిది రిఎంబర్స్ అవుతుంది సంవత్సరానికి కోటి చాలదు, రెండు కోట్లు కావాలని అడిగాము. ప్లానింగ్ కమిషన్ కు ప్లాన్ సబ్సిడీ చేశాము

శ్రీ సి వి కె. రావు —గ్రేవ్ యార్డుకు లక్షా 80 వేలు ఖర్చు పెడు తున్నారు. రోడ్స్ కు లక్ష రూ.లు మాత్రం ఖర్చు పెడుతున్నారు అంటే గ్రేవ్ యార్డు అంత ప్రధానమైనదా? మనుషులు నడిచే రోడ్లు వుండవలసిన అవసరం లేదా? మనుషులు చచ్చిపోయిన తరువాత మేలు చేయగలగేదా యీ గవర్నమెంటు? బ్రతికి వుండగా మేలు చేయాలని లేనిదా?

శ్రీ జె వెంగళరావు —మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ వారికి పంపిస్తే వారు ఆ రకంగా ప్రపోజిట్స్ పంపించారు. అక్కడ వున్న సెసిటీ ప్రకారంగా వారు ప్రపోజిట్స్ పంపించారు.

Sri S. Jaipal Reddy.—For the present, we do not have Municipal Corporation. There is an Advisory Council for the Municipal Corporation. So, before the formulation of these plans, whether these were placed before the Advisory Council for its consideration?

Sri J. Vengal Rao :—I do not know. Advisory Council is not a statutory body మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ ఫంక్షన్స్ పైషల్ ఆఫీసర్ చేస్తూ వుంటారు. డెవలప్ మెంట్ విషయం కూడా వారు చూస్తూ వుంటారు. ఎడ్వైజరీ బోర్డు ముందు వారు పెట్టారో లేదో నాకు తెలియదు.

شری سلطان صلاح الدین اویسی - آپ یہ جو سٹرل گورنمنٹ سے دیا ہوا ایک کروڑ روپیہ سیٹی پر خرچ کر رہے ہیں - اس مسئلہ کو ایڈوائیزری کمیٹی کے سامنے

لا کروہاں اس برعور کریں کہ اسے کس طرح خرچ کرنا چاہئے اڈوائیزری کمیٹی میں اس کے لئے کوئی نیا سا کر اس رقم کو خرچ کریں بوٹھک ہوگا۔ ورنہ اس رقم کا صحیح مصرف نہ ہوگا۔

శ్రీ జె వెంగళరావు — నేను కార్పొరేషన్ వారికి చెబుతాను ఇప్పుడు ఇచ్చిన గూ 30 లక్షలు బహుళా అడ్వయిజరీ బోర్డు ముందు పెట్టి వారి సలహా తీసుకుని చేస్తారు

*Sri Sved Hassan.—The practice now is that nothing is brought before the Advisory Council. You have often said — but neither the Committee is called nor they are going to put before us anything for consideration. What is that you are going to do?

శ్రీ జె. వెంగళరావు — నేను వారికి సలహా చెబుతాను, అడ్వయిజరీ బోర్డు సలహా తీసుకుని యీ కార్యక్రమాలు చెయ్యమని నేను సలహా చెబుతాను

Sri S Jaipal Reddy —What is the point in rendering advice by the Advisory Council at this stage after the plans were formulated and after almost all the plans have brought into effect?

శ్రీ జె వెంగళరావు:—ఇవి ప్లాన్స్, ఇవి భగవంతుడు వాసినవి కావు డబ్బు వచ్చినప్పుడు ఆ ప్రకారం ప్లాన్స్ వేసుకుంటాము కమిటీ కాలేదు, వర్క్కు ప్లాన్లు కాలేదు, అందువలన దానిని ఛేంజ్ చేసుకుని, సెసిసిటీస్ ప్రకారంగా చేసుకోవచ్చు.

9-10 a.m.

శ్రీ బి రామశర్మ — హైదరాబాద్ నీటిలో నీటి ఎద్దడి చాలా వుంది. వాటర్ సప్లయ స్కీమును గురించి ప్రత్యేకంగా చూడవలసి వుంది. ఇదివరకు అనేక పథకాలు—నాగార్జునసాగర్, శ్రీశైలం, మంజీరా యిలాంటి పథకాలన్నీ వున్నాయి. నీటిలో నీటి కొరత తగ్గించడానికి ఏమి చేయదలచుకున్నారు?

శ్రీ జె. వెంగళరావు — పదికోట్లు నీటి డెవలప్ మెంటు కొరకు మొత్తం వాటర్ వర్క్స్ కొరకే పెడితే మొత్తం అయిపోతుంది. మంజీరా సెకెండ్ ఫేజ్ కు ఫ్టేట్ బడ్జెట్ నుంచి యిస్తున్నాం, శ్రీశైలం వందకోట్లది, పెద్ద స్కీము, లాంగ్ రే.జ్డ్ ప్రాగ్రాం. దానికి డిగ్రీకి సంబంధం లేదు.

శ్రీమతి జె ఈశ్వరీబాయి — రెండు కోట్ల రూ.ల కొరకు మీరు చైనా నందుకు చాలా సంతోషం. ఇప్పుడు రిలీజ్ చేసింది ఎంత? తక్కిన దాని విషయం ఏమిటి? ఎప్పుడు క్లిస్తారు?

శ్రీ జె. వెంగళరావు — దాని విషయంలో ఏమీ యిబ్బంది లేదు. అది రాకపోయినా, ఫ్టేట్ గవర్న మెంటు ఆ కోటి రూ.లు ఖర్చు పెడుతుంది దాని కొరకు యిబ్బంది లేదు.

شری سلطان صلاح الدین ویسی - کارپوریشن کی طرف ہاسپٹلس کے لئے بیسہ رکھا گیا ہے۔ لیکن ہاسپٹلس قائم کرنا میڈیکل ڈیپارٹمنٹ کا کام ہے۔ یہ کارپوریشن کا کام نہیں ہے۔ اسی طرح ریگ روڈ سکندرا آباد کے اطراف سائی گئی۔ لیکن اسکے لئے کارپوریشن کا اتنا زیادہ پیسہ خرچ کرے۔

دوسرا کام ہو سکتا تھا۔ اسکی وجہ سے بدنامی بھی ہوئی۔ اگر یہ تحویز اڈوائزری بورڈ میں رکھی جاتی تو وہاں اسپر عور ہونا اور وہاں اس پر عور کر کے اچھی طرح کام کیا جاسکتا تھا۔

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఇది సీటీ డెవలప్ మెంటు కోసం. సీటీలో జనాభా పెరిగిపోయింది సీటీలో నాలుగున్నర లక్షలు, ఐదు లక్షలు జనాభా వున్నప్పుడు యీ హాస్పిటల్స్ కట్టారు. జనాభా 20 లక్షలవుతున్నప్పుడు హాస్పిటల్స్ కూడా కావాలి తరువాత సీటీలో కంజషన్ తొలగించడానికి రింగ్ రోడ్ పేయాలనేది మాస్టర్ ప్లాన్ లో వున్నది. ఇది ఒక్క కార్పొరేషనుకే కాదు. మొత్తం సీటీ డెవలప్ మెంటు కోసం.

سری سلطان صلاح الدین اویسی - کارپورس ایکٹ میں ہاسٹلس قائم کرنا

- ٹی. پی. سی.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఇందుకోసమే అర్బన్ డెవలప్ మెంటు అథారిటీ యాక్టు చేశాము అందులో యీ ప్రొవిజన్స్ అన్నీ వున్నాయి

*Sri Syed Hasan :—Over a crore of rupees schemes have been formulated and representatives of the people are never consulted for all these schemes. What is the idea of the Government? Are we not the representatives of the people? Whether the Chief Minister admits or not?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఎలెక్షన్స్ వచ్చేవరకూ ఎడ్యుకేషన్ బోర్డు సలహా తీసుకుంటారు.

*శ్రీ ఎన్. వెంకయ్య :—ప్రతి రీజియనుకూ డెవలప్ మెంటు బోర్డులు వేశారు. వాటిలో మెంబర్స్ అ దరికి ప్రాతినిధ్యం లేదు అందులో ప్రతినిధులుగా వున్నవారు బాక్ వర్డుస్ దృష్టిలో పెట్టుకోకుండా. తమ యిష్టంవచ్చినట్లు చేసుకుంటున్నారు. మా ప్రాంతాలకు సంబంధించిన విషయాలు చెప్పడానికి, చూచుకోడానికి మేము చెప్పకోడానికి ప్రత్యేకంగా రీజియన్ల డెవలప్ మెంటు బోర్డు సమావేశం కూడా లేదు. ఇద్దరు ముగ్గురు మెంబర్స్ మాత్రమే అన్ని జిల్లాలగురించి చూచి, వారి యిష్టంవచ్చినట్లు చేసుకోడానికి వీలున్నది కానీ ప్రతిజిల్లాకూ జనాభా ప్రాతిపదిక మీదగానీ, నియోజకవర్గం ప్రాతిపదిక మీదగానీ ప్రాతినిధ్యం లేదు. ఈ విషయం ప్రభుత్వం పునరాలోచన చేస్తుందా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—జనాభానుబట్టి మార్గమాటికల్ కాలిక్యులేషను ప్రకారం పక్షపాతం అనేమాట రాకుండా అనే ఉద్దేశంతో యిచ్చాము. మహబూబ్ నగర్ జిల్లాకు యిప్పడిచ్చినంత డబ్బు చరిత్రలో ఎప్పుడూ లేదు జనాభానుబట్టి, వెనుకబడినతనాన్నిబట్టి యిచ్చాము అందరు శాసన సభ్యులు, సమితి ప్రసిడెంటు, కలెక్టరు అంతా కూర్చుని ఆలోచించుకోమని చెప్పాము. ఎక్కడైనా లోపాలుంటే సరిచేయడానికి యిబ్బంది లేదు.

PROVISION OF 'CONTINUING' EDUCATION FOR THE ADULTS ON A MASS SCALE

386—

*5073 Q.— Sri M Nagi Reddy.— Will the Minister for Education be pleased to state :

(a) whether the Government proposed to provide 'Continuing Education, for the adults on a mass scale,

(b) if so, whether a copy of the details of the scheme will be placed on the Table of the House,

(c) the expenditure involved for the implementation of the scheme, and

(d) the amount proposed to be spent in 1974-1975 ?

The Minister for Education (Sri M.V Krishna Rao) —(a) There is no concrete proposal at present under consideration of Government.

(b), (c) & (d). Does not arise.

శ్రీ వి శ్రీకృష్ణ :—రాజ్యాంగంలో వున్నది. మన పంచవర్ష ప్రణాళికలలో కూడా మనం ట్రాగెట్టు పెట్టుకున్నాము. నూరు శాతం లిటరసీ రావడానికి ట్రాగెట్టు వున్నాయి అబ్జెక్టివ్స్ వున్నాయి ట్రాప్ జాట్స్ లేకుండా ఎడల్టు ఎడ్యుకేషన్ కొనసాగించడానికి స్టేటు గవర్నమెంటు దగ్గర కానీ, సెంట్రలు గవర్నమెంటు దగ్గర కానీ కాంక్రీటు స్కీములున్నాయా ?

శ్రీ ఎం. వి. కృష్ణారావు —అంధ్ర యూనివర్సిటీ స్కీము ఒకటి తయారు చేసింది. దానికి 50 వేలు ఖర్చవుతుంది అని యు జి సి. కి ప్రాయశం జరిగింది 2/3 వ వంతు మేము భరిస్తాము. 1/3 వ వంతు మీరు యివ్వండి అని కోరడం జరిగింది. యు జి.సి, నంచి యంతవరకూ సమాధానం రాలేదు. స్టేటు గవర్నమెంటుకు సంబంధించినంతవరకూ త్వరలోనే ఒక సెమినారుకూడా ఏర్పాటు చేస్తున్నాము. అడల్టు ఎడ్యుకేషను, మాన్ ఎడ్యుకేషనుకు ఎట్లా ప్రయత్నాలు చేయాలో అందులో అన్నీ ఆలోచిస్తాము.

శ్రీ సి పీటర్ పాల్ :—వయోజన విద్య గురించి ప్రయివేటు ఏజన్సీలు మన రాష్ట్రంలో పని చేస్తున్నాయా ? వలంటరీ సర్వీస్ చేసే యిన్ స్టిట్యూషన్సుకు ప్రభుత్వం ఏ విధమైన సహాయం చేయడానికి సిద్ధంగా వున్నది ?

శ్రీ ఎం. వి. కృష్ణారావు :— ఆంధ్ర మహిళా సభవారు చేస్తున్నారు. దానికి సెంట్రలు గవర్నమెంటు నుంచి కొంత సహాయం వస్తుంది. 8 జిల్లాలలో వివిధ సెంటర్సులో ఒక్కొక్క సెంటరులోనూ 30 ఎడల్టుకు చెప్పడానికి కార్యక్రమం ఉన్నది.

శ్రీ బి రామశర్మ :—పంచాయితీ సమితులలో రాత్రి పాఠశాలలు ఏర్పాటు చేసి అవసరమయిన సహకారం చేసేవారు. అది కొంతవరకూ నడిచింది. కానీ యీ మధ్య ఫండస్ సమితులకు కేటాయించడంలేదు. గ్రామాలలో ఎగ్రికల్చరల్ లేబరుకు సంబంధించినంతవరకూ ఉదయం పనులు రేసుకొని రాత్రిళ్ళు చదువుకోడానికి సిద్ధపడుతున్నప్పుడు వారికి ఆర్థిక సహకారం చేసే స్కూల్సు నడపడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా ?

శ్రీ గుం. వి. కృష్ణారావు — త్వరలోనే సెమినారు ఏర్పాటు చేస్తున్నాము దీనికి కొంత డబ్బుకూడా కావలసి వుంటుంది. అందులో డిస్కన్ చేసి నిర్ణయం చేద్దాము.

శ్రీ జి కోటయ్య — వయోజనులకు విద్య నేర్పేటప్పుడు వృత్తి విద్య కూడా నేర్పుతారా? వృత్తి విద్య నేర్పితే స్త్రీ పురుషులు ఏమ కాళ్ళమీద తాము నిలబడగలుగుతారు నిరుద్యోగ సమస్య కూడా పరిష్కారమవుతుంది కదా?

శ్రీ ఎం. వి. కృష్ణారావు. — ఇవన్నీ సదస్సులో డిస్కన్ చేసి ఏ విధంగా చేస్తే బాగుంటుందో ఆ విధంగా చేద్దాము

శ్రీ వి శ్రీకృష్ణ — ఇల్లిటరసీ పోగొట్టడం కోసం చాలా దేశాలలో యూత్ అండ్ స్టూడెంట్స్ ఆర్గనైజేషన్లను ఎక్కువగా ఉపయోగించడం జరుగుతోంది. గవర్నమెంటు వాటికి ఎసిస్టు చేసి, వాటి సర్వీసును ఉపయోగించుకునే ప్రయత్నం చేస్తుందా?

శ్రీ ఎం. వి. కృష్ణారావు. — ఇదీ ఆలోచించాలి. పరిశీలించుదాము

శ్రీ సి నరసింహారావు — ఎక్స్‌లెన్స్ బ్లాకులలో హరిజనులకు, గిరిజనులకు కొంత కాలం వయో విద్య చెప్పారు. ఇటీవల అది మానేశారు. కారణం ఏమిటి? రాబోయే కాలంలో హరిజనులకు, గిరిజనులకూ వయోజన విద్య గురించి ప్రభుత్వం ఏమి ఆలోచిస్తున్నది?

శ్రీ ఎం. వి. కృష్ణారావు. — అది కన్యూనిటీ డెవలప్ మెంటు స్కీములో ఉన్నది. ఆ స్కీము పోవడంతో ఇది కూడా పోయింది. క్రొత్తగా ఏ విధంగా చేయాలనేది ఆలోచిస్తున్నాము

శ్రీ సి. వి. కె. రావు — వయోజన విద్య చాలా అవసరమైనది మన దగ్గర 29 మంది మంత్రులున్నారు ఒక్కొక్క మంత్రి రాత్రి పాఠశాల నడపడానికి ఎందుకు పూనుకోకూడదు?

శ్రీ ఎం. ఎ. కృష్ణారావు. — ఇది సి.వి.కె. రావుగారితో ప్రారంభిద్దాము.

శ్రీ సి. పీటర్ పాల్ — కేంద్ర ప్రభుత్వ సహాయం మాత్రమే యిస్తామన్నారు. అంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం సహాయం చేయదా? మిషనరీ సంస్థలు చాలా కాలం నుంచి విద్యా విషయంలో సేవ చేస్తున్నవి వున్నాయి కదా. వాటికి ప్రయోగిటీ యిచ్చే ప్రపోజలు పెడతారా మంత్రిగారు?

శ్రీ ఎం. వి. కృష్ణారావు : — సదస్సులో యివన్నీ పరిశీలిద్దాము.

STATE AWARDS TO TEACHERS

387—

* 6006 Q — Sri V, Srikrishna — Will the Minister for Education be pleased to state

(a) whether it is a fact that the Government have given State Award to the Teachers in October 1973,

(b) if so, the number of teachers to whom the Awards were given,

(c) whether the Cash Awards notified by the Government were presented to the teachers,

(d) if not, the reasons therefor,

(e) whether the D A and T A. in this connection to the teachers were paid,

(f) if not, the reasons for not paying the same,

(g) whether the 'Rajata Pathakas' were presented to the teachers as notified, and

(h) if not, the reasons therefor?

The Minister for Education (Sri M.V. Krishna Rao) —(a) Yes Sir

(b) 31 Teachers,

(c) to (h) The Cash awards, the D A and T A and the Rajatha Pathakas could not be given, as the amount sanctioned for the purpose could not be drawn during 1973-74 due to some administrative difficulties. However, the amounts have since been sanctioned again and the Director of Public Instruction is taking necessary action to distribute them,

శ్రీ వి శ్రీకృష్ణ :—ఎవార్డులు ఇచ్చిన తరువాత టి.ఎ., డి.ఎ యివ్వడానికి డబ్బు శాంక్షను చేసి డ్రా చేసి యివ్వడానికి వచ్చిన యిబ్బంది ఏమిటి?

శ్రీ ఎం.వి.కృష్ణారావు :—డబ్బు శాంక్షను చేశారు. కానీ ఆ ఖర్చు సేవింగ్సునుంచి మీట్ కావాలని చెప్పారు. సేవింగ్సు మార్చి నెల చివరిలో కానీ తేలవు. సేవింగ్సునుంచి పే చేయడానికి ఫైనాన్సువారు కూడా అడ్డు చెప్పడం జరిగింది. అందుచేత ఆ సంవత్సరం వీలులేకపోయింది. 1800 రూపాయలు ఎక్స్ట్రా కావలసివచ్చింది. ఆ రెండు కారణాలవలన ఆ సంవత్సరం డబ్బు డ్రా చేయడానికి వీలులేకపోయింది. ఈ సంవత్సరం 2,100 రు.లు డబ్బు డ్రా చేశారు. అందరికీ యిస్తారు.

Sri A Srinamulu — The Minister while reading the answer stated that due to certain administrative difficulties, the amount could not be drawn, I want him to explain what exactly are these administrative difficulties and how the Education Ministry failed to overcome those difficulties?

శ్రీ ఎం.వి. కృష్ణారావు :—7-9-72 వ తేదీన 10,800 రూపాయలు శాంక్షను చేయడం జరిగింది. ఆ ఖర్చు సేవింగ్సునుంచి మీట్ కావాలని యిన్స్ట్రక్షన్లు ఇచ్చారు. సేవింగ్సు విషయం మార్చిలో కానీ తేలదు. ఈ లోపల 1800 రూపాయలు ఎక్స్ట్రా కావాలని పంపించడం జరిగింది. ఈ రెండింటివలన డబ్బు డ్రా చేయలేదు సేవింగ్సునుంచి యివ్వడానికి వీలులేదని ఎక్కౌంటెంటు జనరలు అడ్డుపడతారని ఎక్కౌంటు ఆఫీసరు అడ్డుపెట్టాడు. అప్పుడు డ్రా చేయలేదు, గవర్నమెంటుకు రిఫర్ చేశారు. మేము శాంక్షను చేసి పంపించేశాము

శ్రీ డి. ప్రకాశం :—అక్టోబరు 78 లో ఎవార్డులు ఇచ్చిన తరువాత వారు రిటైరు కాబోయేముందే శా యివ్వడానికి ఏర్పాటు ఉన్నదా? వదేవదే వారు

డి పి ఐ కి ఉత్తరాలు వ్రాస్తున్నట్లుగా నాకు కూడా వ్రాశారు. వారికి సమాధానం యిస్తే ఉత్తరాలు వ్రాయడం మానేస్తారుకదా. ఈ కరువు రోజులలో వారు ఉత్తరాలకోసం కూడా డబ్బు ఖర్చు పెట్టవలసివస్తున్నది. వెంటనే యిచ్చే ఏర్పాటు చేస్తారా ?

శ్రీ ఎం. వి. కృష్ణారావు :—ఇప్పుడు పంపించేస్తున్నాము.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ — మంత్రిగారు సమాధానంలో డబ్బు ఇచ్చామని చెబుతున్నారు. ఇవ్వలేదని గౌరవసభ్యుడు ఉత్తరాలు చూపిస్తున్నారు శాంతుకాకుండానే జహుమతులు ప్రకటించారా ? డిపార్టుమెంటు ఏ ఆదరు వేసినా ఎస్.ఎ. చెప్పారు. ఆర్థిక శాఖ మింగివేస్తున్నారని బడ్జెటు ఎలాట్ మెంటు ఈ సంవత్సరమైనా ఇచ్చి మిగిలిన వారికి ఇస్తారా ? రజిత పతకాలు ఇచ్చారా ? అవికూడా ఇవ్వలేదా ? 9-20 a. m.

శ్రీ ఎం. వి. కృష్ణారావు — ఉన్న డిఫికల్టీ చెప్పాను. డి పి ఐ ఆఫీసులోని ఎక్స్కాంట్స్ ఆఫీసరు పిటిషను పెట్టారు.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ — ఎక్స్కాంట్స్ ఆఫీసరు అడ్డు పెట్టారని మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పవచ్చునా ?

శ్రీ ఎమ్. వి. కృష్ణారావు :— అందులోనుంచి మీట్ కావడానికి లేదన్నారు క్లారిఫికేషన్ అడిగి డబ్బు ఇవ్వడం జరిగింది.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ — నోటిఫై చేసిన ప్రకారంగా రజిత పతకాలు ఎందుకు ఇవ్వలేదు ? డిస్పర్స్ చేసామని అంటున్నారు రాలేదని ఉత్తరాలు వస్తున్నట్లు వారు చెబుతున్నారు.

శ్రీ ఎమ్. వి. కృష్ణారావు — 4-2-72 న డబ్బు రిలీజ్ చేసారు. వారికి ఇవ్వవలసిన ఎవార్డులన్నీ ఇస్తున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ — ప్రొసెస్ ఆఫ్ డిస్ట్రిబ్యూషన్ లో ఉంది.

REMITTING OF AMOUNTS SANCTIONED FOR PROVISION OF HOUSE SITES TO SCHEDULED CASTES TO L.I.C.

388—

*4530 Q.— Sri Nallapareddy Sreenivasulreddy :— Will the Minister for Social Welfare and Technical Education be pleased to state :

(a) the amount earmarked for land acquisition for the provision of house sites to Scheduled Castes that has been diverted and remitted to Life Insurance Corporation of India in 1973-74 towards repayment of loan taken for the construction of housing colonies for Scheduled Castes in Andhra Pradesh ,

(b) the reasons for diverting the said amount ;

(c) whether land acquisition work has suffered due to this diversion , and

(d) if so, whether the amount has been reimbursed by the Government to the original Head of Accounts ?

The Minister For Social Welfare (Sri B. Srinama Murthy).—

(a) The amount earmarked was Rs 120 lakhs, out of which an amount of Rs 99,09,411 was diverted towards repayment of loan to the Life Insurance Corporation.

(b & c) The land acquisition work was slowed down during 1973-74 as surplus land under the Land Ceiling Act would be available. Further the Housing Societies Federation expressed its inability to repay the loan and interest instalments to the Life Insurance Corporation as it was not able to recover the loan instalments from the beneficiaries. Hence a part of the provision under land acquisition was diverted to the Federation for repayment of loan instalments to the Life Insurance Corporation.

(d) No Sir.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి — ఒరిజినల్ హెడ్ కు రిఇంబర్స్ చేయాలని ఖచ్చితంగా ఒప్పుకుంటున్నారు. పెడ్యూల్టు కులాల వారికి, తెగల వారికి ఇండ్ల స్థలాకోసం కేటాయించిన డబ్బును అందుకు వినియోగించకుండా ఎల్.ఐ.సి.కి మొదటి ఇన్ స్టాల్మెంటుగా రీ పే చేశారు. రక్షిత నీటి పథకానికి లోన్ రిలీఫ్ చేయమని ఎల్.ఐ.సి. వారు చెప్పినందువల్ల అది తెచ్చి దీనికి కట్టారు. ఎందుకు డై వర్ట్ చేసారంటే ఏదో చెబుతున్నారు. ఈ రకంగా చేసి వారికి ఖర్చు చేయవలసిన డబ్బులేకుండా ఎందుకు చేసారని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి. — హరిజనులకు ఇండ్ల స్థలాలు ఇవ్వడం ఒకటి. వారికి ఇండ్లు కట్టించడం మరొకటి. ఎల్.ఐ.సి. నుంచి అప్పుతెచ్చి వారికి ఇండ్లు కట్టారు. దానికి కట్టవలసిన ఇన్ స్టాల్మెంట్ వారు కట్టలేక పోయారు. వారికి ఉన్న ఇండ్లకూడా పోయే పరిస్థితి వచ్చింది. వాటిని కాపాడుకోడానికి ఇండ్ల స్థలాల నిమిత్తం కేటాయించిన డబ్బును కట్టి ఆ ఆపద నుంచి బైట పడ్డం అది పరిస్థితి.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి — రూ. 1800 లతో ఇండ్లు కట్టించారు. చాలామంది వాటిలో చేరలేదు. కొన్ని వేల ఇండ్లు కాళీగా ఉన్నాయి. బెసిఫిషియరీలు లేకుండా ఉండిపోయాయి. ప్రభుత్వమే ఇన్ స్టాల్మెంట్ రీ పే చేస్తూ వచ్చారు. మోమిడిలో 50 ఇండ్లు భాళీగా ఉన్నాయి. ఆర్థిక మంత్రిగారు ఇటీవలనే ఓపన్ చేసారు. వారికి తెలుసు. వెంకటాచలం రోడ్డు ప్రక్కన 100 ఇండ్లు భాళీగా ఉన్నాయి. రూ. 1800 లు ఖర్చుచేసి కట్టిన ఇండ్లు పడిపోయేట్లు ఉన్నాయి. శరీరం అందులో పడుతుందో పట్టదో, వద్దని వారంటున్నారు. ఆ ఇండ్లను భాళీగా పెట్టి హరిజనులకు ఇండ్ల స్థలాలకు పెట్టిన డబ్బును దీనికి కడితే ఏమి న్యాయం?

శ్రీ జె. వెంగళరావు. — 1973 వ సంవత్సరంలో సంగతి. 1973-74 లో లాండ్ ఎక్విజిషన్ స్టాప్ చేయాలని అన్నారు. సిలింగ్ చట్టం అమలు చేయడం వల్ల భూములు వస్తాయని ఆ డబ్బును ఎల్.ఐ.సి.కి కట్టిన మాట నిజం. 1974 లోనే ఆ బాన్ రిమూవ్ చేసి ఎక్విజిషన్స్ చేయవచ్చునని చెప్పాం. ఘోషించి పదికోట్లు అప్పుతెచ్చి ఇండ్లు కట్టడం జరిగింది. కొన్ని చోట్ల అక్యూజే చేయని మాట కూడా నిజమే. అంతమాత్రంచేత మన బాధ్యత పోయేదికాదు. అందువల్లనే ప్రతి

సంవత్సరం 150 కోట్లు ఇండ్ల స్థలాలు ఎక్విజిషన్ కు కేటాయిస్తూ రీ వేమెంటుకు కూడా ఒకకోటి చిల్లర బడ్జెటులో పెట్టుకోవలసి వచ్చింది ఆ అప్పుకు గవర్నమెంటు గారంటీ ఉంది.

శ్రీ పీటర్ ఫాల్.—ఇదిచాలా ఘోరమైన పిషయం ఇండ్లు కట్టించి ఇవ్వాలనే స్క్రీమువేరు, ఇండ్లస్థలాలు ఇచ్చేస్క్రీము వేరు ఎల్ ఐ సి నుంచి తీసుకున్న అప్పు ఇన్ స్టాల్మెంటు కట్టడానికి ఇండ్లస్థలాకోసం పెట్టిన డబ్బును డై వర్ట్ చేయడం సముజనంగా లేదు ఇండ్లు కట్టించడానికి తెచ్చిన అప్పుపై ఎల్ ఐ సి కి ఎంత వడ్డీ ఇవ్వవలసి వస్తున్నది? కట్టేది ఇంటరెస్ట్ కే పోతుంటే వారు తీర్చి పరిస్థితిలో లేరు కనుక లోన్ ను రైటాఫ్ చేయడానికి కేంద్రం వారితో సంప్రదిస్తారా? ఇండ్ల స్థలాలు ఇచ్చే కార్పొరేషన్ తొందరలో చేస్తామని ప్రధానమంత్రి గారు చెబుతున్నారు మన సాంఘిక సంక్షేమ మంత్రిగారు కూడా అదే చెబుతున్నారు. అది తొందరలో పూర్తిచేయిస్తారా?

శ్రీ జె వెంగళరావు.—ప్రభుత్వం మొత్తం బరువును నె తిన వేసుకున్నది ఆ ఇండ్లలో ఉన్నవారు కూడా రూపాయి చెల్లించడం లేదు రైటాఫ్ చేసే ప్రశ్నలేదు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చచ్చినట్లు తీర్చుకోవాలి భారత ప్రభుత్వాన్ని మూప్ చేసే ప్రశ్నలేదు వస్తూలైనా కాకపోయినా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చుకోవలసిందే. దీనికై ఆగకుండా వేరే మొత్తాన్ని లాండ్ ఎక్విజిషన్ కోసం పెట్టారు

Sri A. Sreeramulu.—It is now clear that the scheme of housing for these Harijans by borrowing some money from Life Insurance Corporation has totally failed. Let us admit that, What is the total amount borrowed and what is the amount that is due from the beneficiaries? 9-30 a.m.

శ్రీ జె వెంగళరావు.—టోటల్ అమౌంట్ బారోడ్ నియర్లీ 10 కోర్ట్స్ ఇంకా కొద్దిగా రావాలి 8 కోర్ట్స్ అండ్ డాడ్ బారోచేశాము ఇంకా కొద్దిగా రావాలి మనకు వచ్చిన కలెక్షన్స్ కొన్ని వేలు మాత్రమే

Sri A. Sreeramulu:—You may see the pathetic position of the Government in borrowing Rs. 10 crores

శ్రీ జె వెంగళరావు.—పేథటిక్ పీమీ లేదు. ఉన్న ఫ్యాక్ట్ చెప్పాను. ఇదెక్కడి ఘోరమని కొంతమంది అంటున్నారు

Sri A. Sreeramulu :—What is the plan of the Government?

Mr. Speaker —That is providing money and again paying from their own funds.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—అధ్యక్షా. ఇది క్రిమినల్ వేస్ట్ అంటాను ఇప్పుడు కట్టిన యిండ్లు వందల కొలది కూడా ఉండడం లేదు దానిలో. కొంతమంది ఉన్నారంటే అయిష్టంగా ఉన్నారు. వారికి పనికివచ్చేటట్లు నచ్చేటట్లు ఎందుకు కట్టలేకపోయారు? క్రిమినల్ వెస్ట్ చేయకుండా మొదలే ప్లాన్స్ తీసుకున్నప్పుడే దూరాలోచించి ఎందుకు చూడలేదు?

శ్రీ జె వెంగళరావు.—జరిగిపోయిన దానికి ఈ ప్రభుత్వం ఏమిచేస్తుంది? లోను తిరిగి యిన్ స్టాల్ మెంటు అడుగుతామని భయపడుతున్నారు.

శ్రీ మహమ్మద్ రజాబ్ ఆలీ.—అట్లా కాదు. మీకు బాగా తెలుసును.

శ్రీ జె వెంగళరావు.—అప్పడింక స్కీము తీసుకున్నారు. దాని గురించి పోస్తుమాలై సంగతి నన్ను అడిగితే ఎట్లా? Whatever it may be, it is the responsibility of the Government.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం.—అధ్యక్షా శరీన్ గారి మైములో 80 లక్షలు ఈ పద్ధతుంచి హరిజనుల ఇండ్ల నిమిత్తం ఖర్చు పెట్టకుండా ఎల్ ఐ సి. యింటరెస్టు క్రింద కట్టారు దానివల్ల కూడా చాలా స్కీములు అమలు జరగలేదు. సైపల్ ఫండు ఉంది దాని క్రింది చేస్తామన్నారు ఇంటరెస్టు సైపల్ ఫండునుంచి కట్టవచ్చునుకదా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—సైపల్ ఫండు ఉందని ఎక్కడ చెప్పాను జవాబు సరిగా అర్థంచేసుకోండి. అడ్వయిజరీ గవర్నమెంటులో లాండ్ అక్విజిషన్ స్టాప్ చేశారు ఎందుకంటే సీలింగు క్రింద వస్తుంది కదా అని అక్వయిరు చేయలేదు. బడ్జెటులో ప్రావిజను ఉంది లోను క్రింద రీ-పే చేశారు. తరువాత మేము ఏమి చేశామంటే రూల్సు రిలాక్స్ చేసి బ్యాన్ రిమూవ్ చేసి లాండ్ అక్విజిషన్ చేయండి అని 1,50,00,000 రూపాయలు యిచ్చి, దీనికి సెసరేటుగా బడ్జెటు ప్రావిజను పెట్టి లోను రీ-పే చేస్తున్నాం.

శ్రీ మహమ్మద్ రజాబ్ ఆలీ.—చీఫ్ మినిస్టరుగారు చెప్పినట్లు పేమెంటు చేయలేక వారు యిండ్లలో ఉండడం లేదనడం కరెక్టు కాదు. బూర్గుంపాడు తాలూకాలో వారి దృష్టికి తెచ్చాను అక్కడ కోయలు అనేది ఏమిటంటే వారికి సరిపోయే ఎకామడేషన్ లేదని పేమెంటు చేయలేని విషయం దేవుడెదగు, వారి యిండ్లను స్లాను విషయంలో పెంచి కట్టాలనే ఆలోచన సరియైనది, ఆ విధముగా చేస్తారా?

శ్రీ జె వెంగళరావు.—నా దృష్టికి వచ్చింది. గుడిసెలో ఉండి నానా అవస్థ పడుతున్నవాడికి యిది మెరుగే. కాని 1800 రూపాయలు కట్టాలని భయంతో ఆ ఎప్పి హెన్సన్ తో పోవడం లేదు

ALLOTMENT OF HOUSES TO THE POOR IN PRAKASAM DISTRICT 389—

* 6197 (Z) Q.—Sri A. Kotiah (Santhanuthalapadu).—Will the Minister for Social Welfare and Technical Education be pleased to state:

(a) the number of houses allotted to the poor under L.I.C. scheme in Prakasam district and the year in which the same were allotted;

(b) the names of colonies which have completely been constructed and are being used for residential purposes,

(c) whether it is a fact that some houses have remained incomplete without roofing and some houses have not been constructed at all;

(d) whether it is also a fact that some constructed houses have collapsed; and

(e) if so, the reasons therefor?

The Minister for Social Welfare (Sri B. Sreeramamurthi) :—

(a) 1492 houses were allotted to Prakasham District in the year 1971-72

(b) A statement is placed on the Table of the House.

(c) Out of the 1492 houses, 1330 houses were completed and the balance of 162 houses are at roof level.

(d) No. Sir.

(e) Does not arise

STATEMENT SHOWING THE NAMES OF VILLAGES, THE NUMBER OF HOUSES COMPLETED AND OCCUPIED

Sl. No.	Name of the village	No of Houses sanctioned	No. of Houses completed	No. of Houses occupied.
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1.	Anumulavcedu	80	80	80
2.	Obulapuram	20	20	—
3.	Besthavaripet	23	23	23
4.	Papinenipalli	32	32	32
5.	Markapur	52	52	84
6.	Chintala	15	15	15
7.	Viswanadhapuram	30	30	—
8.	Pichiraju Thanda	30	30	—
9.	Pullachruvu	27	27	27
10.	Nerajamula Thanda	21	21	—
11.	Rajampalli	36	86	33
12.	Ramanareddipalli	50	—	—
13.	Mundlamur	50	50	50
14.	Podili	20	20	20
15.	Katragunta	23	23	—
16.	Gundlasamudram	63	63	53
17.	Madhavapuram	50	50	23
18.	Kandukur	20	20	20
19.	Enamarla	44	44	44
20.	Chinakanamalla	61	61	61
21.	Koppolu	94	53	53
22.	Karavadi	72	72	64
23.	Annavarapadu	56	56	56
24.	Pothurajukalwa	20	20	20
25.	Pallamalli	31	31	81
26.	Chimakurthi	40	40	40
27.	Kunamnenivaripalem	50	50	50
28.	Maddipadu	24	24	24
29.	Bhagavanrajupalem	64	64	64
30.	Vaidaina	22	22	20
31.	Kamepalli	30	30	17
32.	Mariyampeta	63	63	63
33.	Pandillapali	30	30	29
34.	Upputur	32	16	—
35.	Chimtagumpalli	40	28	—
36.	Karamchedu	77	34	32
		1492	1330	1046

శ్రీ జి. కోటయ్య :—అధ్యక్షా, మంత్రిగారు బల్లమీద పెట్టిన పేటు మెంటులో 38 వ నంబరు కారంచేడు గ్రామంలో 77 యిండ్లు శాంక్షను చేశారు 34 కట్టాను 43 కట్టవలసిన ఉంది వాటిని కట్టకపోవడానికి కారణం ఏమిటి? అదే విధముగా ఇతర 12 రమణారెడ్డిపల్లి గ్రామంలో 50 యిండ్లు శాంక్షను చేశారు ఒక యిల్లు కూడా కట్టలేదంటే కట్టకపోవడానికి రాజకీయ కారణాలు గ్రూపు కాగడాలు ఉన్నాయా?

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి :—ఇప్పుడు ఈ యిండ్ల నిర్మాణం జిల్లాస్థాయిలో డిస్ట్రిక్టు ఫెడరేషను టేకప్ చేస్తుంది వారి ద్వారా నిర్మాణం జరుగుతుంది. దానికి అధ్యక్షులు జిల్లా కలెక్టరు, దానికి కావలసిన మొత్తం డబ్బు అంతా మంజూరు చేయడం జరిగింది రిలీజ్ చేయడం జరిగింది లాస్ట్ యిన స్టాల్ మెంట్ 17-7-74 తేది నాడు రిలీజ్ చేయడం జరిగింది ఆ రకంగా రిలీజ్ ఉత్తరాలు మార్చి నెలఖరుకు పూర్తిచేయాలని, కాగలసిన డబ్బు యిచ్చాం, ఆలస్యం ఉండడానికి వీలులేదని తెలియపరిచినాము ఎక్కడైనా డిలే అయితే డిలే కాకూడదని వెంటనే పూర్తి చేయాలని చెప్పడం జరుగుతుంది త్వరగా రిలీజ్ చేయడం జరిగింది

శ్రీ డి ప్రకాశం :—తేబిలు మీద పెట్టిన రిపోర్టు సరియైనది కాదు. 35 వ నంబరు చింతగుంపల్లి విలేజ్ నా నియోజకవర్గంలోనిది శాంక్షను చేసినవి 40 కట్టినవి 28 అన్నారు వాటిలో 10 యిండ్లకు కప్పు వేయలేదు. మిగతా వాటికి కట్టడానికి కూడా స్థూల వాటికలో ఏర్పాటు చేశారు కనుక ఎక్స్ పెండ్ చేయడానికి వీలులేదు. ఆ డబ్బు ఎటు డై వర్డు చేశారు?

శ్రీ బి శ్రీరామమూర్తి :—వాటిలో ఉన్న 28 యిండ్లు కంప్లీటు అయినాయి అంటే వారు కారడటన్నారు 10 మాత్రం కంప్లీటు అయినాయంటున్నారు I will get it examined. That is the figure that is available with me

శ్రీ యస్. జయపాల్ రెడ్డి :—అధ్యక్షా, కట్టిన యిండ్లలో హరిజనులు పోకపోవడం లేక యినస్టాల్మెంట్స్ కట్టలేక పోవడం ఒక సమస్య అయితే యిండ్లు కట్టకుండా ఉండడం వల్ల కట్టిన యిండ్లు మెయింటెనెన్సు లేక చెడిపోవడం జరిగింది అప్పుడు ఫండ్లు కంప్లీటుగా పొందే చేయలేక పోయినారు. ఇప్పటికి మూడు సంవత్సరాలైనది. నా జిల్లాలో 50% కట్టబడలేదు బిల్లు ఫైనల్ జాకాలేదు. ఇండ్లు మెయింటెనెన్సు లేకుండా చెడిపోయినందువల్ల హరిజనులు చేరలేక పోతున్నారు

శ్రీ తె. వెంకటరావు :—మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో యిన్ కంప్లీటు హౌసెస్ కంప్లీటు చేయడానికి షాద్ నగర్ నేను వెళ్ళినప్పుడు అక్కడ కలెక్టరు 9 లక్షలు కావాలన్నారు దానిని యిమీడియేటుగా రిలీజ్ చేయడం జరిగింది

శ్రీ ఎస్. వెంకటరావు :—హరిజనులకు కట్టిన యిండ్లు హరిజనులకు ఏ మాత్రం యివ్వం లేదు అందుచేత ఆ స్కీము రద్దు చేసే విషయం ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందా? స్థానికులు కలిగినవారికి అప్పు యివ్వించి వారి యివ్వం వచ్చిన స్పెసిఫి కేషన్ తో యిండ్లు కట్టకొనడానికి అవకాశం కల్పిస్తారా?

శ్రీ తె. వెంకటరావు :—స్కీము రద్దు చేయడం అనే ప్రశ్నలేదు. అదే రద్దు అయిపోయింది. ఇచ్చిన డబ్బు రిగి యివ్వకపోతే రద్దుకాక ఏమౌతుంది.

ఇన్ కంప్లీటు హానెస్ ను కంప్లీటు చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. రెండవది నిన్న పై నాన్న మినిస్టరు వారు చెప్పినట్లు గౌరవ సభ్యులు బాధ్యత తీసుకుంటే వారి నియోజకవర్గాలలో ప్రతి శాసన సభ్యుడు ఒక కాలనీ, ఒక కోఆపరేటివ్ సొసైటీ ఆర్గనైజు చేస్తే 5-6 వేల రూపాయలు హడ్ కో నుంచి లోను యిచ్చి యింట్లు కట్టించి యిస్తే బాగుంటుందని ఆలోచిస్తున్నాం. తమరు సహకరిస్తే ఈ స్కీము గురించి ఆలోచిస్తాము.

శ్రీ యమ్. తులసీదాస్ — అధ్యక్షా, బాగా వెనుకబడిన వారనే ఉద్దేశ్యం 9 40 a.m. ములో వారికి యిట్లు కట్టస్తున్నాము. డబ్బు తీర్చాలనే భయములో ఆ ఇండ్లలోకి వారు వెళ్లకపోయినపుడు ఇంకా కాస్త వెనుకబడిన తనమును కల్గించినవారమవుతున్నాము. ఆ భయమును పోగొట్టడానికి తగిన ఆలోచన చేస్తారా?

శ్రీ జె వెంగళరావు — ఆ భయమును పోగొట్టడానికి యిచ్చిన స్కీము అని చెబుతున్నాను. మందసా, కాపీబుగలలో పోలీస్ కాన్ స్టేబుల్స్ కి హాస్ నైట్స్ యిచ్చాము. వారు కోఆపరేటివ్ సొసైటీగా ఛార్జ్ అయితే వారికి లోను హడ్ కో నుంచి యిప్పించాము. వారు ఇండ్లు కట్టుకొన్నారు. బాగానే వున్నారు.

LITERARY CLASSES IN CENTRAL JAILS

390—

* 6159 Q.—SRI C V K Rao — Will the Minister for Law be pleased to state :

(a) whether literary classes were conducted in Central Jails in the state ;

(b) if so, what is the curricula;

(c) whether the schools in jails were upgraded into Middle Schools and High Schools and whether any Colleges exist in jails and examinations conducted ; and

(d) if so, the per centage of passes?

The Minister for Law (SRI Asif Pasha) — (a) Yes Sir.

(b) The three R's are being taught to the Prisoners (i.e. Reading, Writing and Arithmetic etc. upto elementary standard as in the case of adult education)

(c) No schools in Central Prisons have been upgraded into Middle Schools and High Schools. No Colleges exist in the Central Prisons.

(d) In view of the above answer to item (c), the information to this item does not arise.

శ్రీ సి వి కె రావు — పర్యంజేజి ఆఫ్ పాస్ లు ఉన్నవించవు అన్నారు. మిడిల్ స్కూల్స్ ని హైస్కూల్స్ గా చేస్తున్నామని గత సంవత్సరం పాలసీ ప్లేటు మెంటులో చెప్పి వున్నారు. హైస్కూలు చేసినపుడు కాలేజీని కూడ పెట్టవచ్చు కదా. రాజమండ్రి జైలు లో కాలేజీని ఎందుకు పెట్టకూడదు? పరీక్షలు,

వర్సంబేజి ఆఫ్ పాసెస్ విషయము వస్తుంది తెలుగులో 652 మందికి 480 మంది పాస్ అయినారు. హిందీలో 278 మందికి 248 మంది, ఉర్దూలో 72 కి 69 మంది పాస్ అయినారు ఇది అంకా వారు ప్రవేశపెట్టబోయే డిమాండులో వుంది. వర్సంబేజి ఆఫ్ పాసెస్ లేదు అంటే ఎట్లా? రాజమండ్రిలో కాలేజీ పెట్టడానికి ఆలోచిస్తారా?

Sri Asif Pasha —Most of the prisoners are semi-literates or illiterates. The number of literates does not justify opening of a College.

SHORT NOTICE QUESTIONS AND ANSWERS

VACANT POSTS OF LECTURER'S IN GOVT COLLEGE FOR WOMEN,
GUNTUR

390 A —

S. N Q No. 6211-Z.—Smt D. Indira, and Sri Nissankararao Vekata Ratnam —Will the Minister for Education be pleased to state

(a) the number of Lecturer's posts kept vacant in Government College for Women, Guntur,

(b) if so, in what subjects and the period from which they are kept vacant ; and

(c) whether the Government are posting all the Lecturers immediately ?

Sri M. V. Krishna Rao .—(a) Nil.

(b) Does not arise.

(c) Does not arise

శ్రీమతి డి. ఇందిరా.—అధ్యక్షా, ఏమీ భాళీలు లేవంటున్నారు. కొద్ది కాలం క్రితం వరకు పాలిటెక్నిక్ డిపార్టుమెంటులో రీ పోస్టులకు ఒకరే వుండిరి. ఎకనామిక్స్, బాలనీ, ఫిజిక్స్ డిపార్టుమెంటులో భాళీలు వున్నట్లు తెలుస్తున్నది. వరీక్షలు దగ్గరకు వస్తున్నది. వెంటనే ఫిల్ ఆఫ్ చేస్తారా?

శ్రీ యం వి కృష్ణారావు.—ప్రశ్నలో లెక్చరర్లు భాళీల గురించి అడిగితే గెజిటెడు లెక్చరర్స్ భాళీలు నిల్ అన్నాను అసిస్టెంటు లెక్చరర్లు పాలిటెక్నిక్ ఎకనామిక్స్, ఫిజిక్స్ ఇట్లా మొత్తం 6 భాళీలు వున్నాయి లేడి కాండిడేట్లను వేయాలని ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్ చేంజెస్ అడిగారు. లేడిస్ వస్తే సెలక్టు చేసి వేస్తారు. అంతవరకు పార్టుటైము అప్పాయింట్ మెంట్ చేశారు. స్టడీస్ కి యిబ్బంది లేకుండా జరుగుతున్నది.

శ్రీ పి. శ్రీరామమూర్తి.—లెక్చరర్లు పోస్టు ఎక్కడా భాళీలు లేవు. ఫిల్ ఆఫ్ చేయడం జరిగిందన్నారు ఏ సబ్జెక్టుకి అయినా ఒక గెజిటెడు లెక్చరర్ వుంటాడు. కాలేజీ ప్రిన్సిపల్ గుని బట్టి అదే సబ్జెక్టులో ఇంకా లెక్చరర్లు కావాలని కాలేజీ ప్రిన్సిపల్ ప్రభుత్వానికి, డి పి ఐ. కి ప్రోపోజల్స్ ని పంపించారా? వారు రికమెండు చేసిన పోస్టులను ప్రభుత్వం వేస్తున్నదా లేదా?

శ్రీ యం. వి కృష్ణారావు — క్వాలిఫైడ్ కాండిడేట్స్ ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్చేంజ్ నుంచి వచ్చిన తరువాత సెక్టు చేస్తారు చదువుకు ఏమి యిబ్బంది లేకుండా చేస్తున్నాము పార్టుటైము లెక్చరర్లు వచ్చి పోర్షన్ కంప్లీట్ చేశారు

శ్రీ పీటర్ పాల్ — ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్చేంజ్ కి వ్రాయడం ఇంటర్ వ్యూలు చేయడం జరిగింది అప్పాయింట్ మెంట్ ఆర్డరు యివ్వడానికి లేట్ అవుతున్నది. ఎక్స్పిడైట్ చేస్తారా?

శ్రీ యం. వి కృష్ణారావు — ఇంటర్ వ్యూ జరిగింది. ఫుమెన్ కాలేజీలో లేడిస్ ని జేయాలి దానికోసం వెయిట్ చేస్తున్నారు త్వరలోనే ఫిల్ అప్ చేస్తారు

శ్రీ యన్ వెంకటరత్నం — రెండు సం.ల నుంచి మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాము లెక్చరర్లు లేక పిల్లలు వారములో మూడురోజులు బయట చెల్లక్రింద కూర్చోంటున్నారు. పేరెంట్స్ అసోసియేషన్, ప్రెస్నిపాల్ వదేవదే అడగడము జరుగుతున్నది పార్టుటైముగా వేళామంటున్నారు ఇప్పటికీ ఖాళీలు వున్నాయి. పోర్షన్ కాలేదు. వాస్తవ పరిస్థితి ఏమిటో తెలుసుకోవాలని కోరుతున్నాను

శ్రీ యం. వి. కృష్ణారావు: — 5 ఖాళీలు వున్నాయి లేడి కాండిడేట్స్ రాగానే ఫిల్ అప్ చేస్తాము.

శ్రీ సి హెచ్. కాశయ్య. — లేడి కాండిడేట్స్ అవైలబుల్ గా లేరన్నారు అవైలబులుగా వున్నట్లు నా అభిప్రాయం ఎకనామిక్స్, ఫిజిక్స్, పాలిటిక్స్ లోను మాకు తెలిసిన కాండిడేట్స్ వున్నారు ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్చేంజ్ లో లేకపోవచ్చును వారిని తీసుకువస్తే అప్పాయింట్ మెంట్ ఆర్డరు యిస్తారా?

శ్రీ యం. వి కృష్ణారావు. — ఎంప్లాయిమెంట్ ద్వారా వస్తే తప్పకుండా యిప్పిస్తాము.

శ్రీమతి డి. ఇందిర. — పార్టుటైములో పని చేస్తున్నట్లు చెబుతున్నారు ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్చేంజ్ లో క్వాలిఫైడ్ కాండిడేట్స్ లేరంటున్నారు. పార్టుటైముగా పనిచేస్తున్నవారిని అజ్ఞార్న్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ యం. వి కృష్ణారావు — పార్టుటైమువారిని అజ్ఞార్న్ చేయాలంటే వారు ఎంప్లాయిమెంటు ద్వారా రావలసివుంటుంది తెంపారరీగా వేసి స్టడీస్ కి యిబ్బంది లేకుండా కంప్లీట్ చేయిస్తున్నాము

*Sri Syed Hasan — Due to lack of interest by the Minister, educational matters have gone to mess. Take teachers in the Urdu Colleges. For want of teachers, in some colleges, courses are completed. Under half-a-million job scheme, some were appointed and their period was over. Neither their names could be forwarded through the Employment Exchanges nor they can be continued. How about all these matters?

శ్రీ యం. వి. కృష్ణారావు: — రూల్స్ ప్రకారం పోవలసివస్తుంది. కొత్త పోస్టులు కాంక్షను కావాలి. ఎంప్లాయిమెంటు నుంచి పిలవాలి. ఇంటర్ వ్యూ చేసి, సెలెక్ట్ చేసి పోస్టుచేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ వంకా శత్యనారాయణ:— రిక్రూట్ మెంటుకు రూల్సు వున్నమాట నిజము. 20 జిల్లాల ఎంప్లాయిమెంటుల నుంచి డి పి ఐ లిస్టు తెప్పించుకొనడం జరిగినదా? కాండిడేట్స్ ఎంప్లాయిమెంట్స్ లో తమ పేర్లను రిజిస్టర్ చేసుకొన లేదా? వెంకటరత్నంగారు చెప్పినట్లు వారములో 3 రోజులు చెట్ల క్రింద పిల్లలు కూర్చోంటున్నారు అంటే ఉన్న లెక్చరర్లతో ఆ 3 రోజులు కూడ అడ్జస్టుమెంటు చేయవచ్చు కదా 20 జిల్లాల ఎంప్లాయిమెంటులోను లేడీ కాండిడేట్స్ లేరా?

9-50 a. m

శ్రీ యం. వి. కృష్ణారావు:— చెట్ల క్రింద ఎప్పుడు కూర్చున్నారో ఎప్పుడు చూశారో తెలియదు పార్టుటైము లెక్చరర్లను వేశారు ఎడ్యుకేషను డెబ్బ తినకుండా ప్రయత్నం చేశారని చెప్పాను.

శ్రీ ఎ. భాస్కరరావు:— ఎంప్లాయిమెంటుద్వారా రిజిస్టరు చేసుకోవాలంటే విసుగుచెంది వదలివేసేవుండవచ్చు. ఇప్పుడు ప్రకటనద్వారా దరఖాస్తులను కాలి ఫర్ చేసి పోస్టులను ఫిలప్ చేస్తారా?

శ్రీ యం. వి. కృష్ణారావు:— ఇప్పుడు వున్న రూల్సు ప్రకారం ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్ చేంజిని అడుగులి దానిని అడగకుండా వేయడానికిలేదు ఇదివరకు అడిగాము. మరొక సారి అడుగుతాము. అప్పుడు రాకపోతే ఏమి చేయాలనేది ఆలోచించవచ్చు.

Sri S Jayapal Reddy:—Under the rules if the lady candidates are not available, middle aged and old lecturers can be posted to Women Colleges. Did the Government explore the possibility of posting them as lecturers.

Mr Speaker:—He is exploring the ways of getting the lady lecturers as and when the lady candidates are available to post them as lecturers.

శ్రీ యం. వి. కృష్ణారావు:— ఎంప్లాయిమెంటు నుండి పిలిచి సెలక్ట్ చేసిన వారు కొత్తవారు, వారందరూ యంగ్ పీపుల్ వుంటారు, 40 సంవత్సరాలు వైస వుంటే వుమెన్ కాలేజీలలో వేయవచ్చు. వీలై నంతవరకు ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. మళ్ళీ అడుగుతాము. త్వరలో వేస్తాము, స్టడీస్ కు ఏమి అటంకము లేకుండా చూస్తున్నాము.

శ్రీ పి. పీటరు:— అధ్యక్షా, మంత్రిగారు రూల్సు ప్రకారంగా అంటున్నారు సెలవు పోస్టులో వేస్తే కూడా ఎంప్లాయిమెంటును అడిగి పోస్టు చేస్తున్నారు. టెంపరరీగా చేసేవారికి క్వాలిఫికేషన్స్ వున్నప్పుడు వారిని ఎందుకు కన్ ఫిర్మ్ చేయరు?

శ్రీ యం. వి. కృష్ణారావు:— టెంపరరీగా చేస్తున్నప్పటికీ పార్ట్ టైముగా వేసుకోవాలంటే రూల్సు ప్రకారముగా ఎంప్లాయిమెంటు నుండి రావాలి.

*Sri Syed Hasan:—The Minister is misguiding. He has forgotten that in the last session he said of doing this thing. So he had to tender apology.

Mr Speaker:—I am not concerned with it now.

* Sri Syed Hasan:—There are thousands of candidates in all the languages, especially in Urdu. Most of the vacancies of lecturers have not been filled. Can the Minister give an assurance that within a month they would be filled.

శ్రీ యం వి కృష్ణారావు—మిన్ లీడ్ చేసింది ఏమీ లేదు జనరల్ గా చెప్పాను. ఉర్దూ పోస్ట్ కు కావలసి వుంటే ఆ పోస్ట్ సాంక్షన్ అయి ఉండాలి. సాంక్షన్ అయిన తరువాత క్యాండిడేట్స్ ను వేయాలి రూల్స్ చెప్పాను, మిన్ లీడింగు ఏమీ లేదు. సాంక్షన్ అయిన పోస్ట్ ఉంటే వేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తాం

శ్రీ టి నరసింహారెడ్డి.—జాయస్ కాలేజీలలో కొంత మంది లేడీ టీచర్లు వర్కు చేస్తున్నారు. వారిని వేయవచ్చునుగదా పార్టుటైము లెక్కరెక్కును ఫుల్ టైముగా వేస్తారా?

శ్రీ యం వి కృష్ణారావు.—లేడీస్ ను ట్రాన్స్ ఫర్ చేయాలంటే ఖర్చు ఉన్న చోటనే వారు ఉండాలి పార్టుటైము నుండి ఫుల్ టైముకు మార్పు లన్నా ఎంప్లాయిమెంట్ నుండి రావాలి

PROBLEMS OF THE VILLAGE DEVELOPMENT OFFICERS

350 B —

S N Q. No 6210 A —Sarvasri A Sreeramulu, N Venkatarathnam and N Sreenivasulu Reddi —Will the Minister for Panchayati Raj be pleased to state

(a) whether it is a fact that the problems of the Village Development Officers were discussed recently with the Village Development Officers Association in the presence of the Chief Minister ,

(b) if so, the details of the issues covered by this discussion,

(c) whether any settlement has been reached in respect of the demands putforth by the Village Development Officers Association ; and

(d) if so, the nature of the settlement ?

The Minister for Panchayati Raj (Sri L Lakshman Das) -(a) and (b) The Village Development Officers' Association submitted a Memorandum to Chief Minister on 26-2-1975 regarding their service problems Chief Minister ordered the same be examined

(c) In regard to treating all Village Development Officers as Government servants, Government have decided that the non-Government Village Development Officers be treated as Government servants

(d) The remaining items are under the active consideration of Government

Sri A Sreeramulu —What are the demands put forth by this Association and what is the stage of consideration of those demands ?

శ్రీ జె వెంగళరావు.—వారి నూన్ డిమాండు యాక్సెప్టు చేయడం అయింది వారు సాటిస్ ఫై అయ్యారు. వర్ష మెటు సర్వెంటుస్ గా ట్రీట్ చేయమన్నారు అది చేశాము. ఎఫ్ టి. ఎ గురించి అడిగారు, అది కన్సిడరేషన్ లో ఉంది

శ్రీ ఎ. శ్రీరాములు.—నూన్ డిమాండ్స్ కన్సిడరు చేశాము, వారు సాటిస్ ఫై అయినారు అంటున్నారు, తక్కిన డిమాండ్స్ ఏమిటి? ఎఫ్. టి. ఎ. కొరకు వారు దాదాపు 15 సంవత్సరాల నుండి పోరాడుతున్నారు ముఖ్యమంత్రి

గారు యిండస్ట్రిస్ మినిస్టరుగా ఉన్నప్పుడు వారు హంగరీ స్ట్రీయిక్ చేస్తే సెటిల్ చేయించారు

శ్రీ తె. వెంగళరావు. — హంగరీ స్ట్రీయిక్ చేసినప్పుడు యిప్పుడు యాక్సెప్టు చేసే డిమాండ్ను కూడా ఉన్నది. ప్రభుత్వ ఎ ప్రొమోషన్ గా ట్రీట్ చేయాలనేది ఐటం నెం. 1 దానిని యాక్సెప్టు చేయడం అయింది ఎఫ్. టి. ఎ అనేది ఫైనాన్సియల్ కమిటీ మెంటు 50% Govt servants 50% non-Government servants It is under examination. It is a financial commitment.

శ్రీ ఎన్ వెంకటరత్నం — ఒకటి స్పీడ్ చేశామని చెప్పారు మిగతా డిమాండ్లు ఏమిటి ?

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాసు — వారి డిమాండ్లు ఏమంటే
1) Enhancement of FTA 2) Grant of advance increments to higher trained B.P.Os 3) Creation of selection grade 4) Promotion of VDOs as P.R.Os. 5) Promotion of VDOs as Block Level Family Planning Education 6) Promotion of V.D.Os as Extension Officers Co-operation 7. Promotion of V. D O s as Block Development Officers These are the demands.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి — చాలా కాలముగా వారి డిమాండ్స్ లో ఉన్నటువంటి ఒక డిమాండు వారిని ఎక్స్టెన్షన్ ఆఫీసర్స్ గా ప్రమోట్ చేయాలనేది ఎప్పటిలోనూ అది పరిశీలన చేసి నిర్ణయం తీసుకుంటారు ?

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాసు — అనేకసార్లు చెప్పడం జరిగింది యీ ప్రచాయి ఫీల్ లో సెపరేట్ కేడరు అవుతే తప్ప వారికి ప్రమోషన్స్ వచ్చే అవకాశాలు చాలా తక్కువ వాటి గురించి కూడా ప్రభుత్వం ఆలోచన చేస్తున్నది ముఖ్యంగా వారిని గవర్నమెంట్ సర్వెంట్స్ గా తీసుకోవడం జరిగింది

శ్రీ బి. రామశర్మ — గ్రామాభివృద్ధి అధికారుల సమస్య గురించి గత బడ్జెట్ సెషన్ మండి ఆలోచిస్తాం, ఆలోచిస్తాం అని చెప్పడం తప్ప సమస్యలు పరిష్కరించడం లేదు ఈ సెషన్ పూర్తి అయ్యే లోపల వారి సమస్యల పట్ల నిర్ణయం తీసుకొని వచాసకు తెలుపుతారా ?

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాసు — వారి ముఖ్యమైన డిమాండు మొన్న ప్రభుత్వం అంగీకరించిన విషయం అందరికీ తెలుసు సెపరేట్ కేడరు క్రియేట్ అయితే తప్ప వారికి ప్రమోషన్స్ అవకాశం ఉండదు. ఆ విషయం కూడా ఆలోచన చేసి వీలై నంత త్వరలో నిర్ణయం తీసుకోవడం జరుగుతుంది

శ్రీ పి. సహ్యాసిరావు — చాలా వాగ్దానాలు చాలా సార్లు చేశారు ఒక రోజు చేసే వాగ్దానానికి మరో రోజు చేసే వాగ్దానానికి సంబంధం లేదు బి.డి.ఓ.కు ఎక్స్టెన్షన్ ఆఫీసరుకు ఉన్న తేడా ఏమిటి ? స్కేల్స్ లో డిఫరెన్స్ లే.పోతే ఒక డిపార్టుమెంటు నుండి ఒక డిపార్టుమెంటుకు రావడం నల్ల ఆ సమితి పరియాలో పనిచేస్తున్న బి.డి.ఓ. శ్రద్ధ వహించకపోవడం వల్ల అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు కుంటుపడతున్నవని ప్రభుత్వానికి తెలుసునా ఊరకనే చేస్తున్నాంటున్నారని మీరు అభివృద్ధి నిరోధకం చేస్తున్నారా లేదా ?

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాసు — సన్యాసిరావుగారు ప్రశ్న వేయాలని వేళాగు వారికి అన్ని తెలుసు ఏ విధంగా ప్రభుత్వం ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకుంటున్నదో నేటి తెలిసి కూడా వారు అడిగారు.

శ్రీ పి. సన్యాసిరావు — అధ్యక్షా, మీరు వారు చెప్పే మాటలు అంగీకరిస్తే ర్యాయం ఏమిటి?

మిస్టర్ స్పీకర్ — నేను అంగీకరించలేదు

శ్రీ పి. సన్యాసిరావు — మంత్రిలు ఏది చెబుతే అది ఎస్ అని అంటున్నారు మేము అడిగితే నో అంటున్నారు Then what we have to do? ఆల్ రైట్ మా పని అఖరే

Mr Speaker — That is all what I can do.

శ్రీ పి. సన్యాసిరావు — ఒక ప్రక్క తమ రైత్యం నెరవేర్చాలి, రెండవ ప్రక్క జనానికి న్యాయం కలిగేట్లు చూడాలి

MATTERS UNDER RULE 341

re: Steel Plant at Visakhapatnam

Sri N. Venkata Ratnam.—Sir this relates to Visakhapatnam Steel Plant and its establishment This is a question on which the population of the state is concerned This matter is agitating the minds of the entire population of the State Hence this question is brought In answer to Starred Question No. 5311 dt 3-3-75 some information was furnished to this House by the Government. At the outset, I charge that the Government is misleading the people and deceiving the people as far as this issue is concerned To substantiate my charge, I would like to submit that in the last time during the question hour, when this was brought by my friend, Mr Srinivasul Reddy, so many factors were brought to the notice in this House. My friend has clearly stated that only Rs. 1½ crores were allotted to the Steel Plant and that was accepted by the hon Minister. అప్పుడే ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పారు ఇప్పుడు కొంత అలాట్ మెంట్లు వచ్చింది ఇంకా వస్తుంది అన్నారు. తరువాత ఇండస్ట్రీ మంత్రిగారు ఏమన్నారంటే While supporting his efforts that State Government is doing everything possible to see that this Steel Plant is not shelved, some more facts were brought to the notice of the house The Industries Minister stated that the Chief Minister on 3-1-75 wrote a letter to the Central Government the contents of which were.. ఈ సంవత్సరం కేటాయించిన బడ్జెటు ప్రావిజను వెంటనే రిలీజ్ చేయాలని 75-76కు పదికోట్లు కావాలని 6వ ప్రణాళికలో 120 కోట్లు చాలదని 400 కోట్లు కేటాయించాలని తెటరు ప్రాణాము అన్నారు. అక్కడనుంచి యాదవ్ గారు సమాధానం ఇచ్చారు అన్నారు. అందులో యాదవ్ గారు చెప్పింది ఏమంటే "I share the urgency and importance of the project So far as our Ministry is concerned, we will do our best for increasing the funds We are doing our best" అని యాదవ్ గారన్నా. దానిమీద శ్రీనివాసులరెడ్డిగారు ప్రశ్న 2 కోట్ల రూపాయ బడ్జెటులో ప్రొవైడు చేశాం అంటే అందులో వివాదం లేదన్నారు. దానివయిన నాగిరెడ్డిగారు పేషరుతో వచ్చిన వార్త వెంట్రత్

పై నాన్న డిపార్టుమెంటు స్పృక్సమన్ చెప్పింది చదివారు. ఎందుకు చెబుతున్నారంటే In view of the Budget allotment that was made by the Centre all this becomes a falsehood and the statement of the Spokesman of the Finance Department of the Centre was that the work on the three Steel Plants in the South has been postponed for the time being because of their long gestation nature. He was also explaining that a token provision was made in 1975-76 Budget for those projects.

For Salem Steel Plant Project	..	Rs. 3 crores
For Vizianagaram and Visakhapatnam Steel Plants		2.15 crores

The Spokesman further said that the main emphasis in the Budget was to provide fully for projects which were nearing completion and would yield quick results. Hence for new steel plants which are of long gestation periods have been provided with token allocations. This is the statement issued by the Industries Minister. దానిపై న మన ఇండస్ట్రీస్ మంత్రిగారు ఎమన్నారంటే ప్రతికలలో అనేక వార్తలు వస్తున్నాయి.

It is not to be taken. We have to verify That is the reply of the hon. Minister for Industries.

ఇవన్నీ కూడా అబద్ధాలు. తమకు కేంద్ర బడ్జెటు ఇస్తాను, ఇకవారు వెరిఫై చేస్తే చేయవచ్చు

Mr. Speaker:—It is not my business.

Sri N. Venkatratnam —The Central Budget was presented to the parliament. I am referring to the Plan Budget of 1975-76.

Mr. Speaker:—So, no provision is made according to you.

Sri N. Venkat Ratnam:—I draw your attention to P. 73—Now Steel Plants—Budget Estimates for 1974-75	Rs 4 crores
Revised Budget Estimates	Rs 4 crores.
For 1975-76	None.

So, no Budget allotment is made for 1975-76.

In pages 18 and 19 of the Budget, it is stated—

Page 146 of the Explanatory Note furnished to the Parliament.	
Establishment of Steel Plant at Hospet 1974-75	Rs. 2 crores.
Revised Budget Estimates	Rs. 2 crores.
For 1975-76	Nil.

So also establishment of Steel Plant at Visakhapatnam	Rs 2 crores.
Revised Budget estimates	.. 2 crores.
Nothing is allotted for the Steel Plant in 1975-76.	Nil.

On pages 18 and 19, in the Explanatory note, the total outlay was Rs. 271.72 crores. These figures are not available in our State

Bokaro	Rs. 135
Hindustan Steel	.. 96
National Mineral Development Corporation	.. 26 70

Total	..	257.70
-------	----	--------

and the balance was Rs. 13 15 crores of which it is stated that Sale as given Rs. 8 crores, Vizianagaram 1.25 crores and Visakhapatnam

a token grant of Rs 90 lakhs This is mentioned in the expenditure Note. This is the state of affairs

While our Ministers are saying that it is being pursued and the Central Government is very very keen to see that the project is completed, my charge is that the Central Government as well as the State Government are misleading the people. There is a considered opinion among the technicians that it is a viable project and this Government has taken the political decision. The Government is afraid to say the fact to the people and so they are playing 'Hide and Seek' game.

There is another central project, the Thermal Power Project at Vijayawada. The State Government is telling that it is very keen. A perusal of the Budget presented to the Parliament reveals that nothing has been allotted for Vijayawada Thermal Station.

Sri P. Basi Reddy —The notice given relates to Steel Plant. The hon member is referring to Vijayawada Thermal Plant.

Sri N. Venkata Ratnam —Don't be on technicalities.

శ్రీ జె. వెంగళరావు —341 గురించి చెప్పండి. వేరే సబ్జెక్టుకు పోతే వారు సమాధానం చెప్పలేరు

శ్రీ యస్. వెంకటరత్నం —దీనికి సపోర్టుకోసం అది చెబుతున్నాను ఇన్ ఫర్మేషను ఉంటే చెప్పండి

Mr. Speaker;—You speak about the same subject.

Sri N. Venkata Ratnam —These are not at all irrelevant These are the facts. I therefore sincerely request the Minister to tell the people honestly the position regarding the existence of the Steel Plant and the Thermal Plant, if they can say.

*Sri P Basi Reddy,—I state that ours is a responsible Govern- 10-10 a.m.
ment. It is not interested in uttering lies or misleading the people. Government of India is taking steps for expediting preliminary works relating to the establishment of the Steel Plant of Visakhapatnam. Government of India have so far released a sum of Rs. 127 lakhs for meeting the expenditure in connection with the land acquisition etc. As regards the provision of funds for the year 1974-75, it was intimated earlier by the Steel Authority of India that a sum of Rs. 2 crores was made available. As the funds provided during 1974-75 are inadequate, the Minister for Steel, Government of India, was addressed on 14-12-1974 by the Chief Minister, Andhra Pradesh. The Minister for Steel, Government of India in his reply dated 8-1-1975 informed that Government of India are trying to utilise the funds available for the current year by completing the land acquisition for Steel Plant excluding township and for providing assistance that is already agreed upon to the state Government for the rehabilitation of displaced families. In this connection, the Union Minister had also indicated that he has instructed his Department to ask for adequate funds. It is now understood that a provision of Rs. 90 lakhs has been made during 1975-76 The Chief Minister has already written to the Prime Minister emphasising the need to assist in implementing the project The State Government will continue to pursue the matter with the Government of India vigorously. He began by saying that no provision has

been made during 1975-76 but he concluded by saying that Rs. 90 lakhs had been provided. After the statement was issued by the so called Spokesman of the Finance Ministry, Government of India, Mr. Rao Saheb was sent to Delhi and he contacted the authorities of the Steel Ministry and other concerned authorities including the Joint Secretary of the Prime Minister's secretariat. It has been ascertained that Rs. 90 lakhs have been provided mainly for the detailed project report. So there is nothing that we have misrepresented to the House. The Chief Minister also has written twice to the Prime Minister asking her to seek the aid of the Oil countries, for financial assistance of the project and also given valid reasons as to why the Steel Plant at Visakhapatnam should not be abandoned. Because this is the only Steel Plant which has got sea-port facility. So I do not know what more can the Hon'ble Members expect from the State Government. We are doing our best. We are telling the House what has transpired between the State Government and the Government of India. We are sending our people to contact Mr. Chandrajit Yadav and the Chief Minister also contacted the him in regard to the reported news published in the newspaper. We are doing our best and there is no question of misleading either this House or the people. We have to face the people some day.

Sri Rao Saheb Secretary to Chief Minister went to Delhi on 6th March. The Budget was presented on 28th February and it has been ascertained clearly from the concerned authorities that Rs. 90 lakhs have been provided for the Steel Plant.

Sri N Venkataratnam :—I am concerned with the budget because Government is not expected to meet the expenditure out of the Budget. I am confronting with the Hon'ble Minister with the budget and he wants to rely upon the travel that was made by the Chief Minister's Secretary Mr. Rao Saheb and in the budget it was clearly stated that nothing is mentioned. That is the reason why I want to send documents to you for reference.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—మీరు చెప్పిన ప్రకారంగానే ఎక్స్‌ప్లనేటరీ నోటులో 90 లక్షలు మెన్షను చేశారుకదా.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :—బడ్జెటులో ఏమీ ప్రొవైడ్ చేయలేదు. ఇంతకు ముందు ఇచ్చిన ఎక్స్‌ప్లనేటరీ నోటులో 90 లక్షలు యిస్తామని మెన్షను చేశారు. That is not mentioned in the budget. I am submitting that the State Government is doing its best. What is about the letter of the Steel Minister Mr. Chandrajit Yadav. He said that the Central Government will try to improve the funds. When no funds are mentioned in the budget, where is the question of improving the funds?

Sri P. Basi Reddy :—I have just conveyed the house that the Steel Ministry tried its best but the Finance Ministry has raised certain objections. Due to the financial constraints, the budget had been curtailed. Even the Bhilai Expansion Programme has been curtailed. Chandrajit Yadav did his best but due to the objections raised by the Finance Ministry, he could not do as much as he promised to do.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :—సెంట్రల్ గవర్నమెంటు బడ్జెటులో ఏమీ యివ్వలేదు.

re Agitation of Labour in Rajahmundry Paper Mills.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ (నిరసాపేట) — అధ్యక్షా, రాజమండ్రి పేపరుమిల్లు కార్మికులు తమకు జీతాలు పెంచాలని, ఇతర సదుపాయాలు కావాలని దీర్ఘకాలంగా పోరాటం చేస్తున్నారు అది అన్ని పక్షాలవారు చేస్తున్నటువంటి ఆందోళన అక్కడ మిల్లు కూడా మంచి లాభాలతో నడుస్తున్నది దానికి గ్రాన్ ప్రోఫిట్ సంవత్సరానికి 5 కోట్లు. నెట్ ప్రోఫిట్ 3 కోట్లకు పైగా ఉంది. కాబట్టి కార్మికులకు అడ్ హాక్ పేమెంటు క్రింద, ఇన్ క్రిమెంటు క్రింద 100 రూపాయలు వరకు ఇవ్వాలని ఒట్లాగే మిగిలిన సదుపాయాలు కావాలని చేస్తున్నారు. సుమారు ఒక నెల రోజులనుంచి 4 గురు కార్మికులు హంగర్ స్ట్రీయికు చేస్తున్నారు అది ఇన్ డెఫినిట్ హంగర్ స్ట్రీయికు తరువాత పరిణామాలు ఏమౌతాయో చెప్పలేము మేనేజ్మెంటు చాలా మొండి వైఖరితో ఉంటున్నది. లేబరు మినిస్టరుగారు పిలిచి చెప్పినా—వారు చెప్పింది ఖాతరు చేయని విషయాలు మా దృష్టికి వచ్చాయి వారు జనరల్ స్ట్రీయికు అని ఇవ్వబోతున్నారు. పరిస్థితి తీవ్రంగా ఉంటుంది మొన్న మార్చి 17 న జనరల్ స్ట్రీయికు ప్రారంభం కావలసిన సందర్భంలో పోలీసులు పెద్ద ఎత్తున వెళ్ళి 600 మంది కార్మికులను నిర్బంధంలోకి తీసుకొని వాడావిడి చేసినట్లు తెలిసింది. పరిస్థితి చాలా ఎక్స్ ప్లోజివ్ గా ఉంది దీనిని పరిష్కరించడానికి ప్రభుత్వం ఏమి చర్యలు తీసుకొంటున్నదో మంత్రిగారు చెప్పాలని కోరుతున్నాను

శ్రీ టి అంజయ్య :—సంప్రదింపులు ఇంకా జరుగుచున్నాయి. కాబట్టి ఇది పోస్టుపోస్ట్ చేస్తే జాగుంటుంది. లేబరు కమిషనరుగారు మాట్లాడుతున్నారు — తరువాత ఆ టాక్సు సంగతి చెబుతాను.

Mr. Speaker.—We will postpone it by 3 or 4 days.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ — మంత్రిగారు 1, 2 రోజులలో పరిష్కారం అవుతుందని అంటున్నారు. మినిస్టరుగారు చెప్పిన మాటలు వినకుండా పోయారని తెలుస్తున్నది అయినా మంత్రిగారు ఇచ్చిన హామీ ప్రకారం వేచి చూస్తాము.

re: Boat tragedy in the Krishna River in Nalgonda District.

శ్రీ ఎమ్ ఓంకార్ :—అధ్యక్షా, ఇవ్వాలి ఉదయమే దారుణమైన వార్త విన్నాము. కృష్ణా నదిలో పడవ మునక. 40 మంది జాడ తెలియని పరిస్థితి అని. నల్గొండ జిల్లా మురిమాడికల్ గ్రామం నుంచి గురజాల తాలూకా గొట్టముక్కుల గ్రామానికి పడవ మీది వెళ్తున్నా ఉండే సందర్భంలో జరిగింది. పత్రికలలో వచ్చిన వార్తల ప్రకారంగా పాసింజెర్స్ ను చేరవేయడానికి రెండే రెండు పడవలు ఉండెను. అందులో ఒక బోటు చెడిపోయినది. ఇది కూడ కండిషన్ లో లేదు. అటువంటి పరిస్థితిలో వీరిని తీసుకుపోవడం, తీసుకుపోతున్న సందర్భంలో 40 మంది మునిగిపోవడం జరిగింది ఇంకా చాల మంది మునిగారు.

కొంత మంది బ్రతికి బయట పడ్డారు. 20 శవాలు బైటికి వచ్చినట్లు, ఇంకా 20 మంది జాడ తెలియకుండా యున్నది. నీళ్లలో పడిన వాళ్లు చచ్చి పోయినట్లేననేది అందరికీ తెలిసినదే. అత్యధిక భాగం స్త్రీలు, పిల్లలు ఉన్నారు దారుణమైన సంఘటన జరగడానికి కారణాలు ఎవరు? ఆ పడవ ఈ రకంగా ఉండి వెనకకు తీసుకుపోవడంతో ఎవరు బాధ్యత? చచ్చిపోయిన కుటుంబాలవారి యొక్క భవిష్యత్ గురించి గవర్నమెంట్ ఏమి చర్య తీసుకోబోతున్నది. ఏమి సహాయం చేయబోతున్నది. ఇక ముందు యిటువంటి ప్రమాదాలు జరగకుండా ఏ రకమైన జాగ్రత్తలు తీసుకోబోతున్నారో తెలియజేయాలని కోరుతున్నాను

Sri J. Vengala Rao.— On 17-3-1975, at about 10 a.m. about 60 persons mostly women, and children of Mudumanikyam Village of Miryalguda Taluk, got into country boat to cross River Krishna. They were bound for Guntamakkala Village in Gurajala Taluk, Guntur District, for working in chilly fields. The Boat was run by Mutturaj Sangham, and is reported to have been licensed by P. S. Miryalguda. One Guvvala Pichiah and others were driving the Boat. After the boat crossed middle of the river, it over-turned.

Pilli Sidula, Dillidoyana Kannaya and other fishermen rushed to the rescue of the victims, and were able to save some people. The Villagers of Guntamakkala along with the Village Munsiff also rushed there and did their best to rescue the people. The local people from Gurajala Police Station and Guntur, as well as Miryalguda and Vijayapuri rushed to the spot and conducted search along with the banks of the river. The S P. Guntur, is camping at the scene of tragedy and personally supervising the search operations. According to information available so far 20 dead bodies have been traced which include 14 men and women, 3 boys and 3 girls. So far, 20 survivors have been traced. Preliminary enquiries reveal that the boat over-turned due to its poor condition, over loading and panic of the persons on boat in mid stream.

The Police have registered a case and investigation is in progress. The Collector has already directed the S D.O. to conduct an enquiry.

Sir, having regard to the magnitude of the tragedy Government have decided to appoint a Member Board of Revenue as a Commissioner to enquire and to go into all aspects of the matter. Orders in this regard will be issued immediately.

Instructions are also being issued to the Collector to sanction monetary relief to the families of the dead. I am sure that all the Members of the House will join me in conveying our sympathies to the members who have been affected on account of this tragedy.

నేను ఇప్పుడు పురుషోత్తమరెడ్డిగారిని ఇమీడియేట్ గా స్పాట్ కు వెళ్ళి ఆ రిలీఫ్ ఆవరేజన్స్ చూసి స్వయంగా సూపర్ వైజ్ చేయమని పంపించడం జరిగింది. Government is doing its best.

శ్రీ ఎన్. పాపిరెడ్డి (కనిగిరి).—ఈ రోజు హిందూపత్రికలో ఈ బోట్ కు సంబంధించిన విషయాలు వచ్చాయి. లైసెన్సు యిచ్చిన రెండు బోట్స్ కూడ

సక్రమంగా లేవని తూట్లు పడి ఉన్నాయని హిందూ పేపరులో వచ్చినది. మన రాష్ట్రంలో ఈ బోట్ ప్రమాదం మొదటి సారి కాదు. అనేకసార్లు చూశాము సక్రమంగా లేనందువలన, ఓవర్ బోడ్ జరిగినందువలన యిటువంటి ప్రమాదాలు జరుగుతున్నాయి. స్పష్టంగా సక్రమమైన పద్ధతిలో లేనప్పుడు లైసెన్సులు యిచ్చిన అథారిటీ ఎవరు? వారి మీద ఏమి యాక్షన్ తీసుకుంటారు చచ్చిపోయిన కుటుంబాలకు ప్రభుత్వం చేసే సహాయం ఏమిటి? దానిని గురించి కూడ ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జె. వెంగళరావు.—మేజిస్ట్రేరియల్ ఎంక్వయిరీతో పని కాదనే ఉద్దేశ్యంతో కమిషన్ ఆఫ్ ఎంక్వయిరీ, రెవిన్యూ బోర్డు మెంబర్ తో ఏప్పాయింట్ చేస్తున్నాము ఈ యాన్ పెక్ట్స్ అన్నీ ఎగ్జామిన్ చేసి రిపోర్టు యిస్తారు 1957 సంవత్సరంలో భద్రాచలంలో పెద్ద ట్రాజిడీ జరిగింది అప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్న సంజీవరెడ్డిగారు కూడ కమిషన్ ఆఫ్ ఎంక్వయిరీ ఆర్డర్ చేశారు ఇట్లాంటి చిన్న విషయం చూడకుండా, వారు చెప్పినట్లు బోట్ లైసెన్సు ఎవరు యిస్తున్నారు? వాటి కండిషన్స్ చూడకుండా ఎల్లా ఎలా చేశారు ఇవన్నీ థరోగా ఎగ్జామిన్ చేయిస్తున్నాము.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి.—నాటు పడవలకు లైసెన్స్ యివ్వకుండా ఉంటే బాగా ఉంటుంది. స్టీమ్ బోట్స్ కు ఎలా చేసి తెద్దు వేసే నాటు పడవలకు లైసెన్స్ యివ్వకుండా ఉంటే బాగా ఉంటుంది. చాలా చోట్ల ప్రయాణం చేస్తూ ఉంటే నీళ్లు లోపలకు వస్తూ ఉంటాయి. ఒక ఆయన బెకెట్ తో తీసి లైట్ పోస్తూ ఉంటాడు అటువంటి పడవలు నడుస్తున్నాయి. కృష్ణ గోదావరి నదులు దాటడానికి నాటు పడవలు ఉపయోగించడం అంటే చాలా ఘోరమైన విషయం మొత్తం నాటు పడవలు నడవనీయకుండా చేస్తారా? ఎక్స్ ప్రెషియా ఫామిలికి ఎంత యివ్వమన్నారు. స్పష్టంగా చెప్పండి.

శ్రీ జె వెంగళరావు —ఇప్పుడు యిమిడియేట్ గా యిచ్చేయమన్నాము. డిటెయిల్స్ తరువాత చూస్తాము. చనిపోయిన వర్సన్స్ కు 1000 రూపాయలు యిచ్చాము

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :— ఒక బోటు కండిషన్ లో లేదు. అవివేళారు. పాపిరెడ్డిగారు చెప్పినట్లు రెండవ బోటు కూడ తూట్లు పడి యున్నది, దీనిని నడివేటప్పుడు యితర అఫీసర్స్ గాని, లోకల్ గా ఎవరైనా దీనిమీద చెకింగ్ యున్నదా? బోట్ కండిషన్ గురించి వాటిని గురించి ఏమైనా అరేంజ్ మెంట్స్ ఉన్నాయా.

Mr. Speaker :—All that will come under the Enquiry.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ —ప్రస్తుత డిపార్టుమెంట్ లోగా ఏలైనా సందర్భంలో యిట్లాంటి వాటిమీద చెకింగ్ యున్నదా? పీరియాడికల్ చెకింగ్ యున్నదా? ఉంటే తూట్లు పడిన బోట్లు ఎందుకు నడుస్తున్నాయి? ఇదివరకు కూడ మూడు గాలుగు యిన్ సిడెంట్లు జరిగినాయి,

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—దానికి రూల్స్ ఉన్నాయి ఆ రూల్స్ను యింప్లీమెంట్ చేశారా? చెకింగ్ అయినదా? చెకింగ్ కాకుండా లైసెన్సింగ్ అథారిటీ లైసెన్స్ ఎట్లా యిచ్చారు? ఇవన్నీ ఎంక్వయిరీలో వస్తాయి.

శ్రీ సి.వి.కె.రావు :—ఈ పడవలను పరిశీలించేటట్లుయితే సదులలో నడిచేవి, ఆ వైపు నుంచే యింకో వైపుకు క్రాస్ అయ్యేటట్లువంటిది విపరీతంగా పాసెంజర్స్ ఎక్కిపోతూ ఉంటారు దానికి కంట్రోల్ లేదు. ఇండెమెట్ పడవల క్రింద ఉన్నాయి ఇటువంటివి కొన్ని పరిస్థితులలో యాక్సిడెంట్లు జరుగుతున్నాయి. వాస్తవానికి ఎక్కువ యాక్సిడెంట్లు తప్పించుకుంటున్నారు. ప్రభుత్వం, కమిషన్ ఆఫ్ ఎంక్వయిరీ దీనిని గురించి పెట్టినట్లు యన్నది. రాష్ట్రంలో ఈ పడవలయొక్క పరిస్థితులన్నీ చూసి వీటిని బాన్ చేయడం మంచిది ప్రజలకు తగిన రక్షణ కలుగజేయక పోయినట్లయితే యిలాంటి ప్రమాదాలు చాల ఆకస్మికంగా వచ్చే పరిస్థితులు ఉన్నాయి. అందుగురించి ప్రభుత్వం ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకోవాలని, ఈ విషయంలో కట్టుదిట్టాలు చేయాలని కమిషన్ ఆఫ్ ఎంక్వయిరీ పేయడం జరిగింది.

10-30 a m.

శ్రీ బి. రామశర్మ :—పడవ ప్రమాదంలో 24 మంది చనిపోయారని ఈ రోజు ఆంధ్రజ్యోతి వార్త మీరియాలగూడ పంచాయితీ సమితి వారు దీనికి ప్రిమిషన్ యిచ్చారు వేలంలో. వేలంలో పర్మిషన్ యిచ్చిన సందర్భంలో అక్కడ జన్న అధికారులు పడవలు సక్రమంగా ఉన్నాయా లేదా అని పరిశీలన నిరవలేదు వరకల సమయం కాదు కాబట్టి ఎంతమంది అయినా ఎక్కించుకోవచ్చుననే కక్కుర్తితో పడవ నడిచేవారు ఘుమారు 80 మందికి పైగా ఎక్కించుకోవడం వల్ల ఆ బోటు తలక్రిందులు అయిపోయి ఈ రకమైన దుష్పరిణామం సంభవించడానికి కారణం అయింది. అందువల్ల తక్షణమే దీనికి సంబంధించిన వారి మీద చర్య తీసుకుంటూ యికముందు యిలాంటి పడవలు నడవకుండా శ్రద్ధ తీసుకోవాలి. చనిపోయిన కుటుంబాలకు తగిన నష్ట పరిహారం యివ్వాలని మనవి చేస్తున్నాను దీనిపైన మంత్రిగారు ప్రకటన చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఈ విషయాలన్నిటిపైన యిదివరకే సమాధానం చెప్పాను.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—కమిషన్ ఆఫ్ ఎంక్వయిరీ వేళారు, రెవెన్యూ బోర్డ్ మె బర్ ను భద్రాచలంలో డిజాస్టర్ జరిగినప్పుడు కూడ .ంజీవ రెడ్డిగారు కమిషన్ ఆఫ్ ఎంక్వయిరీ వేళారు. ఆ కమిషన్ ఆఫ్ ఎంక్వయిరీలో యిచ్చిన సూచనలు ఏమిటి? ఆ సూచనలు ఎంతవరకు అమలు జరిగాయి? అమలు జరిగి ఉంటే ఈ ఘటన జరిగి ఉండేది కాదు, కమిషన్ ఆఫ్ ఎంక్వయిరీ

Resolution:
re: Incident in Allahabad High Court
when the Prime Minister attended
the High Court to give evidence.

19th March, 1975.

141

టరమ్స్ ఆఫ్ రిఫరెన్స్ లో మొత్తం స్టేట్ వైడ్ పడవల విషయంలో తీసుకోవలసిన పాలసీలు, ఉన్న డిఫెక్ట్స్ యివన్నీ పెట్టాడా లేదా? కేవలం ఈ ఘటన కోసమే పెట్టారా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— అప్పుడు ఆ కమిషన్ ఆఫ్ ఎంక్వయిరీ భద్రాచలం గురించి, దానిపై బ్రిడ్జి కట్టమన్నారు. బ్రిడ్జి కట్టారు. ఆ ప్రాజెం పర్వ నెంటుగా సాల్వ్ అయింది. రెండవది—ఘోష్టికల్ పాయింట్—ఆ బోట్స్ ప్లయ్ చేసేటప్పుడు ఆ బోట్సు తాలూకు సూపరింటెండెంట్ ఇంజనీర్, ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీర్ సర్టిఫికేట్ పొందాలి అట్లా పొందారో లేదో చూడమన్నాం.

శ్రీమతి జె ఈశ్వరీబాయి :— అధ్యక్షా, చనిపోయిన వారు అంతా కూడా ఆడవాళ్లు. అక్కడ వారు చచ్చిపోయి, ఆ కుటుంబాలవారు బాధపడు తున్నారు. మనకు యిక్కడ నవ్వులాటగా వుంటుంది అప్పుడప్పుడు యీ హాస్ లో, ఇది చాలా సీరియస్ గా తీసుకోవలసిన విషయం. ఎవ్వరి ఇయర్ లై సెన్సు యివ్వాలి. పాపిరెడ్డిగారు చెప్పినట్లు ఒక బోట్ చెడిపోయింది, రెండవది కూడా అదే పరిస్థితిలో వున్నది సూపరింటెండెంట్ ఇంజనీర్ ఎవరు వుంటారో వారిపై ఎందుకు చర్య తీసుకోరు? ఈ విధంగా ప్రాణాలు పోవడం చాలా ఘోరమైన విషయం వెయ్యి రూపాయలు యిచ్చామన్నారు. వెయ్యి రూపాయలు ఎన్ని కుటుంబాలకు యిచ్చారు? ఒక్కొక్క కుటుంబానికి ఎంత ఇచ్చారు? ఆ బోట్ లో 40 మంది ఎక్కారు. 14 మంది విషయం చెప్పారు తతిమ్మా వారి విషయమేమిటి? ఈ విషయమై ఎటువంటి చర్యలు తీసుకున్నారు?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— ఇది అందరికీ విచారకరమైన సంగతి. అందరికీ బాధకరమైన విషయం. ఇందులో చనిపోయిన వారు బీద వారు. కూలికొరకు వెడుతూ వుండగా జరిగినటువంటిది. 24 మందిని రెస్క్యూ చేశారు. వారందరి విషయంలో కూడా ప్రభుత్వం ప్రత్యేకంగా శ్రద్ధ తీసుకుంటుంది.

RESOLUTION

re: Incident in Allahabad High Court when the Prime Minister
attended the High Court to give evidence

శ్రీ పి. శ్రీకృష్ణ :— స్పీకర్, సర్ నిన్న అలాహాబాద్ హైకోర్టులో జరిగిన ఘటనకు సంబంధించి పార్లమెంటు ఉభయసభలు, బిజినెస్ ఆపివేసి, వారి కన్సర్న్ ఎక్స్ ప్రెస్ చేశారు—స్పీకర్ పరిష్కారంతో. ప్రైమినిస్టర్ ఒక కోర్టు కేసు విచారణ సందర్భంలో చచ్చినప్పుడు, కోర్టులోకి సాక్షిగా, ఒక తోకల్ డైలీ ఎడిటర్, ఒక కంట్రీ ఫిస్టల్, కాట్రీజెస్ తో పట్టుబడ్డాడు మన దేశంలో కూడా పొలిటికల్ సేచర్ తో ఎసాసినేషన్స్ ప్రారంభమయ్యే పరిస్థితి ఎక్కువ అవుతున్నది ప్రభుత్వంలో వున్న వారిపైగాని, ప్రతిపక్షంలో వుండే వారిపై, పొలిటికల్ పార్టీస్ లో వుండే టాప్ లీడర్సు పై కొన్ని శక్తులు, ప్రత్యేకంగా పొలిటికల్ మోటివ్స్ తో ఎసాసినేషన్స్ మన దేశంలో రావడం చాలా సీరియస్ గా తీసుకోవల సిన విషయం. ప్రైమినిస్టర్ తో అనేక విషయాలలో డిఫర్ కావచ్చు; ఆయా

విషయాలపై అనేక ఉద్వేగాలు నడవవచ్చును కాని, యీ ఎసాసినేషన్స్ కు మన కంట్రీలో అవకాశం యిస్తే చాలా సీరియస్ పరిమాణాలు వస్తాయి, ఇది ఫాసిస్ట్ ట్రెండ్ కు అవకాశం ఇవ్వడమవుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. అమెరికాలో ప్రెసిడెంటును చంపడం వారికి అలవాటుగా ఉంది. ప్రెసిడెంటుగా కంట్రెస్ చేసే వారిని కూడా చంపడం అలవాటువుతున్నది అందువలన, కెన్నెడి ఫామిలీలో నేను కూడా అయిపోతానేమోనని వారు కంట్రెస్టు కూడా మానుకున్నారు ఈ పరిస్థితి మన దేశంలో కూడా రావడం ఏ యిస్కూపైన అయినా డిఫర్ అయితే చేతిజాంబులతో చంపడం, యీ ట్రెండ్ ను మనం కర్టెయిల్ చెయ్యకపోతే లాభం లేదు దీనిని సీరియస్ గా తీసుకుని యీ ట్రెండ్ ను కర్టెయిల్ చెయ్యాలి దీనికి ప్రత్యేకంగా మన ఓపీనియన్ కూడా ఎక్స్ ప్రెస్ చెయ్యాలి. ఇది చాలా సీరియస్ నేచర్ కలిగినటువంటిది ఈ ట్రెండ్ వలన మన దేశంలో పొలిటికల్ యాక్టివిటీకి, డెమోక్రసీకి ప్రమాదం కలిగే అవకాశం వుంది ఆ మేరకు మనం తీవ్రంగా ఆ చర్యను ఖండించాలి. ప్రతిచోట, దీనికి సంబంధించి ప్రాటెక్షన్ యివ్వాలి, అందుకు ఎఫెక్టివ్ ప్లాన్ తీసుకోవాలి ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక ప్లేట్ మెంట్ ఇవ్వాలి. ఈ హౌస్ కూడా ఓపీనియన్ ఎక్స్ ప్రెస్ చెయ్యాలి.

శ్రీ సి.వి.కె రావు :- ఆన్ ఎ పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్, సర్. ఇటువంటి ఆంశంపై తమరు ఒక రూలింగు యివ్వాలని కోరుతున్నాను ఈ దేశంలో వయొలెన్స్ ప్రజ్వరిల్లాలని, యీ దేశంలో ముఖ్యంగా ప్రజలచే ఎన్నుకోబడిన ప్రతినిధులకుగాని, లేక వారి తరఫున అధికారంలో వున్న వ్యక్తులపైగాని వయొలెన్స్, దౌర్జన్యం సాగాలని కోరే వారు ఎవరూ వున్నారని నేను తలవడం లేదు అందులోను, ముఖ్యంగా In the case of Prime Minister it is not the concern of the Opposition C.P.I. Leader and the Chief Minister alone for both of them to say that the Prime Minister should be given proper protection The entire House wants that proper security measures should be taken to an important person like Indira Gandhi and without bringing in a resolution that the entire House is unanimous about it, what is the point in bringing the matter under Rule 341. To make out that only somebody is interested in the safety of Indira Gandhi and others have no interest - that is not good.

10-40 a. m

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి . - అధ్యక్షా, ఏ పార్టీ నాయకుడుగానీ, నాయకురాలుగానీ, ప్రభుత్వాధినేతలుగానీ, ప్రతిపక్షంలోవున్న వ్యక్తులుగానీ— మనమంతా ప్రజాప్రతినిధులమనేమాట మనం మరచిపోకూడదు. ఈ విధంగా హత్యాప్రయత్నాలు, హత్యలు జరిగిపోతూవుంటే ప్రజాస్వామ్యం వర్ధిల్లిడానికి అవకాశం లేకుండా పోతుంది. ప్రజాస్వామిక వ్యవస్థమీదనే ప్రజలకూ, ప్రజాప్రతినిధులకూకూడ నమ్మకం లేకుండా పోతుంది. ఏ వ్యక్తి అయినా ఎన్నికలలో నిలబడాలంటే భయపడే పరిస్థితి వస్తుంది. అటువంటి పరిస్థితులను నివారించాలంటే మన సభలో కూడ మన భావాన్ని ఏకాభిప్రాయంగా వ్యక్తం చేయాలి. కామ్యూ ప్రపంచానికి అర్థమయ్యేటట్లు చేయాలి. ఇటీవలనే మిశ్రాగారు హత్య చేయబడ్డారు మనం మళ్ళా రాజయ్యగంలోకి వెళ్ళిపోతున్నామా అనే భయ

సందేహాలు కలుగుతున్నాయి. టూత్ ఫర్ టూత్ ఐ ఫర్ ఐ అనే రోజులు వస్తాయా అనిపిస్తోంది. మనకు అంతర్గతమైన విభేదాలు ఐడియాలజీమీద వుండ వచ్చు కానీ యిటువంటి సందర్భంలో యీ సభలో భేదాభిప్రాయాలు వుండడం మంచిది కాదు. విభిన్నమైన అభిప్రాయాలు వెలిబుచ్చడం కూడ పనికిరాదు. ఉద్రేకాలు అసలే పనికిరావు ఇటువంటి చర్యలను ఏకొమ్మఖంగా ఖండించాలి భాగత ప్రధానికి కావలసిన రక్షణలు కల్పించమని భారత ప్రభుత్వాన్ని కోరడమే కాకుండా ఇటువంటి సంఘటనలు ఎక్కడా జరగడానికీ వీలులేకుండా రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలుకూడా గట్టి చర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరమున్నది. దీనికి అన్ని రాజకీయ పార్టీల సహకార సానుభూతులుకూడా అవసరమని మనం కోరాలి. ఇందులో భిన్నాభిప్రాయం లేదు. ఏకాభిప్రాయమే ఉన్నది. ఇటువంటి సమయంలో మనలో మనకు యిటువంటి చిన్న గొడవలు జరగడం గూడా మంచిది కాదని చెబుతూ నేను నెలపు తీసుకొంటున్నాను.

Sri A. Sriramulu —A highly disquieting and disturbing trend has been developing in this country over the past one or two years. People are getting very badly frustrated and are practising a policy of hatred and violence—this particular policy of hatred and violence and resorting to murders and other acts of crime. This is highly deplorable affair. With all the emphasis at my command, I deplore this particular incident of a person keeping a revolver and various other things that are going on in this country. At the same time, I am sorry to have to remind the Ruling party of its complacency in the past. For example, in West Bengal, the Ruling Party very actively encouraged Chatra Parishad. To-day Chatra Parishad has become a very big problem for the West Bengal Government. Similarly in various other parts, the ruling party adopted certain short cut methods to achieve petty and narrow matters ignoring the long range interests of this Nation. I cannot even blame the entire party. But the Members of this party locally encouraged certain fissiparous tendencies and also Fascist trend and to-day the entire nation is pledged to pay the entire penalty. So, it is the individual and joint responsibility of all the Political parties and all the citizens who are interested in the progress and the future of this Nation to immediately arrest this disturbing trend. With one voice I condemn this trend. We shall own up our responsibility and the parties also should take up this responsibility as a big campaign, so that democracy can survive in India.

سری سلطان صلاح الدین اویسی جہاں تک تسدد کا تعلق ہے میں اور میری پارٹی اسکی مخالف کرتی ہے۔ ہندوستان میں ہر ایک شہری کی حفاظت ہونی چاہئے صرف پرائم منسٹر ہی نہیں ہندوستان میں اور بہت سے لوگ ہیں۔ پارلیمنٹ سے صرف تین میل کے فاصلے پر دلی کی جامع مسجد میں اوپن فائرنگ ہوئی جس میں بیس آدمی مارے گئے۔ لیکن اس ایوان میں اس کے تعلق سے کچھ بھی نہیں کہا گیا۔ جہاں تک تسدد کا تعلق ہے پرائم منسٹر ہو یا کوئی منسٹر ہو میں اسکی مخالفت کرتا ہوں۔ اور چاہوں گا کہ عوام کی بھی پوری پوری حفاظت کی جائے۔

Resolution :
re: Incident in Allahabad High Court
when the Prime Minister attended
the High Court to give evidence.

శ్రీ ఎం ఓకార్ :—అధ్యక్షా, పత్రికలలో యీ వార్త చూచి చాలా దిగ్భ్రాంతి చెందాను. అంతేకాదు. దేశం ఎటుపోతున్నదా అని చాలా ఆలోచనలుకూడా రేగాయి. ఈ సందర్భంలో సేనాక విషయం స్పష్టం చేయవలసియున్నది. రాజకీయ భేదాభిప్రాయాలు ఏమీ వున్నప్పటికీ ఒక వ్యక్తి విస్తలు గుండ్రతో వచ్చి ప్రధానమంత్రిని హత్య చేయడానికి ప్రయత్నం చేయడమనేదానిని నిర్ద్వందముగా ఖండించవలసి యున్నది. ఇదే సమయంలో పాలక వర్గపార్టీ ఆత్మ విమర్శ చేసుకోవలసిన అవసరమున్నదని కూడా ఏలాంటి దావరికం లేకుండా చెబుతున్నాను అసలు యీ రకమైన హత్యాకాండకు ప్రోత్సహించినది కాంగ్రెసు పార్టీ. పశ్చిమ బెంగాలులో మార్క్సిస్టు కమ్యూనిస్టు పార్టీ మీద యిటువంటి చర్యలు చేసినది కాంగ్రెసు పార్టీ. జ్యోతిబాసుమీద హత్యాప్రయత్నం జరిగితే యింతవరకూ ఏమీ చేయలేదు. దాని ప్రభావంనుంచి బయటపడలేని పరిస్థితి కల్పించుకున్నది. మామూలు పౌరసత్వపు హక్కులు లేకుండా కాలరాచి వేస్తున్నది. బ్రితకడానికి వీలులేని పరిస్థితి ఏర్పాటు చేస్తున్నది. ఈ హత్యాకాండకు, యీ దుర్మార్గానికి ప్రధానమైన బాధ్యత కాంగ్రెసు వారిదే. వారు పతిపక్షాలను అణచడానికి చేసిన పన్నాగం భస్మాసురునివలే తయారయి వచ్చింది ఈ దుర్మార్గపు చర్యలు వారు పదలుకుంటేనే దేశంలో పరిస్థితి చక్కబడుతుంది, లేకపోతే చక్కబడదు. ఇది నిర్వివాదమైన విషయమని చెబుతున్నాను

శ్రీ కొండా లక్ష్మణ బాపూజీ :—అధ్యక్షా, నిన్న అలహాబాద్ హైకోర్టులో జరిగిన ఘటన యావద్భారతదేశంలో అందరి ప్రజల హృదయాలనూ కదలించింది. ఈ సభలో ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రజలపక్షం నుంచి కూడా ఆందోళన వెలిబుచ్చడం చాలా సమంజసమైన విషయం. అయితే, యీ సందర్భంలో పార్టీ భావాలు దృష్టిలో పెట్టుకొని మాట్లాడే బదులు, ఏ పార్టీ వైఖరి ఏ విధంగా వున్నదనే విషయాలలోకి పోయేబదులు రాజకీయ హత్యలు, హింసాత్మకమైన వైఖరి తగదు అనే విషయం మనం స్పష్టం చేయవలసిన అవసరం వున్నది. రాజకీయ అసంతృప్తివల్ల కానీ, వ్యక్తిగత కక్షలవల్ల కానీ వ్యతిరేకతను ప్రదర్శించడం హింసాత్మక చర్యలద్వారా కాదు. అధికార స్థానంలో వున్నవారి విషయంలో, ప్రజల దృష్టిలో పూజ్యస్థానం సాధించినవారి విషయంలో ఏ కొందరికైనా అసంతృప్తి వుండడం సహజం. అటువంటి అసంతృప్తిని హింసాత్మక చర్యలద్వారా ఏ వ్యక్తులు ప్రదర్శించినా సహించరాని విషయంగా భావించాలి. ప్రధానమంత్రి పర్యటనచేసే సందర్భంలో, యితర పర్యటనలలో గానీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలుకూడా పూర్వంకంటే పెద్దయెత్తున భద్రతాచర్యలు తీసుకోవలసి వుంటుంది. ప్రజలపక్షంనుంచి, అన్ని పక్షాలనుంచీకూడా హింసాత్మక వైఖరికి ప్రోత్సాహం కలగకుండా, ప్రజల నాయకులుకూడా తమ పదవులను నిర్వహించవలసినదిగా మనవిచేస్తూ, నాకు యీ అవకాశమిచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు చెబుతూ నేను సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీమతి తె ఈశ్వరీబాయి (ఎల్లారెడ్డి):—అధ్యక్షా, చాలా విచారకరమైన 10-50 a.m.
 సంగతి. ప్రధాన మంత్రి ఇందిరా గాంధీగారిని ఎవరో హత్య చేసే అభిప్రాయంతో
 వచ్చారన్న సంగతి వత్తికలో వచ్చింది దీనిని చాలా గట్టిగా నేను ఖండిస్తున్నాను.
 ఇటీవలే మిత్రాగారి హత్య జరిగి అందరిని చాలా బాధ కలిగించింది. ఇటువంటి
 హింసాత్మక ఖావాలను అందరం ఖండిస్తున్నాము. ఇటువంటి ధోరణులు
 రావడానికి కాంగ్రెసుపార్టీ పరిపాలన సాగించే పద్ధతులే కారణమని చెబుతున్నాను.
 ప్రతిపక్షం న్యాయం కోరినప్పటికీ వారిపై లాఠీలు, తుపాకీలు ప్రయోగించడం,
 రాజకీయాలలో హింసను ప్రవేశపెట్టడం కాంగ్రెసు వారు నేర్పిన పాఠమే ఇప్పుడు
 వారికే ఎదురు తిరుగుతున్నారు. కాంగ్రెసు పరిపాలకులు ఇప్పుడైనా నేర్చు
 కోవాలి. ప్రధానమంత్రిపై ఇటువంటి ప్రయత్నం జరిగిందంటే సానుకూతి
 చెప్పవలసిందే. మనం చేసుకొన్నదే మనపై ఎదురు తిరుగుతున్నదనే విషయం
 మాత్రం గుర్తుంచుకోవాలి ఈ సంఘటనను నేను గర్హిస్తున్నాను

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి (మహబూబాబాదు):—అధ్యక్షా, హత్యా రాజకీయాలు
 ఈ దేశంలో ప్రవేశించడం ఇది మొదటి సారికాదు. స్వతంత్ర పోరాట కాలంలో
 కూడా ఇటువంటివి మనం చూస్తూనే వచ్చాం, భగత్ సింగ్ కాలంనుంచి గాంధీజీ
 వరకు రాజకీయమైన ఒక ధ్యేయం ఉన్నప్పుడు దానిని సాధించడానికి హింసా మార్గం,
 అహింసా మార్గం రెండూ ఉంటూ వచ్చాయి. ప్రభుత్వం ఆర్గనైజ్డ్ వై లెన్స్ తో
 వ్యవహరిస్తున్నది ప్రభుత్వానికి పోలీసు, మిలటరీ బలగాలున్నాయి. ఇంకా బార్డరు
 పోలీసు, ఇంటర్నల్ సెక్యూరిటీ పోలీసు వీటన్నింటి ముందు ప్రజల వై లెన్స్ అన్
 ఆర్గనైజ్డ్ గా ఉంటుంది తప్ప ప్రయోజనం ఉండదు. ఎవరైనా కోపం వచ్చి
 ఏదైనా చేయవచ్చును. అంతేకాని రాజకీయ విధానంగా ప్రభుత్వం ముందు
 వై లెన్స్ వని చేయదని ప్రజలు కూడా గ్రహించాలని మనవిచేస్తున్నాను. దేశంలో
 హింసాయుతమైన పద్ధతులు ప్రోత్సహిస్తే ప్రజలకే నష్టం కలుగుతుంది కనుక
 నక్సలైట్లు కూడా అనవసరంగా కొన్ని పద్ధతులు తలపెట్టి తట్టుకోలేమని గ్రహించి
 మానుకున్నట్లు తోస్తుంది నేటిపరిస్థితిలో వై లెన్స్ వనికీరాదని ఏ ప్రతిపక్షమైనా
 తెలుసుకోవాలి. ఎందరో ప్రజలను పోలీసువారు చంపితే ఒక పోలీసునువారు
 చంపడం జరిగింది. గాంధీజీ మార్గాన్నే అన్ని పార్టీలు నడుచుకునే ప్రయత్నం
 చేయాలి. దీనిని మొదట కాంగ్రెసుపార్టీ వారు, కాంగ్రెసు ప్రభుత్వాలు అమలు
 చేస్తే మంచిది.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు (కాకినాడ):—అధ్యక్షా, తమరు అందరికీ అవకాశం
 ఇచ్చినందుకు సంతోషిస్తున్నాను. పార్లమెంటుకూడా ఏకగ్రీవంగా తీర్మానం చేసింది.
 ప్రధాన మంత్రికి తగినరక్షణ ఇవ్వాలని చెప్పింది మనం సంతోషించవలసిన విషయం.
 40 సంవత్సరాలకు పైగా నా రాజకీయ జీవితం ఉంది. మొదటి నుంచి నేను
 అరాచకాన్ని దౌర్జన్యాన్ని వ్యతిరేకించే వాణ్ని. అందులో తప్పుడు అభిప్రాయం
 రాకూడదు. నా మిత్రులు వ్యతిరేకించవచ్చును. ఏ పార్టీలైతే దేశంలో
 హింసను ప్రబోధించాయో వారు కూడా నేడు కళ్లు తెరిచి పెద్ద మనుష్యులుగా

Resolution :
re : Incident in Allahabad High Court
when the Prime Minister attended
the High Court to give evidence.

అవుతున్నారంటే నాకు సంతోషంగా ఉంది. ప్రభుత్వం కూడా కళ్లు తెరిచి పెద్ద మనుష్యులుగా అవుతారని అనుకుంటాను. ప్రధాన మంత్రికి తగిన రక్షణ ఇస్తున్నందుకు అందరూ సంతోషిస్తున్నారు ఈ విషయాన్ని తమరు ఇందిరాగాంధీ గారికి చెప్పండి.

Sri Ch Parasurama Naidu .—Sir, there can be no two opinions as to the undesirability of the use of the weapon of violence for political ends. Particularly high placed responsible persons are the treasure of the nation. Their life is the wealth on the projection of the country as a whole. It is very surprising as to how the security arrangements of which the Government of India is capable have failed. And I am happy for one thing that the votaries of violence themselves who have been accepting the moral as also physical violence are themselves the proponents of non-violence as a method of political ends. I join the other friends in the condemnation of the method of violence for achieving their political ends.

11-00 a.m. శ్రీ జె. వెంగళరావు :—అధ్యక్షా, నిన్న అలహాబాదు లో ప్రధాన మంత్రిగారు కోర్టుకు హాజరు అయిన సందర్భంలో జరిగిన యిన్ని డెంటు గురించి గౌరవసభ్యులు చాలమంది మాట్లాడారు నిజంగా యిది మన అందరికీ కాకుండా జాతికి ఆందోళనకరమైన విషయం. ఈమధ్య కొంతకాలంగా దేశంలో కొంత ఈ రకమైన హింసా చర్యలకు కొన్ని శక్తులు పూనుకోవడం యిది మన అందరికీ విచారకరమైన విషయం. నిజంగా తమకు తెలుసును, ఈనాడు రాజకీయంగా భేదాభిప్రాయాలు ఉండవచ్చు ప్రజాస్వామ్యంలో. మన దేశంలో ప్రజాస్వామ్య సిద్ధాంతాలను పురస్కరిస్తూ కాపాడుకోవలసిన బాధ్యత మన అందరి మీద ఉంది. దేశంలో ఏ భాగంలో ఎక్కడైనానరే ఈ రకమైన హింసా చర్యలకు ఎవరు పాల్పడినా ఖండించవలసిన అవసరం ఉంది. ఎల్. ఎన్. మిశ్రాగారి హత్య తరువాత దేశంలో కొన్ని శక్తులు రాజకీయ కక్ష సాధించుకొనడానికి మతంతాలు చేయడం విచారకరం. నిన్న ప్రధాన మంత్రిగారి విషయంలో జరిగిన ఈ సంఘటనకు ఖచ్చితంగా మన రాష్ట్ర ప్రజల తరపున, అసెంబ్లీ తరపున దీనిని మనం ఖండిస్తూ మన ఆందోళన వ్యక్తపరుస్తూ ఒక తీర్మానాన్ని ప్రవేశపెడుతున్నాను.

"This House expresses its happiness that nothing untoward had happened to the Prime Minister in Allahabad High Court yesterday and at the same time, this House unanimously condemns any type of violent activities directed against the people's representatives in the country."

Mr. Speaker:—Motion moved.

(Pause)

Mr. Speaker:—The question is;

Ruling by the Hon'ble Speaker : 19th March, 1975. 147
 re. Prescription of books written by Revolutionary Writers (on the point of order raised on 24-2-75).

"This House expresses its happiness that nothing untoward had happened to the Prime Minister in Ahmedabad High Court yesterday and at the same time, this House unanimously condemns any type of violent activities directed against the people's representatives in the country."

The motion was adopted.

శ్రీ పాపిరెడ్డి :—తీర్మానంపై చర్చకు అవకాశం ఉందా ?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—లేదు.

RULING BY THE HONOURABLE SPEAKER.

re: Proscription of Books written by Revolutionary writers.

Mr. Speaker:—In answer to L. A. Q. 4962, it was stated that 17 Telugu Books and periodicals, written by Revolutionary writers, were proscribed by Government under section 99 A. Cr. P, C. (95 Cr. p. C) and the 1972 May issue of Srujana, under Sub-Rule (1) of Rule 47 of the Defence of India Rules, 1971. A large number of supplementaries were asked and answered.

Thereafter Sri C. V. K. Rao gave notice under Rule 59, that the following motion 'Discussion on proscription of books written by the Revolutionary Writers may be discussed. This Motion was admitted by me and the B. A. C. fixed 4 p.m. to 5.00 p.m. on 24-2-75 for discussion.

The House met on 24-2-75 at 4 p.m. to discuss the above motion. At the very outset, Sri C. V. K. Rao vehemently urged that copies of all the 18 proscribed books and periodicals, should be made available for reference by the members, before the discussion started, to enable them to effectively participate in the discussion. Sarvasri N. Srinivasul Reddy, A. Sriramulu, V. Satyanarayana, Omkar and Janardhana Reddy, strongly supported, the contention of Sri C. V. K. Rao.

The Chief Minister then stated that a discussion cannot take place on the proscribed books and periodicals as the said proscription was under the provisions of Law: that as some of the Revolutionary writers were facing their trial in courts, for offences connected with their writings and for conspiracy etc, and that cases filed by some of the writers in the High Court were dismissed and the orders of proscription were upheld.

Sri M. Narayana Reddy stated that as the orders of notification proscribing the above books and periodicals have become final, it will not be competent to the House to discuss the notification and proscription, and that the books also cannot be made available as it would amount to publication and violation of law.

Sri Ayyapu Reddy stated that the pendency of criminal cases against some of the Revolutionary Writers, does not make the matter sub-judice; that without the books and periodicals the discussion would not be useful and that the supply of books would not offend any provisions of law.

Sri Kasarlah also expressed the same view.

It was also stated by Sri Sreeramulu that the Finance Minister had some of the books with him when he answered L. A. Q. 4962 and that he read portions thereof and that the House is therefore entitled to demand that the books should be made available for them for use in the discussion.

This statement does not appear to be correct. The Finance Minister read the notifications, in which have been extracted, certain passages from the proscribed books.

In view of this, I reserved my ruling.

By virtue of the powers conferred by Section 124-A, IPC all the copies of the proscribed books and periodicals, stood forfeited to the Government and the Government has seized all the copies thereof in respect of 'March' and 'Jhanjha', applications were also made in the High Court of Andhra Pradesh under Section 99-B Cr.P.C. 1898; for setting aside, the forfeiture orders of the Government and the said applications were dismissed by the High Court.

Though the Judgments have become final, there is no bar to make any fair or legitimate criticism of a Judgement of High Court as long as the discussion does not turn upon the conduct of a Judge of the High Court. There are indeed several instances where in the Lok Sabha and State Legislatures, the criticism of the Judgments of the Court have been permitted on the merits of the decisions. Hence this House is competent to discuss the Judgements as also the orders of the State Government.

It must be stated here that the orders of the State Government have become final. It must therefore be taken that these books and periodicals contain seditious matter, the publication of which is punishable under Section 124-A I.P.C. The whole purpose underlying the order under Section 99-A Cr. P. C. is to withdraw from circulation, such seditious books, which come within the mischief of Section 124-A IPC.

The Rules of Procedure and Conduct of Business do not provide for discussion of the contents of a book, which according to law has been forfeited by a valid order passed by Government exercising statutory powers, Rule 332 does not apply to these proscribed Books and Periodicals.

The Government cannot be stated to be not in order in not placing the books on the Table of the House as it would constitute publication in violation of valid orders passed under 99 (a) Cr. P. C. and such publication of seditious matter would be against public interest.

re Extension of enhanced house rent allowance to teachers and employees of Panchayati Raj Institutions and Municipalities of Vijayawada and Guntur.

At the same time the Legislature is equally comment to discuss the law relating to forfeiture of books, falling under Section 124-A IPC with a view to inform itself as to how the law under Section 124-A is being applied with a view to make it more rigorous or lenient, or to amend, alter or repeal the section itself. If this is conceded the members of this House would be entitled to peruse these books and periodicals ; not to interfere with lawful order passed by the Government forfeiting these books, but for the limited purpose of discussing an important matter relating to forfeiture of books allegedly to contain seditious matter, and it would be the privilege of the Member of this House to ask for use of such books for the limited purpose of discussion of the motion, which is general in nature to place the books in the library of the House for a couple of days before the date of discussion and to withdraw the same before discussion starts, so that they may be available for the Members of the House, for discussion of the motion, to which the Government has no objection, and would also avoid prohibited publication

Sri C. V. K. Rao —We thank you very much for the ruling. The great Speaker is sitting there now.

Sri A. Sreeramulu .—I congratulate the Speaker on his ruling

శ్రీ జె. వెంగళరావు .—క నీ స యిప్పుడైనా సి. వి కె. రావుగారు గుర్తించినందుకు చాలా సంతోషం.

Mr. Speaker:--Now, calling attention matter given notice of by Mr. Sreenivasul Reddy.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—అధ్యక్షా, ఈ ఎన్ హాన్స్డ్ హౌస్ రెంట్ అలవెన్సు ప్రభుత్వ ఎంప్లాయిస్ కి...

Sri M. Narayana Reddy :—There are number of legal points in the ruling. So, the copies of the ruling may be placed on the Table of the House

Mr. Speaker :—That will be done.

CALLING ATTENTION TO MATTERS OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

re : Extension of enhanced house rent allowance to teachers and employees of Panchayathi Raj institutions and Municipalities of Vijayawada and Guntur.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి :—అధ్యక్షా, విజయవాడ, గుంటూరు పట్టణాలలో ఎన్ హాన్స్డ్ హౌస్ రెంట్ అలవెన్సు ప్రభుత్వోద్యోగులకు యిస్తున్నారు. పంచాయితీరాజ్ లోనూ, మునిసిపాలిటీలలోనూ పని చేస్తున్న ఉద్యోగులకు ఉపాధ్యాయులకు ఇవ్వడంలేదు ఈ డిస్క్రిమినేషను మంచిది కాదు ఆర్థిక మంత్రిగారు ఈ డిస్క్రిమినేషను ఉండదని ప్రకటిస్తూ బహుశా రిట్రాస్పెక్టివ్ గా డిస్క్రిమినేషను తీసుండా చేస్తే బాగుంటుంది. దానిమీద ఒక ప్రకటన చేయాలని కోరుతున్నాను.

re: Extension of enhanced house rent allowance to teachers and employees of Panchayat Raj Institutions and Municipalities of Vijayawada and Guntur.

శ్రీ ఎన్ వెంకటరత్నం — కాల్ అలెన్సు మోషనుమీద మంత్రిగారు మాధానం చెప్పేముందు కొన్ని పరిస్థితులను వారి దృష్టికి తెస్తున్నాను ఒక ప్రకటన చేస్తారని అశిస్తున్నాను గుంటూరు ఇండెక్సు చూస్తే ప్రాదరాజాదు కంటే చాలా ఎక్కువగా ఉందని సూచన చేస్తున్నది నా దగ్గర పరిస్థితులను యిస్తున్నాను జనరల్ ఇండెక్సు చూస్తే 67 నుంచి నా దగ్గర ఫోగట్టా ఉన్నప్పటికీ 74 తీసుకుని చెబుతున్నాను

ii-10 a.m. ప్రాదరాజాదు 299 పాయింట్లు వుంటే గుంటూరు 307 పాయింట్లు ఉంది. అవోర ధాన్యాలు తీసుకొంటే 1974 లో వరంగల్లు 250, కాళివట్టణము 251, ప్రాదరాజాదు 271, గుంటూరు 284 పాయింట్లు రెంట్ 1974 తీసుకొంటే ప్రాదరాజాదు 168, గుంటూరు 225, ఇట్లా వున్నాయి గుంటూరు ఎక్కువ పాయింట్లుగా వుందని గవర్నమెంటు సర్వెంటుకి హాస్ రెంటు ఇన్ క్రిక్ చేశారు విజయవాడలో ఎక్కువ చేశారు గవర్నమెంటు సర్వెంటుకి వున్న ఫెసిలిటీస్ అంకన్న తక్కువ వేతనాలు గల పంచాయతీరాజ్ సంస్థలో పని చెస్తున్నవారికి లేపు ప్రభుత్వోద్యోగులకు యిచ్చిన హాస్ రెంట్ ఫెసిలిటీని వీరికి కూడా వర్తింపజేయడము అన్నివిధాలా న్యాయం అందువల్ల దీనిని అంగీ కరిస్తూ మంత్రిగారు ప్రకటన చేస్తారని అశిస్తున్నాను

శ్రీ పి రంగారెడ్డి — అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు శ్రీనివాసుల్ రెడ్డిగారు మునిసిపల్ ఎంప్లాయిస్ కి ఇచ్చే ఇంటి అద్దె పెయింట్ డిస్క్రిమినేషను వున్నట్లు ఫిందనే అభిప్రాయంతో చెప్పారు ముకట దీనిని వరంగల్లుకు యిచ్చాము. తరువాత విజయవాడ, గుంటూరు పట్టణాలకు ఇప్పవలసిన అవసరం వుందని భావించి 17-12-74 న జి. ఓ. ని ఇన్చూర్ చేయడం జరిగింది వరంగల్లు మునిసిపల్ ఎంప్లాయిస్ కి ఇస్తున్నారనే అభిప్రాయమును చెప్పారు వరంగల్లు మునిసిపల్ ఎంప్లాయిస్ కి యిస్తూ, గుంటూరు, విజయవాడ మునిసిపల్ ఎంప్లాయిస్ కి ఇవ్వడంలేదని వారు చెప్పినట్లు నేను అనుకొంటున్నాను అది సరియైన అభిప్రాయం కాదు వరంగల్లులో కూడ ఇవ్వడంలేదు

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి — గవర్నమెంటు ఎంప్లాయిస్ కి యిస్తున్నారు కదా. అది డిస్క్రిమినేషను

శ్రీ పి రంగారెడ్డి:—మేము గవర్నమెంటు ఎంప్లాయిస్ కి యిస్తున్నట్లుగానే మునిసిపల్ ఎంప్లాయిస్ కి కూడ ఇవ్వాలనే అభిప్రాయం అయితే వరంగల్లు గుంటూరు, విజయవాడ మునిసిపాలిటీలకు సో హో చెప్పడం జరుగుతుంది. వారు ఆ విధంగా తీర్మానాలను కూడ చేసి పంపించారు. అందువల్ల ఇకముందు ఈ త మునిసిపాలిటీల ఎంప్లాయిస్ కి వర్తింపజేయబడుతుందని మనకి చేస్తున్నాను. పంచాయతీరాజ్ ఎంప్లాయిస్ విషయం వెంటరత్నంగారు చెప్పారు. ఆ విషయం ప్రభుత్వ ఆలోచనలో వుంది. పంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థ రీ ఆగ్నవై జేషను

re Extension of enhanced house rent allowance to teachers and employees of Panchayat Raj Institutions and Municipalities of Vijayawada and Guntur,

గురించి. ప్రత్యేక కేడరుగా పుంచాయతీ అభివృద్ధి పంచాయతీ రాజ్ శాఖా మంత్రిగారు ఇక్కడ వెలిబుచ్చివున్నారు దానిని దృష్టిలో పెట్టుకొని పంచాయతీ రాజ్ ఎంప్లాయిస్ విషయంలో సానుకూతితో త్వరలోనే నిర్ణయ తీసుకొంటామని మనవిచేస్తున్నాను

శ్రీ యన్. వెంకటరత్నం :—అధ్యక్షా, డిఫరెంట్ కేడర్ క్రియేట్ చేయడం వేరు 50 శాతము నాన్ గవర్నమెంటు ఎంప్లాయిస్ గా ట్రీట్ చేయబడుతున్నారు. వారిని గవర్నమెంటు ఎంప్లాయిస్ గా ట్రీట్ చేస్తున్నామన్నారు వారికి ఆటోమేటిక్ గా వర్తింప చేయాలి

శ్రీ పి రంగారెడ్డి :—ఇంకా ఆర్డరు యిష్యూ కాలేదు I was careful enough to say that it is under the consideration. The moment the order is issued treating them as Government employees this automatically applies to them also.

Sri N Venkata Ratnam:—The statement of hon Minister was that already 50% of the Panchayat Raj employees are treated as Govt. servants and other 50% of them also will be treated as Govt. servants.

Sri P Ranga Reddy :—That is right. All those who have been already treated, whatever the percentage might be, as Govt servants, they are entitled for this and they are getting. It is only about the remaining people who are yet to be treated as Govt servants, orders have to be issued. If the orders are issued, automatically it applies. Therefore I have very carefully worded saying that is under consideration.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—అధ్యక్షా, పి డి ఓన్. బి.డి.ఓన్, సెక్రటరీలు గవర్నమెంటు సర్వీసులోకి పోతున్నారు. మిగిలినవారి సంగతి ఏమిటి? పంచాయతీ రాజ్ లో గుమాస్తాలు పని చేస్తున్నారు. 50 శాతము ఎంప్లాయిస్ విషయమే మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. గుమాస్తాల మాట ఏమిటి?

శ్రీ పి రంగారెడ్డి :—మునిసిపాలిటీల విషయము అడిగితే దానికి చెప్పాను.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—రెండు నోటీసులు వున్నాయి. రెండూ క్లర్క్ చేశారు.

శ్రీ పి రంగారెడ్డి :—వారు యిచ్చిన నోటీసులో పంచాయతీ రాజ్ లేదు. మునిసిపల్ ఎంప్లాయిస్ విషయము క్లియర్ చేశాను. పంచాయతీ రాజ్ ఎంప్లాయిస్ ఎవరైతే గవర్నమెంటు సర్వెంట్స్ గా ట్రీట్ చేయబడుతున్నారో వారికి వర్తింపచేయబడుతున్నది. మిగతవారిని గవర్నమెంటు సర్వెంట్స్ గా ట్రీట్ చేయాలనే డిమాండ్ వుంది అలోచనలో వుంది

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—పి డి.ఓన్, బి.డి.ఓన్, సెక్రటరీస్, జిల్లాపరిషత్తు వీరు గవర్నమెంటు సర్వెంట్స్ గా ట్రీట్ చేయబడుతున్నారు.

132 19th March, 1975. Calling Attention to Matters of Urgen
Public Importance :
re: Submission of the Report of the One
Man Pay Commission.

క్లాస్ 4, గుమాస్తాలు సూపరింటెండెంట్స్ గవర్నమెంటు సర్వీసులోకి రాదు.
పంచాయతీ రాజ్ సర్వీసులో వుంటారు వారి సంగతి ఏమిటి?

Sri P Ranga Reddy :—Even then I will go into the matter and
consider very sympathetically.

(2) re Submission of the Report of the One Man Pay Commission.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—అధ్యక్షా, మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వములో సుమారు
3,20,000 మంది ఉద్యోగాలు పని చేస్తున్నారు. వీరుకాక సుమారు 10,800
మంది అఫీసర్స్ పని చేస్తున్నారు. కంటిన్ టెన్సిన్ స్టాఫ్ లెక్కలు నా దగ్గరలేవు
కంటిన్ టెన్సిన్ స్టాఫ్ కి వేజెస్ క్రింద రూ. 3,35,00,000 చెల్లిస్తున్నారు. ఎటువంటి
ఆస్తి పాస్తులు లేక కేవలము తమ జీతము మీదనే చాలమంది ఉద్యోగులు జీవనమును
గడుపుతున్నారు. వెల్ ఫేర్ స్టేట్ ప్రభుత్వ ఉద్దేశ్యమయితే, సోషలిస్ట్ విధానమే
వారి ఆశయమయితే, ప్రజల రక్షణ, శాధ్యతను గుర్తించినట్లయితే జీవనానికి సరి
పడినజీతాలను యివ్వాలి. యివ్వడంలేదు. ఉద్యోగులు ఆందోళన జరిపినపుడు
కమీషన్ అనో, ట్రిబ్యునల్ అనో ఒకటి ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. ఎక్కువమంది
యన్ జి ఓలు అని తమకు తెలుసు. మీ బంధువులు కూడ వుంటారు నా
బంధువులు వుంటారు. ఈ కాలములో ఏ కుటుంబమునుంచి ప్రభుత్వ సర్వీసులో
లేనివారు వుండరు వారికిస్తున్న జీతభత్యాలు చాలక బానిసలుగా జీవిస్తున్నారు
చీఫ్ సెక్రటరీకి రూ 3500 లు జీతము. యల్ డి సి.కి రూ. 1500 లు జీతము.
ఈ వ్యత్యాసాలను తొలగించడానికి ఒక ట్రైము పెట్టాలి.

Mr. Speaker:—It is irrelevant. You merely call the attention
of the Minister. The point is in regard to the delay. Take another
occasion. Not now.

Sri C.V.K. Rao :—I am not such a young fellow. Am I not
entitled. Give me two minutes.

11.20a.m. శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—పే కమీషను రిపోర్టు అందజేసింది దిక్కు
లేనివారికి. దానిని సప్రస్ చేసింది ప్రభుత్వం ఈ బడ్జెట్ సమావేశాలలో చెప్పినట్లు
యితే యిక్కడికి వస్తే మేము అడుగుతామని. పే కమీషను రిపోర్టు సవ్యంగా ఉండో
సవ్యంగాలేదో హాస్ కు తెలియాలి. దానిమీద ప్రభుత్వ అభిప్రాయం ఏమిటో కూడా
తెలుపవలసి వుంటుంది వెంటనే హాస్ ముందు ఆ కమీషను రిపోర్టు పెట్టమని
అడుగుతున్నాను. ఆలస్యం చేయడం అంటే మోసంచేయడమే అవుతుంది. ఆ
రిపోర్టును మంత్రిగారు చూచి వుంటారు చూచి వుంటే ఆ వినరాలు చెప్పా
లంటున్నాను.

శ్రీ పి. రంగారెడ్డి :—అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు మనవి చేసిన దాని కంటటికి
నేను బహు చెప్పేదానికి మీరు సమయం యివ్వరని నేను భావిస్తున్నాను. ఉన్న
విషయము వరకు పరిమితం కావాలని మీరు అవలంబిస్తున్న పురాతన వైఖరికి
మిమ్ములను అభినందిస్తున్నాను. ఇందులో వున్నటువంటి సమస్య ఏమంటే,
ఆలస్యం అయింది. రిపోర్టు పెట్టమని గౌరవసభ్యులు అడిగారు. ఇంకా రిపోర్టు

కాలేదు. పే కమిషనుకు ఏప్రిల్ ఆఖరువరకు వ్యవధిని పొడిగిస్తూ పుత్తర్వులు జారీ అయినాయి, ఆ విషయం పత్రికలలో వచ్చింది సభ్యులుచూచి వుంటారు, వారినుండి రిపోర్టు రాకపోతే నేనుచూడడం అనేది వుదయించదు. ప్రభుత్వానికి వస్తుంది. వచ్చిన తరువాత సభకు తెలియజేయడానికి రహస్యం ఏమీ వుండదు. లక్షలాది ప్రభుత్వ వుద్యోగులకు సహాయపడి వున్నటువంటి ఎనామలిస్ ను తొలగించి సవరణలుచేసి రిపోర్టు యివ్వమని వారిని నియమించడం జరిగింది. కొద్దిగా ఆలస్యం అయినదానిని అంగీకరిస్తున్నాను. దానికికారణం ఏమంటే మొట్టమొదట యిచ్చినటువంటి టర్న్స్ ఆఫ్ రెఫరెన్స్ లు కొన్ని విషయాలు తెలిసిన తరువాత వైడప్ చేయవలసి వచ్చింది Reference to devise a new D A. merger pay structure taking into account D. A prior to issue of G. O dated 27-12-73 (B) to examine any anomalies arising out of earlier pay revision and make suitable recommendations. అది మొట్టమొదట యిచ్చింది సబ్ సీ క్లెంటుగా యిచ్చినటువంటిది. We wanted representations to evolve new D A merger scale for all categories of teachers and of local body employees for whom D. A. has been extended on the same basis as for Government servants and also to examine fresh cases where requests have been made for grant or increase of special pays With this, there are various associations in the State. They sent their representations Therefore, certain time became very essential and now if I am to tell the correct position, the report is almost completed and it is under dictation and typing I hope it will reach without any further extension and when the report comes, I am sure, the Members will congratulate the Government Thank you.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—మంత్రిగారు చెప్పినదానిలో కాంట్రాడిక్షన్ వుంది, ట్రైనింగులో వుంది అన్నారు. ఎన్నో పేజీ ట్రైపులో వుందో ఆయనకు తెలియాలి. ఆయనకు సరిగా బ్రిఫ్ ఇవ్వలేదు. ఫిబ్రవరిలో అది తయారై పోయింది. కమిషన్ పీరియడుకూడా అయిపోయింది. తయారు కాకపోతే కమిషన్ గడువు కోరాలి. కోరలేదు. తమంతటాకామే ఏప్రిల్ వరకు గడవు ఇచ్చారు. టర్న్స్ ఆఫ్ రెఫరెన్స్ ఎక్స్టెండ్ చేశామంటున్నారు. ఆ వివరాలలోకి వెళ్ళడం లేదు. ట్రైము అడిగారా? హౌస్ ను మళ్ళీపెట్టే విధంగా వుంది అంటున్నాను. ఎన్ని పేజీలు అయిందో యిక్కడ పెట్టగలరా?

Mr Speaker:—It is not proper

Sri P. Ranga Reddy:—I dont want to go into the details, but it is not correct to say that the Commission has not requested the Government to extend the period. It is only on the request the extension of time is given.

Sri C.V.K. Rao:—Can you place that letter. That is pertinent Sir,

Mr. Speaker—That is not pertinent.

Sri C. V. K. Rao —It is a contempt of the House.

శ్రీ జె వెంగళరావు —ప్రతి కరస్పాండెన్స్ లేబులు మీద పెడుతారా?

Sri C. V. K. Rao;—There is no request. Let him tell whether the letter has been addressed to the Government.

Mr Speaker ;—Under law there is request. What you said is correct. There must be some thing which has been given.

Sri C V. K. Rao ;—Let us know whether any written thing was given to them.

Sri P. Ranga Reddy —You have to allow me this thing, Sir. I strongly protest that I have said something which is not given. This is on the specific request of the Commissioner that the time has been given. I need not place the letter but it is on the information that I have done this.

(3) re : Absorption of Casual Workers in Singareni Collieries.

శ్రీ సి హెచ్. కాశయ్య —అధ్యక్షా, సింగరేడి కాలరీస్ రాష్ట్ర ప్రభుత్వము యొక్క కంపెనీ. ఈ కాలరీస్ కంపెనీలో 1970 నుండి ఈనాటివరకు నాలుగు నుండి అయిదు వేల వరకు కార్మికులను క్యాజువల్ వర్కర్లు పేరుతో రిక్రూట్ చేసుకోవడం జరిగింది. ఈ క్యాజువల్ వర్కర్లు పరిస్థితి ఏమంటే వారు ప్రతిరోజు ఆ కోల్ మైన్ మేనేజరువద్దకు వెళ్ళి ఎలెండెన్సు యివ్వాలి, ఆ మేనేజరు ఎవరైనా వర్కర్లు అబ్సెంటు అయితే వీరికి పనిచూపించడం లేకపోతే తిరిగి యింటికి పోవడం జరుగుతుంది. అందువల్ల యీ క్యాజువల్ వర్కర్లకు జాబ్ గ్యారంటీగాని వర్కు గ్యారంటీగాని నెలలో 15 రోజులు అయినా పనిదొరుకుతుందనే గ్యారంటీగాని లేదు. 5 వేలమంది కార్మికులు ఈ విధంగా వున్నారు. మేనేజిమెంటు ఎందుకు ఈ విధంగా చేస్తూవుంది అంటే వారిని రెగ్యులరైజ్ చేస్తే వారు వేజ్ బోర్డు, యిండస్ట్రియల్ డిమ్యూటీస్ యాక్టు పరిధిలోకి వచ్చి వారికి అనేక ఫెసిలిటీస్ వుంటాయి. వాటి నుండి తప్పించుకోవడానికి అని. క్యాజువల్ వర్కర్లను పెట్టడమనే ఎత్తుగడ నాలుగైదు సంవత్సరాలుగా జరుగుతుంది. ఇది అన్యాయమైన విషయము, ప్రభుత్వం దీనిని సీరియస్ గా తీసుకొని 5 వేల కుటుంబాలకు చెందిన ఆ 5 వేల మంది క్యాజువల్ వర్కర్లను పర్మనెంటు వెక్స్ మిలీటరీలో అజ్జార్వ్ చేయాలి. ఏదైనా ఆలస్యం అయితే నెలలో 15 రోజులు ఉద్యోగం అయినా వుండేట్లు మినిమం వేజ్స్ గ్యారంటీ యివ్వాలి. అక్కడ ఏమి జరుగుతుందో యిన్స్పెక్టర్ సక్రమంగా రావడంలేదు. అవసరమైతే మినిస్టరుగారు కమీషనరు అక్కడికి వెళ్ళి వారికి కనీస సౌకర్యాలు కల్పించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వి. నాగేశ్వరరావు:— అధ్యక్షా, సింగరేడి బొగ్గుగనులలో పనిచేసే వారికి వేరే ఆధారాలు లేవు, అయిదారు సంవత్సరాలుగా క్యాజువల్ లేబరుగా

re: Regularisation of the services of the
employees of Board of Intermediate
Studies.

వుంటున్నారు. ఒకరోజు పని వుంటే ఒకరోజు వుండడంలేదు. వాణిని యిన్నాళ్లు
పర్మనెంటు చేయకుండా వుండడం శోచనీయం ప్రభుత్వ ఆధీనంలో వున్నటువంటి
దానితో ఈ విధంగా జరగడం విచారకరం. నాలుగయిదు వేల మందిగా వున్న
వారిని వెంటనే అజ్జార్డ్ చేసుకోవడానికి చర్యలు తీసుకోవాలి. అవసరమైతే
కమిషనరును పంపి చి విచారణ జరిపించి వారికి తోడ్పడకపోతే వారి కివన వ్యవస్థ
దెబ్బ తీంటుంది వారికి ఏ ఆధారం లేని పరిస్థితి ఏర్పడింది గాబట్టి కమిషనరు
గారిని పంపించి తగు చర్య తీసుకోవాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

Sri T. Arjalah — The Company had already absorbed 3,000 casual labourers on permanent basis in view of the rapid expansion of the Company under the V Five Year Plan. Therefore still more Labourer to be absorbed ఇప్పుడు మూడు వేల మంది అబ్సార్ప్ చేశారన్నారు. కాశ్యూరారు చాలా మంది ఉన్నారంటున్నారు సెంట్రల్ రీటర్ కమిషనర్ గారు, మన రీటర్ కమిషనర్ గారిని పంపించి అక్కడ ఉన్న ప్రెడ్ యూనియన్ లీడర్లుతో కమిటీ వేసి ఎంత చుందిని అబ్సార్ప్ చేశారనే రిపోర్టు చేయివలసిన పెడతాము.

Sri S. Javala Reddy — Sir this involves a fundamental question that has been cropping up in the House. This is the tactics of the industrialist both private and public. Mr. Kesajah has rightly pointed out that casual Labourers are not being absorbed so as to escape the Wage Board and Industrial Disputes Act. It is fair on the part of the public sector undertakings to resort to this dubious and devious manner. The Minister was referring to absorption of 3,000 casual labourers. He did not tell as to when the labourers were to be absorbed. These 5,000 workers during the last 4 years are leading a pitiable life. Therefore, the Minister should personally intervene and see that the whole thing is set right.

*శ్రీ టి. అంజయ్య :— ఒప్పుకున్నాము నాలుగు సంవత్సరాలలో మూడు వేలమందిని అబ్సార్ప్ చేశారని వారు చెప్పారు. ఫేజెస్ కూడా పరమనెంటుగా ఇస్తున్నామన్నారు. ఒక కమిటీ వేసి ఎంతమందిని అబ్సార్ప్ చేశారో అన్ని విచారణ చేయిస్తాము.

re: REGULARISATION OF THE SERVICES OF THE EMPLOYEES OF
BOARD OF INTERMEDIATE STUDIES

Sri A. Sriramulu (Eluru) :— Though six long years have gone, Service Rules for the staff of Intermediate Board have not been formulated. As a result of this, there is insecurity and the Secretary of the Board is trying to exploit this uncertain position. All the Members of the Staff are ready even to go on enmasse leave as a protest against the attitude of the Secretary. I may quote one or two things that the Secretary has been doing. I do not know whether the Minister is giving full support. The certificates that were due to the Examinees have not been issued since 3 years. Whenever employees apply leave he is using abusing vulgar language. ఒరేయ్, పరా, బిచ్చగాడా,

పెధవా. These are the words that are being used against Clerks, U. D. Cs. because there are no service rules this situation has been created. I want to know what action the Minister is going to take against the Secretary and what action is to be taken to make the Service Rules ?

శ్రీ యం. వి. కృష్ణారావు:— ఇంకా రూల్సు ఫ్రేమ్ చేయలేదు. ఒక కమిటీ వేశారు వారు పరిశీలిస్తున్నారు. ప్రస్తుతం సెంట్రల్ గవర్నమెంటు రూల్సు గై డెన్యువ్రకారంగా చేశారు కమిటీలో శక్రటరి, జాయింట్ శక్రటరీ, డిప్యూటీ శక్రటరి సెలక్టు కమిటీ ఉంది వారు పరిశీలిస్తున్నారు. త్వరలో పూర్తిచేయడానికి ప్రయత్నములు చేస్తున్నారు సభ్యులు చెప్పినట్లుగా సర్టిఫికెట్సు ఇన్స్యూ కాలేదు వాటికి ఇప్పుడు మీటింగు పెట్టి కొన్ని పవర్సు ఇచ్చి చేస్తున్నారు. శక్రటరిగారు హారాస్ చేస్తున్నారని అన్నారు సభ్యులు అబ్యుజివ్ మాటలు అంటున్నారని చెప్పారు. విచారణ చేసి మందలిస్తాము

శ్రీ ఎ శ్రీరాములు:— మంత్రిగారు ఒప్పుకున్నారు. ఆరు సంవత్సరాలయినప్పటికీ సర్వీసు రూల్సు లేవు. 1972 సంవత్సరంలో పాస్ అయిన వారికి ఇంతవరకూ సర్టిఫికెట్సు ఇన్స్యూ కాలేదు ఇంకా ఆలోచన చేస్తామంటున్నారు ఆ శక్రటరి ఇన్ కాంపిటెంట్ ఇన్ ఎఫీషియంట్. వారిని రిమూవ్ చేసి మరొకరిని వేస్తే ప్రభుత్వ ప్రతిష్ట నిలబడుతుంది అలాగచేస్తారా ?

శ్రీ యం. వి. కృష్ణారావు:— సర్టిఫికెట్సు త్వరలో ఇన్స్యూ చేస్తారు. శక్రటరి గారు ఇన్ కాంపిటెంట్లు కాదు. చాలా కాంపిటెంట్లు కేకలు వేసి మందలించినంత మాత్రానా వారిని ఇన్ కాంపిటెంట్లు అంటే ఎలాగ. డిలే అయింది. ఇప్పుడు రెక్టిఫై చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము

శ్రీ ఎ. శ్రీరాములు:— మూడు సంవత్సరాలు సర్టిఫికెట్స్ ఇన్స్యూ చేయకుండా ఉంటే కాంపిటెంట్లు అంటాతా ? ఇప్పుడు 120 మంది సమ్మె చేసే పరిస్థితి వస్తుంది. ఆ పరిస్థితి రానివ్వకుండా చూడాలి.

శ్రీ యం. వి. కృష్ణారావు:— సర్దుబాటు చేస్తాము. శక్రటరిగారు కొద్ది రోజుల క్రితమే వచ్చారు. ఇదివరకున్న శక్రటరిగారి టైములో ఇవి జరిగాయి. వారు కాంపిటెంట్లుకాదని వీరిని వేశాము కేకలు వేశారంటే ఏ పరిస్థితులలో ఇది జరిగిందో కనుక్కొంటాను ఇప్పుడు అక్కడి వారికి ఓవర్ టైము డబ్బు ఇస్తున్నారు. ప్రభుత్వ ఉద్యోగులకంటే వారికి ఫెలిటీటీస్ బాగున్నాయి. సభ్యులు వారు బాగా పనిచేసేట్లుగా చూడమని కోరుతున్నాను.

Sri A. Sriramulu:—In spite of arduous and laborious work that the staff is doing, the Secretary is not passing the O. T. A Bills. For instance, an O. T. A. Bill of an employee submitted 6 months back is still with the Secretary. మంత్రిగారు ఇంటరెస్టు తీసుకుని ఒకసారి ఆఫీసు విజిట్ చేసి ఎంక్వయరీ చేయాలి. 150 మంది అజిటెట్ చేసే పరిస్థితి ఉంది వారంరోజులలో మంత్రిగారు యీ ఇన్స్యూ సెటిల్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ యం. వి. కృష్ణారావు :—నేను ఒకసారి వెళ్ళాను. మరల విజిట్ కిని సర్దుబాటు చేయాలంటే చేస్తాను.

VOTING OF DEMANDS FOR GRANTS

Demands—Police Administration, Fire Services, Administration of Justice, Jails Administration, Stationery & Printing.

The Chief Minister (Sri J. Vengal Rao):—Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move:

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 27,29,91,000 – under Demand No. XIII – Police Administration ”*

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 1,09,70 000 – under Demand No. XVII – Fire Services.”*

The Minister for Law (Sri Asif Pasha):—Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move.

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 3,86,55,000 – under Demand No III –Administration of Justice”*

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs 2,16,15,000 – under Demand No. XIV – Jails Administration.”*

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 3,44,85,000 – under Demand No. XV – Stationery and Printing Department ”*

Mr. Speaker:—Demands moved.

Sri A. Sriramulu:—The rule is clear. Rule 165 (on page 60 clearly says that the Minister while moving the Demand for grants shall furnish to the House, an explanatory note regarding the working of the Department during the year, may make a statement explaining the policy underlying the demand.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి:—పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ సర్. డిమాండ్ను పయిన నోటు ఇవ్వాలి ఇక్కడ లా డిమాండు మీద నోటులో తరువాత ఫైర్ సర్వీస్ డిమాండు మీద కూడా స్టేషనరీ అండ్ ప్రింటింగు డిమాండులో కూడా ఇది స్టేట్ మెంటా లేక నోటా లేక స్పీచా? మూడు రకాలుగా చెప్పారు. డిమాండుపయిన నోటు ఇవ్వాలి. ఇది ఉపన్యాసమా, నోటా స్టేట్ మెంటా తమరు రూలింగు ఇవ్వాలి. మూడు పుస్తకాలలో మూడు రకాలుగా ఇచ్చారు.

Mr. Speaker:—Probably all means the same thing.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—మూడు రకాలుగా చెప్పారు. స్పీచ్ నోట్ స్టేటుమెంటు అన్నారు.

Sri J. Vengala Rao :—It is explanatory note.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—స్పీచ్ నోట్ ఎలాగ అవుతుంది. అది నోట్, స్పీచా, స్టేట్ మెంటా ?

*See Appendices for the Explanatory Notes on Demands, furnished to the House, by the Ministers.

Sri J. Vengala Rao :—It is explanatory note.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—లా డిమాండుమీద నోటులో

Mr. Speaker.—In future, it may be made uniform one whatever it is, according to the rules, you may adopt the language required in order to avoid controversy.

11-40 a.m.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—రూలు ప్రకారం స్పీచ్ ఇవ్వవలసిన అవసరం లేదుకదా.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—అవసరం అయితే మాట్లాడవచ్చు. దాని కేమీ లేదు.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—స్పీకరుగారు అనుమతిస్తే మాట్లాడ వచ్చు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఇది ఎక్స్ప్లనేటరీ నోటు.

Mr. Speaker :—In future it may be made uniform, and according to Rules, you may adopt the language required.

Sri A. Sreeramulu :—The language (used in Rules) is very clear. Explanatory Note is a 'must', whereas the speech 'may' (be made if desired).

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—దానిలో డిస్ వ్యూటు ఏమీ లేదు.

Sri A. Sreeramulu :—Better to give Explanatory Notes on the working of the Department, and if Minister desires to make a speech, he may.

Sri M. Omkar :—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs 3,86,55,000 for Administration of justice by Rs. 100

Since the Government did not amend the laws in force to suit to an safeguard the interests of the common man as against the landlords, capitalists, and other vested interests.

To reduce the allotment of Rs. 3,86,55,000 for Administration of justice by Rs 100

Since the Government have not provided required legal aid to the poorer sections of people to face the onslaughts of landlords, exploiters and other vested interests.

Sri A. Sreeramulu :—Sir, I beg to move .

To reduce the allotment of Rs. 3,86,55 000 for Administration of justice by Rs 100

To derpegate the unwarranted interfearence in the Administration of Justice.

Sri P. Sanyasi Rao :—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 2,86,55,000 for Administration of justice by Rs. 100

న్యాయస్థానాలలో వున్న కేసులు సంవత్సరాల తరబడి వాయిదాలు పడి ప్రజలు ఆరిక ఇబ్బందులకు లోను చేస్తున్నందున, పేదలకు కోర్టులలో కేసులు నడుపుకొనుటకు ప్రోత్సాహం కలిగించనందున.

Mr. Speaker —Cut motions moved.

Sri V. Srikrishna :—Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs 27,29,91,000 for Police Administration by Rs. 100

For the failure of the Government in giving adequate protection to the Harijans from the atrocities committed by landlords and anti-social elements in various places in the State.

Mr. Speaker .—Cut motion moved.

Sri M. Omkar :—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs 27,29,91,000 for Police Administration by Rs. 100

Since the police have falsly implicated comrade P. Aagarah, Secretary, Warangal taluq Committee, CPI (M) in a alleged murder case of Peddapuram, Warangal taluq in Warangal district.

To reduce the allotment of Rs. 27,29,91,000 for Police Administration by Rs 100

Since the Government has been killing several innocents by making false claims that they are killed in so called 'encounter'.

To reduce the allotment of Rs. 27,29,91,000 for Police Administration by Rs 100

Since the Government have been resorting to medieval and barbarous repression on tribal people in Warangal, Khammam and Srikakulam district in the name of suppressing extremists.

To reduce the allotment of Rs. 27,29,91,000 for Police Administration by Rs 100

Since the Government have not withdrawn the declaration of "Disbursed areas" in Warangal, Khammam and Srikakulam districts.

To reduce the allotment of Rs. 27,29,91,000 for Police Administration by Rs. 100

Since the police have not returned the books literature and utencils etc., seized at Mushtyalpalli in Warangal taluq, Warangal district during the Railway workers strike in May, 1974.

Mr. Speaker :—Cut motions moved.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్.—అధ్యక్షా, ఇప్పుడు మనం ఒక ముఖ్యమైనటువంటి వద్దను చర్చించబోతున్నాము. అది అందరికీ తెలిసిన విషయమే. రాజ్యాంగ యంత్రం అనేది ఆ ఆర్థిక వ్యవస్థకు సంబంధించి ఉంటుంది. ఆనాడు అమలులో ఉన్నటువంటి సంబంధాలను అనుసరించి రాజ్యాంగ యంత్రం ఉంటుంది. ఈనాడు బూర్జువా భూస్వామిక ఆర్థిక విధానం అమలులో ఉండడం, గుత్తపెట్టుబడిదారీ వర్గ నాయకత్వాన ఈ ప్రభుత్వం నడుస్తూ ఉండడం స్పష్టంగా తెలియజేస్తుంది. యీనాడు ఉన్నటువంటి రాజ్యాంగ యంత్రం ఈ ప్రజా భూస్వామిక ఆర్థిక వ్యవస్థను కాపాడుతున్నదనే విషయంలో ఎలాంటి సందేహం లేదు. రాజ్యాంగ యంత్రంలో పోలీసు, మిలిటరీ, జైళ్లు, న్యాయశాఖ కీలకమైనటువంటివి. మిగిలి నవి చాలా అప్రధానం. ఇవే గుండెకాయలాంటివి. మన రాష్ట్రానికి సంబంధించి నంతవరకు పోలీసు, న్యాయశాఖ, సి. ఐ. డి. జైళ్లు వీటిని గురించి మనం చర్చిస్తున్నాము. ఇప్పుడు మనం పోలీసు వద్దకు 27,29,91,000 రూ. లు ఆమోదించ వలసి ఉంది. 1978 లో 19,18,15,000 రూపాయలు ఉంటే 1974-75 లో 22,27,84,100 రూ. లు ఉన్నాయి. ఇప్పుడు 27,29,91,000 రూ. లు అంటే 78-74 తో పోలిస్తే 8 1/2 కోట్ల రూపాయలు అదనం. 1974-75 తో పోలిస్తే 5 కోట్ల రూపాయలు అదనం. మన రాష్ట్రంలో ఇంతవరకు ప్రవేశపెట్టిన ఏ డిమాండు కూడా ఇంత అత్యధికంగా లేదు. అయితే ఈ పోలీసు డిమాండుకు ఇంత ఎక్కువ ఎందుకు కేటాయించాలి అనే విషయం కూడా చెప్పాలి. ధర్మం 4 పాదాలమీద నడుపుతానని శ్రీ వెంగళరావుగారు గత శాసనసభలో చెప్పారు. పరిశుద్ధమైన పరిపాలన సాగిస్తాను, నిష్పక్షపాతంగా పార్టీ అనే విభేదాలు లేకుండా వ్యవహరిస్తానని చెప్పారు ఈ 1 1/2 సంవత్సరాల కాలంలో యీ కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం పరిపాలనా అనుభవం చూస్తే వారు చెప్పిన మాటలకు విభిన్నంగా ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ పోలీసు యంత్రాంగాన్ని కూలీల సమ్మెలను అణచివేయడానికి ఉపయోగిస్తున్నారు. రాజకీయ హత్యలు సాగించడానికి, ప్రోత్సహించడానికి తోడ్పడుతున్నారు. భూ పోరాటాలను అణచివేస్తున్నది. ఆహారం కావాలని, అధిక ధరలను తగ్గాలని చేసేటటువంటి ఆందోళనలను అణచివేస్తున్నది. ప్రత్తి, పుగాకు పంటలకు గిట్టుబాటు ధర కావాలని చేస్తున్న ఆందోళనలను నాశనం చేస్తున్నది. ప్రజాతంత్ర విద్యార్థి ఉద్యమాలను అణచివేస్తున్నది. లంచగోండి, బ్లాక్ మార్కెట్ దార్లకు వ్యతిరేకంగా సాగించే పోరాటాలను ఖాసీ చేస్తున్నది. పెట్టుబడిదార్లను, భూస్వాములను, బ్లాకు మార్కెటీర్లను, స్మగ్లర్లను, దొంగలను, లంచగొండులను, గుండాలను, గుండా గ్యాంగులను రక్షిస్తున్నది. అశాంతి అల్లకల్లోలాలు పెంచుతున్నది. నిలువునా కాల్చి చంపుతున్నది. జూద గృహాలను, దొంగవోట్ల వ్యాపారులను రక్షిస్తున్నది. రాజకీయ వివక్షతను చూపుతున్నది మొత్తం ఈ పోలీసు డిపార్టుమెంటుకు మనం ఇవ్వవలసిన సర్టిఫికేటు ఇది. నిన్న పత్రికలలో ఒక విషయం వచ్చింది. వ్యాపారస్థులు, పెట్టుబడిదార్లు జరిపినటువంటి ఒక సభలో మంత్రిగారు పాల్గొని విందులు ఆరగించి ఒక ప్రకటన చేసారు. పరిశ్రమలలో అశాంతి రెచ్చగొట్టే వారిని అణచివేస్తామని అన్నారు. నా దగ్గరకు ఒక వ్యక్తి వచ్చి గ్రామాలలో పోలీసులు మాట్లాడినట్లుగా

ఒక ముఖ్యమంత్రిగారు మాట్లాడితే ఎలాగ అన్నారు. అప్పుడు ఆ సంగతి వారినే అడుగు. నన్ను అడిగితే నేను ఏమి చెప్పాలి అన్నాను. ఇండియన్ కానిస్టిట్యూషన్ చదివిన వారు కొంత జాగ్రత్తగా వ్యవహరించవలసి ఉంటుందని గురిస్తారు ఆర్టికల్లు 319 ఎ. బి. సి. డి. ఇ. ఎఫ్, ఆర్టికల్లు 41, 42, 43, 14 లు పరిశీలిస్తే కార్మికుల ఉత్తమ జీవితానికి గ్యారంటీ, సమాజ జీవితానికి గ్యారంటీ, సమానమైన పనికి సమాన వేతనం ఇవ్వడానికి గ్యారంటీ, నిరుద్యోగ రక్షణకు గ్యారంటీ ఇవన్నీ ఉన్నాయి సంఘం పెట్టుకునే హక్కులు ఉన్నాయి. కాని అవన్నీ యిప్పుడు అమలు జరుగుతున్నాయా? అవి అమలు చేయమని పోరాటం చేస్తే అశాంతి సృష్టించినట్లు అవుతుందా? అశాంతికి మూలం దోపిడి వర్గాలు. పెట్టుబడిదార్లు. కార్మికులు జీతాలు పెంచమనడం. డి. ఎ పెంచమనడం అశాంతి కాదు సంఘం పెట్టుకున్నందుకు చేబ్రోలులో 150 మంది కార్మికులను ఖండసారి మగర్ ఫ్యాక్టరీలో తొలగించిన విషయం మనకందరికీ తెలుసు. నిన్న ముఖ్యమంత్రి గారు చేసిన ప్రకటనయొక్క అర్థాన్ని దిగువ సీలేరుతో జరిగినటువంటి హత్యాకాండకు వర్తింపదలచుకున్నాను. అక్కడ 1-3-75 సాయంకాలం కాల్పులు జరిగిన విషయం మనకందరికీ తెలుసు. అక్కడ నలుగురు చనిపోయిన విషయం కూడా మనందరికీ తెలుసు. అసలు కాల్పులు ఎందుకు జరిగాయి? రమణయ్య అనే అతను ఐ. ఎన్ టి యు. సి కి సంబంధించిన వ్యక్తి. నా దగ్గర ఉన్న ఇన్ ఫర్మేషన్ ప్రకారం చూస్తే ఇది ప్లాను ప్రకారంగా చేసినట్లు తెలుస్తున్నది. అక్కడున్నటువంటి ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరు, కాంట్రాక్టర్లు సాగించే జ్లాకు మార్కెట్ - సీమెంటు, ఇనుము అంతా అమ్ముకుంటూ ఉంటే పై అధికారులకు చెప్పడమే అతను చేసిన మహానేరం. అక్కడ బండాలు కొట్టే కార్మికులకు హక్కులు కావాలని కోరడం దీనికి కారణం అయింది. అతను 1-3-75 న ఎక్కడికో వెళ్ళి సుమారు 3 గంటలకు ఇంటికి వస్తున్నాడు. అప్పుడు పోలీసులు వచ్చి తీసుకొని వెళ్ళి చిత్రహింసలు పెడుతూ ఉంటే అతని భార్య వెళ్ళి కూలీలతో ఈ రకంగా హింసాకాండ సాగిస్తున్నారని చెప్పింది. అప్పుడు కూలీలంతా సుమారు 5 గంటల 30 నిమిషాలకు వెళ్ళి అతనిని విడుదల చేయమని అన్నారు. అతనిని విడుదల చేసేవరకు మేము పోమని కూలీలు అన్నారు. సరిగా 5-45 నిమిషాలకు ఎక్కడెక్కడ ట్రాఫిక్ అంతా బండ్ చేయించి ప్లాను ప్రకారంగా సుమారు 30 రౌండ్లు కాలూరు పోలీసులు. ఆ కాల్పులలో ఎంతమంది చనిపోయారో ఇంకా పూర్తిగా వివరాలు రాలేదు. తరువాత తెలుస్తుంది. నలుగురు చనిపోయారని పత్రికలలో వచ్చింది 20మంది పైగా గాయపడ్డారు. ఆ కాల్పులు జరిగినప్పుడు రమణయ్య పోలీసు కస్టడిలో రూములో ఉన్నాడు. అతను ఆ జనంలో లేదని మనం గమనించాలి. ఆ రాత్రి 3 గంటలకు అక్కడున్న అధికారులంతా ఏమి అనుకున్నారో తెలియదు కాని ఆ 3 గంటలకు రమణయ్యను ఇంటికి పొమ్మని అన్నారు. అతడు ఆ దెబ్బల బాధతో నెమ్మదిగా కాల్పులు జరిగిన ప్రదేశానికి పోయిన వెంటనే స్టేషను అఫీసరు తన దగ్గర ఉన్న ఆయుధంతో కాల్చి చంపాడు. రమణయ్యను కాల్చింది రాత్రి 3 గంటల సమయంలో. ఇతనిని వారు కావాలని చంపారు. రమణయ్య భార్య ఈ విషయం స్వయంగా చూసింది. ఆమె పేరు తల్లమ్మ. ఆమెను పట్టుకొని

చిత్రహింసలు పెట్టారు. రాత్రి ఇంటికి వెళ్ళి ఏడుస్తూ ఉంటే ఆ రాత్రి 10 గంటలకు కార్మిక పేటలమీద దాడి చేశారు. 2 వ తేదీన మళ్ళీ ఆమెను పిలిచారు మా కాగితం మీద సంతకం పెట్టు నీకు డబ్బు కావాలని అంటే ఇస్తామని అన్నారు. నా భర్త కాల్యాలలో చనిపోయాడని, జనాన్ని తీసుకొని వచ్చి పోలీసు స్టేషనుమీద దాడి చేయమని అన్నాడని చెప్పమని అన్నారు ఆమె ఆ రకంగా సంతకం పెట్టడానికి నిరాకరించింది చివరకు పట్టకారులతో ఆమె తొడలను ఒత్తారు. ఆమె మానాన్ని ఒత్తారు. చివరకు ఆమెను కాకినాడ హాస్పిటలులో చేర్చడం జరిగింది ఆమె చనిపోయిందని నాకు వార్త వచ్చింది. విద్యుత్ కాఫీ మాత్యులు ఈ మధ్య అక్కడికి వెళ్తే ఆమె పరారు అయిందని పోలీసులు చెప్పినట్లు పత్రికలలో వచ్చింది. ఆ తరువాత 3 వ తేదీనుంచి మేనేజిమెంటు, కాన్ ట్రాక్టర్లు ఇచ్చినటువంటి లిస్టుల ప్రకారంగా ముఖ్యమైనటువంటి కార్మికులను పోలీసులు లారీలమీద ఎక్కించుకొని ఎక్కడికో తీసుకొని పోయారు. ఇందులో ఎంతమంది చనిపోయింది తెలియదు ఇంతకుముందే ఇందిరాగాంధీగారి పట్ల జరిగినటువంటి హత్యాప్రయత్నాన్ని ఖండిస్తూ మనం

11-50 a. m. ఒక తీర్మానం చేశాము. వెంగళ రావుగారి యొక్క ప్రత్యక్ష నాయకత్వంలో పోలీసులు జరిపిన రమణయ్య హత్య రమణయ్య భార్య తల్లెమ్మ మీద ఘోర హింసాకాండ గురించి ఎవరు బాధ్యత వహించాలి? దానిని గురించి ఎవరు ఏమి చేయాలి అని జాగ్రత్తగా ఆలోచించాలని మనవిచేస్తున్నాను. అట్లాగే భూమి పోరాటాలు, కూలి పోరాటాలు అణచడానికి మనకు అందరకు - తెలిసినదే గుంటూరు జిల్లా, నెల్లూరు జిల్లా యిటువంటి చోట్ల బాగా చేస్తున్నారు ఖమ్మం, నల్లగొండ, వరంగల్ జిల్లాలలో మార్క్సిస్ట్ కమ్యూనిస్టు పార్టీని అణచాలని ప్రత్యేకమైన రాజకీయ ఉద్దేశ్యంతో చేస్తున్నారనే సంగతి కొన్ని విషయాలు చూస్తే తెలుస్తుంది. మార్క్సిస్ట్ కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ లీగల్ గా పని చేసేదే. కొడుమూరు కాంప్ కు సంబంధించిన ఎస్. బి. గారు 16-1-74 వ తారీఖున అక్కడ ఉన్న రాయల పీఠయ్యగారికి, మా పార్టీ నాయకుడు సమితి అధ్యక్షుడికి వ్రాతపూర్వకంగా నోటీసు ఇచ్చారు. ఆ నోటీసు ఫోటో నైట్ కాపీ మీకు అందజేస్తాను. అందులో-మీరు 8-7-74 వ తారీఖున సాయంత్రం అందాజ్ 6 గంటలకు కొడుమూరు గ్రామమునకు చెందిన మాలవాడలో వెళ్ళి మీటింగ్ పెట్టినారు. సదరు మీటింగ్ లో మీ అనుచరులు పూలదండలు వేసినారు. సదరు మీటింగ్ లో మీరు గాజుల వెంకయ్య, కొడుమూరు ప్రెసిడెంట్ గారిని, వారి తాలూకు పార్టీ వారిని అసభ్యంగా మాట్లాడి వారిని నిందించినారు. మీరు ఎప్పుడు యింటి నుండి బైటికి వెళ్ళినా, 20, 30 మంది మీ అనుచరులతో వెళ్లుచూ ఉంటారు. ఇట్టి మీ చర్యలవలన ప్రజాశాంతికి భంగం కలుగుచున్నది మరియు పట్ల తగిన నేరములు కూడ కావచ్చు. రాజకీయ కలహములకు కూడ ఈ చర్యలు దారి తీసినవి కనుక మీరు ఈ విధంగా ఎలాంటి చర్యలు చేయకూడదు, చేయించకూడదు అని అంటూ, యిక్కడ ఏమి అంటున్నారంటే-మీరు గ్రామంలోకి పోయి వ్యవసాయము చేసుకోడానికిగాని రాజకీయాలు మాట్లాడడానికి ఎవరు అని అంటున్నారు. అనడమే కాకుండా ఈ నోటీసు మీకు

శ్రీ సి. బి. ఖమ్మం యెస్ గారి యెస్ ప్రకారం యివ్వబడుచున్నది అని

ప్రజాశాసనసభ. దాని కాపీలు డి.ఎస్.పి.కి, ఎస్.పి.కి అందరికి పంపించారు. అంటే దీనిని బట్టి ఏమి తెలుస్తున్నది? కమ్యూనిస్టులు మీటింగ్ పెట్టుకూడదు కమ్యూనిస్టులు పూలదండలు వేసుకోకూడదు, కమ్యూనిస్టులు కార్యకర్తలను వెంబడి వేసుకొని పోకూడదు ఇదే పోలీసులు ఆ తరువాత ఈయన యింటిమీదకు ఆయన వ్యతిరేకతతో వచ్చి దాడి చేస్తే యిచ్చిన రక్షణ ఏమీ లేదు. వైగా యింటిలో ఉన్నటువంటి వారి మీదనే ఉల్టా కేసులు పెట్టి చేశారనే సంగతి తెలుసు. అదే రకంగా ఖమ్మం జిల్లాలో మేము ఒక మీటింగ్ కు వెళ్ళాము. స్థానిక సభ. ఆ స్థానిక సభ 16-12-74 వ తేదీన పర్మిషన్ యిస్తామని అఖిర షణంలో 144 సెక్షన్ యిచ్చి పర్మిషన్ యివ్వలేదు గంధగిరి గ్రామంలో పోలీసులయొక్క అధిపత్యం, వారియొక్క కనుసన్నలలోనే జరిగింది. గంధగిరి పీఠభద్రారెడ్డి అనే మా కార్యకర్త చచ్చిపోయిన సంగతి యిదివరకే అసెంబ్లీలో తెలుసు. నేను 6-12-74 వ తేదీనాడు బహిరంగ సభకు పోతే, పర్మిషన్ యివ్వకుండా 144 సెక్షన్ జారీ చేశారు చివరకు అక్కడ గుండాలు, పోలీసులు ఏకమై తిరుగుతున్నారు. ఒకటే ప్రత్యక్ష ఉదంతం చెబుతున్నాను మేము అన్నానికి పోయినాము యింటికి. ఆ యింటి ముందట విధి లైట్స్ పూర్వ తీసి మలిపి వేశారు. వెంబడి మా కార్యకర్త దగ్గర నుంచి వైర్ తెప్పించి పెట్టించి పోలీసు కాన్స్టేబిల్ ను నిల బెట్టాను. దానిని చూడమని. మేము లోపలకు పోయిన కాన్స్టేబిల్ కి మళ్ళీ పోయింది ఎల్లా పోయిందని స్వయంగా నేను లైట్ వేసుకొని పోలీసు కాన్స్టేబిల్ లేడు పూర్వ లేదు. గుండాలుకు ప్రత్యక్షంగా పోలీసు మద్దతు యిచ్చి ఈ రకంగా సాగిస్తున్నది అనే విషయం దీని ద్వారా తెలుస్తుంది. ఆ తాలూకాలో జరుగుతున్న హత్యాకాండ గురించి ఆ విషయాలు చెప్పినట్లయితే అనేక పేజీల గ్రంథం అవుతుంది. ఇంతవరకు పోలీసు అధికారులు ఏ మాదిరి అయిన చర్య తీసుకోలేదు. ఖమ్మం జిల్లాలో మా పార్టీ నాయకులు రూపాయికి కిలో బియ్యం యివ్వమని అందోళన చేసినందుకు కామ్రేడ్ చిరరావుల లక్ష్మీనరసయ్య, మంచిగడ్డ రామకృష్ణరావు అనే వారిని 151 సెక్షన్ క్రింద అరెస్ట్ చేసి 13 రోజులు జైలులో ఉంచి ఆ తరువాత ప్రతిరోజు వారిని జైలుకు తీసుకుపోయినప్పుడు, జైలు నుంచి కోర్టుకు తీసుకువచ్చినప్పుడు చేతులకు బేడీలు వేసి ఊరంతా త్రిప్పుకుంటూ వచ్చారు ఈ ఫోటోలు కూడ తీసుకోండి చిరరావుల లక్ష్మీనరసయ్య, మంచిగడ్డ రామకృష్ణరావు జీవితంతో చూస్తే ముఖ్యమంత్రి వెంగళరావుగారి జీవితం ఏ మూలకు వస్తుందని ప్రశ్నిస్తున్నాను అటువంటి త్యాగ పురుషులను కార్మిక కర్షక నాయకులను ఈ రకంగా చేతులకు బేడీలు వేసి వెంగళరావుగారి రాజ్యంలో ఖమ్మం పట్టణంలో ఆ విధంగా జరిగిన తరువాత యింక శాంతిభద్రతలు, పౌరసత్వ హక్కులు ఎక్కడ ఉంటాయనే విషయాన్ని ఎవరైనా చూడవలసిన అవసరం ఉంటుంది. ఖమ్మం జిల్లాలో మా మార్కిసిస్ట్ పార్టీ కార్యకర్తలను 12 మందిని హత్య చేశారు. 150 గ్రామాల మీద గుండాలు పోలీసులు కలిసి దాడులు చేశారు. భీక్షాస్థాలు, మానభంగాలు చేశారు. 400 మంది మార్కిసిస్ట్ పార్టీ అభిమానులను, కార్యకర్తలను, హింసించారు. వీటన్నిటి పరాకాష్టే 18-3-75 వ తారీఖునాడు తమ్మాపురం గ్రామంలో జరిగిన ముగ్గురి దారుణమైన హత్యాకాండ సంగతి తెలుసు.

9-8-75 వ తారీఖు నాడు కనకల్లులో జరిగినటువంటి హత్యకు మా పార్టీకి సంబంధం లేదని బహిరంగంగా చెప్పినప్పటికీ, యిక్కడ, 8-8-75 వ తారీఖు నాడు, అనుకుంటాను, ఆ తేదీ గుర్తులేదు, కాలిఫోర్నియాలో పెట్టి యిదంతా మార్కిసిస్ట్ పార్టీ చేస్తున్నారు అని చెప్పి చివరకు మాకు వ్యతిరేకంగా ముఖ్యమంత్రి గారు, చూస్తాములే, మార్కిసిస్ట్ పార్టీ వారి దౌర్జన్యాలు మాకు తెలుసు అని అన్నారు. ఎవరి దౌర్జన్యాలు? కాంగ్రెస్ వారు ఎంతమంది వచ్చారు. కమ్యూనిస్ట్లు ఎంతమంది వచ్చారు? లెక్కలు తీయండి మీ పోలీసు వారి పని ఏమిటి? అధికారం చేతిలో పెట్టుకొని ఈ రకంగా దుర్వినియోగం చేయడం మంచిది కాదని మనవి చేస్తున్నాను. వరంగల్ జిల్లాలో కూడ యిలాంటివి అనేకం ఉన్నాయి. రెండు ఉదాహరణలు చెబుతున్నాను ఎంత పోలీసు పక్షపాతంగా చేస్తున్నారో చూడండి. క్రైమ్ నం. 99 ఆఫ్ 1974, క్రైమ్ నం 44 ఆఫ్ 1974 ఈ రెండు కేసులలో గ్రామాలలో కావాలని భూస్వాములు చెప్పిన దానిని ఆధారం చేసుకొని మా కార్యకర్తల మీద కేసులు పెట్టి జేలబుల్ సెక్షన్స్ పెట్టి పోలీసులు స్టేషన్ కురండి పిలుస్తామని చెప్పి రమ్మన రోజున వీరు పోయేటప్పటి కల్లా అప్పటికప్పుడు 452, ఐ.పి.సి. సెక్షన్ లో చేర్చి చేతులకు బేడీలు వేసి ఊళ్లు త్రిప్పుకుంటూ తీసుకుపోయారు ఎఫ్ ఐ ఆర్. లు ఎందుకు పెట్టారు? చార్జిషీట్ ఎందుకు పెట్టారు. ఆఖరి ఊడంలో బెయిల్ యిస్తాము పోలీసు స్టేషన్ కు రమ్మని యిది ఎందుకు చేస్తున్నారు? దానికి ఒకటే కారణం అక్కడ భూస్వాములు కాంగ్రెస్ నాయకులకు కావలసింది శిక్షలతో నిమిత్తం లేదు. సేరాలతో నిమిత్తం లేదు. మేము కమ్యూనిస్టులకు బేడీలు వేసి ఊరు త్రిప్పినామా లేదా? కమ్యూనిస్టును అణచడానికి మా పోలీసులు మేము చెప్పినట్లు వింటారా లేదా? ఇది ఋజువు చేసుకోవడం అన్నమాట. దీనికి యింతకన్న ఎక్కువ చెప్పాల్సిన పనిలేదు. దసరా రోజున ఒక్కరాత్రి 10 గ్రామాల మీద ప్లాన్ ప్రకారం మా కార్యకర్తల మీద దాడి చేశారు కాని కేసులన్నీ ఉల్లాగా మా మీద. మా వాళ్లు ఎక్కడైనా తప్పు చేస్తే తాలూకా తాలూకా, ఊళ్లుకు ఊళ్లు చుట్టేసి పోలీసు వారంతా కలిసి కొడతారు. కాంగ్రెస్ వాళ్లు మర్డర్ చేసినప్పటికీ వాళ్లందరిని పెండ్లి కొడుకులులాగా హాయిగా చూస్తూ ఉంటారు ఇది ఎక్కడి పక్షపాతం? ఈ విషయాలు చూసినట్లయితే ఖచ్చితంగా అధికార దుర్వినియోగం చేస్తున్న సంగతి తెలుస్తుంది మరొక విషయం చెబుతున్నాను. 1974 లో గన్నవరం ఉప ఎన్నిక జరిగిన సందర్భంలో మా కార్యకర్తల మీద దాడులు హింసాకాండ అందరకు తెలుసు. అన్నిటికంటే ఆశ్చర్యం ఏమంటే ఒక కేసు పెట్టారు. చార్జిషీట్ ఫైల్ చేశారు మా కార్యకర్తల మీద. క్రైమ్ నం. 29 ఆఫ్ 74. అందులో ఒక విషయం చదివి వినిపిస్తాను, ఎక్యూజ్డ్ నం. 58, ఆయన మా పార్టీ నాయకుడు. రాష్ట్ర కమిటీ సభ్యుడు. అట్లూరి శ్రీమన్నారాయణ, Sri A. Srimannarayana is liable under Sec. 302 read with Sec. 109 I.P.C. for punishment to the killing of police persons. ఎవరూ మనిషి చచ్చిపోలేదు పోలీసువాడు చావలేదు. ముఖ్యమంత్రి చావలేదు, ఇంకెవరు చావ

లేదు. మనిసి చావకుండా 802 పెట్టడం అనేది ఆంధ్రప్రదేశ్ చరిత్రలో జరిగింది. ఎందుకు అక్కడ జరిగింది ఈ సందర్భంలో ఎంతమందికి తలకాయలు పగలినాయి. ఎంతమందికి చేతులు విరిగినాయి వీరు చెప్పిన దానిలో ఒక కట్టె ఉన్నట్లు లేదు ఒక గొడ్డలి ఉన్నట్లు లేదు. బహిరంగ సభ జరుపుకుంటున్నారు. ముఖ్యమంత్రి రాగానే వెంబడి పడ్డారు. ముఖ్యమంత్రిగారికి ఏమైనా తగలినాయా? ఇప్పుడే మీకు నేను చదివి వినిపిస్తాను. హిందూ పత్రిక మే ఒకటవ తాగీఖు అందులో ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు నాకు ఏమీ చెబ్బలు తగలలేదు. నా కొరకు ఏమీ నష్టం కలుగలేదు అక్కడ నుంచి యింకోచోటికి పోయినాను అని చెప్పారు హిందూ పత్రిక యొక్క స్టేట్ మెంట్ 1974 మే మీకు యిస్తున్నాను. దీనిని చూసినట్లయితే ఎంత పక్షపాతంతో, మనుష్యులు చావకున్నప్పటికీ చచ్చినట్లుగా కేసులు పెట్టి హఠాన్ చేయడం కోసం పూనుకుంటున్నారనే విషయం మీకు అర్థం అవుతుంది. అదే సందర్భంలో మంగళవల్లి అనే గ్రామం నల్లగొండ తాలూకాలో 12-00 noon వుండి అక్కడ 7½ ఏప్రిల్ మా కార్యకర్తలను చావగొట్టారు. ఆ విషయం అప్పుడు మేము కాలెటన్ ప్లస్ లో పెట్టాము. కాని ఏమీ జరిగింది? వారు యిచ్చిన దరఖాస్తు ప్రకారంగానే అక్కడ వున్న సమితి అధ్యక్షుడే ఫస్టు ముద్దాయి. కాని అది జరిగిన తరువాత. సి. బి. ఐ. ఎంక్వయిరీ జరిపి అసలు ముఖ్యమైన ఎక్జక్యూజ్షను, ఆ సమితి అధ్యక్షుడిని అసలు కేసులో లేకుండా తీసిపారేశారు. ఉల్టాగా మా వాళ్లనే 807 క్రింద, మళ్ళీ కేసులు పెట్టి నడుపుతున్నారు. దీనినిబట్టి వారి న్యకావం ఏమిటో అవుతున్నది.

చివరిగా, నా స్వంత విషయం చెబుతాను. నిన్ననే మా కేసులలో ఆర్డ్యు మెంటు కూడా అయిపోయింది. నన్ను కూడా మద్దరు కేసులో యిరికించారు అది ఎంత గమ్యత్తుగా వుంటుందంటే— 27-11-71 నాడు ఒక గ్రామంలో స్థానికంగా జరిగిన మద్దరు కేసు. నన్ను ఎప్పుడు అరెస్టు చేశారు? 27-1-72 నాడు అరెస్టు చేశారు. 27-11-71 నాడు అక్కడ సంఘటన జరిగితే— నేను నిర్భయ పోలీసులతో ఉంటున్నాను; బయటే తిరుగుతున్నాను కేచేరిలకు హాజరవుతున్నాను పేషీలకు హాజరవుతున్నాను నా పనులు చేసుకుంటున్నాను పబ్లికు మీటింగ్సు జరుపుతున్నాను. కాని నన్ను ఎప్పుడు అరెస్టు చేశారు? 27-1-72 నాడు. అంటే ఆరోజు రాత్రే మా రాష్ట్ర కమిటీ నన్ను మా నియోజకవర్గంలో అభ్యర్థిగా సెలెక్ట్ చేశామన్నట్లు రేడియోలో ప్రకటన చేసినది పత్రికా ప్రకటన వచ్చింది వెంటనే నన్ను అరెస్టు చేయడం జరిగింది. నాపై పెట్టిన ఈ కేసును బుజువు చేయించుకోవడానికి ఈ ప్రభుత్వం ఎన్ని తంటాలు పడిందో చెబితే అదొక పెద్ద గాధ అవుతుంది చివరకు మొన్న ఈ విచారణ సందర్భంలో భూత మల్లియ్య అనే ఒక రైతు, అతన్ని బలవంతంగా సాక్ష్యం చెప్పమంటే— అతను ఈ అబద్ధాలు ఎందుకు చెప్పాలి? ఆని అన్నందుకు పోలీసు చైర్మన్లు ఇంట్లోనే సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టర్ కొట్టాడు. అతను వచ్చి నాకు చెప్పాడు అయ్యా, మాజిస్ట్రేటుకు చెప్పమని చెప్పాము. అట్లాగే, యిదే సందర్భంలో పాగలవాటి వెంటటరత్నం, మా కార్యకర్త. చచ్చిపోతే, ప్రాసిక్యూషన్ వైపునుంచి ఆ సాక్ష్యం యిచ్చినందుకు అతన్ని

వొట్టివాడు గ్రామ కూస్వామి చెప్పిన పీకాయతుపై పట్టకుని విపరీత గా కొట్టి అతని జాడ లేకుండా చేశాడు అని గాంధీ దుచ్చిన ది ఖాస్తు ఇక్కడ నానర్థం వుంది తమకు సమర్పిస్తున్నాను

ఈ మధ్యనే మన ఆంధ్ర జల్ మోహన్ రామ్ అని ప్రఖ్యాతి వహించిన వారి విషయం మన ముదుకు వచ్చింది ఆ జల్ మోహన్ రామ్ గారి కేసు విషయంలో రెండు వాదనలు వివరించుకుంటున్నాను ఒకటి ఆయన నిరోధి, ఏమీ తప్పు చెయ్యలేదు, కాని అనాడు వున్న అధికారులు అందుకు కావాల్సిన పెట్టారు అని చెబుతున్నారు ఈ సందర్భంలో నేను ఒకటే మనసిజేస్తున్నాను ఒక వేళ ఆయన తప్పు చేయకుండానే ఆయనపై కేసు పెట్టానుకుంటే, అది కు జాబ్బు లేవదు? ఈ ప్రభుత్వమే గదా రాజీయం తీసుకు, తను పోలీస్ వున్న అధికారాన్ని వుపయోగించుకుని, ఒక వ్యక్తిపై - అందరినీ ఒక ఎం పి ల్ ఎ, నాయకుడిపై, కాంగ్రెసు పార్టీలోని ముఖ్యమైన వారిపై నే వాడు కేసు పెట్టారు అంటే యింకా సామాన్యుల గతి ఏమిటి కావాలి? దీని అర్థమేంటే? ఇప్పుడు దీని వాస్తవతే కూడా వారి రాజీయం తీసుకు చూడండి దీనికి దొంగ కేసులు బనాయించి యీ కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం ఏమైనా చేస్తున్న మాట లేదు, ఆయన తప్పే చేశాడు అని అంటూంటే తప్పు చేస్తే ఆ కేసు ఎందుకు ఉపసంహరించుకోవలసి వచ్చింది? సుప్రీంకోర్టు యిచ్చిన గాలి గులో చాలా స్పష్టంగా వుంది. 321 సి ఆర్ పి సి ఏ పరిస్థితులలో ఉపయోగించుకోవాలి? అనే విషయమై వారు చెప్పారు. ఎక్స్ ప్రెస్ రిపోర్టు వుంది మానగ్ల సి బి సి, ఐ డి సైంటిఫిక్ సెక్షన్ నుంచి యీ కేసుకు సంబంధించి యిది ఋజువు చేయడానికి ఆధారాలున్నాయని, పూర్తి అవకాశాలున్నాయని కాబట్టి ఈ కేసును ఉపసంహరించుకో కూడదని చాలా స్పష్టంగా చెప్పారు. లా డిపార్టుమెంటు అభిప్రాయం కూడా చెప్పారు. అయినప్పటికీ ఉపసంహరించుకున్నారంటే దాని అర్థమేమిటి? ఇంక యిష్టం వచ్చిన పేధంగా చేయవచ్చునని తమ చేతిలో వున్న అధికారాన్ని దుర్వినియోగం చేస్తున్నారనేది దీనివలన తేలుతున్నది.

అదే విధంగా మొన్న 18-1-75 వ తేదీనాడు పెద్దాపురంలో ఒక స్థానిక సంఘటన జరిగింది అక్కడొక హత్య జరిగింది రాజీయకక్షతో మా పార్టీ వారిని పెడుతున్నారు, యిది మండికాదని నేను డి. టి. లెటర్ కూడా ఇచ్చాను ఎఫ్.ఐ.ఆర్ ఇన్ క్వెస్టు లేకుండా, మాత్రాలూకా నాయకులు పి ఆగయ్యగారిలాంటి వారిని కూడా పెట్టారు ఆ గ్రామానికి నేను వెడితే పోలీసుల ముందే నన్ను కొట్టిస్తాననే మాట అన్నారు నాకు ఒక బాధ్యత గలిగిన వ్యక్తి చెప్పాడు, పోలీసులను నాపై దాడి చేయించడానికి తయారయ్యారని, వెంగళం పుగారు రక్షణ లేదు అంటున్నారు. దానికి బాధ్యులెవరు? నన్ను ఆ గ్రామానికే రానివ్వకుండా గూండాలతో కొట్టించడానికి తయారవుతున్నారంటే ఎవరికి రక్షణ వుంది? దీనిని బట్టే మీరు అర్థం చేసుకోవచ్చు

గుంటూరులోను, వెస్టు గోదావరిలోను అక్కడ జరిగిన సంఘటనలపై పార్టుతోటిను క్వెస్టెన్స్ వస్తున్నాయి. మద్దర్లు జరిగిన వాటిపై పోలీసుల

ఏ విధంగా చేస్తున్నారో తమకు తెలుసు. సస్పెషన్ పేరుతో అనేకమందిపై ప్రతి నెలా యిచ్చే సులు కావాలనే దృష్టితో ప్రజలపై నానాగళాలైన కసులు పెడుతున్నారు. ఈ విషయమై గౌరవనీయులైన చిన్నపరెడ్డిగారు— 'హులిస్ పోలీస్ డి పోలీస్' అన్నారు ఇంక ఎవ్వరు చెయ్యాలి? ప్రజలే ఆలోచించుకోవలసిన అవసరమున్నది. ప్రజల మీద దారుణమైన దౌర్జన్యాలు, హింసాకాండ సాగించినవారికి ప్రమోషన్స్ మహావీరచక్ర ఒకరములు వస్తున్నాయి. కాని, నిజాయితీగా వుండి చేస్తున్న వారికి అనాముకమైన పోస్టు వస్తున్నాయి. దానికి ఉదాహరణ థామస్, డి. ఐ. జి. గారు వారికి తీసుకోవచ్చే గ్రామాలలో వుంచితే భూస్వాములకు న్యతిరేకంగా పేరవారి హక్కుల కొరకు నిలబడతాడని వారిని తీసికట్ట వానిమెడికల్ అండ్ హెల్తుడిపార్ట్ మెంటులో, విజిలెన్స్ సెల్ అనిదానిలో కెట్టారు అక్కడ ఎమీ లేదు మందల కత్తికనిపెట్టడానికి స్టాఫ్ లేదు. ఒక పద్ధతి లేదు. ఏమీ చెయ్యడానికి అవకాశం లేదు ఇ.కొ. విషయం వీరి శక్తి సామర్థ్యాను ఎప్పుడా కాకుండా వీరికి అవసరమైన స్టాఫ్ ను యిచ్చి పని చేయమనండి అప్పుడు వారు అడిట్ షన్ ను ఆడిట్ టడానికి వుపయోగపడడానికి అవకాశముంటుంది లేనిపోతే, రెగ్యులర్ గా డిపార్టుమెంటులో వేయండి. ప్రజల తరపున పని చేయడానికి వీలు ఉంటుంది మీరు యీ విధంగా కడుకట్టి అణచి వేయడానికి ప్రయత్నించడం మంచిది కాదని నేను హెచ్చరిస్తున్నాను.

నూజివీడులో గత సంవత్సరం పోలీసు ఇన్ స్పెక్టర్ అక్కడ ప్రజలను అనే అమానాలకు గురిచేసే చాలా నోక్సుతో వరుసగాను గుచ్చి వారిని తిన్న పోలీసు ఆఫ్-ఇన్ స్పెక్టర్ ను తీసి క్లితిగి అక్కడనే వెళ్ళారు. అటువంటి వాడపై ఎక్కయిరి అనే తతంగం జరిపారు, కాని యాక్షన్ మాత్రం తీసుకోలేదు ఎర న్యాయంగా పరిపాలన సాగుతున్నదో దీనినిబట్టి అర్థం చేసుకోండి.

అలాగే, కడప ఫైరింగ్ వ్యవహారం చూస్తే ఎక్స్ పర్టు కమిటీ యిచ్చిన రిపోర్టులోనే 166 వ కేజీలో— పేరా 25, 28 29 చూస్తే ముకు స్పష్టంగా తెలుస్తుంది చాలా బాధ్యత గల వారు దీని వెరకాల వుండి పీల్చు చేస్తున్నారు. వీలన్నింటినీ మించిన విషయం—అసంతృప్తితో ఇప్పుడొక గమ్యత్తయిన విషయం అరుగుతున్న విన్సెంట్ కెర్రర్ 1969 లో ఇండియాకు వచ్చి, చుహారాస్థా ప్రభుత్వ చే బహిష్కరిం బడ్డాడు ఎందుకు? ఆయన సి. ఐ. ఎ. ఏజెంటు అని ఆయనకు నెల ఒక్కంటికి 22 వేళ్ గోధున, యితర అనేక వుడ్ సెఫ్స్ తీసుకుంటే ఒక కోటి రూపాయలు విలువైనవి వస్తున్నవి, ఆయన సి. ఐ. ఎ. ఏజెంటుగా పని చేస్తున్నాడు అన్నది ప్రజలకు తెలుసు రాయలసీమ డెవలప్ మెంట్ బోర్డు అనేదొట ఏర్పాటు కాదు ట్రస్టు అండ్ ఎండోమెంట్ యాక్టు క్రింద ఆ నెలలోపల నిజస్థాయి కావాలి అక్కడ అది ఏర్పాటు చేసే ట్రస్టు కావస్తుంది ఇంక వరకు నిజస్థర్ కాలేదు వైగా ప్రజలనుంచి డబ్బు సహాయం చేస్తున్నాడు ఆయన చేస్తున్నాను నానాస్పగమైన ననుకు అక్కడ జిల్లా ఆఫీసు ఆయనను బహుమతిస్తే మళ్ళీ మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కనికరించడంతో

ఆయన తన కార్యక్రమాలను యిక్కడ కొనసాగిస్తున్నాడు. ఆయన కలం కొలది డబ్బు ఖర్చు పెట్టగలిగిన మొనగాడు ఎటువంటి వారినైనా ఆకర్షించి, లోబరచుకోగలిగిన నైపుణ్యంగలిగినటువంటివాడు నిమిషాలలో మైదరాశామకు వచ్చి, తనకు కావలసిన అర్థాన్ని వేయించుకోగలిగినవాడు. అటువంటి వ్యక్తిని యీనాడు ప్రభుత్వం కాపాడుతున్నది ఆయన వచ్చి కలెక్టరును సంతకం పెట్టు అంటే పెట్టాలి ఇన్ని గోధుమలు పంచాను. ఇంక నూనె పంచాను అని అంటే సంతకం పెట్టాలి. ఆయనపై ఇప్పుడు 12 క్రిమినల్ కేసులు నడుస్తున్నవనే విషయం కూడా మనం గమనించాలి

పోయినసారి ముఖ్యమంత్రిగారు యీ మట్లా ఆదేశాన్ని నేను అంది వేస్తాను అని చెప్పారు. కానీ, అక్కడ ఏమీ జరుగుతున్నది? టోపీ సాపాటు అనంతవరం, ధర్మవరం సిల్క్ మర్చెంట్ వీరిని—యీ మట్లా గేమ్ అడుతున్నందుకు, ఇండియాలో "మెట్టమొదట మిసా అస్సయ్ చేసినదే వీరివైన. వారిని అరెస్టు చేస్తే, పాబియన్ కార్పస్ పెట్టన్ ప్రాకోర్టు డిస్మిస్ చేసినది. మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వారిని విడుదల చేసింది అంటే ఏమీ అర్థం చేసుకోవాలి? గుంతకల్లులో స్పూరియస్ డ్రగ్స్ అమ్ముతున్నానని మిసా క్రింద ఇద్దరిని అరెస్టు చేస్తే వాటిలో ఒకరిని మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వారు విడుదలచేశారు. 5.11.74 వ తేదీనాడు ఉద్యోగాలకు పోలీసు వెరిఫికేషన్ వుండకూడదని చిన్నపరెడ్డిగారి జడ్జిమెంటు వచ్చింది. ఈ రోజు వరకూ పోలీసు వెరిఫికేషన్ రద్దు చేస్తూ ఆర్డర్ ఎందుకు ప్రభుత్వం చెయ్యలేదు? వైగా, విల్లన రచయితలపై నిర్బంధం, అక్రమమని ఫ్రీప్రెస్ జర్నల్ జులై 14, 74 న ఖండించింది. డెక్కన్ కానికల్ కూడా ప్రాకోర్టు జడ్జిమెంటును రిలీజ్ చేస్తూ ఖండించింది మాధవరెడ్డిగారు చాలా స్పష్టంగా చెప్పారు—ఇది అక్రమమని. అదే రకంగా చిన్నపరెడ్డిగారు కూడా చాలా స్పష్టంగా చెప్పారు. జస్టిస్గారి ఉదాహరణ ఇవ్వడం జరిగింది చదవడానికి సమయం లేకపోవడంవల్ల అవన్నీ నేను చదవడం లేదు ఈ రకంగా నిర్బంధాలు, పౌరసత్వ హక్కులను నేరరాస్తున్నారు. నక్కలైట్లు పేరుతో గ్రామాలపై జరుపుతున్న దాకలగురించి అందరికీ తెలుసు. చాలా అక్రమాలు దారుదారు జరుపుతున్నారు. స్త్రీలపై అత్యాచారాలు, వివరీతంగా జరుపుతున్నారు పోలీసులను విచ్ఛలవిడిగా వదిలేశారు. వారు తమ ఋష్టం వచ్చి నట్లగా చేస్తున్నారు. కడప ఫ్రైరింగు రిపోర్టు చూస్తే తెలుస్తుంది—చల్లా సుబ్బారాయుడు గారి కారులోనే 11 వేల రూపాయలు దొంగిలించారు పోలీసులు. ఇంక మామూలు వారి సంగతేమిటి చెప్పాలి. అందువల్ల గ్రామాలమీద ఎంత లూటీ జరుగుతున్నదో అర్థం చేసుకోడానికి, పోలీసు స్వకావం అర్థం చేసుకోడానికి యీ కమిషను రిపోర్టు ఆధారంగా వుంటుంది. స్పెషల్ కోర్టులు పెట్టుతున్నారు. పబ్లిక్ ప్రాసెక్యూటరుకూ, ఎడిషనల్ పబ్లిక్ ప్రాసెక్యూటరుకూ రోజుకు వెయి రూపాయల చొప్పున ఖర్చు చేస్తున్నారు. ఈ విధంగా లక్షల కొలదీ రూపాయలు ఖర్చు చేశారు. మామూలు కోర్టులలో, మామూలు ప్రాసెక్యూషనుద్వారా ఈ వని చేయించవచ్చు. ఈ వాడు పోలీసు రాజ్యమే ప్రళయకాండవం చేస్తున్నదనేది

స్పష్టమవుతోంది. సామాన్య పోలీసులు పేదవర్గాలనుంచి వచ్చినవారు. వారికి డి.ఎ.లు జీతాలు యివ్వడమే కాక విద్యవసతి, యిండ్ల వసతి కూడా కల్పించి వారికి సదుపాయాలు ఎక్కువ చేయవలసిన అవసరమున్నది. పోలీసు ఆర్గనైజేషనును మొత్తం మార్చవలసిన అవసరమున్నది. ప్రపంచంలో ఎక్కడ లేనంతగా — మన రాష్ట్రంలో 30 మంది డి.ఐ.జి.లున్నారు. ఎస్. పి. లను విడివిడిగా తీసుకునే వ్యవస్థ ఉంది ఈ విధంగా సూపర్ స్ట్రీటా బాగా పెరుగుతోంది. సిటి పోలీసు వ్యవహారం దారుణంగా వున్నది ఇక్కడ ఎస్. ఐ., సి. ఐ., డి. ఎస్. పి. ప్రమోట్ అయినప్పటికీ యిక్కడ నుంచి ట్రాన్స్ఫరు కాకుండా వుంటున్నారు. వారికి యిక్కడ నెలకు 5 నెలనుంచి 20 వేల రూపాయలవరకూ ఆదాయం వస్తుంది. వారు ట్రాన్స్ఫరుల సమయంలో డబ్బు ఖర్చు చేస్తారు.

12-10 p.m.

Sri H. Satyanarayana Rao (Adoni):—Mr. Speaker, Sir, on only two items of Demand I would like to place my views before the House. The first is on the Administration of Justice. One point that was touching my mind was the low emoluments that are paid to the highest judicial officers in the district and also to the lower cadre. If you want to attract really intelligent people and people with integrity, I think it is essential that we increase their emoluments. More than emoluments I find in the moffasils most of the judicial officers running from pillar to post. I know of a case even in this City where a judicial officer posted recently was running from pillar to post to secure accommodation. Especially in moffasil, the judge will be often times under the obligation of a private individual who gives his house for rent. We are all human beings and naturally the landlords take some liberties with the judge. Often times we see the subordinate judicial officers coming under the influence of these people. So, I request the Hon. Law Minister to make not of this and see that accommodation is built in a phased manner atleast from the judicial officers in the moffasil to avoid all these inconveniences.

The next point that I would like to urge is about the Jails. I just scanned through the note or the speech or the report, whatever it is of the Minister for Jails. I did not find a single word about the conditions or the improvement to the sub-jails in the moffasils. I am speaking with great authority and also on personal experience. The sub-jails in the moffasils have not changed for the last forty years. In 1922 when we were under the British rule we were accusing the British Government that the conditions in the jail are so hopeless, that no human being can live there. I may tell you that just as in Delhi something is written on the Red Fort, 'If there is heaven, it is here,' it is here if there is hell in India, it is here and it is here in the sub-jails. Sir, perhaps you have no experience I do not wish you should get an experience in the sub-jails, the cell would be 10' x 16' in which about 10 or 15 people are huddled sometimes. The Secretary for Home, who was also a District Magistrate will bear with me. He must have inspected the sub-jails in his jurisdiction then, atleast the sub-jails in Adoni where I had the misfortune or fortune to be. As I told you the dimensions are something like 12 x 16 and about ten fellows are huddled. The under trial prisoners do not mind living there. But, there is one wonderful thing happening there. In the evening at about 5-30 p.m. or 6-30 p.m. after food they are looked up. As you know,

it is the biological function of a human being that he has to urinate during these 12 hours. I may tell you for your information, Sir, that one has to urinate in a pot which is kept at a corner of the sub-jail cell. That is the most deplorable condition that is now prevailing in the sub-jails. I would at least urge the authorities concerned to make provision for a urinal in the sub-jail so that the unfortunate prisoner urinate there. This has been agitating me for the last few years. I know as an under trial prisoner in the sub jail and I have got experience as an advocate practising on the Criminal side how hopeless the conditions in the sub jails are.

I am not letting out a secret if I say that there is wonderful provision in the sub jails where we are allowed to cook our own food. Under the code this is allowed. I am afraid I am not giving a great secret. Ordinarily food is brought from hotels and the penalty or consideration that we have to pay is about Rs. 50 per week in all sub-jails. It has been going on from time immemorial. And I may tell you, Sir, we also paid like that when we were under trial prisoners to get food from the hotels. It is not by way of complaint I am making. But, what I would suggest is, in the report there are canteens or some such thing for sub-jails in the districts or central jails. Why not you allow food to be brought from hotels if the prisoners want to get from the hotels? The ostensible reason given is that food is brought from outside, there is scope of some poison or something being mixed in the food and there is the chance of his meeting death. No man worth the salt would like to die like that. Whatever it is, I request the Government to evolve a method by which they can get food from recognised contractors who run the hotels and the Government can supervise so that the poor under trial prisoner gets good food, instead of getting food clandestinely. The usual procedure is we take permission from the Sub-jail superintendent that we want to have our own food. Ever one of us know and all the people know. Therefore I wish that the Government should evolve some method so that food can be brought.

In the report about the Jails I find up to the point of coming to Rayalaseema, funds are available but when we come to Rayalaseema, paucity of funds is there. Those of you who were in the Composite Madras State know that there were three Central Jails one at Tanjore, the second at Bellary and the third at Vellore. With the formation of Andhra state, Bellary went to the other side so much so for all the districts of Rayalaseema and Nellore we are not having any Central Jail. This is creating a lot of inconvenience not only for the prisoners but also the officials who have to take them to far off places. The relatives of the prisoners also would have to go to such places and interview them. A mention is made that provision will be made for a Central jail in Rayalaseema in the fifth plan period. I only urge the Government to see that the project is taken up little early and completed.

Then about Certified Schools. Our districts are in very bad need for certified schools. There are three certified schools in Hyderabad region and one in Andhra region. Unfortunately, not even one

certified school is there in our area. I would most respectfully urge that the Minister and the authorities concerned should take this point into consideration. Before taking leave of you, I once again urge and emphasise the point, which I raised with regard to the conditions in the subjails and request that the conditions are improved. Thank you, very much.

శ్రీమతి కె. మంగతామా మృత్యుకైకబూతు.-అన్యథా, ఈరోజున శారవనీయులైన ముఖ్యమంత్రిగారు న్యాయశాఖామంత్రి శ్రీ ఆసిఫ్ పాషాగారు ప్రవేశపెట్టిన డిమాండ్లను బలపరచుతూ ప్రపంచ తెలుగు పురోగతి సందర్భంగా ఫైదీల విడుదల గురించి కొంచెం చెప్పిరి. చదువుకున్నాను. ఈ పురోగతిని ప్రారంభించాడు. సెంట్రల్ జైలులోని ఫైదీలను విడుదల చేయాలని వచ్చిన ఒక ఉత్తరం చదువుతాను— ఈ ప్రపంచ తెలుగు పురోగతి తెలుగు వారందరికీ సంతోషపాడాలని చెప్పినది. ఈ శుభ సమయములో దీనిపైనే మాకు తీవ్రమైన ప్రతిపక్షం వలసిందిగా విన్నవించుకుంటున్నాము. రిపబ్లిక్ విషయమై కూడా వారు కొన్ని సంగతులు వ్రాశారు— నందొకొండ, నాగార్జునసాగరు ప్రారంభోత్సవ సమయంలోను స్వయంశ్రమజితోత్సవ వేడుకల సందర్భంలోను పాకాశం పంతులుగారి శతజయంతి సందర్భంలోను గతంలో శివలు రిపబ్లిక్ ఇచ్చినప్పటికీ ఓడుదల కాలేదు. వారు తమ భార్య బిడ్డలతోను, అక్కచెల్లెళ్లతోను, అన్నదమ్ములతోను, బంధుమిత్రులతోను కలిసి సంతోషపడే అవకాశం కలుగజేయువలసిందిగా వారు కోరారు. తెలుగు జాతికి సంబంధించిన ఈ పండుగ రోజులలో జైలులో ముగ్గురున్న ఈ దీనులపట్ల ఉదార వైఖరి చూపించవలసిందిగా ప్రభుత్వమును కోరుతున్నామని వారు చెప్పుకున్నారు. ఈ ఉత్తరాన్ని ఓట్టి చూస్తే జైలీల మహమ్మదీయ కౌంటర్ మార్పు కనిపిస్తుంది. సంఘంలో మనం కూడా గౌరవంగా బ్రతకాలనే కోరిక కనిపిస్తున్నది. సామాన్యముతో కూడిన నిష్ఠాయాని చేసే ముఖ్యమంత్రిగారికి ఫైదీల కోరికలు తీర్చడం అంత కష్టం కాదు. శ్రీ ఆసిఫ్ పాషాగారు కూడా ఉదారంగా ఆలోచించే స్వభావము కలవారు. తమకు కూడా న్యాయశాస్త్రంలో నిపుణులు ప్రపంచ తెలుగు పురోగతి శుభ సమయంలో ఫైదీలను విముక్తి కలిగించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఈ సమయం ఇచ్చిందరు థాంక్స్ చెబుతూ ముగిస్తున్నాను.

۔ شری سلطان صلاح الدین اویسی (باتو یور)۔ مسٹر اسحاق سر۔ وقت
اتنا کہے اور اتنے زیادہ الجھٹے ہوئے مسائل ہیں کہ کھٹے کہتے ہوئے مسئلہ
ہوتے ہیں۔ سب سے پہلے تو میں پولیس ہی کے تعلق سے کہہ دوں گا کیونکہ اب دن

ہمیں ان ہی سے سابقہ پڑتا ہے۔ جو رپورٹ ایوان میں دی گئی ہے اس سے پتہ چلتا ہے کہ شہر حیدر آباد میں سنہ ۱۹۷۳ ع میں کتنے اور ۱۹۷۴ ع میں کتنے جرائم ہوئے۔ آج حیدر آباد کی آبادی بڑھتی جا رہی ہے اور یہاں سستا ناکوں کی تعداد کم ہے، نئی نئی حکیموں پر مکانات بسائے جا رہے ہیں اور ہمیں پریشانی ہے کہ ہمارے حفاظت کا خاطر خواہ انتظام نہیں ہے، اسلئے میں سمجھتا ہوں کہ ناکوں کی تعداد میں اضافہ ہونا چاہئے تاکہ جرائم کی روک تھام ہو سکے۔ پرانا شہر آپ جانتے ہیں کہ عجیب و غریب حالات سے دوچار ہے۔ ایک طرف تو وہاں دہشت زیادہ پیروزگاری ہے اور دوسری طرف حکومت وہاں کوئی انڈسٹریز کھولنا نہیں چاہتی۔ ہاں ایک انڈسٹری کا اضافہ ہونا چاہا ہے اور وہ ناجائز شراب کی کشید اور شراب خانے ہیں۔ یہ صنعت انسی زیادہ پھل پھول رہی ہے کہ اس سال کی تقریر کے بعد آئندہ سال اگر اسکا جائزہ لیا جائے تو معلوم ہوگا کہ اسمیں اضافہ ہو جائیگا۔ ایسا معلوم ہوتا ہے حکومت یہ سمجھتی ہے کہ تمہارا کام بولنا ہے بولتے جاؤ اور ہمارا کام کرنا ہے ہمیں جو کرنا ہوگا کریں گے۔ میں اپنے حلقہ کا دورہ کر رہا تھا وہاں دھرم دھام دیکھ کر پوچھا کہ کیا ہو رہا ہے تو پتہ چلا کہ یہاں گڑبہ کا اڈہ قائم ہو رہا ہے اسکا حش سنایا جا رہا ہے۔ میں نے ٹیلیفون کیا اور کہا کہ آپکو اسکی اطلاع ہوگی۔ تو جواب ملا کہ ہم کو اطلاع نہیں ہے۔ ٹھیک ہے آپکو پیسہ آگیا ہوگا۔ اور س۔

جرائم میں اضافہ ہو رہا جا رہا ہے۔ جس طرح ایک ملک دوسرے ملک کے خراج ادا کرتا اسی طرح ایک دادا دوسرے دادا کو خراج ادا کرتا ہے۔ اگر دو دادا آپس میں لڑیں اور ان میں سے ایک ہمدرد اور دوسرا مسلمان ہو تو اسکو فرقہ واری کلر دیا جاتا ہے، حالانکہ اگر آپ قوسی یکجہتی کہیں دیکھنا چاہتے ہوں تو اسکی بہترین مثال آپکو سنگل ہاٹ میں دیکھنے میں آئیگی، وہاں آپکو دوستی۔ پیار و محبت اور قوسی یکجہتی پروان چڑھتی نظر آئیگی۔ روزانہ گڑبہ خابوں کا اضافہ ہوتا جا رہا ہے۔ ”دند نام اگر ہونگے تو کیا نام نہ ہوگا،“ ہم کہتے ہیں کہ پوری نئی نسل تباہ ہو رہی ہے اسکو بچایا جائے۔ کم از کم شریف لوگوں کو بچایا جائے۔ ایک غریب آدمی کوئی معمولی دھندہ کرتا ہے تو اسکو وہاں سے اٹھا دیا جاتا ہے۔ اسے شرافت سے دھندہ کرنے نہیں دیا جاتا ہاں جو بے خانے کھل سکتے ہیں۔ فحاشی کے اڈے کھل سکتے ہیں۔ گڑبہ خانے

کھل سکتے ہیں۔ حیدرآباد میں فحاشی کا سب سے بڑا اڈہ دائم کا اڈہ ہے۔ کوئی کاروبار کرتے ہیں تو کہا جاتا ہے کہ اس سے ٹرافک میں خلل پیدا ہو رہا ہے۔ لیکن حودہں پیدا کیا جا رہا ہے وہ یہ ہے کہ تم جرائم پیشہ بنو۔ جرائم کر کے ہم زندہ رہ سکتے ہو ورنہ زندہ نہیں رہ سکتے۔

لا ایڈ آرڈر کا یہ حال ہے کہ قبل کیجئے، بھوڑا بہت پیسہ دیتے، عات سلحاتی ہے سب جیروں سے۔ آصف نگر میں آٹھ قبل ہوئے، سب کے سب ضمانت پر رہا ہو گئے۔ وہ کہتے ہیں کہ میں اپنا بدلہ لونگا۔ میں بھی اندر جاؤنگا تو باہر آھاؤں گا سبک بریشاں ہوتی ہے لکن یہ دھوکا اور چکر چل رہا ہے۔

پولیس میں ہم دیکھتے ہیں کہ سسہ کا ناب آدھا افچ کم ہے اسلئے نہیں لیا جاتا لیکن لنگڑے اور لواؤں کو برابر لیا جا رہا ہے۔ یہ پولیس کا حکمہ ہے یا دارالمعدورین ہے۔ آصف نگر کا انسپکٹر ہے حو لنگڑا ہے۔ اگر آپکو اپاھجوں کو پالنا ہی ہے تو امیں دارالمعدورین میں بھیجئے یا نظام آرہو بیڈک ہاسپٹل میں اسکی ٹانگ کو ڈھیک کروائیے۔ لنگڑوں کو آپ لیتے ہیں اور فوجوانوں سے کہتے ہیں کہ آدھا انچ سینہ کم ہے۔ ارے کھایا پیا نہیں بھوکا ہے اس لئے سینہ کم ہے پولیس میں آٹیکا کھانے پیسے کو ملیگا تو سینہ پھول جائیگا۔ لیکن جو لنگڑے اپاھج ہیں وہ کیا ہیں۔

چھوٹی عمر کے لڑکے ہیں ان پر پانچ پانچ مقدمات چل رہے ہیں، کسی میں انکو گواہ بنا دیا گیا ہے، صبح اٹھتے ہی فوجداری جا رہے ہیں، گیارہ بجے کلکٹر آفس میں مقدمہ چل رہا ہے۔ ان لوگوں نے بھی یہ طئے کیا ہے کہ حب ہاری زندگی لنگڑی ہو رہی ہے تو ہم بھی اس لنگڑے کی دونوں ٹانگیں لنگڑی کر دیں گے، یہ دھن ہے جو پیدا ہو رہا ہے، اسکو کون روک سکتا ہے، آپ سمجھتے ہیں کہ طاقت کے مل ہونے پر روکیں تو یہ غلط ہے۔ آپ نکسلاؤٹ کے لئے کہتے ہیں کہ یہ جھاڑوں اور جنگلوں میں رہتے ہیں، نکسلاؤٹ کے ناپ تو اصل یہاں پیٹھے ہیں، بہر حال یہ چیریں ہیں جبکی روک تھام ضروری ہے۔

ایک اور مسئلہ جس سے آپ واقف ہیں وہ یہ ہے کہ شہر حیدرآباد میں درسوں سے لوڈ اسپیکر کا استعمال مسیحوں اور مندروں میں ہوتا ہے، مسجدوں میں لوڈ اسپیکر پر اذان دیتی ہے، لیکن اب معلوم ہو رہا ہے کہ لوڈ اسپیکر کے ذریعہ اذان نہ دیا جائے، پگے یا ایک ڈبہ کے ذریعہ دیجائے، یہ کیا قصہ ہو رہا ہے، اس فلور پر چیف منسٹر صاحب نے تین دن پہلے کہا کہ کمشنر صاحب سے گفتگو کر کے اس مسئلہ کو طئے کر لیجئے، بہت ہی کھلے دل سے انہوں نے یہ بات کہی میں مطمئن ہو گیا کہ ٹھیک ہے، اس مسئلہ پر زیادہ کیوں الجھنا چاہئے، لیکن

۳
 یں دن کے بعد بھی کسی نے یہ نہیں کہا کہ اس مسئلہ کا کیا ہوا ، میں کل
 کسٹرس صاحب کو دو دین وہ ٹیلیفون کیا ، معلوم ہوا کہ آفس میں نہیں ہیں ۔ پھر
 معلوم ہوا کہ فلاں میٹنگ میں ہیں ، تو میں کوئی بیروکار تو ہوں نہیں کوئی میرا
 ایسا کاروبار تو نہیں ہے کہ پولیس کمشنر صاحب کی یا فلاں صاحب کی خوشامد
 کرنا بھروں ۔ میں ان سب دباؤں میں سے نہیں ہوں جو میرا کچھ بگاڑ سکیں ۔
 مجھے کوئی دفعہ پہنچا سکا ہے نہ نقصان پہنچا سکا ہے ، میرا کوئی دھندہ نہیں کہ
 آپ اس میں کچھ اضافہ کر سکیں یا نقصان پہنچا سکیں ، ہاں یہ کر سکتے ہیں کہ
 ۱۰۳ (الف) کے تحت اور دو حار اقدامات قائم کر دیں ، ٹھیک ہے اس سے بھی سیاست
 میں سسگی اور پختگی آتی ہے ، لیکن یہ تو ایک مذہبی معاملہ ہے معلوم یہ ہوا
 کہ ایک مسٹر صاحب کے گھر کے پاس مسجد ہے انکو آوارا چھی نہیں معلوم ہوتی ،
 انہوں نے لکھا کہ مجھے بھی اس سے تکلیف ہوتی ہے ، چونکہ وہ ایوان میں موجود
 نہیں ہیں اور پارلیمنٹری روایات کی خلاف ورزی ہوتی ہے ورنہ وہ اسوقت یہاں ہوتے
 تو ان سے پوچھتا کہ انکو کونسی آوارا چھی معلوم ہوتی ہے ۔ کیا آپکو پائل کی
 جھسکار اچھی معلوم ہوتی ہے ۔ آخر کونسی میٹھی آواز آپکو اچھی معلوم ہوتی ہے ۔
 لیکن اسوقت وہ یہاں نہیں ہیں ۔ آپ جانتے ہیں کہ چندہ کر کے مسجدوں میں لاوڈ
 اسپیکر لگاتے ہیں ، بیسہ کہاں سے لائیں گورنمنٹ تو دیتی نہیں ، ہم کوئی راز
 کی بات نہیں کرتے ، کھلی کھلی بات کرتے ہیں ۔ اگر نہیں مانتے تو ہم برابر
 اداں دینگے اور اگر آپ کچھ کریں تو ہم اسکا مقابلہ کریں گے ، یہ کوئی بات
 ہی نہیں ہے کہ آپ جو جا رہے کرتے حائیں اور ہم اسکو خاموشی سے برداشت کرتے
 رہیں ۔ یہ ہرگز نہیں ہو سکتا ، یہ کسی کا مذہبی معاملہ ہے ۔

مسٹر ڈپٹی اسپیکر — اس سلسلہ میں چیف مسٹر صاحب پچھلے سشن میں
 ہاؤز میں کہہ چکے ہیں ۔ اور اس سلسلے میں میں نے بھی چیف مسٹر صاحب سے
 بات کی ہے ۔ چیف مسٹر صاحب نے یہ وعدہ کیا ہے کہ وہ کمشنر صاحب کو حکم
 دینگے تاکہ جو رول بنایا گیا ہے اس میں درجہ کر دیا جائے ۔

• سری سلطان صلاح الدین اویسی — اچھی بات ہے ، اس سے اچھی اور کیا بات
 ہو سکتی ہے ، ہم بھی یہی چاہیں گے ۔

اب میں ہمارے ناساہ کی طرف آؤنگا (قہقہہ) ، انکے ناس ایسے ایسے محکمے ہیں ، ایک طرف نو قانون ہے دوسری طرف جیلز یعنی اندر ڈالوہے ، ہمارے آندھرا پردیش کی جیلز ہندوستان میں سب سے اچھی ہوا لڑی نہیں لکن اب انکی غالب خراب ہوتی جارہی ہے ، میں چاہوں گا کہ آپ انکی حالت پر توجہ کریں ، آج گرائی بڑھ چکی ہے تو بیچارے قیدی اس یومیہ میں کیسے گذر سر کر سکتے ہیں ، یہ آپ جانتے ہیں اسوجہ سے انکی طرف توجہ کیجئے ۔

عدالت کا قلمدان بھی آپکے پاس ہے اور آپ خود بھی قانون داں اور وکیل رہ چکے ہیں ، اگر آپ کبھی فوجداری بلدہ ، دیوانی بلدہ اور ہائیکورٹ سیریف لے جائیں تو آپکو معلوم ہوگا کہ وہاں اردو کے نام کی تختی بھی نہیں ہے ۔ اب جس کا تقرر کرتے ہیں ٹھیک ہے اب حسکا حاشے تقرر کریں ۔ لکن کم از کم شہر حیدرآباد میں اردو حاشے والوں کا سرور کھٹئے جبکہ آپ نے خود اعلان کیا ہے کہ جہاں جہاں اردو حاشے والے لوگ ہونگے انکی سہولت کیلئے اردو جس کا تقرر کیا جائے گا ، لیکن ہم دیکھتے ہیں کہ ایسا عمل آحتک ہمارے سامنے نہیں آیا ، آپ براہ کرم اسپر توجہ کریں ۔

اسکے علاوہ اب یہ بھی دیکھیں کہ اقلیتوں سے تعلق رکھنے والے کتنے جس سنی سیول کورٹ میں ہیں اور فوجداری میں کتنے مجسٹریٹس ہیں ۔ کتنے بی بی روز ہیں ، تعداد کے تعلق سے تو یہ ہوتا ہے کہ ہیکہ مینسٹر میں اضافہ کر دیا جائے ۔ دو مسٹرس تعداد کے لحاظ سے ہونے چاہئیں ، لیکن اگر میں کہوں گا کہ مسلمانوں کا اضافہ کیا جائے تو یہ فرقہ واریت کہلاتی ہے ، یہ عجیب و غریب بات ہے ، الکشن آتا ہے تو کہا جاتا ہے کہ اتنے ایم ایل ایز اور ایسے مسٹرس ہونے چاہئیں ، بہر حال میں تلخی میں آنا نہیں چاہتا ، لیکن اب اسطرف توجہ کریں اور حالات کو دیکھیں ۔

اب میں ایک چھوٹی سی بات فائرسرویس کے تعلق سے کہوں گا ، اسپیکر صاحب ۔ جب سے موجودہ ڈپٹی ڈائریکٹر صاحب آئے پچاس آدمی معطل ہو گئے ہیں ، وہ دفتری کارروائیوں میں الجھے ہوئے ہیں ، آپ غور کیجئے کہ اس گرائی کے دور میں پچاس آدمی کن الزامات کے تحت معطل ہیں ، میں چاہوں گا کہ ان چیزوں کو دیکھیں کہ پچاس آدمی اور ان کے خاندانوں کو کیوں معطل کر دیا گیا ہے ۔

نولیس کے سب انسپکٹرس کے جو تقررات ہوئے تھے اسارے میں میں لیٹر بھی لکھا تھا ، یہ کہا گیا تھا کہ مظہر اللہ (نام مجھے یاد نہیں ہے) انہیں سلکٹ کیا گیا تھا

لیکن اب میں تلخی میں جانا نہیں چاہتا ، اس سے کیاوائدہ ، کہا گیا کہ فلاں جگہ پانچ سب اسپیکٹرس کو الاٹ کر دیا گیا اور وہ ایک ہی بیچارے مسلم تھے اسمیں مار کھا گئے ، حب آپ تسلیم کر چکے ہیں کہ وہ نا انصافی کا شکار ہوئے ہیں دو اب انکے ساتھ انصاف ہونا چاہئے اور مناسب کے لحاظ سے بھی ان کو موقع ملنا چاہئے ، آپ غور کیجئے کہ شہر حیدرآباد میں چھ سرکس ہیں لیکن کیا ان میں کوئی ڈپٹی کمشنر ، اسسٹنٹ کمشنر کم از کم کوئی سرکل اسپیکٹر تلاش کئے ہیں ، لیکن سکیولرایرم کی دھائی ہے ، ایسی چیزیں حلتی رہیں تو میں یہیں سمجھتا کہ ہمارے ایک آئی سی ی کے بعد برسوں تک بھی کوئی کمشنر یا ڈپٹی کمشنر بھی آنا ہوا نظر آئیگا ، میں چاہوں گا کہ اس قسم کی چیزوں کو ختم کیا جائے اور جو گریٹ قسم کے عہدہ دار ہیں انکے خلاف ایکس لیا جائے ، جیسا کہ میں نے انہی آپکے سامنے کہا نا کون کا ہراج ہونا ہے ، علاوہ کہا جانا ہے کہ فلاں نا کے سے انہی آمدنی ہے اور فلاں نا کے سے انہی ۔ آپکے سامنے محاسنی کے اڈے کھولے گئے ہیں نے خود چیف مسٹر صاحب کو لسٹ دی ، بلور کے نا کے سے وہاں کا سرکل اسد پیسہ کھاتا ہے ، لسٹ کے ساتھ میں نے بتلایا کہ فلاں گڑسہ خانے سے سب اسپیکٹر کو اسد حصہ ملتا ہے اور انسپکٹر کو اسد ، ایک ایک کے نام کے ساتھ میں نے لسٹ دی ، لیکن کوئی تحقیقات تو نہیں ہوئی بلکہ اسکو اور مسس حکم کر دیا کہ واہ رے میں رے شیر تو اتنا کھا رہا ہے تو تو اور بڑا کارنامہ انجام دے ، تو مصبوط بیٹھ جا ، یہ تمام دھندلے چل رہے ہیں جنکو ختم ہونا چاہئے ورنہ اسکا سلسلہ لامتناہی تک چلتا رہے گا ، جو کچھ بھی کہا گیا اسپر توجہ دیں ۔

کل ہی ایک اخبار والے کے ساتھ ایک واقعہ پیش آیا جو بڑا افسوسناک ہے ، انہوں نے مجھے درخواست دی ، ایوان میں چیف مسٹر صاحب موجود ہیں ہیں ، میں آپکے توسط سے یہ درخواست دیتا ہوں ، آپ ٹیکس کے سلسلہ میں تو اتنے سخت ہیں اب ایک چیز باقی ہے بچہ ہوتے ہی ٹیکس لگادیجئے ، نامہلی اسٹیشن جاتے ہیں ، وہاں موٹر ٹھہراتے ہیں تو بھی پیسہ دینا پڑتا ہے ۔ وہاں پولیس بھی موجود ہے اور پولیس کی موجودگی میں ایک اخبار کے ایڈیٹر کو مارا پیٹا گیا ۔ پھر اسکو چھوڑ دیا گیا ۔ ریلوے پولیس کیا کر رہی تھی ۔ وہاں کا انسپکٹر کیا کر رہا تھا ۔ اسکے بعد میں سمجھتا ہوں کہ کوئی بھی شریف آدمی اپنے آپکو محفوظ محسوس نہیں کر سکتا ۔

میں مشکور ہوں کہ آپ نے مجھے وقت دیا ۔

శ్రీమతి తె ఈశ్వరీబాయి (ఎల్లారెడ్డి) — అధ్యక్షా, పోలీసు డిమాండుమీద అందరు చెప్పారు పోలీసువారిని గూర్చి ఏ విధంగా చెప్పాలో అర్థంకాకుండా ఉంది పోలీసు హెరాన్ మెంటు ఎంతగా వున్నదీ చెప్పడానికి వీలుకాదు గాంబ్లింగ్ డెన్స్ లు నడిపించేవారికి పోలీసు మద్దతు వుంది పోలీసు స్టేషనుకు 10 అడుగుల దూరములో వుంటుంది కాన్ స్టేబుల్ నుంచి పై ఆఫీసరు వరకు మామూళ్లు వుంటాయి సికింద్రాబాదు రెజిమెంటల్ బజారులో పోలీసు స్టేషనుకు 10 అడుగుల దూరములో గాంబ్లింగ్ నడుస్తువున్న సందర్భములో పొడుచుకొన్నారు. తండ్రి చనిపోయాడు పోలీసువారే సంపాదిస్తున్నారా మిగతావారు సంపాదించడము లేదా అనవచ్చు అందరూ సంపాదిస్తున్నారు. సంపాదించకూడదనడము లేదు. కాని చంపివేస్తున్నారు. కుటుంబ యజమాని చనిపోయినందుకు ఆ కుటుంబము బాధ పడుతూ వుంటే ఎవరి పైన కేసు పెడతారు? చంపిన వారు బాగానే వుంటారు. మట్కా గాంబ్లింగ్ ప్రతి బస్తీలోను ఆడుతూ వుంటారు. దానికోసము కొంతమంది గూండాలను తయారుచేస్తూ వుంటారు వారికి యింత డబ్బు అని యిస్తూ వుంటారు. టాడీ షాపులు వుంటాయి. ప్రతి షాపునుంచి 1000 రూ.లు వసూలు చేస్తూ వుంటారు ఇల్లినీట్ లిక్కర్ తయారు అవుతూ వుంటుంది. ప్రతి యింటిలోను బట్టిలు పెట్టుకొని పెద్దవాళ్లు, పిల్లలు సారాను అమ్మడము జరుగుతున్నది, అమ్మిన దానిని బట్టి మామూళ్లు వుంటాయి ఇంటింటికి కాన్ స్టేబుల్ పోయి వసూలుచేసుకొని యిస్తూ వుంటాడు. పసిబిడ్డలు త్రాగకుండా చూడవలసిన అవసరము ఎంతైనా వుంటుంది గలాఖా అయ్యేవరకు పోలీసు ఊరికే వుంటారు, కొట్లాట అయిపోయిన తరువాత పోలీసు వారు పోతారు. ఆడవారిని పోలీసు స్టేషనుకు తీసుకురావడము అనేది జరగకూడదు. ఆడవారిని కూడ స్టేషనుకు తీసుకువచ్చి రూమ్స్ లో పెట్టి నానా అవస్థలు పెడుతున్నారు. ఏ ఆడదానిని పోలీసు స్టేషనుకు తీసుకురాకూడదు ప్రతి వార్డ్ లోను నల్లమందు అమ్ముతున్నారు. గంజాయి అమ్మేవారినుంచి డబ్బు తీసుకొంటారు పోలీసు డిపార్టుమెంటు కరెఫ్ డిపార్ట్ మెంటు, ఒకరిద్దరు మంచి ఆఫీసర్లు వుండవచ్చు నూటికి 90 మంది కరెఫ్ ఆఫీసర్స్ ఇవాళ రేపు పేదవారు సైకిల్ పైన లైటు లేకుండా పోతూ వుంటే లైటు లేదని పట్టుకొంటారు కిర్సవాయిల్ దొరకక లైటు పెట్టుకోలేని పరిస్థితి వుంది. పోలీసు పట్టుకోని ఏ రెండు రూపాయలో యిస్తే వదిలిపెడతారు. అందువల్ల దీపము లేకుండా రాత్రిభాగాన సైకిళ్లు తిరగడాన్ని అనుమతించాలని ఇదివరకే యిక్కడ తెచ్చాను. చాలమంది గౌరవసభ్యులు సపోర్ట్ చేస్తున్నారు. అందువల్ల సైకిళ్లకు దీపము లేకపోయినా ఏమీ చేయకూడదని మనవిచేస్తున్నాను. ఇక కాన్ స్టేబుల్స్ డ్యూటీ విషయము ఉదయము 8 గంటల నుంచి మధ్యాహ్నము 1 గంట వరకు ఒక్కరే నిలబడి వుండవలసివుంటుంది మన దగర రిజర్వ్ పోలీసు చాల వుంది. డ్యూటీలో వున్నవారికి రెండు గంటలు మధ్యలో రెస్ట్ యిచ్చే ఏర్పాటు చేయాలి. మంత్రులు జిల్లాలకు పోతూ వుంటారు మంత్రులగురు నిజామాబాదు యిక్కడనుంచి పోతూ వున్నారు అంటే దారిపొడవునా కాన్ స్టేబుల్స్ నిలబడి వుంటారు. చలికాలముయినా అట్లా నిలబడివుండవలసినదే. కనీసం కాఫీ త్రాగడానికి అయినా వారికి అవకాశము వుండదు. కానిస్టేబుల్స్ జీతాలు పెంచాలి. చలికాలములో వేసుకొనడానికి వీలుగా వారికి ఉన్ని దుస్తులు

12-50 p m.

సప్తయి చేయాలి సాంబయ్య అనే అతనిని 1969 లో గుండాగాంగ్ చంపివేసినది. అవనికి 8 మంది ఆడపిల్లలు, ఒక మగపిల్లవాడు 8 మంది గుండాలు వచ్చి మూండా బజార్ లో పొడిచి చంపివేశాడు. అందరిని కైలులో పెట్టారు. అతని భార్యకు పైసా యివ్వలేదు ఇక్కడ యిదే విషయాన్ని ఎన్నో సార్లు తీసుకువచ్చాను వారు రిపబ్లిక్ పార్టీకి చెందిన వారు ఇప్పుడు కేసు ఏమైంది అంటే అతనిని చంపిన 8 మంది గుండాలను ఎక్సిట్ చేశారు ఎందుకు చేశారు? పోలీసువారు ఫోల్స్ రిపోర్టు యివ్వడం చేత ఒక్కొక్క పోలీసు ఆఫీసరుకు యీ గుండాలు సికింద్రాబాదులో బేగంపేటలో యిండ్లు కట్టించారు, కొంత డబ్బు కూడా యిచ్చినట్లు తెలుస్తున్నది. ఎన్ని కుటుంబాలను పోలీసు డిపార్టుమెంటు పాడుచేస్తుంది అని అడుగుతున్నాను. ఇంకా కొన్ని మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను పోలీసువారు నిజామాబాదు డిస్ట్రిక్టులో బిడ్డల పెండ్లిండ్లు అయితే కూడా డౌనేషన్స్ కలెక్టు చేస్తూ వుంటారు. నా నియోజక వర్గములో విలేజి తిమ్మారెడ్డి తండ్రిపేరు నాగిరెడ్డి ఇక్కడ వి. వి. కాలేజీలో బి ఎస్.సి. చదివే అబ్బాయి, అన్నదమ్ములకు యిష్టం లేకుండాపోయి కామారెడ్డి రైంపుల్ లో పెండ్లి చేసుకున్నతరువాత వాడిని దెబ్బలుకొట్టి చెరువులో వేశారు. బిడ్డను, అల్లడిని యిద్దరినీ చంపారు, వారు రెడ్ల, వీరు రెడ్ల. ఇంతవరకు పోలీసులు ఆ విషయమై చర్య తీసుకోలేదు తండ్రిని, నీవు యిక్కడ వుంటే నిన్ను నీ బిడ్డలను గడ్డివాముల్లో వేసి కాలబెడతాము అంటే పారిపోయినారు. మొన్న ముఖ్యమంత్రిగారివద్దకు వెళ్ళి రక్షణ యివ్వండి అంటే పోలీసు ప్రాంతుక తో పంపించారు ఇటువంటి అన్యాయాలు జరుగుతున్నాయి, డాక్టర్లు, పోలీసువారు గుండాలను ఎంక రేజ్ చేస్తూ వుంటారు, పోస్టుమార్టమ్ చేసినటువంటి డాక్టరు ఎల్లారెడ్డిలో దెబ్బలు తగలలేదని చెప్పాడు, దీని విషయములో పోలీసు ఏమి చేసిందో యింతవరకు తెలియదు, నిజామాబాదు జిల్లా ధర్మవరములో మగ్గరుకేసు జరిగింది, 5 వేలు తీసుకొని వదిలిపెట్టారు, అటు వంటివి ఎన్నో జరుగుతున్నవి. మీ దృష్టికి కొన్ని తీసుకునిరావాలనుకుంటున్నాను. లేడీ డాక్టర్ మర్డర్. యూనాని హాస్పిటల్ లో లేడీ డాక్టర్ రేబుల్ మీద ప్రాణం పోయింది. దాని విషయముతో యింతవరకు పోలీసు చర్య తీసుకోలేదు. అనంతపురం డిస్ట్రిక్టులో పామిడి అనే విలేజ్ లో ఒక నెల నుండి హనుమంతు అనే పేరుగల అతను కనబడడం లేదని పోలీసులకు రిపోర్టు ఇస్తే పోలీసు చర్య తీసుకోలేదు. నెల తరువాత ప్రక్క ఊరిలో తావిలో చచ్చిపడి వున్నట్లు తెలిసింది. తరువాత అతని అన్న పోయి యిదేమి అన్యాయం అని అడిగితే మధ్యాహ్నం ఒంటిగంటన్నరకు అతనిని సరికివేశారు, యిద్దరి ప్రాణాలు పోయినవి, పోలీసులు ఏమి చేస్తున్నారు, నేను వ్రాశాను, వారు వ్రాశారు, ముఖ్యమంత్రిగారికి తెలుసు వ్రాసాను, ఆ వూరిలో ప్రతివారు వణికి పోతున్నారు. నోరు ఎత్తితే చంపి వేస్తున్నారు, పోలీసు కూడా దుర్మార్గులకే భూస్వాములకే సహాయం చేస్తున్నది. పేదవారికి సహాయం చేయడంలేదు. ఈ విషయములో పోలీసు ఏమి యాక్షన్ తీసుకున్నది అని అడుగుతున్నాను. కర్నూలు జిల్లా ఆదోనిలో పట్టవగలు జన్ స్టాండునుండి పోతూ వుంటే ఒకతనిని సరికి వేశారు, ఆ యిస్సర్యేవను పోలీసుకు తెలుసు, యింతవరకు దాని విషయములో ఏమి

చేయలేదు, గుంటూరులో చట్ల యిజ్రాయిల్ అనే రిక్ నడిచే అతనిని పట్టుకొని పోయి ఎక్స్‌యిజు యినస్పెక్టరు చెబ్బలు కొట్టినాడు, జేవోవ్ ఆయితే పోలీసు స్టేషనుకు తీసుకు వెళ్ళారు, అక్కడనుండి వారు అతనిని హాస్పిటల్ తీసుకువెళ్ళితే అక్కడవున్న డాక్టరు చెబ్బలు లేవని పంపాడు ఆ తరువాత జేవోవ్ ఆయితే మళ్ళీ పోలీసు స్టేషనుకు తీసుకు వెళ్ళారు, ట్రైములో మందు అందనందున సరైన ట్రీట్ మెంటు యివ్వనందున ఆ మనిషి అక్కడ చచ్చిపోయినాడు, ముఖ్యమంత్రి గారి దృష్టికి తెస్తున్నాను, యంతవరకు పోలీసు ఏమీ చేయలేదు. పోలీసువారి వని అక్కడ మర్దరు కేసులు అవుతాయా, డబ్బు ఏ విధంగా సంపాదించాలా పేదవారిని ఎట్లా నలిపివేయాలా అనేదితప్ప అంతకుమించి పోలీసు డిపార్టుమెంటు ఏమీ చేయడం లేదు వెంగళరావుగారికి చెప్పేది, మీరు వచ్చినప్పటినుండి పోలీసువారిని ఎంకరేజ్ చేస్తున్నారు, ఆ పోలీసు ఒకరోజు మీకు ఎదురు తిరుగు తారని చెబుతున్నాను మొన్నకూడా చెప్పాను. పోలీసువారు డ్యూటీస్ మరవకుండా చేయాలని చెబుతున్నాను. రాజమల్లు అనే అతనిని కరింనగరములో పోలీసు గార్డు చంపివేశాడు కట్టెలు ఎత్తుకపోతున్నాడని రోడ్డుపైన చంపాడు. యంతవరకు ఎంక్వయరీ లేదు అటువంటివి ఎన్నో జరుగుతున్నవి. ఈ సైడ్ నుండి ఆ సైడ్ నుండి అందరు చెబుతున్నారు చంపడం, నరకడం, కాలజెట్టడం యివి అన్ని జరుగుతూ వుంటే కూడా ప్రజలకు ఏ విధమైన రక్షణ లేకుండా వుంది, అలాంటప్పుడు పోలీసులు ఎందుకు అని అడుగుతున్నాను. పోలీసులపై కొంచెం డబ్బు ఖర్చు అవుతుందా? దొంగతనం అవుతూవుంటే పోలీసులకు రిపోర్టు ఇచ్చినా చూస్తూ అంటారేతప్ప దొంగను పట్టుకున్న పాపాన పోరు. నేను 950 రూపాయలు పెట్టి పామిరినియన్ డాక్ ను కొన్నాను. అది ఎవరో ఎత్తుకుపోతే పోలీసులకు చెబితే ఎవరిని పట్టుకోలేదు, డాక్స్ లిఫ్టర్స్ వున్నారట, మనుష్యుల ప్రాణాలుపోతూ వుంటే కుక్కలగురించి ఎవరు పట్టించుకుంటారు? చైల్డ్ లిఫ్టర్స్ వున్నారు, ఎంతోమంది పిల్లలను ఎత్తుకుపోయారు, బొంబాయ మొదలగు చోట్లకు తీసుకువెళ్ళి అమ్ముతున్నారు, ఒకప్పుడు హైదరాబాదు స్టేటు పోలీసుకు చాలామంచి పేరు వుండేది ఇప్పుడు యీ పోలీసు అంతా కరప్టు అయిపోయింది ఇప్పుడు చెప్పలేనంత కరప్షన్ ఉంది పోతే జైల్స్ మంత్రిగారి దృష్టికి కొన్ని విషయాలు తీసుకువస్తాను జైల్స్ లో పాలిటికల్ ప్రిజనర్స్ కు సరైన ట్రీట్ మెంటు, భోజనం, మందులు లేవు వారు గాకుండా క్రిమినల్స్ కూడా వున్నారు, వారి నుండి కూడ ఎన్నో లెటర్స్ వస్తూ వుంటాయి, నాకు తెలిసినంతవరకు చెబుతాను జైల్స్ లో వంట సామాగ్రినంతా చింతపండు. మాంసం, మొదలగు వాటిని డాక్టరు సర్టిఫై చేయాలి, తరువాత వారికి వండి పెట్టాలి ఆ సామాన్లు అన్ని ఆఫీసర్స్ యిండ్లలోకి వెళ్ళిపోతున్నాయి ఏదో మిగిలింది తీసుకు వచ్చి వీరికి వండిపెడుతున్నారు మంత్రిగారు స్వయంగా శ్రద్ధ తీసుకొని ఆభివృద్ధి చేయాలి. మంత్రిగారు పోర్ట్ ఫోలియో తీసుకున్నంత మాత్రాన, కార్టోకూర్చుని సంతోషపడి వుట్టినంత మాత్రాన పరిస్థితులు బాగు పడవు, ఎవరు ఏ పోర్ట్ ఫోలియో తీసుకుంటారో, వారు మా ధర్మం ఏమిటి, కర్తవ్యం ఏమిటి, ఎట్లా పరిస్థితిని అభివృద్ధి చేయాలనేది ఆలోచించి చేయాలి. ఆ విధంగా లేకపోతే అటువంటి యూజ్ లెస్ మంత్రిలు ఎందుకు అని చెబుతున్నాను.

కై దీల విషయం 841 తీసుకువచ్చాను. యీనాడు ఎప్పుడు కనీ విని ఎరుగనటువంటి తెలుగు మహాసభలు జరుపుతున్నాము, ఆ సందర్భములో వారికి రిమిషన్ ఇచ్చి వారిని విడుదల చేయాలని స్పీకరుగారికి వంద లేటర్సు ఇచ్చాను. వారు వ్రాసుకున్నవి, ఏదో పొరపాటు చేసి వుండవచ్చు పర దేశాల నుండి మన దేశము మొత్తం నుండి ఎంతో డబ్బు ఖర్చు పెట్టుకొని అందరిని రప్పిస్తున్నారు. కై దీలను విడిచిపెట్టినట్లైతే బాగుంటుంది. వారికి బుద్ధి వస్తుందేమో, వారు వ్రాసుకున్నవి చూస్తే చదివేవారికి ఎంతో కష్టంగా కనబడుతుంది. చాలా కష్టంగా వ్రాసుకున్నారు. వారు భార్యా బిడ్డలతో సుఖంగా వుండాలంటే - వెంగళరావు గారిని వేడుకునేది ఏమంటే-ఆనాడు అయితే లేదు అన్నారు తరువాత వారు ఒప్పుకుంటారనుకుంటాను-వారిని విడుదల చేయాలని కోరుతున్నాను పోతే నక్సలైట్లు అని చంపుతున్నారు. నక్సలైట్లు అంటే డిఫినేషన్ ఏమిటీ అని అడుగుతున్నాను. ఈ నాడు చదివినటువంటి డాక్టర్లకు యింజనీర్లకు వుద్యోగాలు ఇవ్వకుండా గట్టిగా మాట్లాడితే నక్సలైట్లు అని చంపుతున్నారు. ఎవరో ఎక్కడో చంపితే నక్సలైట్లు చంపారని పట్టుకుని బాధపెడుతున్నారు. డెమోక్రసీలో అదిగే హక్కులేదా? తనకు వున్నటువంటి భార్యా బిడ్డలను పోషించుకోడానికి అధికారం లేదా ఈ విషయాలన్నింటి పై నమంత్రిగారు తమ జవాబులో చెప్పాలను కోరుతున్నాను.

1-00 p m.

(శ్రీ అనంత వెంకటరెడ్డి (అనంతపురం) :—అధ్యక్షా ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రవేశ పెట్టిన డిమాండ్స్ న్యాయశాఖమంత్రిగారు ప్రవేశ పెట్టిన డిమాండ్స్ బలపరుస్తూ కొన్ని విషయాలు చెబుతాను. శాంతిభద్రతలు కాపాడడం, ఆచూకీలు వెలికితీయడం సేరాలు నిరోధించడము పోలీసువారి ముఖ్యవిధులు పరిపాలనలో పోలీసు శాఖ ముఖ్యమయిన శాఖ ఎక్కువ అధికారాలు ఉన్న శాఖ ఎక్కడ అలజడి జరిగినా ఎక్కడ ఆందోళన జరిగినా ఎక్కడ ఏ అవాంతరం వచ్చినా ఆ స్పాట్ కు పోలీసు కాన్ స్టేబిల్సు సబ్ ఇన్ స్పెక్టర్లు వెళ్లి వారి ప్రాణాలను సహితము లెక్కచేయక ఎండనక వాన అనక రాత్రి అనక పగలు అనక ఇబ్బందులకు గురి అయి వారి కర్తవ్యములను, బాధ్యతలను నిర్వర్తించవలసినవారు వారికి అధికారాలు ఎక్కువగా ఇచ్చారు కాని వారి జీతాలు మాత్రం చాలా తక్కువ. ఏ టెన్ యేర్లలోనైనా ప్రాణాలు ఒడ్డి పనిచేసే పోలీసువారి జీతాలు హెచ్చించి వారి హోదా కాపాడే బాధ్యత ప్రభుత్వం పయిన ఉంది జీతాలు పెంచితే వారిచేత మంచినపులు చేయించవచ్చును జీతాలు బాగా ఉంటే వారు అవినీతికి పాల్పడరు. వారి విద్యుత్ కధర్మం బాగా నిర్వర్తించగలుగుతారు. తరువాత రాయలసీమ జిల్లాలలో కడప కర్నూలు, అనంతపురం జిల్లాలలో చాలా ఫాక్ షన్ గ్రామాలున్నాయి. ఇచ్చట శాంతి భద్రతల పరిస్థితి ఏమీ బాగాలేదు ఇక్కడ యీ ఫాక్ షన్ గ్రామాలలో చిన్న చిన్న శాంబులు, ప్లేర్ అరము తయారు అవుతున్నాయి. యీ శాంబు వలన ప్రజలలో తీవ్రమయిన భయాందోళనలు ఉన్నాయనె సంగతి అందరకూ తెలుసు యీ శాంబు విషయం పయిన పోయిన సంవత్సరం కాలే ఎత్తున్నను కూడా ఇచ్చాను రాయలసీమ ప్రాంతంలో రాజకీయ నాయకులు ఇతర నాయకులు స్వేచ్ఛగా మీటింగులలో పాల్గొనడానికి బయటకు పొవడానికి భయాందోళనగా ఉన్నారు. యీ శాంబు చేసేవారిని పట్టుకోవడానికి స్కావ్డ్స్ వేసి వారిని

పట్టుకోవాలని చెప్పాను. అప్పట్లో స్కాప్స్ వేశారు కాని యింకా బాంబు
ఫైర్ అరమ్సు కేసులు తగ్గలేదు యీ ఫాక్ షన్ గ్రామాలలో ఫాల్స్ ఇంప్రీకేషను
ఎక్కువగా ఉంది. ఎంత పెద్ద వారయినప్పటికీ వారు నిజమయిన అక్యజ్డ్ అయితే
వారిని పట్టుకునే బాధ్యత మనమీగ ఉంది యఫ్. ఐ ఆర్.లో ఉన్నారూ కాబట్టి
ఎలిమినేట్ చేస్తే కేసు పాడవుతుంది అనే భావం పోలీసులలో ఉంది.
యఫ్. ఐ. ఆర్.లో ఉన్నప్పుడు ఎలాంటి గొప్ప వారయినప్పటికీ రియల్
అఫెండర్సు అయితే కేసు చార్జి చేయాలి, ఫాల్స్ అక్యజ్డ్ను చార్జిచేస్తే
అబద్ధంచెప్పకుండా ఉండాలి కేసులు ఫెయిలు అవుతున్నాయి. ఫాల్స్
అక్యజ్డ్ ఉంటే ధైర్యంగా ఎవరయినా సరే ఇన్వెస్టుగేటు చేసి న్యాయం చేయాలి.
పెద్దవారిని ఎలాగ తీసేయాలి అని కాకుండా పోలీసువారు వారి విధులు సక్ర
మంగా చేయాలి. ఇన్వెస్టిగేషను ఎప్పటివో పాతవద్దతులలో చేస్తున్నారు. మనకు
స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 27 సంవత్సరాలయింది. ఎప్పటివో బ్రిటిషువారి కాలంలో
ఉన్న ఇన్వెస్టిగేషను వద్దతులే ఇప్పుడూ ఉన్నాయి మార్పులు ఏమీ లేవు మనం
ఫారిన్ కంట్రీస్ కు అమెరికా, రష్యా ఇంగ్లాండు ఇతర దేశాలకు మన ఆన్వెస్టు
పోలీసు ఆఫీసర్సును పంపించి మాతన వద్దతులలో అక్కడ జరిగే ఇన్వెస్టుగేషను
వద్దతులపైన తెలుసుకుని ఇక్కడకు వచ్చి ఒక ఏజన్సీ ఆ వద్దతులలో ఏర్పాటు
చేయాలి. తరువాత పల్లెపాంతాలలో పోలీసుస్టేషన్సు ఎక్కువగా ఉండాలి.
బ్రిటిషుకాలంలో ఉన్న స్టేషన్స్ ఇప్పుడూ ఉన్నాయి ఒక్కొక్క పోలీసు
స్టేషనుకు 20 గ్రామాలుంటున్నాయి. అందులో ఐదు పది గ్రామాలు ఫాక్ షన్
గ్రామాలుగా ఉన్నాయి ఆ గ్రామాలు కంట్రోలు చేయడం పెద్ద సమస్యగా
ఉంది అదొక పెద్ద సమస్య కానేకాదు పోలీసు ఆఫీసర్సు ఆ గ్రామాలుపైన
లిసీయన్సు చూపించకుండా వారి డ్యూటీ సక్రమంగా చేస్తే యీ అఫెన్సెస్
జరుగకుండా చేయవచ్చు ఈ పోలీసు ఆఫీసర్సు ఎక్కడెక్కడ బాంబు, ఫైర్
అరమ్సు ఎవరెవరు తయారుచేస్తున్నారో యీ ఫాక్ షన్ గ్రామాలు తిరిగి
కనుక్కోవాలి కాని 20-30 గ్రామాలు ఒక స్టేషను క్రింద ఉండడంవలన వారు
వారి డ్యూటీ చేయలేకపోతున్నారు. చాలామంది తప్పించుకుంటున్నారు.
పోలీసువారు అలాంటప్పుడు ఐ.జి.పి.కి గాని, యన్.పి.కి కాని తెలియచేస్తే వారు
సహాయం చేస్తారు పోలీసు స్టేషన్సులో లోపం ఉందని మనవిచేస్తున్నాను.
నిన్న అలహాబాదు హైకోర్టులో ఒక వ్యక్తి నల్లకోటులో పిస్తలు పెట్టుకున్నారు.
మెటలు డిటెక్టరుతో వారిని అరస్టుచేశారు అలాంటి కేసులు డిటెక్టు చేయాలంటే
నైంటిఫిక్ మెతర్సు పైన ఇన్వెస్టుగేషను జరిగేట్లుగా ప్రభుత్వం ప్రయత్నం
చేయాలి లా ఆఫీసర్సు మన రాష్ట్రానికి ముఖ్యమైన అధికారులని మనవిచేస్తున్నాను. 1.10 p. m.

They guide the Court in all matters జిల్లాలలో గవర్నమెంటు స్టేడర్సు,
పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్సు, అసిస్టెంటు పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్సు ఉంటున్నారు. హైకోర్టులో
కూడా గవర్నమెంటు స్టేడర్సు, పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్సు ఉంటున్నారు.
పోలీసు సిబ్బందిపై ఎంతో ఖర్చు పెట్టి మనం పరిపాలన చేస్తున్నాము. తప్పు
చేసిన వాళ్ళపైన, నేరాలు చేసిన వాళ్ళపైన మనం కోర్టులో ఛార్జిషీటు
పెడుతున్నాము. అటువంటి కేసును కండక్టు చేయవలసినవారు పబ్లిక్

ప్రాసిక్యూటర్లు, అసిస్టెంటు పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్లు, అటువంటివారికి తగిన వేతనాలు, తగిన న్యాయం జరగడం లేదు. మనకు స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత అధికారంలోకి వేతనాలు పెంచడం జరిగింది, కాని ఈ గవర్నమెంటు ప్లీడర్లకు, పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్లకు పెంచలేదు బ్రిటీష్ కాలంలో వారికి ఎంతయితే ఇచ్చేవారో ఇప్పుడూ అదే ఇస్తున్నారు మద్రాసు మైసూరు రాష్ట్రాలలో ఇస్తున్నటువంటిదైనా మనం వారికి ఇస్తే బాగుంటుంది. జుడిషియల్ ఆఫీసర్లు మన రాష్ట్రంలో ఉన్నారు. వారి స్కెల్లు కూడా పెంచాలని కోరుతున్నాను. వారికి హౌసింగు ఎ.ఎ.ఎ.డేషను కూడా కలుగజేయాలి ఇప్పుడు జైలులు చాలా అధ్వాన్నమైన పరిస్థితుల్లో ఉన్నాయి. ఈ సంవత్సరం 2 డి.బి.జి.లను, ఒక చీఫ్ వెల్ ఫేర్ ఆఫీసరును వేస్తామని అంటున్నారు. మంచిదే. రాయలసీమలో ఒక్క సెంట్రల్ జైలు కూడా లేదు తెలంగాణ ప్రాంతానికి 2 సెంట్రల్ జైలులు ఉన్నాయి. ఏర్పాదు ఏరియాకు 2 ఉన్నాయి. రాయలసీమనుంచి వచ్చిన ఖయిదీలు 5 ప్రైవేట్ లోనో, ఏ విశాఖపట్టణంలోనో ఏ వరంగల్ లోనో ఉంటున్నారు అలాగకాకుండా రాయలసీమ నుంచి వచ్చే ఖయిదీలనందరని ప్రైవేట్ లో పెడితే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను జిల్లా జైలులు ఒక్క జైల్దారులో తప్ప అంద్ర ప్రాంతములో ఎక్కడా లేవు కాబట్టి ప్రతి జిల్లాలోను ఒక జిల్లా జైలు పెట్టాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ జైళ్లలో 1000 మందికి ఒక వెల్ ఫేర్ ఆఫీసరు ఉన్నారు. వారు వారిని చూడలేకపోతున్నారు. కాబట్టి 500 మందికి ఒక వెల్ ఫేర్ ఆఫీసరు ఉండాలని మనవి చేస్తున్నాను. పోలీసుగార్డులను రిఫ్లెక్స్ చేసి జైలు గార్డును పెట్టి జుడిషియల్ కంట్రోలు లేకుండా జైలు డిపార్టుమెంటు కంట్రోలు చేయాలని మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—అధ్యక్షా, గవర్నమెంటు ప్రింటింగు ప్రెస్ లకు సంబంధించి జోనల్ ప్రెస్ లు రాజమండ్రి, విజయవాడ వగైరా చోట్ల పెట్టాలని చాలాకాలంగా ఆంధ్రప్రాంత వాసులు కోరుతున్నా ఇప్పటికీ ఆ కోరిక సరవేరలేదు ఇప్పుడైనా కొన్ని జోనల్ ప్రెస్ లు పెడితే బాగుంటుంది అన్ని ప్రెస్ లు ప్రైవేట్ లోనే ఉన్నాయి కర్నూలులో ఉన్న ఒక బ్యాంకింగ్ ప్రెస్ తప్ప. అందువల్ల ఆంధ్రప్రాంతంలో ఉన్నటువంటి ముఖ్యపట్టణాలలో కొన్ని జోనల్ ప్రెస్ లు పెట్టాలని నేను కోరుతున్నాను ఇక ఫైర్ బ్రిగేడ్ స్టేషన్లులో ఉన్నటువంటి వెహికల్స్ 220 టవర్ ఏజ్ అయిపోయినాయి 1972 లో. మిగిలినవి చాలా తక్కువ. 220 లో 27 కన్ డెం చేసారు 25 బ్లిక్ ఆక్షను వేసి డిస్ పోజ్ చేసారు. రిఫ్లెక్స్ మెంటు తొందరగా జరుగుతుందనే నమ్మకం లేదు. ఒక ప్రక్క సంకర్షణలో ఇవి రిపేర్ చేయడానికి కోట్లాదిద ఖర్చు అవుతుందని, ఇది సాధ్యంకాదని వ.ఖ్యమంత్రిగారు చెప్పడం జరిగింది. ఈ ఫైర్ బ్రిగేడ్ స్టేషన్లకు ఉన్నటువంటి వెహికల్స్ కు పెట్రోలు సరఫరా చేయడం లేదు అందు వల్ల ఎక్కడ ఫైర్ యాక్సిడెంటు జరిగినా ఈ వెహికల్స్ మూవ్ కావడానికి వీలు లేకుండా పోతున్నాయి కొన్ని రిపేరింగులో ఉంటున్నాయి. ఈ మధ్య గ్రామీణులే పెట్రోలు పోసిస్టటువంటి సంఘటనలు ఎన్నో జరిగాయి, తరువాత

వారికి రిఇంబర్సు చేసిన సంఘటనలు ఉన్నాయి. వెహికల్స్ మూవ్ కాకపోతే ప్లాఫ్ ను సస్పెండ్ చేసిన సంఘటనలు ఉన్నాయి ప్రభుత్వం పెట్రోలు ఇవ్వకుండా వెహికల్స్ కదలలేదనే ఉద్దేశంతో సిబ్బందిని సస్పెండుచేయడం ఘోరమైన విషయంగా ఉంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రపంచ తెలుగు మహాసభల సందర్భంలో ఖైదీలకు రెమిషను ఇవ్వాలనే సమస్య ప్రధానమైన సమస్య ఇవ్వడం చాలా అవసరం ఇంతకుముందు తమిళనాడులో వరల్డు టమిల్ కాన్ఫరెన్స్ జరిగినప్పుడు తమిళనాడు ప్రభుత్వం ఖైదీలకు రెమిషను ఇచ్చింది అదేరకంగా మహారాష్ట్రలో జరిగింది అదేరకంగా కర్ణాటకలో జరిగింది సత్పవర్తనతో ఉన్నటువంటి ఖైదీలను పూర్తిగా వదిలివేస్తే బాగుంటుంది మిగిలినవారికి కొంత రెమిషను అయినా ఇవ్వగలిగితే బాగుంటుందని నేను నూచన చేస్తున్నాను ప్రైవేట్ ప్రతి రెవిన్యూ డివిజనులో ఒక సబార్డినేట్ జడ్జి కోర్టు ఉండాలని, ప్రతితాలూకా పాడ్ క్వార్టర్స్ లో ఒక మునిసిపల్ మేజిస్ట్రేట్ కోర్టు ఉండాలని ఒక నిర్ణయానికి రావడం జరిగింది. ప్రభుత్వం ఉద్దేశ్యం కూడా అదే అనుకొంటాను శ్రీ బి వి సుబ్బారెడ్డిగారు ఇచ్చినటువంటి వాగ్దానాలు శ్రీ ఆనీస్ పాషాగారు నెరవేర్చక పోవడం విచారకరంగా ఉందని మనవిచేస్తున్నాను ప్రైవేట్ కోర్టు గూడూరులో ఒక సబార్డినేట్ జడ్జి కోర్టును, నంద్యాలలో ఒక సబార్డినేట్ జడ్జి కోర్టును పెట్టాలని రికమెండు చేస్తే శ్రీ బి వి, సుబ్బారెడ్డిగారు వాగ్దానం చేసిఉంటే ప్రభుత్వం ఇప్పటికీ డిఫర్ చేసింది అది న్యాయంకాదు అదిపునః పరిశీలనచేసి అవసరమైతే మరల ప్రైవేట్ అఖిప్రాయం కూడా తీసుకొని ఆ సబార్డినేట్ జడ్జి కోర్టును పెట్టవలసిన అవసరం ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. అదేరకంగా రావూర్ లో కూడా ఒక మునిసిపల్ మేజిస్ట్రేట్ కోర్టు అవసరం. ప్రతి తాలూకా పాడ్ క్వార్టర్స్ లో ఆ అవసరం ఉంది ఇప్పుడు కేసులు త్వరగా డిస్ పోజ్ కావడంలేదు ప్రైవేట్ కోర్టులో అయితే నేమి, జిల్లాకోర్టు లో అయితే నేమి కొన్ని వేల కేసులు పేరుకొనిపోయి ఉన్నాయి కాబట్టి అవి డిస్ పోజ్ అవుతే ప్రతి తాలూకా కేంద్రంలో ఒక మునిసిపల్ మేజిస్ట్రేట్ కోర్టు, ప్రతి రెవిన్యూ డివిజనులో ఒక సబార్డినేట్ జడ్జి కోర్టు పెట్టగలిగితే సంవత్సరాల తరబడి జరగుతున్న కేసులను క్విక్ డిస్ పోజ్ చేయడానికి వీలుంటుంది. ఖైదీలకు సంబంధించి రిఫర్మేషను థీరీ మంత్రిగారు అమలుజరిపితే బాగుంటుంది. నేను ముషిరాబాదు జైలులో 28 రోజులు ఉన్న సందర్భంలో అక్కడ పరిస్థితులు చూసాను. జైలు అధికారులు సిక్లసు ఖైదీలను కొడుతూ ఉన్నారు. ఖైదీలు తప్పుచేసినా, చేయకపోయినా అధికారులవడ సరైన ప్రవర్తన చూపించలేదని కర్రలతో కొట్టడం జరుగుతూ ఉంటుంది. ఇది మంచి పనికాదు. ఇది జరగడానికి వీలులేదు వారికి మంచి చదువు చెప్పి, విద్య నేర్పించి, చేతిపరిశ్రమలలో వారికి తెలియనింగు ఇచ్చి అవకాశం ఉంటే వారికి లోను ఇచ్చి అయినా అక్కడే చేతిపరిశ్రమలు పెట్టుకునేట్లు ఏర్పాటుచేస్తే బాగుంటుంది అలాగవారు సంపాదించుకొని ఇంటికిపోయి కుటుంబాన్ని పోషించుకొనే అవకాశం కల్పించవలసిన అవసరం ఉందని మనవి చేస్తున్నాను పోలీస్ కంట్రోలు రూము ఒకటి ప్రతి జిల్లా పాడ్ క్వార్టర్స్ లో ఉంటే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ ప్రభుత్వం

ఎవరినికావాలంటే వారిని వదిలివేస్తున్నది నాలుగు సంవత్సరాలు శిక్షపడితే సంవత్సరానికి వదిలివేస్తున్నది తనమనిషి అనుకుంటే చాలు, తనకు కావలసిన ఎమ్ ఎల్ ఎ ఎవరైనా వస్తే చాలు వదిలివేస్తున్నది. అది అందరికీ అన్వయించదు తన హసనులకే అన్వయిస్తుంది కోర్టులో ఉన్నటువంటి కేసులు—ఆపి ఇంపర్షనేట్ అయినా, చీటింగుఅయినా—ఏది అయినా తనకు కావలసినమనిషి అయితే ఆ కేసునుంచే తొలగించ బడతాడు ఆ మనిషిమీద ఉన్నటువంటి కేసు ఉపసంహరించబడుతుంది ఈ ప్రభుత్వానికి ఎంత ధైర్యం వచ్చిందని నేను అడుగుతున్నాను, న్యాయశాస్త్రాన్ని చేతికి తీసుకున్నది కోర్టులనే తన అజమాయిషీ లోనికి తీసుకున్నది ప్రభుత్వమే జైళ్ళమీద, కోర్టులమీద న్యాయశాస్త్రాల మీద అజమాయిషీ చేస్తూ ఉంటే కేవలం కర్ర పెత్తనం అనిపించుకొంటుంది కాని బుర్ర పెత్తనం అనిపించుకోదని మనవి చేస్తున్నాను వెంగళరావు గారు తనకు అధికారం ఉందనే ఉద్దేశంతో కర్ర పెత్తనం చెలాయించ దలచుకొంటే మాత్రం ప్రజలు ఊహించరని నేను మనవి చేస్తున్నాను ఎవరికి

1-20 p.m.

పడితే వారికి శిక్షలు, వ్యక్తిగతంగా శిక్షలు తగ్గిపోతున్నాయి కోర్టుల నుంచి కేసులన్నీ ఉపసంహరించబడుతున్నాయి. ఇది అన్యాయం అక్రమం, దౌర్జన్యం అని కూడ మనవిచేస్తున్నాను ఇది ప్రజాస్వామ్య మనగడకే మహా ప్రమాదం అని కూడ చెబుతున్నాను. పోలీసు రాజ్యంలో అక్రమాలు అన్యాయాలు జరుగుతున్నటువంటివి రెండు ఉదాహరణలు చెబుతాను ప్రతి పక్షాలకు సంబంధించిన వ్యక్తులు అంటేనే ఎంత హింసింపడుతున్నారో చెబుతాను నాయడుపేటలో కుబేర్ అనే వ్యక్తి ఉన్నాడు. ఆ వ్యక్తి మర్డర్ చేయకపోయినా మర్డర్ కేసులో యిన్ వాల్వ్ చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో 15 రోజులు అన్ లాపుల్ కస్టడీలో పోలీసు పెట్టుకున్నది చిత్రహింస చేసినది కొట్టినది, ఒడలంతా వాచిపోయాయి కాళ్లు వాచిపోయినాయి. డాక్టర్ దగ్గర ప్రొడ్యూస్ చేశారు. కొట్టినట్లు బుజువు అయింది. మెడికల్ సర్టిఫికేట్ డాక్టర్ యిచ్చాడు జుడిషియల్ ఎంక్వయిరికి ముఖ్యమంత్రిగారు చేశారు. జుడిషియల్ ఎంక్వయిరిలో ఐ.ఎ.ఎస్. ఆఫీసర్, సబ్ కలెక్టర్ చెప్పాడు. కొట్టినది యదార్థమని స్పష్టంగా కనబడుతున్నది. అతని ఒంటిమీద ఉన్న గాయాలే అందుకు సాక్ష్యం డాక్టర్ యిచ్చిన మెడికల్ సర్టిఫికేట్ సాక్ష్యం అని చెబితే మీరు అక్కడ నుంచి ఆ పోలీసును ట్రాన్స్ ఫర్ చేశారు. అదేనా పనిష్ మెంటు అని అడుగుతున్నాను. అతని ఒళ్లంతా హూనం అయిపోయింది. 15 రోజులు కూడా నీళ్లు లేకుండా కొట్టారు. చిత్రహింస పెట్టారు. అదే ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన వ్యక్తులు అయితే ఆ పని చేస్తారా అని అడుగుతున్నాను. నెల్లూరు జిల్లా సిద్ధవరం అనే గ్రామంలో ఒక హరిజనుడిని కొట్ట పోలీసు స్టేషన్ పొడే కాన్ స్టేబుల్ శంకరరావు అనే వ్యక్తి కాళ్ళ మీద కొట్టాడు. ఫ్రాక్చర్ అయింది. 10 రోజుల తరువాత కాలు యాంప్యూటేషన్ చేయవలసి వచ్చినది.

కాలు తీసివేశారు. దానికి కూడ జుడిషియల్ ఎంక్వయిరి జరిగింది. స్పష్టంగా బుజువు అయినట్లుగా ఐ.ఎ.ఎస్ ఆఫీసర్, డివిజనల్ మేజిస్ట్రేట్ యిచ్చారు. కాలు పోయిన దానిని ఆ హరిజనుడికి 1000 రూపాయలు కాంపెన్ సేషన్ కూడ ఈ ప్రభుత్వం యిచ్చినది. ఆ పొడే కాన్ స్టేబుల్ మీద ఏమి చర్య తీసుకొన్నారని

అడుగుతున్నాను. కేవలం ట్రాన్స్‌ఫర్ చేశారు అంతే గదా? అదే ప్రభుత్వ పక్షంగా ఉన్న వ్యక్తులకు అన్యాయం జరిగి ఉంటే మీరు ఓర్పుకొని ఉంటారా అని అంటున్నాను ప్రజాస్వామ్యంలో ప్రతి పక్షాలకు సంబంధించిన వ్యక్తులకు అన్యాయం జరుగుతూ ఉంటే ప్రభుత్వం కేవలం ట్రాన్స్‌ఫర్ చేశాము సంతోష పడండి అంటున్నారు. కాళ్ళ విరిగిపోయినా, చేతులు విరిగిపోయినా ప్రాణాలు పోయినా కూడ మా బాధ్యత లేదు అని బాధ్యత నుంచి తొలగి ద్రోసుకోడానికి ప్రయత్నం చేస్తే యిది ఊమార్తం కాదని నేను అంటున్నాను కాకినాడలో ఒక సంఘటన జరిగింది. ఎన్ లింగన్న, డివిజనల్ ఫారెస్టు ఆఫీసర్ స్లయింగ్ స్క్వాడ్, కాకినాడ ఈయన జీవ్ సెం. 78936 నవోదయ ఎంటర్ ప్రైజెస్ లో రిపేర్ కు ఇచ్చారు. రిపేర్ పూర్తి కాకముందే యితను వెళ్ళాడు 90 వర్సంట్ రిపేర్ పూర్తి చేయడం జరిగింది అక్కడ ఉన్న ఫోర్ మన్ మాణిక్ చేకర్ ను కొట్టి ఆ శివు వేసుకొని వచ్చేశాడు ఆ బిల్లులో అడిషనల్ అమౌంట్ యాడ్ చేయమన్నాడు తన స్వంతానికి ఉపయోగపడేటట్లు ఆ కంపెనీ నిరాకరించింది కొట్టి జీవ్ వేసుకొని ఎత్తుకొని వెళ్లి పోయినాడు ఇప్పటికీ కూడ బిల్లు ఆడగలేదు రిపేర్ కల్లు కూడ చెల్లించలేదు జీవ్ మాత్రం ఫారెస్టు ఆఫీసర్ ఎత్తుకొని పోయాడు రింపేసీలో నుంచి అక్కడ ఉన్న పోలీసుకు రిపోర్ట్ ఇచ్చారు కలెక్టరుకు రిపోర్ట్ ఇచ్చారు కాంగ్రెస్ సభ్యుడు కుడిపూడి ప్రభాకరరావుగారు కూడ ఆ పోర్ట్ ఇచ్చారు దానిమీద యిప్పటికీ ఏమీ చర్య లేదు ఇంత దౌర్జన్యంగా రిఫీసర్లు ప్రవర్తిస్తూ వర్క్ పాస్ వాళ్ళను కొట్టి ఓబ్బులు కూడ యివ్వకుండా అపేర్ కు యిచ్చిన వెహికల్స్ ను ఎత్తుకొని పోతూ ఉంటే వీరు ఏమీ చేస్తున్నారని చేడుగుతున్నాను. ఇండియన్ పోలీసు యాక్టు 1861 లో బ్రిటిష్ వారు ఒక చట్టాన్ని తయారు చేసుకొన్నారు. భారత దేశంలో ఉన్న ప్రజలను కంట్రీలో బిసి వీరి నెత్తిన పెత్తనం సాగించుకొనే దానికి గాను తయారు చేసుకొన్న చట్టం 1861 లో. ప్రజాస్వామ్యానికి అనుకూలమైన చట్టం కానే కాదు. అనాటి నుంచి ఈనాటివరకు పోలీసు కాన్ స్టేబిల్స్ ను 5 వ తరగతి చదివిన వారిని లేక చిన్న చదువు చదివిన వారినో, చదువుతో సంబంధం లేకుండా ఒడ్డు పొడుగు ఉంటే చాలనే ఉద్దేశ్యంతో వేసుకుంటూ, సబ్ ఇన్ స్పెక్టర్, సర్కిల్ ఇన్ స్పెక్టర్, డి. ఎస్. పి. ఎవరిని కొట్టమంటే వారిని కొట్టేలాగా ఉంటే కాన్ స్టేబిల్స్ ను వేసు కుంటున్నారు. చదువు సంధ్యలేని వారిని, సంస్కారం లేని వారిని వేసుకుంటున్నారు వారి శీత భత్యాలు రూ. 70 నుంచి 180 రూపాయలవరకు ఉంటాయి ఈ కాన్ స్టేబిల్ కు యిల్లు గడవదు. పూట గడవదు. అందువల్ల అవినీతికి పాలుపడవలసి దుస్థితి వారికి కలుగుతున్నది. ఈ పరిస్థితులలో అనేక పోలీసు కమిషన్స్ ను వేసినారు. ఆ కమిషన్స్ యిచ్చిన సలహాలనుకూడ ప్రభుత్వాలు తీసుకొన్నట్లు లేదు. పూర్తిగా ఊణ్ణంగా పరిశీలనచేసి పోలీసు సెటప్ నే మార్చాల్సిన అవసరం యున్నది. కాన్ స్టేబిల్స్ కు మినిమమ్ క్వాలిఫికేషన్ ఎస్. ఎస్. సి. అయినా ఉండాలి. అనే నిబంధన లేకపోతే ఈ పోలీసు జులం, పోలీసు రాజ్యం కొనసాగుతూనే ఉంటుంది.

ప్రపంచానికి దూరంగా వీరేదో కలలుగని మొరటుగా వ్యవహరిస్తే ఈ నాగరిక ప్రపంచంలో మనుగడకే వీలులేనటువంటి పరిస్థితి లేకుండా దీనిని సంస్కరించాలని, పూర్తిగా దీనిని మార్పు చేయాలని కోరుతూ నేను శైలపు తీసుకుంటున్నాను

(శ్రీ ఎమ్. తులసిదాస్ (సోంపెట):—అధ్యక్షా, మన ప్రభుత్వం పోలీసు శాఖ అభివృద్ధికోసం కృషిచేయడం వార్షియం చేయగల విషయం అయినప్పటికీ పోలీసు వ్యవహారాలలో యింకా సరిచేయవలసిన లోపాలు చాల ఉన్నాయని నేను భావిస్తున్నాను. అధికారపక్షం ప్రతిపక్షం అనకుండా పోలీసువారిమీద కొన్ని నిందలు ఆపాదిస్తున్నారు. అవి సరిచేయడం మన ధర్మం. తుణ్ణంగా ఆలోచించి సరిచేసుకోవడం ప్రజాస్వామ్యానికి ఎంతైనా అవసరం. వారు అన్నారు, వీరు అన్నారని మనం అనుకోవలసిన అవసరం లేకుండా లోపాలను సరిచేసి, సమర్థవంతమైన విధానాలుగా రూపొందించుకోవడం ఎంతైనా అవసరం. ప్రజాస్వామ్యంలో న్యాయశాఖ, పోలీసుశాఖ ఈ రెండుకూడ చేకాన్ని సకరిమంగా నడిపించడానికి, ప్రజాస్వామ్యాన్ని ముందుకు పెట్టుకోవడానికి సకరిమంగా ఉండవలసిన అవసరం ఎంతైనా యున్నది. అందరిపైన యాక్షన్ తీసుకుంటున్నాము. అవినీతికి యాంటీకరప్షన్ బ్యూరోయున్నది. విజిలెన్స్ శాఖ యున్నది. కాని పోలీసువారు అవినీతి చేస్తే ఎవరిపైన చర్యతీసుకోవాలని ప్రశ్నిస్తున్నారు. అది చక్కగా ఆలోచించవలసిన విషయం. అవినీతి శాఖ, విజిలెన్స్ శాఖ యివన్నీ ప్రత్యేకమైన శాఖగా ఏర్పాటు చేసి సరైన పద్ధతిలో పెడితే బాగా ఉంటుందని అనుకుంటాను. అది చేసేవరకు ప్రస్తుతం ఈ పోలీసు శాఖను స్టీమ్ లైనింగ్ చేయడం అవసరమని నేను భావిస్తున్నాను. పోలీసువారికి చక్కనైన కాలనీస్ కట్టారు. వార్షియం చేయగల విషయం వారికి యింకా కాస్త జీతాలు పెంచి కొరత లేదు అని అనిపించడం కూడ అవసరం. ఎంత వేగంగా వారికి సరిపోయిన జీతాలు యిస్తే అంత బాగుంటుందని నేను అనుకుంటున్నాను. చాలామంది సభ్యులు సూచించిన విధంగా ఇంతమంది కాకపోయినా, కొంత మంది పోలీసువారు అయినా కక్షతో వ్యవహరించడం, వారి యొక్క హోదాను ఉపయోగించుకోవాలి అనే దృష్టితో కొన్ని తప్పులు చేయడం జరుగుతున్న మాట వాస్తవం. అంతమాత్రాన పోలీసువారు అంతా తప్పుచేస్తున్నారని అనుకోవడానికి వీలులేదు. పోలీసు శాఖలో నీతి నిజాయితీ కలిగిన వారు చాలా మంది ఉన్నారు. నాకు కొన్ని కేసులు తెలుసు నిజాయితీ కలిగిన ఆఫీసర్స్ కు ఎంకరేజ్ మెంట్ లేకుండా యున్నది. సోషల్ వెల్ ఫేర్ ఫండ్ అని ఎలాగ చేస్తున్నారో ఎలాగే వీరికి కూడా ప్రత్యేకమైన ఫండ్ పూర్వీకేసి నిజాయితీ పరులైన పోలీసు ఉద్యోగస్తులకు, రిటైర్డ్ పోలీసు తరువాత కొంత మొత్తం యివ్వాలి. వారు రిటైర్ అయి పోలీసు తరువాత వారియొక్క ఆదాయం చాలకుండా చాలా బాధపడుతున్నారు. నిజాయితీపరులని ప్రజల దృష్టిలో రికార్డు ఉన్నట్లు ఉంటే వారికి రిటైర్ అయిన తరువాత వారి బాధలను తట్టుకోడానికి వారికి రక్షణ ఉంటుంది నిజాయితీ ఎక్కువ ఎన్ కరేజ్ చేయడానికి అవకాశం ఉంటుందని భావిస్తున్నాను. నిజాయితీ పరులైన ఉద్యోగస్తులు వారు రిటైర్ అయిన తరువాత బాధపడుతూ ఉండే వారిని చూసి మిగతా ఉద్యోగస్తులు, వారు నిజాయితీగా ఉండి బాధపడుతున్నారు. మనం

నిజాయితీగా ఉండి ముందురోజులలో ఎందుకు బాధపడాలి అనివారు అవినీతికి పాలుపడేదానికి దోహదం కలుగుతోంది. Welfare Fund to safeguard the interest and also to maintain them, if possible, for any officer who is very honest. అటుపైటిది ఏమైనా అవకాశం ఉన్నట్లయితే అదిచేస్తే బాగాఉంటుందని నేనుభావిస్తున్నాను ఇంకోముఖ్యవిషయం ఏమంటే శ్రీకాకుళం వగైరా జిల్లాలలో నక్సలిజం వచ్చేటప్పుడు ఆ నక్సలిజమ్ ను ఎదుర్కొనే పరిస్థితులలో అక్కడఉండే గిరిజనులు వగైరా బీదవారందరిని ఆర్థికంగా అభివృద్ధిచేసి రేపటికి నాకు బ్రతుకుయున్నది అని ఆనిపించేలాగా చేయాలని మనం అనుకున్నాము. ఇప్పటికీకూడా మనం లాంటి ఆలోచన అట్టేచేయలేదు కాబట్టి ఇప్పటికైనా ఆ బీదవారందరికి ఆ రకంగా అభివృద్ధి చేయడానికి ఆలోచించవలసిన అవసరమున్నదని నేను భావిస్తున్నాను తరువాత, పోలీసులలో నిజాయితీగా వుండే ఉద్యోగుల విషయం మనం బహుశక్యంగా ఆలోచించి, వారిగురించి తగిన విధంగా ఆలోచించిచేస్తే పోలీసు డిపార్టుమెంటును తప్పకుండా మనం నిజాయితీతో నడిపించడానికి అవకాశం ఉంటుంది.

ఇంక, మనరాష్ట్రంలో దాదాపు 270 ఫైర్ సర్వీసు స్టేషన్స్ వున్నాయి ఆ ఫైర్ సర్వీస్ స్టేషన్స్ అన్నింటిలో వెహికల్స్ లేవు. పది సంవత్సరములైనా ఇరవై సంవత్సరాలయినా కండెమ్ చేయవలసినవి కండెమ్ చేయకుండావున్నవి వున్నాయి అదీ పరిస్థితి, అవసరమైనప్పుడు పని చేయలేని స్థితిలో ఇవివున్నాయి. దానివలన వాటికి పని లేకుండా అయిపోతున్నది. అందుచేత ప్రతి తాలూకాకు ఒక ఫైర్ స్టేషన్ పెట్టాలి మనం ఇంతకుముందు అనుకున్నాం, అనేకమంది సభ్యులు కోరారు. కాని, ఇంతవరకూ ప్రతి తాలూకా హెడ్ క్వార్టర్స్ లోను ఒక ఫైర్ సర్వీస్ స్టేషన్ చొప్పున పెట్టలేదు. ఆ విధంగా ప్రతి తాలూకా హెడ్ క్వార్టర్స్ లోను ఒక ఫైర్ సర్వీసు స్టేషన్ పెట్టే ప్రయత్నం వెంటనే చేయవలసి వుంది. అలాగే పాత వెహికల్స్ కండెమ్ చేసి కొత్త వెహికల్స్ యివ్వాలి.

ప్రింటింగ్ ప్రెస్ విషయంలో—కర్నూలులో ప్రింటింగ్ ప్రెస్ వుంది ఈ ప్రింటింగ్ ప్రెస్ హైదరాబాదులో వున్నదానికంటే కొంచెం చిన్నదయినా, దాదాపుగా అంత వుంది. దానికి భవనాలు లేవు. అందువలన, అక్కడ వున్న 2044 మంది టెక్నిషియన్స్ వరండాలో పెట్టుకోవలసి వస్తున్నది. రెండవ స్థానంలో వున్న ఆ ప్రింటింగ్ ప్రెస్ విషయంలో ప్రభుత్వం దృష్టలోకి తీసుకుని, అక్కడ అవసరమైనవన్నీ చేసి, దానిని అభివృద్ధి చేయడానికి పూనుకోవాలని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :—తిరిగి సాయంత్రం 4 గం. లకు సమావేశమవుదాము.

(The House then, adjourned to meet again at 4-00 p. m.)

(The House re-assembled at 4 p. m.)

(Mr. Speaker in the Chair.)

శ్రీ పి. సన్యాసిరావు — అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రి గారు, పోలీసు పద్దు, అగ్నిమాపక పద్దు వగైరాలు ప్రవేశపెట్టారు దీనిని జాగ్రత్తగా పరిశీలించినట్లయితే, పోలీసు పద్దుకు క్రిందటి సంవత్సరం కంటే యీ సంవత్సరం 5 కోట్ల 2 లక్షల 20 వేల రూపాయలు అదనంగా కాంక్షను చేయడం జరుగుతున్నది.

శ్రీ జె. వెంగళరావు — ఈ డబ్బంతా కూడా దీని లక్షా పెట్రోలు ఖరీదు తప్ప ఎవరిమీదా పెంచలేదు

శ్రీ పి. సన్యాసిరావు — 1974 వ సంవత్సరంలో పోలీసు వారి దృష్టిలో మేజర్ యాజితేంద్రన్ రైల్వే వర్కర్స్ ట్రైక్. దీనిమీద కాన్సెంట్రేట్ చేయబడిందని యిందులో పేర్కొనడం జరిగింది 5 వ పేరా మధ్యలో యీ విధంగా వ్రాశారు “The Communist Party of India, Bharatiya Jana Sangh, Bharatiya Lok Dal and Socialist Party and student leaders of all Universities tried to exploit the Steel Plant issue and shape a Bihar type agitation in some Andhra districts” పోలీసువారికి తెలిసి యీ విధంగా ఉగ్రహరించారో, తెలియకుండా ఉదహరించారో లేక ముఖ్యమంత్రి గారికి యీ పార్టీల పాలసీ తెలియకుండా ఈ విధంగా ఉదహరించారో తెలియకుండా ఉన్నది. ఆంధ్ర దేశంలో స్టీల్ ప్లాంట్ కావాలని కమ్యూనిస్టు పార్టీ చెబుతోంది తప్పు బీహారుమాదిరి ఉద్యమం రావాలని కమ్యూనిస్టు పార్టీ చెప్పడలచుకోలేదు. వారు యీ విధంగా యిందులో ఉదహరించినందుకు నేను కమ్యూనిస్టు పార్టీ తరపున నా విమర్శాన్ని ప్రకటిస్తున్నాను ముఖ్యమంత్రిగారు దీనిని చదివి వుండరని కూడా నేను అనుకుంటున్నాను. ఈ విధంగా యింత పెద్ద తప్పు ఎందుకు దొర్లింది? కమ్యూనిస్టు పార్టీ బీహారు ఉద్యమాన్ని వ్యతిరేకిస్తుందని ముఖ్యమంత్రిగారికి తెలియదా? పోలీసు వారు వారి క్రెడిట్ కోసం వ్రాస్తే వ్రాయవచ్చుకాని దీనిని స్వబాటు చేయడం చాలా అవసరమని నేను ప్రత్యేకంగా కోరుతున్నాను. శాంతిభద్రతలను పరిరక్షించవలసినది పోలీసు బ్రిటిషు కాలంలో వున్న పద్దులే యిప్పటికీ పోలీసులో కొనసాగుతున్నాయి. ఎందుకు ఎట్లా సాగుతున్నాయనేది జాగ్రత్తగా ఆలోచించాలి పోలీసుల తుపాకులతోనూ, భాషపాటు ప్రయోగంతోనూ, లారీ ఛార్జీలతోనూ శాంతిని కాపాడడం కాకుండా ప్రజలే శాంతిని కాపాడే పరిస్థితులు లేకపోతే భవిష్యత్తులో దేశానికి చాలా నష్టం అవుతుంది ప్రజలే దీని అవసరాన్ని గుర్తించేటట్లు చేయాలి శాంతిని కాపాడే బాధ్యత ప్రజలది విశాఖపట్టణంలో 1973 వ సంవత్సరంలో 1475 ఆఫీసెస్ వుంటే 1974 లో 1947 కు పెరిగాయన్నారు. కొన్ని చోట్ల నేరాల సంఖ్య తగ్గినట్లుకూడా చూపించారు. దొంగతనాలు, యితర దాడులు కొన్ని చోట్ల తగ్గినట్లు, కొన్ని చోట్ల పెచ్చినట్లు చూపించారు ఈ లెక్కలకు సంబంధించినంతవరకు—ప్రభుత్వ ఆలోచనలో ఒక రకమైన నూతనత్వం రావలసి వుంటుంది. ఈ నాడు పోలీసు ఏదే వర్గాలవారికి ఉపయోగపడుతున్నది? ఆ వర్గాలు ప్రజలను ఏవిధంగా బాధిస్తున్నారు? భూస్వాములు కౌలుదారులను

తొలగించేటప్పుడు కౌలుదారులు భూములను రక్షించుకోవడానికి, బ్రతుకుచెరువు కోసం ప్రయత్నం చేస్తుంటే పోలీసు వర్గం భూస్వామ్య వర్గాలకే ఉపయోగపడుతున్నదే కాని కౌలుదారులకు ఉపయోగపడడం లేదు. రైల్వే కార్మికులు పబ్లిక్ సెక్టారులోని కార్మికులవలెనే బోసన్ కావాలని కోరి సమ్మెచేస్తే ప్రభుత్వం పోలీసు వారిని ఉపయోగించుకున్నది దేశాన్ని పురోగతిలో ముందుకు తీసుకువెళ్లడానికి కృషిచేస్తున్న కార్మికులు సమ్మె చేయకుండా లా అండ్ ఆర్డర్ పేరుతో, ఆ సమ్మెను విచ్ఛిన్నం చేయడానికి పనికివచ్చే పోలీసు డిమాండుకు 27 కోట్ల 29 లక్షల 91 వేల రూపాయలు కోరడం జరుగుతున్నది. కార్మికులు చట్టప్రకారం నోటీసు ఇచ్చి, కన్వీనియెంషనులో యజమానులు అంగీకరించకపోయినప్పుడు యిక కార్మికులకు మిగిలేదేమిటి? పోలీసు వర్గాలు యిండస్ట్రియల్స్టుల తరపున, మేనేజిమెంట్ల తరపున కార్మికుల సమ్మెను విచ్ఛిన్నం చేయడానికి పోలీసు ప్రయత్నం చేయడం ఏవిధంగా ఉపయోగకరమైన పని అవుతుందో ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. పోలీసు బలగం కావాలి. కాని వారి ఆలోచనా విధానంలో మార్పు రావాలి. కార్మికవర్గాల వారికి రక్షణ ఇస్తూ, దోపిడీవర్గాల వారిని అరికట్టే విధంగా పోలీసు బలాన్ని తయారు చేయగలిగినప్పుడే దేశంలో శాంతి నెలకొనడానికి వీలవుతుంది. శాంతిని రక్షించవలసిన బాధ్యత ప్రజలు తీసుకోవడానికి అవకాశం కలుగుతుంది. ఈ నాటి సమాజంలో యీ పోలీసు శాఖను ఇంచే పద్ధతులలో కొనసాగనిచ్చినట్లయితే చాలా యిబ్బందులకు లోనౌతాము ఒక నెల రోజుల క్రిందట ఒక ప్రెసిడెంటును కొంతమంది వ్యక్తులు కొట్టడం జరిగింది. దిబ్బపాలెంలో 25 వ తేదీన కర్రలతో కొట్టారు. ఇన్ని జరుగుతున్నా పోలీసు చేస్తున్న పని ఏమిటి? పోలీసు స్టేషనుకు పిలిపించడం, ఆరెస్టు చేస్తున్నానని చెప్పడం, కై యిలుకు 4-10 p. m. జామీను తెచ్చుకుంటే వదలిపెట్టేస్తానని చెప్పే పరిస్థితులలో శాంతిని ఎట్లా కాపాడుతారు? ఇది మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను ఒకరు యింకొకరిని కొట్టి తననే అవతలి వ్యక్తి కొట్టినట్లుగా చెబితే—మల్కాపురం పోలీసు స్టేషనులో సబిన్ స్పెక్టరుకూ, సర్కిలుకూ 500 రూపాయలు ఇస్తే దెబ్బలుతిన్న వారినే పోలీసు స్టేషనులో పెట్టి, కొట్టినవారిని విచ్చలవిడిగా తిరగనిచ్చే పరిస్థితి వచ్చింది. ఇలాంటి పరిస్థితులను మార్చడానికి ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రయత్నంచేయడం చాలా అవసరం. నేరాలు చేస్తే బయట పోలీసులతోనూ, తరువాత లోపల కైలోనూ బాధలు పడవలసి వుంటుంది తప్పులు చేసినవారు కైళ్లకు వెళ్ళినతరువాత వారు చేసినపని తప్పా, రైటా అని ఆలోచించుకొని మనసు మార్చుకునే కేంద్రాలుగా అవి వుండాలి మన కైళ్ళ పరిస్థితి ఎట్లా వున్నదంటే—ఒక కుర్రవాడు ఒక నాలుగణాలు కొట్టేసి కైలుకు వెళ్లాడనుకోండి. అక్కడున్న మిగతావాళ్ళు నాలుగణాలు కొట్టి రావద్దు ఎప్పుడూ ఏ వంద రూపాయలతో కొట్టేసి అందులో సగం పోలీసుకూ, సగం యింట్లోను ఇచ్చేస్తే ఫర్వాలేదు. కొట్టినదాంట్లో 50 వర్సంటు పోలీసుకు ఇచ్చేస్తే సీపు చాలాకాలం కైలుకురావు, తరువాత వస్తే చూచుకోవచ్చు అంతేగానీ యీ పద్ధతిలో రావడం మంచిది కాదని అక్కడ కొంతమంది చెబుతున్నారు. అందువల్ల, యీనాటి వ్యవస్థే దీనికి కారణం. భూస్వామ్య వ్యవస్థ, పెట్టుబడిదారీ విధానం, నిరుద్యోగ సమస్య, ఆకలి మంటలు తీవ్రంగా వుండేటప్పుడు, ప్రభుత్వం ఆతని

పోషణకు గారంటీ యివ్వలేనప్పుడు మానవుడు బ్రతకడానికి అనేక పనులు చేయవలసి వుంటుంది. ఎంప్లామెంటు కోసం తిరగడం, దొరకక భవతి భిక్షాం దేహి అని అడుక్కోని, దానికికూడా దయలేకపోతే యిక బ్రతకాలంటే జేబుకాటు-దొంగ తనం. అంతకంటే ఎక్కువ కావాలంటే—కూనీలు చేయడం, యిష్టం వచ్చినట్లు చేయడం. ఈ నాడు పెట్టుబడిదారీ, భూస్వామ్యవర్గాలనుంచి ప్రజలకు సరైన గారంటీ లేకపోవడంవల్ల, రాజ్యాంగరీత్యా గారంటీ లేకపోవడంవల్ల దొంగతనాలు, దురాచారాలూ జరుగుతున్నాయి ఇటువంటి పరిస్థితులలో వీరిని ఎంతకాలం జైలులో పెట్టినా మంచిగా మనసు మార్చుకొని తిరిగివస్తారని అనుకోవడానికి వీలు లేదు జైలు శిక్ష అనుభవించినవారు తిరిగి ఎంతమంది దొంగ తనాలు చేయకుండా వుంటున్నారో, ఎంతమంది యింకా చేస్తున్నారో ఒక జాబితా తయారుచేయించారా? వెళ్లి నవారే తిరిగి జైళ్లకు వెళ్లడం జరుగతోంది కానీ కరెక్షను ఎక్కడా లేదు అక్కడ తిండి విషయం. ప్రొద్దుట ఆరు గంటలకు లేవాలి వారిలో ఎంతమంది వకుతోము పుల్లతో ముఖం కడుక్కుంటున్నారని అడుగుతున్నాను అక్కడ ఇసుక తీసుకుని రద్దుకుని ఏదో కడుక్కునే లోపలనే వార్డెను ఒరేయి అని పిలవగానే సగం కడుక్కున్న ముఖంతోనే చీపురుకట్ట వట్టుకుని ఏది అవ్వగిస్తే ఆ పని చేయాలి. గంకి పోస్తారు ఆ గంజిని మంత్రిగారు త్రాగగలరా అని అడుగు తున్నాను. వారు కూడా మన బోటి మనుష్యులే రాళ్లు రప్పలతో ఉన్న ఎర్రటి కూడు వారికి పెడుతున్నారు అదేమి పప్పుచారో దయచేసి మంత్రిగారు ఒకసారి చూడాలని కోరుతున్నాను. ఇప్పటికి 10-12 పంపత్సరాలుగా జైలులో ఉన్నారు. కమిటీలు వేసారు. ఎవరైతే అక్కడ ఉన్న వార్డెనుకు కావలసిన పనులు చేస్తారో వారికి నెలకు ఇంత అని శిక్ష తగ్గిస్తారు. మిగతా వారిని చూసే దిక్కు లేదు. ఈ విషయాలు శాసనసభలో తేవడం జరిగింది వారందరూ ఉత్తరాలు వ్రాసారు. ప్రపంచ తెలుగుమహాసభల్లో జరుపుకుంటున్నాం. వేలాదిమంది జైలులో ఉంటూ చేసిన తప్పుకు శిక్ష అనుభవిస్తున్నాం కనుక ఇప్పటికైనా పిల్లలను భార్యలను చూసే పరిస్థితి కలిగించి మెదడుకు ఉల్లాసం కలిగించాలని కోరుతూ వారు ఉత్తరం వ్రాసారు. అఖరు విషయం అగ్నిమాపక దళం గురించి—కొన్ని అక్కడకు వచ్చిన తరువాత ఇంజను స్టార్ట్ కాదు. పెట్రోలు లేక కొన్ని ఉండిపోతున్నాయి. 237 లారీలుంటే 200 వరకు పని చేయడం లేదని మిగతా వాటిలో కూడా కొన్ని రిపేర్సులో ఉన్నాయని రిపేర్సు చేయడానికి డబ్బు లేదని అంటున్నారు. పని చేయనివి ఎందుకు ఇవి? వారి జీతాల కోసమా? నాకు పెంకుటిల్లు ఉంది కనుక అగ్ని ప్రమాదం నాకు తెలియకపోవచ్చును కాని గ్రామాలలో తాటాకు ఇండ్ల వారికి ఈ బాధ తెలుస్తుంది. దేనిపై ఖర్చు చేసినా ఖర్చు చేయకపోయినా గ్రామాలలో అగ్ని ప్రమాదాలు జరుగకుండా ఇప్పుడున్న లారీ సర్వీసును బాగు చేయాలని కోరుతూ అన్ని తాలూకా కేంద్రాలలోను ఫైర్ స్టేషన్లు పెట్టాలని కోరుతూ నెలపు తీసుకుంటున్నాను.

4-10 p. m.

శ్రీ సి.వి.కె. రావు (కాకినాడ) - అధ్యక్షా, ప్రస్తుతం మనం ఉన్న సమాజంలో ఆధిపత్యంలో ఉన్న వర్గానికి పోలీసు శాఖ ఉపయోగపడే నిర్బంధపు యంత్రాం గంగా చెప్పవలసి ఉంటుంది. ఆధిపత్యంలో ఉన్న భూస్వామ్య వర్గానికి పెట్టుబడి

దారి వర్గానికి పోలీసు కాఖ అవసరం గతంలో బ్రిటిషు వారు పాలించేటప్పుడు వారికి పోలీసు కాఖతో ప్రత్యేకమైన అవసరం ఉండేది కాము పెత్తనం చేసి ప్రజలను భయ భాంతులను చేసి తద్వారా ప్రజానీకాన్ని లొంగదీసుకుని కష్టా ర్జితాన్ని లోబరుచుకోడానికి ఉపయోగపడే వ్యవస్థ. ఆ కాలానికి ఈ కాలానికి కొంత మారినప్పటికీ ఆధిపత్యంలో ఉన్న వర్గానికి ఉపయోగపడినప్పటికీ కానన సభ ద్వారా దానిని రిఫారం చేయవలసి ఉంటుందని పాచ్చరిస్తున్నాను ఎంతవరకు రిఫారం చేయగలమనేది ప్రధానమైన అంశం. కాననసభ ద్వారా ప్రజల ఆందోళన ద్వారా పోలీసు కాఖ అనేది నిర్బంధ యంత్రాంగంగా కాకుండా ప్రజలకు ఉపయోగపడే ప్రజలతో సహకరించే పనిముట్టుగా ఉండేట్లుగా చేయవలసిన బాధ్యత ఉంటుంది అందుకే ఈ నాడు ముఖ్య మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన పోలీసు కాఖకు సంబంధించిన నోట్ చదవడం అవసరం. ఇందులో లై మకు లై మకు మధ్య పాలనీ స్పష్టమవుతుంది కాంతి భద్రతలను కాపాడడానికి, నేరాలను అరికట్టడానికి, అచూకీ తీయడానికి పోలీసు కాఖకు ప్రధాన పాత్ర ఉందని చెప్పడం జరిగింది కాంతిభద్రతలంటే ఏమిటి? తిండి లేని వారికి కాంతి ఉండకూడదు. తిండి లేని వారికి కాంతి లేకుండా ఉండే శక్తిని అరికట్టడం పోలీసు కాఖ వారి పని అన్న మాట ఎవరైనా కార్మికుడు వేతనం పెంచాలని ఆందోళన చేస్తే అతనిని నేరస్థుడిగా చేయడానికి పోలీసు కాఖ ఉపయోగపడుతుంది నాలుగవ పేరలో రైల్వే ఉద్యోగుల సమ్మె విషయం ఉంది. రైల్వే ఉద్యోగులు సమ్మె చేసారు. చేసిన సమ్మెను కాంతి భద్రతలద్వారా కాక కట్టుదిట్టమైన దృఢమైన చర్యలు తీసు కున్నందున పోలీసు ఎంతో అప్రమత్తతతో వ్యవహరించినందువల్ల సమ్మె చేస్తున్న ఉద్యోగుల బలం నానాటికి సన్నగిల్లి ఎక్కువ మంది నానాటికి నిర్వహణలోనికి దిగారు. అన్నారు. అంటే పనిలో చేరిపోయారన్న మాట. పోలీసు వారి రిప్రేసేవ్ యంత్రాంగానికి లొంగారన్న మాట దాపరికం లేకుండా చెప్పిన మాట. ఇది ప్రతి ప్రజా ప్రతినిధికి ప్రధమ పారం కార్మికుడు సమ్మె చేయడం వేతనాలకై కాని ఇతరుల ఆస్తులను అవహరించడానికి కాదు. తమ ఐక్యతను చాటుకుని తమ జీవిత హక్కును కాపాడుకోడానికి సంఘంలో ఉన్న వ్యత్యాసాలు తొలగించడానికి కాని విషపూరితం చేయడానికి కాదు. దీనిని పోలీసులు సన్నగిల్ల చేసారు. నిలబడే శక్తి లేకుండా చేసారు. వారి లక్ష్యమైన దోపిడీ విధానాన్ని ఎంత స్పష్టంగా చెప్పారో అర్థమవుతోంది. కొంచెం కూడా దాపరికం లేకుండా ఇంత స్పష్టంగా చెప్పినందుకు జలగం వెంగళరావుగారిని అభినందిస్తున్నాను. ఏమై నప్పటికీ ఇది ఫ్యూడల్ విధానం యొక్క జబ్బు బ్రిటిషు వారు మనకు అంట గట్టిన జబ్బు. ధనిక వర్గాలు కబంధ హస్తాలలో పట్టుకోవడంవల్ల ఈ విధాంతాన్ని నిర్వహిస్తున్నారు. ప్రతి పక్షాలు ప్రభుత్వాన్ని ఇతర విషయాలతో పాటు పెరిగి పోతున్న ధరలను అదుపులోనికి తేవాలని కోరాయి భారతీయ జనసంఘం తప్ప అన్ని ప్రతిపక్షాలు అంటూ యిక్కడ వ్రాసారు. జనసంఘం కూడా ఒక ప్రతిపక్షమే. అందరూ మిగతా అనేక విషయాలతోపాటు పెరుగుతున్న ధరలను అదుపులోనికి తేవాలని చెప్పారు. పోలీసుల విద్యుక్త ధర్మం ప్రజలను అదుపులో పెట్టడం, వారి మనో ధైర్యాలను సన్నగిల్ల చేసి హరిని లొంగదీసి జాననలుగా చేయడంగా కవిపిస్తుంది. ఆ విధానం మంచిది కాదు.

4-20 p.m

ఈనాడు డెమోక్రటిక్ విధానాన్ని కించపరచడం జౌతుంది. అందుచేతనే దేశంలో తీవ్రమైన ఆందోళన బయలు దేరుతుంది. ఎప్పుడైతే ఒక నాయకత్వంగాని ఒక యంత్రాంగంగాని తప్పుడు దారులలో పోతోంది అది అవినీతికరమైన యంత్రాంగం పోలీసులలో సహజంగా అవినీతి అక్రమం ప్రబలిపోయిందంటే పాలకవర్గంపైన ఆ శాధ్యత నేను నెట్టివేస్తున్నాను. ఇక చాలాచోట్ల కంట్రోలు రూము పెట్టాము పెలిఫోను ఏర్పాటు చేశాము అంటూ కొన్ని వివరిస్తున్నారు. సేరాలు విషయంలో తీసుకున్నట్లయితే సేరాలు పెరుగుతూనే ఉన్నాయి. పోలీసువారు తమ కనీస ధర్మాన్ని సేరవేర్చు లేకుండా ఉన్నారు అన్నమాట లేనివాడే సేరపుడు లెక్కలు చాలా యిచ్చేవాడు, ఏ విధముగా దోపిడీలు తరువాత ఖాసీలు మొదలగునవి పెరుగుతున్నాయో సంఖ్య తీసుకుంటే కనీస పక్షం సంఘవిరుద్ధమైన శక్తులను అరికట్టే సాధనం కూడా లేదని చెప్పవలసి ఉంటుంది. పోలీసులు కూడా జైలు బయట ఉన్నవారిని హింసించడం లొంగదీయడం జానిన బ్రతుకు బ్రతికేటట్లు చేయడం పోలీసు విద్యుత్త ధర్మం అని ప్రజల సొత్తు 22,27,00,000 రూ.లు 1974-75 లో ఖర్చు పెట్టారు. 1975-76 లో దానిని 27 కోట్లవరకు పెంచేశారు. జైలు విషయం చెప్పనక్కరలేదు. పేదవారిని నిర్బంధించడానికి ప్రత్యర్థులను నిర్బంధించడానికి ఉపయోగపడుతున్నాయి దీనిలో ప్రణాళిక ఖర్చు ప్రణాళికేతర ఖర్చు అనవసరం అనుకుంటాను. జైలుయొక్క అభివృద్ధి చేయాలనేటటువంటి కార్యక్రమం తీసుకున్నప్పుడు ప్రణాళిక, ప్రణాళికేతర అని ఊరికే డబ్బును కేటాయించడం మినహాయించి అది చేయవలసిన కార్యక్రమం సుస్పష్టంగా చేయవచ్చు. జైలు విషయంలో ఎన్ని వాంట్స్ ఉన్నాయో చెప్పారు. అందులో సబ్-జైల్స్ 158 ఉన్నాయి. అందులో 129 అసలు నరకం అంటే తక్కినవి పెద్ద నరకం అని చెప్పవలసి ఉంటుంది. జైలు మంత్రిగారు పాపం ఆఫీసర్లు ఉంటారు సర్ సర్ అంటారు అంతా చేస్తారు. బాగానే ఉంది అనుకోవద్దు అని ప్రత్యేకంగా కోరుతున్నాను. మానవతా దృక్పథంతో కష్టంలో ఉన్నవారికి చూస్తే తగినటువంటి అవకాశం కలుగుతుంది. ఇద్దరు డి. ఐ. జీలను పెంచినంత మాత్రాన అభివృద్ధి కానే కాదు.

జైలులో ఉన్నవారి మనస్తత్వం మార్చాలి. ముఖ్యంగా పొలిటికల్ ప్రేజనర్లు గురించి చెప్పవలసి వస్తే ఒకప్పుడు కాంగ్రెసు సంస్థకు చెందినవారిని బ్రిటిష్ వారు జైలులో పెట్టారు తదుపరి యితర పార్టీల వారిని కమ్యూనిస్టులను యితరులను కార్మికుల మధ్య పని చేసే వారందరిని జైలులో నిర్బంధించడం జరిగింది. ఇప్పుడు అతి తీవ్రవాదులు అనుకునేటటువంటి వారిని నిర్బంధంలో తీసుకుని వస్తున్నారు. వారికి సరియైన పరిస్థితులు కలిగించకపోతే ప్రభుత్వం దుష్కృత్యం చేసినట్లువుతుంది. ఇకముందు విడుదల చేయడం సంకల్పించిన సందర్భంలో లాంగ్ టర్మ్ వారిని విడుదల చేయాలి. అగ్నిమాపక దళాల వారి జీతాలు పోలీసువారి జీతాలతో సమానం చేయాలి అని నేను కోరుతున్నాను, న్యాయ శాఖ సందర్భంలో కాకినాడలో కొన్ని కోర్టులున్నాయి. కాకినాడ కోర్టు రెండు మూడు వందల సంవత్సరాల క్రితం కట్టించిన భవనం. అది అధ్యాన్న స్థితిలో వుందని దానిని రిపేయర్ చేయించాలని బార్

అసోసియేషను వారు కోరినారు. మంత్రిగారికి బాండ్ అసోసియేషను వారు చెప్పారు ముఖ్యమంత్రిగారికి, న్యాయశాఖ మంత్రిగారికి తెలియజేశారు. దానికి అటుండు అవుతారని భావిస్తున్నాను. అస్యూరెన్సు ఇవ్వమని కోరుతున్నాను. క్రిమినల్ కోర్టు కూడా వుంది. దానిని రెనోవేటు చేయాలి. కానందువల్ల లాయర్సుకు లిటిగేంటు వదిలివేయాలి. దానిని ఊరవతలనుంచి తెచ్చి ఊరి మధ్యలో పెట్టాలని కోరుతున్నాను, నాకు టైము యిచ్చినందుకు కృతజ్ఞత చెప్పకుండా కూర్చోలేను.

(శ్రీ కె నరసయ్య (పాలకొండ) - అధ్యక్షా, గౌరవనీయులయిన ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రవేశపెట్టిన పోలీసుశాఖ పద్దును, జైళ్ళ శాఖ, అగ్నిమాపక దళాల, న్యాయ శాఖ డిమాండును హృదయపూర్వకంగా బలపరుస్తున్నాను దేశంలో సక్రమ మైన పరిపాలన జరగాలంటే శాంతి భద్రతల రక్షణ కావాలంటే ప్రజా స్వామ్యంలో పోలీసు, న్యాయ శాఖలు రెండూ రెండు కండ్లలాంటివి, ముఖ్య మంత్రిగారు పోలీసు శాఖ నిర్వహించడం గొప్ప అదృష్టం అనుకుంటాను. మన ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో గత ఐదారు సంవత్సరాలలో ఏర్పడినటువంటి కల్లోల పరిస్థితులలో ఆయన హోం శాఖకు మంత్రివర్గం గా నిర్వహణ చేస్తూ అతి సమర్థ వంతంగా శాంతి భద్రతలను కాపాడడమే కాక అనేక విధాల ప్రజలకు రక్షణ కల్పించారు పోలీసు శాఖ తీసుకున్న తరువాత అనేక చరిత్రాత్మకమైన మార్పులు పోలీసులకు కలుగజేయడమే కాక పోలీసు అఫీషియల్సును ఎన్ కరేజి చేయడానికి వారికి అనేక అవకాశాలు కూడా కల్పించారు. వారు మంత్రిగా ఉండడం మాత్రమే కాకుండా పోలీసు అడ్మినిస్ట్రేషనులో కూడా చాలా మంది నీతి నీజాయతీ పరులు ఉండడంవల్ల శాంతి భద్రతలు ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో చాలా చక్కగా ఉన్నవని వేరే చెప్పనవసరం లేదు. ఇవ్యాళ అది చాలదు కూడా. ఎందుకంటే పోలీసులలో నీతి ఉంటే తప్ప పరిపాలన సక్రమంగా ఉండదు పోలీసు శాఖ అక్షులను అమలు చేయడంలో రాత్రింబవళ్ళు కష్టపడి పని చేయడంలో వారి స్కెల్సు సరిపోవు. వారికి స్కెళ్ళు సరిగా ఉన్నప్పుడే ప్రోత్సాహం ఉన్నప్పుడే రాత్రింబవళ్ళు పని చేయడానికి అవకాశాలు ఉంటాయి. శాంతిభద్రతలను కాపాడడానికి గాని కరష్టును అరికట్టడంలో గాని పోలీసు శాఖకు అవకాశాలు కలుగజేయడం మంచిదని నేను కూడా ప్రభుత్వాన్ని ముఖ్యమంత్రిగారిని ఆలోచించడం అవసరం అని కోరుతున్నాను ఇకపోతే హరిజనులపట్ల అన్ టచబులిటీ రిమూవ్ కావాలన్నా పోలీసుమైన ఆధారపడి ఉంటుంది. ఎన్ని ఆక్టు చేసినప్పటికీ సక్రమమైన కార్యక్రమం నిర్వహించినప్పుడు కరష్టును తోపాటు అడల్టరీతోపాటు అస్పృశ్యత సాధ్యమైనంతవరకు తొలగడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఈ వద్దతిలో మనం ప్రత్యేకంగా అవకాశాలు కలుగ చేయాలి. అన్ టచబులిటీ సందర్భంలో అనేక చోట్ల హరిజనులకు అవకతవకలు జరుగుతున్నవని చెప్పడంలో సిబ్బంది చాలదేమో స్టేటు లెవెలులో డి. ఐ. జి. రాంకులో అవకాశం కల్పిస్తే మంచిది. ఎందుకంటే స్థానికంగా అనేక పనులలో ఉంటారు. ప్రత్యేక సి. ఆర్. పి. నక్సలైట్సుకి ప్రత్యేక శాఖ ఉంది. హరిజనులకు కష్టాలను కలుగజేసే కమ్యూనిస్టులు, నక్సలైట్సు క్రిందికి వస్తారేమో, సంఘం వ్యతిరేక శక్తులు

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :—తమరు దేని క్రిందికి వస్తారు ?

శ్రీ కె. నరసయ్య — నేను కమ్యూనిస్టులను గురించి మనవి చేశాను. కమ్యూనిస్టులను గురించి కాదు. కమ్యూనిస్టులు హరిజనులను రేప్ చేయడం వారి రైట్స్ అబ్స్ట్రక్టు చేయడం చేస్తున్నందువల్ల వారు నక్సలైట్స్ కంటే సంఘ వ్యతిరేక శక్తులని నా భావం. అంతే గాని గౌరవ సభ్యులను గురించి ఏమీ అనలేదు.

4-30 p. m.

దేశములో శాంతి భద్రతలను జాగ్రత్తగా కాపాడడానికి ప్రత్యేకమైన, సమర్థమైన పోలీసు సిబ్బంది అవసరమే. అహింసా మార్గంలో వెళ్లాలి కాని అహింసా మార్గమును అనుసరిస్తే ప్రజాసామ్యము అనిపించుకోదు అశాంతి వున్న చోట పరిపాలన సక్రమం అనిపించుకోదు. అశాంతి వున్నచోట పరిపాలన సక్రమంగా జరగదు. శ్రీకాకుళం జిల్లాలో హరిజన, పోలీసు సబ్ ఇన్ స్పెక్టరుగాని పాడ్ కాన్ స్టేబుల్ కాని ఒక్కరూ లేరు. మేము ఎమీ ఐ. ఎ ఎస్, ఐ పి యస్. కోరడంలేదు. గ్రాడ్యుయేట్స్ వున్నారు కనుక సబ్ ఇన్ స్పెక్టర్స్ సెలక్షనులో అయినా వారికి ప్రత్యేకమైన ప్రోవిజనును కల్పించాలని కోరుతున్నాను అగ్ని ప్రమాదాలకు సంబంధించి చూస్తే శ్రీకాకుళం జిల్లాలో సోంపేట ప్రాంతంలో ఎక్కువ అగ్ని ప్రమాదాలు సంభవిస్తూవుంటాయి. సోంపేటలో తగిన అగ్నిమాపక యంత్రాలను ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను. శ్రీకాకుళం జిల్లాలో రెండు డివిజన్స్ పార్వతీపురం, టెక్కలి డివిజన్స్ వున్నాయి టెక్కలి డివిజనులో సబ్ జడ్జి కోర్టు లేదు. ఇంతవరకు యివ్వలేదు. అక్కడ సబ్ జడ్జి కోర్టును ప్రారంభించాలని కోరుతూ శలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ కె. రంగదాసు(కొల్లాపూర్) :—అధ్యక్షా, ఈరోజు ప్రవేశ పెట్టిన డిమాండ్స్ లో పోలీసు డిమాండు చాలా ముఖ్యమైనది ఈ శాఖ నానాటికి తీసికట్టు నాగంభోట్లు అనే పద్ధతిలో పోతున్నది తప్ప సంస్కరించబడ్డముకాని, ఏమైనా ఉపయోగపడడం కాని లేనట్లు మంత్రిగారిచ్చిన రిపోర్టును బట్టి ద్యోతకమవుతున్నది. ఈసారి వారిచ్చిన నోటు ఎందువల్లనో సమగ్రముగా లేదు. ఆయా జిల్లాలలో జరుగుతున్న బందిపోటు దొంగతనాలు, దోపిడీలు ఎన్ని, వాటిలో తస్కరించబడిన వస్తువుల విలువ ఎంత, ఎంత రికవరీ చేశారు. ఎంత రికవరీ చేయలేకపోయినారు అనేదేమీ దీనిలో కన్పించలేదు. ఎక్కువభాగం రికవరీ చేయలేని వరిస్థితి వుండుటవల్ల వారు వెల్లడించలేదేమో అని అనుకోవలసివుంటున్నది. ఇందులో చాలా ముఖ్యమైన విషయాలు మనము తెలుసుకొనవలసినవి వున్నవి. వారిచ్చిన నోటులో ఖాసీ కేసులు చూస్తే 1973 లో 55 కేసులు, 1974 లో 50 కేసులు విషయంలో ఆచూకీ తెలియలేదు. 50, 55 కేసులలో 2 సం లు అయినా ఆచూకీ తెలియలేదు అంటే నమ్మకశక్యంకాని విషయము. ఆచూకీ తెలియలేదు అనడానికి వీలులేదు. ఆచూకీ తెలిసినా దాచిపెట్టబడినవి అంటే అర్థము వుంది, 1973 లో కొల్లాపూర్ తాలూకా నెల్లపల్లి గ్రామంలో గొల్ల ఈ దెన్న అనే అతనిని చంపడం జరిగింది. పోస్టుమార్టమ్ లో హత్యగా వింపబడినట్లు డాక్టరు సర్టిఫికేట్ యిచ్చిన తరువాత శవాన్ని పూడ్చిపెట్టారు. చంపినవారిని పట్టుకొన్నారు. వదిలిపెట్టారు. ఈ

విషయమును అసెంబ్లీలో కాలి అలెన్స్ మోషన్ ద్వారా నేను తీసుకువచ్చిన తరువాత ముఖ్యమంత్రిగారు పోలీసువారిని అక్కడకు పంపడము జరిగింది. క్రైమ్ బ్రాంచివారు యిక్కడనుంచి ఉద్యోగులను పంపారు కాని ఏమి చెప్పారో తెలియడంలేదు. ఆ శవము పూడ్చిపెట్టారు కాని అబొక్కలలో నుంచి పరుగెత్తుకొని పోయింది శవము అక్కడ లేదు మరల శవమును తెచ్చి పెడతారేమోనని దూరముగా కావలి వారిని పంపి బెట్టారు తీసుకువచ్చిన శవాన్ని ఎందుకు తీసుకువస్తారు? శవము ఎట్లా పరుగెత్తుకుపోయింది? దానికి సంబంధించిన రిపోర్టు నమ్మదగినదిగా లేదు. మరల విచారణ చేయిస్తాను అని ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ హాస్ లో హామీ యిచ్చారు. తరువాత నేను ఉత్తరము వ్రాస్తే 14-2-1975 న జనరల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ నుంచి ఇది హత్య కాదు. వారు ఏదో సాధారణమైన కారణాలతో చచ్చాడు అని తెటరు వచ్చినది. పోస్టుమార్టమ్ చేసిన వారు తప్పు రిపోర్టు యిచ్చారని జనరల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ నుంచి వచ్చిన తెటరు ప్రభుత్వమును పోలీసువారు తమ ఇష్టము వచ్చినట్లు మళ్ళయిపెట్టే పరిస్థితిలో శాసన సభ్యుడైన నాకు ఇట్లా ఉత్తరము వచ్చినది అంటే యిక రాష్ట్రములో ప్రజలకు రక్షణ ఎక్కడ వుంది అనేది ఆలోచించాలి మహబూబ్ నగర్ కి మూడు మైళ్ళ దూరములో ఒక గ్రామ సర్పంచ్ పుల్లారెడ్డి తమ్ముడు వెంకటరెడ్డిని 2-10-1974 న హత్య చేయడము జరిగింది ఈ రోజు వరకు ఎలాంటి చర్య తీసుకొనలేదు. ఎవరిని అరెస్టు చేయ లేదు కేసు పెట్టలేదు. లక్షప్రపన్నం అయిన తరువాత కేసులు నిలిచి పోతాయి. పోలీసువారు హత్యలకు, దొంగతనాలకు ముఖ్యకారకులని, భాగస్వాములు అవుతున్నారని చెప్పక తప్పదు ఈ విధముగా చెపితే 'వారికి కొంత బాధగా వుంటుంది. జరుగుతున్న అన్యాయాలను చెబుతున్నప్పుడు బాధగా వుంటుంది ప్రజలకు బాధలు లేకుండా చేయడానికి పెట్టిన పోలీసు దారుణమైన చర్యలు జరుపుతున్నప్పుడు ప్రజాప్రతినిధులుగా మేము చెప్పకపోతే ఎవరు చెబుతారు? ఎవరు చెప్పడానికి సాహసిస్తారు? కరప్షన్ ఏమైనా తగ్గినదా అంటే ఒక కొత్త మలుపు తిరిగినది. ధరలు బాగా పెరిగిపోయినవి 4-0 p. m. గనుక మాకు యిచ్చే మామూళ్లు డబల్ చేయాలంటున్నారు న్యాయమే, ధరలు పెరిగిన మాట యధార్థము, ప్రభుత్వము ధరలు తగ్గించలేక పోతున్నది. గాబట్టి ఖచ్చితముగా డబల్ యిచ్చేదాకా పోవడం లేదు. మంత్రులకు అలవాటు ఏమంటే స్పెసిఫిక్ కేసు చెప్పమంటారు చెబుతున్నాను. ఇంతకు ముందు లారీలో వస్తూవుంటే ప్రతి నాకా వద్ద ఆపి 5 రూపాయలు తీసు కునేవారు ధరలు పెరిగాయని ప్రతిచోట ప్రతి లారీ నుండి పది రూపాయలు తీసుకుంటున్నారు. హైదరాబాదుకు వస్తే ట్రాఫిక్ పోలీసుకు యిదివరకు పది రూపాయలు వుంటే యిప్పుడు 20 రూపాయలు యిచ్చే దాకా వదలడం లేదు, ముఖ్యమంత్రిగారి చేతి క్రింద వున్న పోలీసుశాఖలో కరప్షన్ డబల్, ట్రీబుల్ అయితే తక్కిన మంత్రుల క్రింద వుండే శాఖల్లో అవినీతి ఎలా వుందో తమరే ఆలో చించండి. ఈ ఆధునిక యుగములో అటువంటి దారుణమైన పరిస్థితులలో చిక్కు కొని సామాన్య మానవుడికి పోలీసు రక్షణ లేకుండా చేస్తున్నారంటే హేయమైన

విషయం, ఈ విషయాన్ని ముఖ్యమంత్రిగారు చులకనగా తీసుకోకుండా కఠినమైన చర్యలు తీసుకోవాలి. నిజంగా పోలీసువారికి, ముఖ్యమంత్రిగారు ఎన్ని ఫెసిలిటీస్ యివ్వాలో యిచ్చారు, యిస్తున్నారు, దాని గురించి ఎవరికి బాధ లేదు. అన్ని ఫెసిలిటీస్ తీసుకుంటూ ప్రజలను నలిచి రాని సర్వ నాశనం చేయడానికి ఆ డిపార్టుమెంటు పూనుకుంటే అంటే ఘోరమైన విషయం. అందరు అలా చేస్తారా కొందరు బాగున్నారంటారు, బాగున్నవారి విషయము ఎందుకు అంటారు, చెడువారి విషయమే చెబుతారు, పోతే వారు యిచ్చిన లెక్కల గురించి చెప్పాలి. బందిపోటు 1973 లో 12, 74 లో 6 ఆచూకీ తెలియలేదన్నారు, బందిపోటు ఆచూకీ తెలియదా? తమరు లాయరు, బందిపోటు అంటే పది మంది లారీలు తుపాకులు తీసుకుని వచ్చి యీ పార్టీ ఆ పార్టీ పోట్లాడుకుంటారు, ఒకరిద్దరు చేసేదిగాదు. అది కూడా ఆచూకీ తెలియలేదు అంటే ఏమనుకోవాలి. దోపిడి అంటే ఒకడు చేసేది గాదు కొంతమంది కలిసి చేస్తారు, 1973 లో 22, 74 లో 15 ఆచూకీ తెలియలేదు, కన్నపు దొంగతనాలు 73 లో 1271 ఆచూకీ తెలియలేదు, 74 లో 985 ఆచూకీ తెలియలేదు, మామూలు దొంగతనాలు వేల సంఖ్యలో వున్నాయి ఉదాహరణకు చెబుతాను. మోజాంజాహి మార్కెటు సమీపాన వున్న ఒక దుకాణంలో ఒంటి గంట ప్రాంతములో దొంగతనం జరిగింది. దొంగతనం చేసి పారి పోతూ వుంటే పోలీసువాడు డ్రెస్ పారవేసి దొంగ దొంగ అని వాడి వెంట పిడు పరిగేత్తిపోయాడు కాని వాడిని పట్టుకొని వెనక్కు తిరిగి రావడం జరగలేదు. రక్షకులు అనుకునే వారు యిలా వుంటే ఏమి గతి పట్టందో ఆలోచించండి దానిలో వారు భాగస్వాములు బాగా కాదా అనేది ఆలోచించండి. ఇది సిటీలో జరుగుతున్న వ్యవహారం. అటువంటి వారిని మీరు పట్టిస్తారా అంటారేమో, మేము ఎక్కడ పట్టిస్తాము? ప్రజలు గోడుగోడుగా చెబుతున్నారు, వాటిని కనిపెట్టండి, బోలెడు సి. ఐ. డి. వుంది. ఏమి చేస్తున్నది? అటువంటి విషయాల్లో ఖచ్చితమైన చర్యలు తీసుకోకపోతే లాభంలేదు దొమ్మిలు 73 లో 137, 74 లో 45 ఆచూకీ తెలియలేదు. నోరు లేని పశువుల సంగతి చెప్పనే అక్కరలేదు. ఆచూకీ తెలియలేదు అంటే పోలీసు యొక్క నిపుణతకు గీటురాయా అని అడుగవలసి వస్తుంది. ఎక్కడో రేర్ గా ఒకటి రెండు తెలియ లేదు అంటే అర్థం వుంది. కాని యిన్ని ఆచూకీ తెలియలేదు అంటే తెలియకపోవడం గాదు సక్రమముగా వారి డబ్బు వారికి ముట్టిన తరువాత ఆచూకీ తెలియకుండా వ్రాసేవ్రాతలకు యిది నిదర్శనం. కాని తెలియడం గాదు. దురదృష్టం యెమంటే యే పోలీసు ఆఫీసరు అయినా నేరాలు చేస్తూ వుంటే అతని గురించి జిల్లా అధికారులకు గాని ఐ. జి. పి కి గాని గౌరవవంతమైన వ్యక్తులు వచ్చి మహాజర్గు యిస్తే వాటి గురించి విచారించిన పాపాన పోరు, ఎన్నో పర్యాయాలు వెడితే నిన్ను నేను చూడను. నీవు రావలసిన అవసరం లేదు అంటారు, మెడికల్ ప్రాక్టీషనర్లు, డాక్టర్లు, లాయర్లు వెళ్ళి మాట దర్శనం యివ్వండి మీ ఎస్. ఐ. యిలా చేస్తున్నాడు. దొంగతనాల భాగం పంచుకొని తింటున్నాడు అని కూడా వనపర్తి పోలీసు సబ్ యిన్స్పెక్టరు విషయంలో మహాబూత్ నగర్ వెళ్ళి ఎస్. పి. చెబితే మీతో మాట్లాడడానికి వీలులేదు అన్నారు. ఐ. జి. పి కి ముఖ్యమంత్రి గారికి

తెటర్ను వ్రాశారు. దాదాపుగా రెండు నెలలుగా జరుగుతున్న వ్యవహారము. బాధ్యత గలిగిన 50, 60 మంది వ్యక్తులు తమ అద్రుమలతో సహా పంపిస్తే యింత వరకూ విచారణ చేయలేదంటే యేమి అనుకోవాలి? ఎన్నో కేసులు వివరాలతో సహా చూపించడం జరిగింది అటువంటి వారికి రక్షణ యిస్తున్నారంటే మీరు ఎంకరేజ్ చేస్తున్నారనుకోవాలా లేదా? ఇది ముఖ్యమంత్రిగారు ఆలోచన చేయాలి. నిజంగా చాలా దారుణమైన విషయం ఈరోజు సిటీ కాలేజీని తగల బెట్టారు అంటే పోలీసులు అక్కడ వుండి విద్యార్థులు రెచ్చిపోయి సిటీ కాలేజీ తగలబడి పోయింది అంటే 20 వేల రూపాయల ఆస్తి నష్టం వచ్చింది ఈ రోజు 11. 11ననర గంటల మధ్యన జరిగింది పట్టపగలు ప్రాకోర్టు ప్రక్కన వున్న సిటీ కాలేజీని పిల్లలు తగలబెట్టారో పెద్దలు తగలబెట్టారో తెలియదు ఎగామినేషన్ హాలులో గడబిడ జరుగుతున్న పరిస్థితులలో మీ పోలీసు వెళ్ళింది, మీ పోలీసు కారణంగా యీ దుస్థితి సంభవించింది ఇక్కడ సిటీలో జరిగిన దానిని అపలేక పోతే మిగతా చోట్ల ఏమి అవుతారు? అగ్నిమాపక దళాలు నష్టాన్ని అపలేక పోయాయి. పోలీసు అపలేక పోయింది సిటీలోనే పట్టపగలు యీ విధంగా జరుగుతూ వుంటే మిగతా ప్రాంతాలలో ఏమి జరుగుతున్నవో, ఎటా జరుగు తున్నవో తమరే ఆలోచించండి. ఇటువంటి పరిస్థితులలో ముఖ్యమంత్రి గారు కరినమైన చర్యలు తీసుకొని అప్రతిష్టపాలు అయిన పోలీసు శాఖను సంస్కరించి యీ రాష్ట్ర ప్రజలకు శాంతిభద్రతలను ప్రసాదించాలని సవినయంగా మనవిచేస్తూ నెలపు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం (గుంటూరు) :—అధ్యక్షా, న్యాయశాఖ మంత్రిగారి మీద నాకు నమ్మకం వుంది. కొత్తగా మార్పు యేదో చేయాలనే వుద్దేశ్యం వుంది గాబట్టి చేస్తారు, అనే ఆశతో కొన్ని సూచనలు చేస్తున్నాను. ఒక రిక్వెస్టు వుంది, మీరు చేయదలచుకుంటే వెంటనే చేయండి. నాలుగు రోజులు ఆలస్యం అయితే తరువాత మంత్రివలతో మీరు సమానం అవుతారు, మీరు ఏమీ చేయలేరు చేయదలచు కుంటే వెంటనే చేయండి అని చెబుతున్నాను. జ్యూడిషియరీ మీద ఎగ్జిక్యూటివ్ పెత్తనం ఎక్కువ అవుతున్నది ఎగ్జిక్యూటివ్ నుండి జ్యూడిషియరీ కంప్లీటుగా సెపరేట్ కావాలనేది మొదటి సూచన. ఉదాహరణకు చెప్పాలంటే యీ మధ్యన జరిగినటువంటి రి మండి జిల్లా జడ్జిల నియామకములో జరిగిన లోపాలు ఉదహరిస్తే ఎగ్జిక్యూటివ్ ఎంత పెత్తనం చలాయిస్తున్నదో తెలుస్తుంది ప్రాకోర్టు వారు పంపిన పేనల్ ఒప్పకోకుంటే శరీన్ గారి ట్రైమ్ లో ప్రధాన న్యాయమూర్తి కలిసి చేసిన న్యాయం యీనాడు సుప్రీం కోర్టులో అపీల్ పెండింగులో వుంది. దాని గురించి చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. అవి అన్ని క్వశ్చన్ చేస్తూ వేసేటటు వంటి రిట్ 9-4-74 నాడు ఆర్డ్యుమెంటు అయితే యింతవరకు దానిమీద జడ్జి మెంటు చెప్పలేదు. ఈ రకమైన పరిస్థితులలో ప్రాకోర్టు, జ్యూడిషియరీ ఎగ్జిక్యూ టివ్ లో ఖాగంగా కనపడుతున్నది. అన్ని విషయాలలో అన్ని శాఖల కంటే జ్యూడిషియరీకి చాలా అన్యాయం జరుగుతున్నది మొదటిది సాలరీస్, తక్కిన ట్రైడ్ యూనియన్స్ లాగా వారు అడగలేరు వారి గురించి ఆలోచించే వారు లేరు, అన్ని రాష్ట్రాల కంటే ఆంధ్ర రాష్ట్రములో వారి జీతాలు తక్కువ. అవి

పెంచాలి. మంత్రిగారికి తెలుసు జిల్లా జడ్జిన్ కు రెండు వేల వరకూ పెంచాలని నేను రిప్రజెంటేషన్ ఇచ్చాను అది కే కమిషన్ కు పంపించామని ఎందర్నూ మెంటు వచ్చింది మంత్రిగారికి తెలియని సంగతి కాదు ఈమధ్యన వచ్చినటు వంటి ఒక ప్రాజెక్టు జడ్జిమెంటులో యీ సాలరీస్ గురించి ప్రాజెక్టు రికమండు చేస్తే అది ఎవరు క్వశ్చన్ చేయడానికి వీలులేదని అది అమలు చేసితీరాలని ఈనాడు గవర్నరుగా వున్నటువంటి ఓబల్ రెడ్డి గారు ఇచ్చినటువంటి జడ్జిమెంటు వుండి ప్రాజెక్టు రికమండు చేసిన దానిని ఎందుకు పే కమిషనుకు పంపించారో అర్థం కాకుండా వుంది పోతే పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్స్ గాని ఎడిషనల్ పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్స్ గాని ఇచ్చే సాలరీస్ చాలా తక్కువగా వున్నవి. వారి పని చాలా అధ్వాన్నంగా వుంది పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్స్ కు ఒక ట్రైమ్ లిమిట్ పెట్ట మూడు గంటలు పని చేస్తే 30 రూపాయలు ఇవ్వాలని పెట్టడం దారుణమైన విషయం డేలీ ఎలవెన్స్ పెంచాలి పైగా 400 రూపాయలు రిటేనర్ ఫీజు ఇస్తున్నారు దానిని 600 లకు పెంచకపోతే వారు న్యాయం చేయలేరని మనము అడగడానికి అధికారం వుండదు. మరొక బాధ ఏమంటే జ్యూడిషియల్ ఆఫీసర్స్ కు హౌసెస్ లేకపోవడం ఎక్కడ పోయినా వారికి మొట్టమొదట ఎదు రయ్యే ఇబ్బంది హౌస్ లేకపోవడం. పబ్లిక్ లోకి వెళ్ళి ఎవరి దయాదాక్షి ణ్యాల మీదనో ఆధారపడి లేక రాజకీయ నాయకులను పట్టుకొని ఇల్లు సంపా దించుకోడానికి వీలు లేదు వారు పబ్లిక్ లో తిరగడానికి వీలు కాదు. వారికి హౌసెస్ ప్రొవైడ్ చేయవలసిన అవసరం వుంది

4-50 p m

నేను చేసే మూడవ సూచన ఏమంటే పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్స్ గాని అడిషనల్ పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్స్ కాని వారు ప్రభుత్వమును సేవ్ చేసేవారు కాబట్టి వారిని అపాయింట్ చేసే బాధ్యత ప్రభుత్వమే తీసుకోవాలి. గవర్నమెంటు స్టేడర్స్ ను కూడా ప్రభుత్వమే అపాయింట్ చేయాలి ప్రభుత్వము వారికి నచ్చినవారిని అపాయింట్ చేసే బాధ్యత ప్రభుత్వానికి ఉండాలి తరువాత సుప్రీము కోర్టులో యీ మధ్య ఒక జడ్జిమెంటు వచ్చింది. ఫీస్ ఏ డిపార్టుమెంటుకు వసూలయితే ఆ డిపార్టుమెంటుకే వినియోగపడాలి కోర్టుఫీ వసూలు చేస్తున్నారు. అది ఇతర డిపార్టు మెంటుకు వినియోగిస్తున్నారు. సుప్రీముకోర్టు జడ్జిమెంటు ఇచ్చారు. జుడి షియరీకి కోర్టుఫీ వినియోగపడాలి మునిసిపాలిటీ వారు వెహికల్ టాక్స్ ఇతర టాక్స్ వసూలు చేస్తున్నారు. ఆ టాక్స్ వారే ఉపయోగించుకుంటున్నారు. స్టాంప్ డ్యూటీ జుడిషియరీకి కాకుండా వేరే పద్ధతి క్రింద వినియోగిస్తున్నారు. యీ విషయం మంత్రిగారు పరిశీలించాలని కోరుతున్నాను ఇక రిక్రూట్ మెంటు విషయం చూస్తే అన్యాయం జరుగుతోంది ప్రాజెక్టు జడ్జిమెంటు తీసుకుంటున్నప్పుడు మఫసిల్ లో ఉన్న అడ్వోకేటుకు అవకాశం లేదు ప్రాజెక్టులో ఉన్న లాయరు మాదిరిగానే మఫసిల్ లాయర్స్ కూడా సమర్థులు. ప్రాజెక్టు జడ్జిలుగా మఫసిల్ అడ్వోకేటును కూడా తీసుకోవాలి తరువాత మునిసిఫ్స్ అపాయింట్ చేస్తున్నప్పుడు ప్రాజెక్టులో ఉన్న గుమాస్తాలనే తీసుకుంటున్నారు కాని మఫసిల్ లో ఉన్న వారిని తీసుకోవడం లేదు ఇందువలన వారు నిరాశ నిస్పృహతో ఉన్నారు. యీ విషయం మంత్రిగారికి బాగా తెలుసు, తరువాత కోర్టు బిల్లింగు చూస్తే

కొన్ని కోర్టులలో మనుష్యులు నిలబడ లేరు. యీ విషయంలో శ్రద్ధతీసుకోవాలి ప్రభుత్వం నియమించిన ఉద్యోగులు ప్రభుత్వమునే మోసంచేసే పరిస్థితులున్నాయి. ఎందుకంటే లాండ్ సీలింగ్ విషయంలో వారి వారి ఆస్తులను రక్షించుకోవడానికి పెద్ద పెద్ద లాయర్స్ ఆర్ గ్యు చేస్తున్నారు. ప్రభుత్వం నుంచి ఏమీ ప్రయత్నం చేయడం లేదు. కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి అడ్వకేట్ జనరల్ ను కాని అటార్నీ జనరల్ ను కాని ప్రభుత్వం తరపున ఆర్ గ్యు చేయడానికి తీసుకురమ్మని మేము తెలియచేశాము తరువాత యీ మధ్య ఒక కేసు మైకోస్ట్రా అడ్వకేట్ జనరల్ కాండక్టు పయిన అలిగేషన్స్ గవర్నరుకు పంపిస్తే—wherein he is alleged to have let down the interests of the Government. యీ విషయం ప్రభుత్వ దృష్టిలోకి తీసుకోవాలి తరువాత యీ మధ్య ఇక్కడ చేసిన విజ్ఞాపనకు అనుగుణంగా ప్రభుత్వం జి పి ఎను వేశారు ఒక్కొక్క డిస్ట్రిక్టుకు ఒక జి పి ని వేయాలని కోరుతున్నాను. తరువాత ఎ పి పి-1 ను పి పి-2 అన్నారు. వారు ప్రభుత్వ ఉద్యోగులూ జూడిషియరీ ఉద్యోగులూ పోలీసు ఉద్యోగులూ అనేది లేదు. యీ విషయం మంత్రిగారు సానుభూతితో ఆలోచిస్తామన్నారు

తరువాత పోలీసు ఇది చేస్తున్నారు అది చేస్తున్నారు అనడం సబబు కాదు. యీ వ్యాధికి కారణంకూడా మనం చూడాలి. లోయర్ కాన్ స్టేబులు This is the backbone of the entire system ఇక్కడ లోపం ఉంది ఆ లోపంవలన పోలీసు డిపార్టుమెంట్ లో లోపాలు జరుగుతున్నాయి 1910 లో ఒక సూచన సెమినార్ లో పోలీసు కమిషనర్ వేలుగోపాల్ గారు పేపర్ సబ్ మిట్ చేశారు. వారు చేసిన సూచన ఏమంటే “Development takes place on sound foundations of law and order A state of insecurity of life and property induced by high rates of criminality inhibits growth ఇది లాంగ్ పాసెజి. ఒక చిన్న పాసెజి చదివి వినిపిస్తాను ఢిల్లీ కమిషనర్ గారు సెమినార్ లో ఒక సూచన చేశారు. అది చదివి వినిపిస్తాను “From whatever angle one sees the pivotal policeman it is essential that he must be a man of stature, educated, intelligent, alert, truly interested in his work and possessing a good judgement, initiative and courage” ఇలాంటి వాదన ఇదివరకే నుంచి ఉంది. బ్రిటనులో మాదిరిగా ఉందని చెప్పాల్సి. It is a model police. “While in Britain the levels of recruitment were progressively raise and the British police has become a legendary figure for his outstanding qualities. In India, the levels of recruitment have remained stagnant with the result that we have a huge body of men whose number is continuously increasing and whose cultural and educational accomplishments do not measure up to the needs of the rapidly changing society The British who had implanted admirable unified police system in the country left this basic defect unremedied for obvious reasons. But the unfortunate consequence is that in 1970 the gap between what we have and what we should have is almost unbridgeable” యీ సిస్టములంతా కూడా ఐ సి ఆప్టు 1980 ప్రకారంగా ఉంది యీ రోజు పోలీసు. సివిల్ క్రియము, రిజర్వు యీ మూడూ కలిపి ఒకటిగా చేయాలని యీ సిస్టము డెవలప్ చేయాలని కోరుతున్నాము అడ్ హాక్ అలవెన్స్ సివిల్ యస్ ఐ కి ఇస్తున్నారు కానీ రిజర్వు యస్. ఐ. కి ఇవ్వడం

లేదు ఒక యూనిఫారం సిస్టము ఉండాలి, యీ పోలీసులలో ట్రైనింగ్స్ ఎక్కువ. ఒక ఉదాహరణ చెబుతాను యీ మధ్య ఇక్కడ డాక్టర్ యం.డి. ప్రాట్టిస్ చేస్తున్నవారు కొత్తగా వెళ్లిచేసుకుని మొదటి రాత్రి గడపడానికి స్వర్ణ అనే చోటకు వెళ్ళారు. అక్కడ మొదటిగాత్రే వారు చంపబడ్డారు పోలీసు సర్కిలు ఇన్ స్పెక్టర్ మారయ్య సంగోలు డి.ఎస్.పి మంగారెడ్డి ఇద్దరూ లిసి ఆయన శవమును స్క్రిన్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేశారు యీ విషయం ముఖ్యమంత్రిగారికి చెప్పాము. వారు చర్యలు తీసుకుంటున్నారనుకుంటాను. తరువాత చైల్డ్ లిప్స్ విషయం అందరకూ తెలుసు. Where Police themselves turned as criminals. ఇలాంటి విషయాలు పోలీసు డిపార్టుమెంటులో ఉన్నాయి ఆ విషయాలు ముఖ్యమంత్రిగారి చూస్తారు తరువాత కైల్సు విషయం ఉంది. పోలీసు కాని కైల్సు కాని జుడిషియరీ కాని యీ మూడు కలిసి కైలు డిపార్టుమెంటుకు ఉండాలి ఇప్పుడున్న వెల్ ఫేర్ ఆఫీసరుకు కాన్ స్టేబిల్ కు ఉన్న అధికారాలు కూడా లేవు ఆయనకు రైట్స్ ఇచ్చి నిజమయిన వెల్ ఫేర్ ఆఫీసర్ గా చేస్తే బాగుంటుంది కైల్సులో ఉన్న కండిషన్స్ మార్చాలి. ప్రపంచ తెలుగు మహాసభల సందర్భంగా అయిదు సంవత్సరాలు శిక్ష పూర్తి అయిన ఖైదీలను విడుదల చేయాలని మనవిచేస్తూ శలపు తీసుకుంటున్నాను.

Sri Syed Hasan(Chairman) --History has again repeated In 1972 the police activities were heinous and now they have come back to the same activities Sir, the Police are supposed to be the guardians of humanity and protectors of human lives but we find they are no better than terrorists and they almost support all the time the activities of rowdies and goonda elements and hooligans I have got a big list of brothel houses in the old city and so my talk is restricted to the extent of the old city This entire list shows how many brothel houses are being run by the support of the police ; the gudumbas and the illicit liquor dens too are run by the support of the police and the police is getting large amounts from this business. The Police harass people unnecessarily and there are innumerable instances in this regard. These special squads enter the houses of innocent people and beat them mercilessly and they don't take them to courts because they cannot succeed in proving any offence against them : they know they cannot succeed in a court of law This special squad police get Rs. 30,000 through illicit liquor, gambling dens and brothel houses. These people support even 'ganjau' who happen to sit somewhere in the old city and pay huge amounts to see that this business runs smoothly

Very recently a person with whose wife a friend of his was having bad intentions had beaten him severely and he surrendered to the police. This person was severely tortured ; he was made to sit on a wooden pounder ('Rokals') and severe tortures were given ; he committed a mistake and it was not intentional and he should have been taken to the court for being tried according to law The Chief

Minister champions the cause of the police and how can he tolerate these activities of the police. It is a matter to be seriously looked into by the Chief Minister.

Now I come to corruption. Even the gazetted officers in other departments cannot stand on a par with the Sub-Inspectors. Last year in 1973, Rs. 15,000 was paid to become a Sub-Inspector. To get selected in the Sub-Inspectors list one had to pay Rs. 15,000. This is the foundation for corruption. Where from do they get this Rs. 15,000? They are starting with corruption. As I said earlier, even gazetted officers in the other departments can hardly go on a cycle but these people manage to go on scooters, they have made immense wealth and property – moveable – and no account is taken from them and they are not asked to submit annual statements as to how much wealth they have and the source of accumulation of that wealth. This has to be looked into.

In Mangalhat and other places wherever you go illicit liquor is in abundance. The police and the Excise Departments take no action, this has also to be looked into. I have got 50 car numbers and I will be sending them to you; these cars only do the business of gudumba and police have a hand in this. I do not know how these activities of the police are tolerated in the metropolis, this is a matter to be looked into.

Regarding the traffic police, they harass innocent people and cycle rickshaw persons. If you go on a morning walk you will find on the road the Traffic Inspector and a couple of police constables holding up the trucks and make it a source of earning money and no action is taken against such practices. They are supposed to be protectors of humanity and we find that they are terrorising the people and especially respectable persons and families find what these police do is nothing but terrorising the people. Time and again the Chief Minister has said that these minor traffic offences would not be booked but nothing has been done so far in that direction. I was thinking that the Chief Minister would make promises to fulfil them but experience tells that he makes promises to keep them.

About courts, people had all their hopes in them and they thought that justice would be got in the courts but the conditions in the courts – especially lower courts – are becoming horrible. In a certain case, a party paid Rs. 1,500 to a judge of the civil court. The judgment was being dictated – almost it had come to the extent of order and immediately that was stopped. The second day the judge changed 3 or 4 lines of the order, it is a change and it was in favour of the party. The reason was that while the first party had paid Rs. 1500 the other party paid Rs. 3000. The aggrieved had gone to the house of that judge of the civil court to ask about to the why of the matter. First of all, he said “what would you do if I don’t pay.” He kept quiet. The judge went inside and sent Rs. 1500 through his daughter. This is what is happening in courts and it is high time for the Minister or the Government to look into this bad state of affairs.

About jails. they are reformatory places; offenders are sent there to bring about reform in them. But we find that the jails have become places of revenge, they are sent to jail and revenge is being taken. We find people coming back to the city in a more horrible condition than they were in, prior to being sent to jail.

It is high time that the Government and the enlightened persons should look into these matters and see that these jails become places of reformation. And once they return to the society, they should return as good citizens and not in the manner in which they have been sent.

Finally, before I submit this list to you, I again request through you, to the Chief Minister to check this police activities. It is high time that they are checked. People from the old city have got tired of the activities. The Chief Minister should take utmost care to see that it ends, otherwise, the conditions are horrible and there might be a revolution against the police activities. Thank you.

5-10 p. m

శ్రీ డి. రామారావు:—అధ్యక్షా, చీఫ్ మినిష్టరుగారు ప్రవేశపెట్టిన పోలీసు డిమాండ్, న్యాయశాఖామాత్యులు ప్రవేశపెట్టిన స్టేషనరీ, ప్రింటింగు, జస్టిస్, వీటన్నిటినీ బలపరుస్తూ కొన్ని సూచనలు చేస్తున్నాను. పోలీసు కాఖ తీరు తెన్నుల గురించి చాలమంది సభ్యులు మాట్లాడారు. ప్రపంచ తెలుగు మహా సభల సందర్భంలో అనేకమంది అనేక జాబులు ఎమ్ ఎల్ ఏస్ కు వ్రాస్తున్న ఈ సందర్భంలో జైలులో మ్రగ్గుతున్న వారికి ఏదైనా కన్ సెప్షన్ యివ్వవలసిందని కోరుతున్నాను. అది వారి దృష్టికి తీసుకువస్తూ, జైలులో మ్రగ్గుతున్న జైల్ డ్స్ కు తప్పకుండా సదుపాయం కలుగజేయాలని, వారికి కొంత కన్ సెప్షన్ యివ్వాలని మనవిచేస్తున్నాను. పోలీసుకాఖలో ఎక్కువగా లంచగొడితనం ఉన్నదని చాలమంది సభ్యులు ఆరోపణలు చేయడం జరుగుతున్నది. మా దృష్టికి కూడ అలాంటివి వచ్చినాయి. పోలీసులకు వేతనాలు పెంచితే అవినీతి యిలాంటివి తగ్గుతాయని మనవిచేస్తున్నాను. పోలీసులకే కాకుండా, నబ్ యినస్పెక్టర్స్ వరకు జీతాలు పెంచాలనే ఉద్దేశ్యం వెలిబుచ్చుతున్నారు. పోలీసు డిమాండ్ లో ఎక్కువ డబ్బు వెహికల్స్ కు ఖర్చు పెడుతున్నట్లుగా కనబడుతున్నది. ఆ వెహికల్స్ ఆక్షన్ చేసి క్రొత్త వెహికల్స్ డీసెల్ యింజన్స్ తో వేసివట్లయితే కొంత ఖర్చు తగుతుందని సూచిస్తున్నాను.

ప్రెస్, ప్రింటింగు విషయంలో కొన్ని సూచనలు చేయడం జరుగుతున్నది. గవర్నమెంట్ ప్రెస్ రాజమండ్రిలో మూసివేస్తారని తెలుస్తున్నది. కోస్టల్ పరియంలో గవర్నమెంట్ ప్రెస్ లేదు. గవర్నమెంటువారు ప్రత్యేకించి ప్రింటింగుకుగాను మూడు లక్షల రూపాయలు సాలీనా వ్యయం చేస్తున్నారు. ఆ వ్యయాన్ని తగ్గించుకోడానికిగాను మూడు ప్రాంతాలలో, కర్నూలులో ఒక ప్రెస్ యున్నది. హైదరాబాద్ లో ఒకటి ఉన్నది. విజయవాడలో కూడ

గవర్నమెంటు ప్రెస్ పెట్టినట్లయితే మూడు లక్షల రూపాయలకు కొంత ధనాన్ని సేవ్ చేసుకోవచ్చునని మనవిచేస్తున్నాను. రీజినల్ వైజ్ గా మూడు ప్రెస్ లు ఉన్నట్లయితే భృతిని ఏర్పాటు చేసినవారు అవుతారు. స్టేషనరీ విషయంలో హైదరాబాద్ లో నిలవచేసి అన్ని ప్రాంతాలకు తరలిస్తున్నారు. ట్రాన్స్ పోర్ట్ ఖర్చులు చాల అవుతున్నాయి. కాబట్టి అలాంటి డిపోజిట్ విజయవాడలో ఏర్పాటుచేసి గవర్నమెంట్ వారిని స్టేషనరీ సప్లయ చేయవలసిందిగా తమ ద్వారా కోరుతున్నాను.

జైల్లు పూర్వం 90 సంవత్సరాలనుంచి ఏవిధంగా ఉన్నాయో ఈ రోజు కూడ పెద్దగా యింప్రూవ్ మెంట్స్ లేకుండా అట్లాగే ఉంటున్నాయి. జైల్స్ ను కూడ అభివృద్ధి చేయాలి. జనాభా ఎక్కువ అయిన కొద్దీ నేరాలు కూడ ఎక్కువ అవుతున్నాయి. నేరాలు ఎక్కువ అయినప్పుడు జైళ్ళకు సౌకర్యం కలిగించాల్సిన అవశ్యకత ఎంతైనా యున్నది. జైళ్ళలో ఉన్న వారికి యిచ్చే ఆహారం కూడ తక్కువ కిమ్యుత్తులో యిస్తున్నారని రిపోర్ట్లు వస్తున్నాయి. వాటిని కూడ సరిదిద్దాల్సిందని జైళ్ళ శాఖామాత్యులను కోరుతున్నాను. అనంతపురంలో జైలుకు కేటాయించిన 1400 ఎకరాలు గవర్నమెంట్ వారి ఆధీనంలో యున్నది. బళ్ళారి మన ప్రాంతంలోనుంచి విడిపోయిన తరువాత మనకు కాంప్ జైలు అంటూ లేదు. సగం ఈ టెరియోను అమ్మివేసి అనంతపురంలో జైలు ఏర్పాటు చేసేటట్లయితే బాగా ఉంటుందని మనవిచేస్తున్నాను.

జుడిషియల్ కోర్టు, ప్రత్యేకించి విజయవాడ సంబంధంగా మనవి చేస్తున్నాను. 1983 సంవత్సరంలో విజయవాడలో కోర్టు కట్టాను. అప్పటి నుంచి యిప్పటిదాకా అవే కోర్టు సౌకర్యాలు ఏమీ లేవు. ప్రత్యేకించి ఆ కోర్టుకు కాంపౌండ్ వాల్ కూడ లేదు. దానికి అడిషనల్ గా కొన్ని కోర్టు వచ్చినాయి. అవికూడ దానిలోనే యిరుక్కుంటూ యిబ్బందితో నద్దబాటు చేస్తున్నారు. కాబట్టి కోర్టు అడిషనల్ గా కట్టవలసిందని తమద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. 15 లక్షల రూపాయలు శాంక్షన్ చేశారని వింటున్నాము. దానిని కోర్టుకు ఖర్చుపెట్టాలి. జుడిషియల్ ఆఫీసర్స్ ఉండడానికి వసతి లేదు. జుడిషియల్ ఆఫీసర్స్ కు డిసెంట్ బంగళాలు కట్టి వారికి వసతి కల్పించాలని కోరుతున్నాను. ఈ రోజు జుడిషియల్ ఆఫీసర్స్ అద్దె కొంపలలో ఉండి చాల బాధలు పడుతున్నారు. గవర్నమెంట్ క్వార్టర్స్ ఉన్నట్లయితే వారికి ప్రయోజనీయిచ్చి వారికి వసతులు ఏర్పాటు చేయాలి. ఇప్పుడు విజయవాడ సిటీలో జుడిషియల్ ఆఫీసర్స్ గురించి కొన్ని యిబ్బందులు వస్తున్నట్లు మా దృష్టికి వచ్చినది. ఫస్ట్ క్లాస్ బెంచ్ మేజిస్ట్రేట్ కోర్టు యిదివరకు రద్దుచేశారు. వాటి స్థానంలో సైమెండరి మేజిస్ట్రేట్ ను ప్రసోక్ చేశారు. అవి యింతవరకు ఏర్పాటుకాలేదు. అవికూడ త్వరగా ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతూ ఈ అవకాశం యిచ్చినందుకు మీకు కృతజ్ఞత తెలుతూ తెలపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ విజయశిఖామణి :—అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు, న్యాయశాఖ మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన ఈ డిమాండ్ ను మనస్ఫూర్తిగా బలపరుస్తూ ప్రభుత్వానికి కొన్ని సూచనలు చేయాలనుకొన్నాను. ఈ నాడు పోలీసు డిమాండ్ కు అధిక

ప్రాధాన్యత యివ్వడం జరుగుతున్నది. రాష్ట్రంలో శాంతి భద్రతలు కాపాడడంలో గాని, యంత్రుపూర్వం వచ్చిన స్ట్రీట్ ప్లాంట్ యాజిలేషన్, రాష్ట్ర విభజన యాజిలేషన్, తదితర యాజిలేషన్స్‌లో శాంతి భద్రతలను కాపాడడంలో, యింటిగ్రేటి ఆఫ్ స్టేట్ నిలబెట్టడంలో పోలీసులయొక్క పాత్ర చాల గొప్పదని భావిస్తున్నాను పోలీసు డిపార్టుమెంటుకు నా హృదయపూర్వక మైన జోహారులు అందజేసుకుంటున్నాను. పోలీసు డిపార్టుమెంటు పద్ధతులకు ఎక్కువగానే కేటాయించినారు. అది తక్కువని నేను భావిస్తున్నాను ఈనాడు రాష్ట్రంలో నక్సలైట్స్, ఎక్స్‌ప్రిమిస్స్ తతంగాలు జరుగుతున్నప్పుడు పోలీసు శాఖను యింకా పటిష్ఠం చేయడం ఎంతైనా అవసరం కాబట్టి యింకా ఎక్కువ నీధులను వాటికి కేటాయించడం సమంజసం అని భావిస్తున్నాను ఖమ్మం, కడప, శ్రీకాకుళం, యిలాంటి ప్రాంతాలలో నక్సలైట్స్, ఎక్స్‌ప్రిమిస్స్ ఎక్కువగా ఉండి మర్డర్స్ జరుగుతూ ఉంటాయి. ఇలాంటి విషయాలలో మన ప్రభుత్వం తీసుకొన్న చర్యలు మూలకంగా, పోలీసు డిపార్టుమెంటు చర్యల మూలంగా చాల మర్డర్స్, అఘాయిత్యాలు తగ్గుముఖం పడినాయి ఇదివరకు ఒకసారి రాష్ట్రంలో ఫుమన్ పోలీస్‌ను ఎందుకు యింట్రడ్యూస్ చేయకూడదని ప్రశ్న వేస్తే యిప్పుడు కొన్ని ఉన్నాయి, యింకా యింట్రడ్యూస్ చేస్తామని చెప్పారుగాని ఈనాడు డిమాండ్‌లో దానిని గురించి ప్రస్తావించలేదు. ముఖ్య పట్టణాలలో స్త్రీల నేరస్తులకు తగు భద్రత కల్పించడానికి స్త్రీ పోలీసులయొక్క అవశ్యకత ఎంతైనా యున్నది. ప్రభుత్వం అందుకు పూనుకుంటుందని నేను ఆశిస్తున్నాను. ఈనాడు వారికి యిస్తున్న పే స్కేల్స్ పెంచడం ఎంతైనా అవసరమని భావిస్తున్నాను ఒక స్టేషన్‌లో ఒక నాట్ యినస్పెక్టర్, ఒక టైప్ రైటర్, టైపిస్టు, కులీఫోన్, ముఖ్యంగా వెహికల్ లేకపోతే ఏ విధంగా ఫ్యూక్స్ చేస్తాడని నేను ప్రశ్నిస్తున్నాను ఇలాంటి కనీస అవసరాలను కల్పించినప్పుడే వారినుండి క్రమమైన పద్ధతిలో, జస్టిస్‌ను అడగడానికి హక్కు అధికారాలు ఉంటాయి. వారికి జీత భత్యాలు ఎక్కువ చేయడం అవసరం అని భావిస్తున్నాను. క్వార్టర్స్ విషయంలో కూడ తగిన శ్రద్ధ తీసుకోవాలి. శ్రీ డిపార్టుమెంటులో పనిచేసే పోలీసులకు క్వార్టర్స్ ప్రొవైడ్ చేయడం అవసరం యూనిఫారమ్ అలవెన్స్ యిస్తున్నారు ఆ డిమాండ్స్ చూసినప్పుడు 5 ఏళ్లకు ఒకసారి 200 రూపాయలు మాత్రం కేటాయించడం జరుగుతున్నదని నేను చూశాను అది ఒక నెలకుకూడ సరిపోదు సంవత్సరానికి 200 రూపాయలు ఉండడం ఎంతైనా సమంజసం, అవసరం అని నేను భావిస్తున్నాను. చక్కగా డ్రెస్ చేసుకోవడం అవసరం. అందులో కూడా అందం వుంది అధికారాన్ని, హుందాతనాన్ని చూపించడానికి డ్రెస్ చాలా అవసరం కాబట్టి, యూనిఫారమ్ అలవెన్స్ కూడా పెంచడం అవసరమని నేను భావిస్తున్నాను.

5-20 p. m

అలాగే, కాలనీస్ వున్నాయి క్వార్టర్లు ఇస్తున్నారు అక్కడ కొన్ని వెల్ ఫేర్ స్కీములు ఇంట్రడ్యూస్ చేస్తున్నాము కాటేజ్ ఇండ్రస్ట్రీస్ క్రింద వీటిని అధికం చేయడం వలన ఉపాధి కల్పించడం అవుతుంది కాబట్టి-వారి ఇంటిలో నిరుద్యోగులుగావున్న వారికి మంచి అవకాశం కల్పించడానికి అవకాశ మేర్పడుతుంది

కాబట్టి వాటిని అధికతరం చేయాలి అంతేగాక, నిజామాబాదు వంటి ప్రాంతాలలో కంట్రోల్ రూమ్స్, యాంటి-గూండా స్క్వాడ్స్ ఏర్పాటు చేయడం అవసరం. తిరుపతి లాంటి పట్టణంలో ఎడెషన్ ల్ యన్ పిస్ ను వుంచడం అవసరం. శాంతిభద్రతలు నెలకొల్పడానికి మంచి అవకాశాన్ని ఏర్పాటు చేయడం అవసరం. అలాగే పోలీసు డిపార్టుమెంటుకు వెహికల్స్ ప్రొవైడ్ చేయడం చాలా అవసరం. చక్కటి, ఆధునికమైన వెహికల్స్ అవసరం సి. ఐ. డి. గురించి ఇందులో ఎక్కువగా ఏమీ చేయలేదు. మన రాష్ట్రంలో సి. ఐ. డి. అధికం చేయడం అవసరం. ప్రజాస్వామ్యం దక్షిణాధి రాష్ట్రాల్లో, ముఖ్యంగా మన రాష్ట్రంలో వున్నది, యీ రాష్ట్రంలో నక్సలైట్స్, ఎక్స్ ట్రీమిస్ట్స్ కార్యక్రమాలను అదుపులో వుంచడానికి గాను మన సి. ఐ. డి. బ్రాంచ్ ని ఆధునికం చేయడం పటిష్టం చేయడం చాలా అవసరం.

ఇంక, అగ్నిమాపక దళం విషయం వున్నది. 88 కేంద్రాలు వున్నట్లు, 272 వాహనాలు వున్నాయని అందులో 220 వాహనాలు పాతపడినట్లు చెప్పారు. అగ్నిమాపక దళాలకు సంబంధించి ఎక్కువ డబ్బు కేటాయించడం అవసరం. ప్రతిరోజూ ఇళ్లు, చిలేజెన్ కాలిఫోర్నువని వార్తలు వస్తున్నవి అందువలన, వీటిని అదుపులో పెట్టడానికి తగు చర్యలు తీసుకోవడం అవసరం, యీ వెహికల్స్ మంచి కండిషన్ లో వుండేట్లు చేయడం, వీటిని ఆధునికం చేయడం కూడా అవసరమని నేను భావిస్తున్నాను.

అలాగే, యీ సందర్భంలో జైల్స్ విషయం కూడా చెప్పవలసివున్నది. సెంట్రల్ జైల్స్ నాలుగువున్నాయి. ఆరుబయలు జైలు ఒకటి స్త్రీలకు సంబంధించి మరొకటి పెంచడం అవసరం. సెంట్రల్ జైల్స్ కు సంబంధించి, రాయలసీమ ప్రాంతంలో ఒకటి లేదని ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. ముఖ్యంగా తిరుపతిలో ఒకటి పెట్టడం చాలా అవసరం. ఎడ్యుకేషన్ సెంటర్, ఇండస్ట్రియల్ ఎస్టేట్స్ అక్కడ బాగా అభివృద్ధిచెందుతున్నవి. ముందు జాగ్రత్త కొరకు అక్కడ జైల్స్ కట్టించడం చాలా అవసరం. ఆరుబయలు జైలుకు ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలి. వీటిని నాలుగుకు పెంచండి. రాయలసీమ ప్రాంతానికి, తెలంగాణా ప్రాంతానికి కోస్తా ప్రాంతానికి యీ విధంగా పెట్టడం అవసరం. అసలు యీ శిక్షలు విధించడంలో మన సంస్కరణ, ఆరుబయలు జైలులో ఆ అవకాశం ఎక్కువగా కల్పించవలసి ఉంటుంది. అదే విధంగా యీ నాడు జైల్స్ లో యింకా అనేక సంస్కరణలు తీసుకురావలసి వుంది. ఈ పాత బిల్డింగ్స్ లో వారికి మనో వికాసానికి ఎక్కువ అవకాశం ఉండదు. కాబట్టి, జైల్స్ లో కుమిలిపోవడం కాకుండా సంస్కరింపబడడానికి వీలుగా తప్పనిసరిగా ఆరుబయలు జైల్స్ ఆధునికం చేయవలసిన అవసరం వున్నదని మరొకసారి ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

ఇంక ప్రింటింగు ప్రెస్ విషయం గురించి చెప్పాలి. రాయలసీమ ప్రాంతములో ఒక్క కర్నూలులో మాత్రం వుంది. అలాంటిది మరొకటి నెలకొల్పడం అవసరం. మన ముఖ్యమంత్రిగారు, న్యాయశాఖా మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన

డిమాండ్స్ను బలపరుస్తూ, ఆ డిపార్టుమెంటు యింకా సమర్థనంతగా పనిచేయడానికి పీటలెత్తనిదిగాను. మాకారాన్ని ప్రభుత్వం అందజేయాలని మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీమతి టి ఇ యన్ ఆనందాబాయి (గన్నవరం):—అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు న్యాయశాఖా మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన డిమాండ్స్ను బలపరుస్తూ కొన్ని సలహాలు తమద్వారా వారికి మంజూరీనిచ్చేస్తాను ప్రజాస్వామ్యంతోబాటుగా తప్పులు కూడా ఎక్కువ చేయడం—పాపులేషన్ ఏవిధంగా అయితే పెరుగుతూ వస్తున్నదో ఆ విధంగానే తప్పులుకూడా పెరుగుతున్నవి 25-30 సంవత్సరాలకంటే ఇప్పుడు క్రైమ్స్ బాగా పెరుగుతున్నవి. క్రైమ్స్ యీ విధంగా పెరగడానికి కారణాలేమిటి? అని మనం పరిశోధన చేయవలసిన అవసరం ఎంతయినా వున్నది. జైల్సులో పూరికే తీసుకొచ్చి పెట్టడంలాగా కాకుండా, ప్రిజన్స్ ఎక్కువకాలం వుంటే సెంట్రల్ జైల్సులో జైల్ కార్పొరేషన్ లాంటిది పెడితే దానిలో వారికి ఎక్కువ పని కల్పించడం, ఉపాధి కార్యక్రమాలు ఏర్పాటు చేయడం అవసరం అందువలన, జైలు ఇండస్ట్రీస్ కార్పొరేషన్ ను అతి త్వరలో ఏర్పాటు చేయవలసిందిగా నేను న్యాయశాఖామంత్రిగారిని కోరుతున్నాను ఇంక, యీవినరాలు చూసినప్పుడు, రాయలసీమలో క్రైమ్స్ ఎక్కువ పెరిగినట్లుగా కనబడుతున్నది. అప్రాంతంలోనే క్రైమ్స్ పెరుగుతున్నాయి? దానిని పరిశోధన చేయవలసిన అవసరం ఎంతయినా వున్నది. దానికితోడు అక్కడ సెంట్రల్ జైలు లేదు, అక్కడి ప్రిజన్స్ ను ఏ ప్రాదరాజాడ్ కో, రాజమండ్రికో తరలిస్తున్నారు. అక్కడి ప్రిజన్స్ రెలటివ్స్ రావడానికి ఎంతో ఇబ్బందిగా వుందికాబట్టి అక్కడకూడా ఒక సెంట్రల్ జైలు కడితే బాగుంటుందని నేను సూచిస్తున్నాను. అదే గాకుండా, అక్కడ రాదాపు 1400 ఎకరాల భూమి వుంది అది కొంత అమ్మి బిల్డింగు కట్టడానికి డబ్బుకూడా సేకరించడానికి అవకాశం వుంది ఇంక, సబ్-జైల్స్ చూస్తే—గత 25 సంవత్సరాలుగా ఇవికూడా యిట్లాగే వున్నాయి. ఏ విధమైన సదుపాయాలూ లేవు. లేవెట్రీన్ మొదలయినవన్నీ చాలా అధ్వాన్నంగా ఉన్నాయి వీటిని జ్యూడిషియల్ మాజిస్ట్రేట్స్ మెయిన్ టెయిన్ చేస్తున్నారు. దానికి, వారికి డబ్బు యివ్వడంలేదుకాబట్టి ఎల్.డి.సి.స్. క్లాసు-4 ఎంప్లాయిస్ పర్వవేక్షణ చేస్తున్నట్లుగా తెలుస్తున్నది.

కోర్టు విషయం చెప్పాలి. ఇప్పుడు హోం డిపార్టుమెంటుకు ఎటాచ్ అయి వున్నది. న్యాయంగా ఇది లా డిపార్టుమెంటుకు ఎటాచ్ అయివుంటే బాగా పని చేయడానికి అవకాశం ఉంటుంది. సెంట్రల్ గవర్నమెంటు అదేరకంగా చేసినది. కొన్ని స్టేట్స్—మహారాష్ట్ర, యు.పి. కూడా ఆరకంగానే చేశారు. ఈ మార్పు త్వరలో తీసుకువస్తారని నేను ఆశిస్తున్నాను నిజయవాడలో మున్సిప్ కోర్టు విషయం మిత్రులు చెప్పారు ఎడ్వోకేట్స్ కుగాని, పార్టీస్ కుగాని ఏ విధంగాను సౌకర్యంగా లేవు అనేరకాలుగా యిబ్బందిపడడం జరుగుతున్నది. అందుచేత వారికి కావలసిన సౌకర్యాలు వుండేవిధంగా నెలకొల్పవలసినదిగా కోరుతున్నాను. నిజయవాడ చాలా సెంట్రల్ ప్లేస్. కాని, మచిలీపట్నంలో పెట్టారు.

జగ్గయ్య పేటనుంచి, తిరువూరునుంచి మచిలీపట్నం వరకు వెళ్ళాలంటే పార్టీస్ చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నారు, అక్కడవున్న ఎడ్యుకేట్స్ కు కూడా ఇబ్బందిగా వుంది ఒక ఎడిషనల్ కోర్టు విజయవాడలో పెట్టవలసినదిగా నేను కోరుతున్నాను. పూర్వీపుల్ కు లీగల్ ఎయిడ్ ఎక్కువగా అందజేయాలని నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

భూ సంస్కరణల సందర్భంలోగాని, ఇళ్ళ పట్టాల సందర్భంలోగాని కొన్ని కేసులు—ఎవరికి వుంటే వారు కోర్టుకు వెళ్ళి న్యాయం చేసుకోవడానికి అవకాశం కల్పించాలి. ఆ ఫండ్ కలెక్టరువద్ద పెట్టి వారిద్వారా లేకజ్ చేయించాలని నేను కోరుతున్నాను.

ఇంటర్ నేషనల్ ఉమెన్ ఇయర్ అని యీ సంవత్సరాన్ని డిక్లర్ చేయడమైనది. అందుమూలంగా కొంతమంది లేడీస్ ను డిస్ట్రిక్టు మాజిస్ట్రేట్స్ గా, మైకోర్టు జడ్జిస్ గా నియమించాలని నేను కోరుతున్నాను.

ప్రింటింగ్ ప్రెస్ విషయం మిత్రులు చెప్పారు. రాజమండ్రిలో వున్న, తైలులో వున్న ప్రింటింగ్ ప్రెస్ క్లోజ్ చెయ్యాలనే ప్రతిపాదన వుందికాబట్టి, అది తీసివేసి విజయవాడలో పెడితే అందరికీ ఉపయోగకరంగా ఉంటుందని నేను మనవి చేస్తున్నాను. కర్నూలులో ఉన్న ప్రింటింగ్ ప్రెస్ లో రెండువేల 44 మంది టెక్నికల్ పర్సనల్ వర్క్ చేస్తున్నారు కానీ, దానికి కావలసిన బిల్డింగ్సు, ఎకామెడేషన్ సరిగా లేదు. ఆ బిల్డింగ్సును వెంటనే కట్టించవలసినదిగా కోరుతున్నాను.

ముఖ్యమంత్రిగారు పోలీసు వెల్ఫేర్ బాగానే చేస్తున్నారు. కానీ, యింకా ఎక్కువగా చేయాలని కోరుతున్నాను. పల్లెటూళ్లలో కానిస్టేబుల్స్ ప్రజలనుంచి ఏమీ ఆశించకుండా పని చేయాలంటే అతను బ్రతకడానికి కావలసిన సదుపాయాలు చేయాలి. అప్పుడే అతను నిష్పక్షపాతంగా పనిచేసే అవకాశం ఉంటుంది. అతనిలో కాన్ఫిడెన్సు డెవలప్ చేయడానికి వెల్ ఫేర్ యాక్టివిటీస్ యింకా పెంచాలి. వారికి జీతాలు పెంచాలి. దుస్తుల సౌకర్యం యివ్వాలి.

5.30 p m.

నేను చెప్పే యీ విషయం కొంత వాస్తవస్పదంగా కనబడవచ్చు కానీ ప్రాక్టికల్ గా వున్న విషయం. అదేమంటే—విజయవాడ కూడలి స్థలం రోజుకు కనీసం మూడు, నాలుగుమంది మంత్రులైనా విజయవాడ రావలసిన అవసరం ఏర్పడుతున్నది. పోలీసు పర్సనెల్ మంత్రుల వెంట వుండవలసిన అవశ్యకత వున్నది. అటువంటప్పుడు వారి నార్మల్ డ్యూటీస్ చేసుకోడానికి సావకాశం వుండడంలేదు. కాబట్టి అక్కడ ఎడిషనల్ స్టాఫును ఏర్పాటుచేస్తే బాగుంటుందని సూచిస్తున్నాను. ప్రతి తాలూకా హెడ్ క్వార్టర్స్ లో కూడా ఫైర్ స్టేషన్సు ఏర్పాటు చేసి ఇబ్బంది లేకుండా చేయాలని కోరుతూ నేను యింతటితో నెలపు తీసుకొంటున్నాను.

Sri Ch. Parasurama Naidu :—The source of our State Power is the Military and the Police. We are concerned with the police only. If police Administration is sound, then alone there is a guarantee of sound administration. If they are corrupt, how can they prevent corruption? In this House we have been saying a hundred times or

thousand times that every activity is corroded by corruption and this cannot be prevented by an instrument which itself is liable to corruption. I don't want for a moment to accuse this officer that that officer, but the department as a whole. So, we have to take the measures necessary to prevent the temptation. So long as the temptation is there it will go on back side of it. You have vested the vast powers with this policeman. Take the Sub-Inspector. Is it the power to deprive the liberty of the man? The liberty of the man is the greatest virtue and it is the greatest fundamental freedom that our Constitution has enshrined and that is placed in the hands of these last Policemen. Having placed in their hands this supreme power, how can you expect to arrest the temptation of receiving money? Therefore I say that this Department as such is corrupt. The system is liable to corruption, unless we take measures necessary for the purpose of prevention of this temptation. I have two constructive suggestions. No doubt, the right to arrest vested with the Police Administration. Parliament and the Legislatures are the guardians of law and order. The guardians must be a source for the civilized existence of society. They are the foundations upon which the civilized existence of society depends. The Criminal Procedure Code has already provided that when a man is arrested, the District Court has a right to give anticipatory bail. But it is a wholesome measure. Going to District Court is a very difficult and expensive matter. So, the right to give bail shall be at the door-step of a man whose liberty is taken away. As the Law Minister knows, I appeal to bring in a legislation. Let the District Munsif be vested with the power to give the right of bail. No doubt police have the duty of interrogating and that shall be as short a period as possible. The man shall not be in their hands for even 24 hours. In the name of 24 hours, we have the experience of keeping a man under surveillance. I don't accuse this officer or that officer. The normal tendency of a man with such power is to overdo things, inspired by zeal, which may land him in the wrong. Therefore, interrogating will have to be abridged to the largest extent possible. Within six to 10 hours, he shall be produced before the judicial officer. We cannot say that you shall not prosecute. You charge sheet him and let him be punished if he is guilty. But, this minimum guarantee of prosecution and the likelihood of abuse of the police power to arrest, should be there in order that the fundamental freedom of liberty of man is safeguard.

With regard to the recruitment of the police, he is the man in charge of the administration of law. The laws are becoming too many and they are complicated. Even the lawyers with a standing of years and years and with a great experience as the Veteran Speaker of ours, cannot count the laws on any subject. So, what is the meaning in recruiting a raw man as Sub-Inspector who is ignorant of law or has no training in law. That man has to decide preliminarily as to charge-

sheet one or not and whether there is *prima facie* case to proceed in a court of law. He has quasi judicial functions and he is without any knowledge of law. The graduates from the college may also be preferred and this is one of the measures which are necessary to safeguard and freedom and liberty of man.

With regard to Jails, I have to say two or three sentences. The reformatory aspect is completely lost sight of. Even after we have attained freedom and even after our friends were in jails for so long a time, no attention is given so far. The minds of these people are not exercised for the purpose of securing reformatory aspect in the Jail Administration. There is absolutely no welfare side of it. The welfare officer in the Jail Department shall be independent. I know the ration given to the prisoners which is not properly given at all and it is an elementary things which is to be looked after. There are so many things. I don't like to go into the details because the time is short.

I also agree and join with all our friends in the event of World Telugu Conference, those brothers may have the benefit of some concession, particularly in the event of Gandhi Jayanthi certain persons are given 1/3rd remission of sentence. When six years and eight months was the period and if a man had been there for six years and seven months and for that year he has to suffer. So, they may be given the benefit. With regard to the judiciary. I say the standards of judiciary have gone out very low. I request the hon. Speaker to just recall that even the language of the judgement has gone very bad. We have the privilege of reading the Judgements of Madras, and here it is pitifully low and our standards will have to be improved. They are the guardians of our liberty, law and order. Even their judgements have become policy judgments, I have no doubt about it. If it is 488, it is dismissed. If it is 494 it is dismissed. If it is injunction, I find that this class of lawyers are granting it. If the lower court has dismissed a stay petition, then you don't reverse it. The judgments of the High Court have become policy judgments. There also they have become subordinate judgments. I have no hesitation in saying that these people have become like that. Judicial arrogance has become too supreme. There is contempt of court provisions. It has been misused by them and these people have been really abusing the privileged position that they have been granted.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి — అన్ ఎ పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్, సర్ జడ్జిలను గురించి వారిచ్చే జడ్జిమెంటులను గురించి మనం కామెంట్ చేయడం మంచిది కాదు. వారు జడ్జిమెంటులను గురించే చెబుతున్నారు. జడ్జిమెంట్లు సబార్డినేటు అయిపోతున్నాయని వారు చెప్పారు. మనం జడ్జిలను, వారు మనలను తిట్టడం ప్రారంభిస్తే అది మంచి సాంప్రదాయం కాదు.

Sri Ch. Parasurama Naidu:—I am not to learn from my junior friend Mr. Srinivasul Reddy. With full responsibility I am making this statement, with all my experience of 3 years in the bar and Mr. Srinivasul Reddy will have to come to know these things and support them. I am very sorry. The unfortunate thing is that judicial standards have fallen very low and we have to condemn outright fearlessly.

శ్రీ జి. కోటయ్య (చీరాల) :—అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు, న్యాయశాఖా మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన డిమాండ్లను నేను బలపరుస్తున్నాను. మన ఆంధ్రప్రదేశ్ లో తటస్థించే అగ్ని ప్రమాదాలను తుదముట్టించడానికి రాష్ట్రంలో అగ్ని మాపక దళం ఒకటి పని చేస్తున్నది. విశాలమైన మన రాష్ట్రంలో గత నాలుగేండ్లుగా చూచి నట్లయితే, ప్రభుత్వం వారి లెక్కల ప్రకారమే 81 కోట్ల రూపాయల ఆస్తి తగలబడింది. అంటే సంవత్సరానికి 15 కోట్ల రూపాయల ఆస్తి నష్టపడింది అన్న మాట, అంటే రోజుకు 428 వేల రూపాయలు ఆస్తి నష్టపడ్డాయి అన్న మాట సూర్యుడు ఒకసారి తూర్పున ఉదయించి పశ్చిమాన ఆస్తమించాడంటే ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో 428 వేల రూపాయల ఆస్తి తగలబడిపోయింది అన్నమాట. ఈ ఆస్తి ఎవరిది అన్న ప్రశ్న వేయవచ్చును. అగ్ని ప్రమాదాలు జరిగిన లెక్కలు తీయించి చూడండి. ఎక్కువగా పేదవాని ఇంట్లో అయి ఉంటాయి. పూరి గుడిసెలు ఉన్న చోటనే ప్రమాదాలు ఎక్కువగా జరుగుతుంటాయి. పేదవారు సరైన ఇంట్లు లేక దగ్గర దగ్గరగా గుడిసెలు వేసుకుంటారు. మెజార్టీ పేద ప్రజలే ఉన్నారు. వారి ఆస్తులకు నష్టం కలుగకుండా వారి పశువులకు నష్టం కలుగకుండా కాపాడవలసిన బాధ్యత మన ప్రభుత్వంపై ఉంది. మన రాష్ట్రంలో ఉన్న అగ్నిమాపక వాహనాలలో మెజార్టీ పని చేయడం లేదు. ఎప్పడో రాములవారి పుట్టకకు పూర్వం కొన్న వాహనాలు—స్పేర్ పార్ట్స్ అరిగిపోయి కదలవు మొరాయిస్తాయి. త్రోసి ఇంజనును స్టార్ట్ చేయించినా మరల పడుకుంటాయి. అది వాహనాల పరిస్థితి, క్రొత్త వాహనాలు కొనడానికి ప్రయత్నం చేయాలి. మీడియం కండిషన్ లో ఉన్న వాహనాలకు స్పేర్ పార్ట్స్ ఉండవు. ఫైర్ స్టేషనులో పనిచేసే వ్యక్తులే చందాలు వేసుకుని స్పేర్ పార్ట్స్ కొని తరువాత బిల్లు చేసుకొని డ్రా చేస్తున్నారు. చీరాల విషయంలో వారు చేస్తున్న పని ఇది. వాహనాలంటే అందులో తైలం ఉండాలి. తైలం ఉండదు. పెట్రోలు బిల్లు సరిగా కట్టరు. ఏ పెట్రోలు బింకు దగ్గరకు పోయినా రు. 800 లు పైగా చెల్లించాలి, అది చెల్లిస్తేనే కాని పెట్రోలు కొట్టము అంటారు. ఎవరైనా బుద్ధి మంతుడుంటే పెట్రోలు కొడతాడు. పెట్రోలు ఎట్లాగా పోయించుకుంటే అందులో నీళ్లు ఉండవు. వట్టి వాహనం. ఫైర్ స్టేషన్లు ఉన్నచోట చెరువులు లేవు. చీరాలే ఒక ఉదాహరణ. అగ్నిప్రమాదం ఏర్పడిందంటే ఐ.ఎల్.టి.డి వారి దయాదాక్షిణ్యాలపై ఆధారపడి అక్కడి దొరలను ప్రార్థిస్తే వారు కనికరించి వారి చెరువులోని నీళ్లు ఇస్తే వాటితో నింపుకుని ప్రమాదస్థలం చేరేసరికి నూటికి 90 ఇండ్లు అగ్నికి అహుతి ఐపోతాయి. అట్టి పరిస్థితులలో వారు అక్కడకు చేరుతారు. తీరా అక్కడకు వెళ్ళిన తరువాత—పేదవారి ఇండ్లు కదా, అవి దగ్గరదగ్గరగా ఉంటాయి. ఇది పెద్ద వాహనం లోపలకు వెళ్లడానికి వీలుండదు. పొడుగైన ట్యూబులు కావాలి. అవి ఉండవు. కురుచట్యూబులు ఉంటాయి. వాటితో నీటిని లోపలకు చల్లాలంటే వీలుగా ఉండదు. ఒక్కొక్క సందర్భంలో పొడుగైన ట్యూబులుంటాయి కాని వాటికి లీకేజీ ఉంటుంది. అందువల్ల నీళ్లు చివరవరకు వెళ్ళవు. మధ్యలో కారిపోతుంటాయి. ఇట్టి పరిస్థితులలో వీటిని అగ్నిమాపక దళం అనాలో, అగ్నిప్రమాద ప్రత్యేక దళం అనాలో అర్థం కావడం లేదు. ఇంత బాధ్యత కలిగిన దళానికి ఒక కోటి రూపాయలు చిల్లర

కేటాయించడం అన్యాయం కనీసం మూడుకోట్ల రూపాయలైనా కేటాయించి ప్రజల ఆస్తులను రక్షించవలసిన బాధ్యత మన ప్రభుత్వంపై ఉంది. రోజూ 42కి వేల రూపాయల ఆస్తి తగలబడిపోతగాంచే మనం ఏమి అనుకోవాలో చెప్పండి అధ్యక్షా. వెహికల్స్ ను మంచి కండిషన్ లో పెట్టాలి స్పేర్ పార్ట్స్ ను సదుపాయం కలిగించాలి పెట్రోలు బిల్లును సక్రమంగా కట్టాలి. చెరువులు లేనిచోట చెరువులు నిర్మించాలి. పొడవైన ట్యూబులు ఉండాలి పైర్ సర్వీసెస్ అనేవి చాలా ముఖ్యంగా కావలసిన అవసరం పోలీసులకు సంబంధించి గౌరవసభ్యులు అనేకమంది అనేక విషయాలు చెప్పారు వా దృష్టిలో ప్రపంచంలో భగవంతుని తరువాత నమస్కరించదగినవారు ఎవరైనా ఉంటే వారు నలుగురు — దేశాన్ని రక్షించే సరిహద్దు రక్షణ దళాలు, నౌకాదళం వారు, విమాన దళంవారు, దేశంలోని పోలీసు, సి ఆర్ పి వారు. కాని సభ్యులు మాట్లాడిన దానిని బట్టి పోలీసు శాఖకు చెందిన వారు అందుకు అర్హులూ అని అనుమానించవలసి వస్తున్నది అనేక కంప్లయింట్స్ వస్తున్నాయి పోలీసు ఏ విధంగా ప్రవర్తిస్తున్నది అనేది రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యొక్క ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ కెపాసిటీని తెలుపుతుంది. ఒక్క ఉదాహరణ చెబుతాను. ఇటీవలనే సెక్రటేరియటు వద్ద మెహిండికి చెందిన పత్తి స్త్రీలు సత్యాగ్రహం చేసారు? వారు ఒక పాంప్లెట్ వేసారు. ఆ కరపత్రం చూస్తే పోలీసు డిపార్టుమెంటు తలవంచుకోవలసి ఉంటుంది. సోషలిజం వైపు మనం ప్రయాణం చేస్తున్నట్లు చెప్పుకుంటున్నాము వారు తిండి లేక కట్టుకోడానికి బట్టలేక తలదాచుకోడానికి ఇల్లులేక వైద్య సౌకర్యం లేక ఆకలితో మాడేకడుపు నిపుకోడానికి తమ శరీరాన్ని అమ్ముకొని డబ్బు సంపాదించుకుంటుంటే అందులో మాకు వాటా ఇవ్వండి అని పోలీసులు వారిని బలవంతం చేస్తున్నట్లు ఓపెన్ ఛార్జి పెట్టారు దాదాపు 800 మంది స్త్రీలను ఎత్తుకునిపోయి ఇంతవరకు రిటర్న్ చేయలేదని చెబుతున్నారు ప్రజల రక్షణకు నిలబడవలసిన డిపార్టుమెంటు ఈ విధంగా ప్రవర్తిస్తే పమనాలో మీరే నిర్ణయించండి. కాని ఈ డిపార్టుమెంటు 5 50 p m. యొక్క ప్రెస్టిజ్ చెబుతున్నది. కైల్సు విషయం మాట్లాడుతూ తెలుగు మహాసభల సందర్భంలో 5 సంవత్సరాల వైన శిక్షపడి ఉన్నవారికి రెమిషను యిప్పించాలని మంత్రిగారిని కోరుతూ నమస్కారాలతో శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ హబీబుల్లా మహల్ (రాయచోటి) - అధ్యక్షా, ఇంతవరకు గౌరవ సభ్యులు డిమాండులపైన మాట్లాడుతూ ముఖ్యంగా పోలీసు శాఖపైన అవినీతి అన్యాయం లంచగొండితనం ఎంతో ఉందని చాలమంది చెప్పారు ప్రపంచంలో మంచి చెడూ రెండూ ఉంటాయి అంతా మంచి ఉంటే చెడు అనే పదం ఉపయోగించవలసిన అవసరమే ఉండదని భావిస్తున్నాను. పోలీసు శాఖలోనే కాదు. ఈ నాడు మనం వింటున్నాం. గ్రామాలలో గాని పట్టణాలలో గాని అన్ని డిపార్టుమెంటులలో మంచివారున్నారు, లేకపోలేదు కాని అవినీతి అన్యాయాలు, అక్రమాలు ఉన్నవని చెప్పడం తప్పని చెప్పడానికి వీలులేకుండా పోతున్నది. తరువాత సి. బి. సి. డి. బ్రాంచి మన రాష్ట్రంలో ఉన్నదానిని పొరుగు రాష్ట్రాలు తమిళనాడు మహారాష్ట్ర మైసూరు రాష్ట్రాలతో కంపేరు చేసుకుంటే ఐ థింక్ ఫుయ్ ఆర్

హేవింగ్ స్కెలిచున్ ప్లాఫ్ యిన్ యిట్ ఎందుకంటే ఈ రోజులలో ఎన్నో ప్రదేశాలలో ఎన్నో గ్రామాలనుంచి కూడా పోలీసువారు సరిగా డిమాండ్ చేయడం లేదు, అన్యాయాలు జరిగిపోతున్నాయి అని ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువచ్చినప్పుడు పోలీసు అధికారులు సి.బి.సి.ఐ.డి. యిన్ వెస్టిగేట్ చేసి న్యాయం చేస్తాం అంటే కూడా ప్లాఫ్ లేకపోవడం సక్రమంగా యిన్ వెస్టిగేట్ చేయలేని పరిస్థితి డిపార్టు మెంటుకి ఉండడంవల్ల మహారాష్ట్రలో అమిశనాదుతో కంపెరు చేసుకుంటే సి.బి.సి.ఐ.డి.కి అడిషనల్ ప్లాఫ్ ను వేయాలని ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను మా కడప జిల్లాలో రాయచోటి తాలూకా చిత్తూరు జిల్లాకు బోర్డరులో ఉండే తాలూకా అక్కడ డి.ఎస్.పి. సబ్-డివిజను మూడు సంవత్సరాల క్రితం వరకు కడపలో ఉండేది ఈ మధ్య పులివెందుల తాలూకాలో ఒకటి ఏర్పాటు చేసి రాయచోటిని దానికి అటాచ్ చేయడం జరిగింది ఏళాగు చేసిసారో అర్థంకావడం లేదు. 85 మైళ్ల దూరంలో ఉన్న పులివెందులకు వెళ్ళాలంటే కడప వెళ్ళి వేంపల్లి మీదుగా పులివెందుల వెళ్ళాలి డి.ఎస్.పి. రాయచోటికి రావాలంటే అందులోనూ రాయచోటి ఫాక్షన్ పార్టీ ఫీలింగు ఉన్న ప్రదేశం అక్కడికి రెండు దినాలకు ఒకసారి మూడు దినాలకు ఒకసారి 80 మైళ్ళు రావాలంటే మిగతా తాలూకాలకు పోవడం అసాధ్యం అవుతుంది కాబట్టి రాయచోటి తాలూకాను ముంసులా గానే కడప సబ్-డివిజనుకు ఎలాట్ చేసి ఆ రేంజీలోనే ఉంచాలని కోరుతున్నాను. జైల్లు విషయంలో చెప్పాలంటే రాహుసీమలో అంతకుమునుపు బళ్లారి సెంట్రలు జైలు ఉండేది ఇప్పుడు సెంట్రలు జైలు లేదు డిస్ట్రిక్టు జైలు లేదు అటువంటి ప్రదేశాలలో ఒక సంవత్సరం కఠిన శిక్షగాని ఒక సంవత్సరం లోపల శిక్ష విధించి నప్పుడు తెలంగాణా ప్రాంతానికి తగలించడమో, డిస్ట్రిక్టు జైల్లు ఉండే ప్రాంతాలకు వరంగల్లుకో రాజమండ్రికో హైదరాబాదుకో తగలించవలసి వస్తున్న దని ప్రభుత్వం వారు తమ స్టేటు మెంటులో బస్సుకున్నారు శిక్షితులను వారి చుట్టూ గాని బంధువులు గాని స్నేహితులు గాని చూడాలంటే పీలైన పరిస్థితులు లేకపోతున్నాయి అందుచేత దగ్గరగా సెంట్రలు జైలు ఏర్పరచాలి. పాసిటీ ఆఫ్ ఫండ్సువల్ల ఏమీ చేయలేకపోతున్నామని దాటవేస్తున్నారు జైలు శాఖ సుంతి గారికి ఒక సలహా యివ్వదలచుకున్నాను అనంతపురంలో దాదాపు 1427 ఎకరాల భూమి ఉంది అనంతపూర్ లో ఓపెన్ ఎయిర్ జైలు మాత్రమే ఉంది. 510 ఎకరాలు మాత్రమే సాగు చేస్తున్నారు. సుమారు 880 ఎకరాలు బంజరు భూమి మిగిలి ఉంది భూమికి ఉన్న విలువను బట్టి అది అన్యాయకాంతం అయే ప్రమాదం ఉంది కాబట్టి ప్రభుత్వమే 800-900 ఎకరాల బంజరును అమ్మి ఆ డబ్బుతో అనంతపురంలో సెంట్రల్ జైలు ను ఎందుకు నిర్మించకూడదో ప్రభుత్వం తప్పకుండా ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను జైలులో డయట్ సప్లయ చేయడంలో పెండర్ను పీలెచారు. అదే డయటును సప్లయ చేయమంటున్నారు. ధరలు విపరీతంగా పెరిగాయి. కంట్రోలు కమోడిటీస్ కంట్రాక్టర్లుకు దొరకని పరిస్థితి ఉంది. కంట్రోలు ధరలకు బియ్యం కంట్రాక్టర్లుకు యివ్వడం లేదు. వారు బ్లాకు మార్కెట్లో కొనలేరు సరిగా అన్నీ పెట్టలేని స్థితిలో ఉన్నారు. కంట్రాక్టర్లుకు కల్లెక్టరు సెలెరి పర్మిటు యివ్వాలని కోరుతున్నాను గ్రేడు 2 సబ్-జైల్లు 4 మాత్రమే ఉన్నవి. విజయవాడ గుంటూరు, కడప, చిత్తూరులో

ఉన్నవి. వాటిని డిస్ట్రిక్టు క్లెయిన్లుగా అప్ గ్రేడు చేయాలని కోరుతున్నాను. పిమేచూర్ రిలీజ్ గురించి చెప్పారు ప్రపంచ తెలుగు మహాభటు చరిత్రాత్మకంగా రేపటి నెలలో జరపబోతున్నాను ఎంతో ఆశతో ఉన్నాను. వారి ఆశ నిరూపణ చేయవద్దని తప్పకుండా వునాపరిశీలన చేసి 5 సంవత్సరాల వరకు మినిమం పెట్టి రిలీజ్ చేయాలని కోరుతున్నాను ఫయిర్ సర్వీసెస్ లో ఏప్రిల్ 1974 లెక్కలను చెబుతూ మృతులు నిల్ అన్నారు నా కాన్స్టిట్యూయెన్సీలో రాయవరం విలేజీలో 180 యిండ్లు దగ్గం కావడం కలెక్టరు సుశీల్ కుమార్ గారు డి ఎస్ పి గారు స్వయంగా చూసినారు ఇద్దరు చనిపోయినారు కాలి మాడిపోయినారు. అయినా లెక్కలలో నిల్ అని చెప్పడం చాలా సత్యదూరమైన విషయం కలెక్టరు చూశారు. ఎస్. పి. చూశారు గవర్నమెంటుకి రిపోర్టు వ్రాశారు దాతలు డబ్బు యిచ్చారు అయినప్పటికీ నిల్ అనడం ఎంత సత్యదూరమైన విషయమో ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను ఫయిర్ స్టేషన్లు కొరకు ఉదారంగా డబ్బు యిచ్చినచోట తప్పకుండా సహాయపడి ఫయిర్ స్టేషను ఓపెన్ చేస్తామని జి. ఓ. యిచ్చారు దానిననుసరించి కొన్ని పంచాయతీ సమితులు ముందుకు వచ్చాయి. అయినప్పటికీ ఏమీ చర్య తీసుకోలేదు ఫయిర్ సర్వీసెస్ యంతకు పూర్వం ఉన్న స్థితిలోనే యిప్పుడు కూడా ఉన్నాయి గొర్రెతోక ఎప్పటికీ జానెడే అన్నట్లున్నవి వాటిని అభివృద్ధి పరచవలసిన అవసరం ఉందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ వి. సరసింహారావు(కొత్తూరు) — అధ్యక్షా, పోలీసుడిమాండు, న్యాయ శాఖా డిమాండును బలపరస్తున్నాను శాంతిభద్రతలను కాపాడడములో, నేరాలను అచూకి తీయడములో పోలీసుశాఖ ప్రాధాన్యత వహించినదనేది అందరికీ తెలిసినదే మా శ్రీకాకుళంజిల్లాలో నక్సలైట్స్ పోయినా అక్కడున్న దుండగులు తుపాకులతో, నాటుబాంబులతో గ్రామాలలో ప్రవేశించి బెడరించి నరసన్న చేత తాలూకాలో సరంవరం గ్రామములో 18,000 రూలు, ఇంకొక గ్రామములో 80,000 రూపాయలు లూటీ చేశారు. ఒకసారి ఒరిగినపుడు మరల జరగకుండా అరికట్టడానికి పోలీసు ప్రయత్నము చేయకపోతే రాష్ట్రములో శాంతిభద్రతలు వున్నాయా అనిపిస్తూ వుంటుంది. రంగస్థలం పోలీసు స్టేషను ప్రాంతములోని ఒక గ్రామములో నాన్ హరిజనులు వచ్చి హరిజనుల యొక్క 25 యిళ్ళను తగుల బెట్టారు, హరిజనులు వచ్చి రిపోర్టు యిస్తే అరెస్టు చేయడం కాని ఎవరిపైన అయినా చర్య తీసుకోవడము కేకాని జరగలేదు. నేను ముఖ్య మంత్రిగారికి, ఐ. జి. పి. గారికి తెలియచేసిన తరువాత ఇక్కడ నుంచి వైర్ లెస్ మెసేజీ విడితే అప్పుడు అరెస్టు చేయడానికి ప్రయత్నము చేశారు. నేరాలను అచూకి తీయడములో చాల మందకొడిగా వుంది. పాలకొండ తాలూకాలో తుండి గ్రామములో 8 నెలల క్రితము ఒక హరిజనుడు హత్యకావించబడ్డాడు బంజరు భూములకు సంబంధించిన తగువువచ్చి హత్య కావించబడితే పోలీసు స్టేషనుకు రిపోర్టు చేశారు. 8 రోజులకు గోనే సంచేలో శవము దొరికింది కెమికల్ టెస్టుకి పంపితే కష్ట వ్యాధితో వున్నాడని తేల్చడముతో అది అట్లాగే వుండిపోయింది. ఆచరణ అసామీ 8 నెలలనుంచి కస్పించలేదు చర్య తీసుకొన్నట్లు లేదు. అచూకి

6-00 p m.

తీయగములో పోలిసు ఇంత ఆశ్రద్ధ మాపిస్తూ వుంటే శాంతి అనేది ఎట్లా వుంటుంది మా జిల్లా వెనుకవడిన జిల్లా 2 సంవత్సరముల క్రితము పోలిసు పాడ్ క్వార్టర్స్ను మార్చారు. ఈ ఆఫీసు ఫామిలీ ప్లానింగు వారి అనుమతితో ఎక్కడో ఒక మూల బిల్డింగ్ లో వుంది. ఈ డిమాండులో డబ్బును కేటాయించి ఆఫీసు బిల్డింగ్ ని కట్టించాలని కోరుతున్నాను నా నియోజక వర్గములో నక్సలైట్ ఉద్యమము వున్నట్లు తెలుసు. ఆ ప్రాంతములోని గిరిజనులు నక్సలైట్స్ గా ఎందుకు మారాలో ఈ రోజుకు స్పష్టము కాలేదు. గిరిజనులనుంచి డబ్బు అవి వసూలు చేయుటవల్ల వారు మారిపోయారు నక్సలైట్ మూవ్ మెంటును ముఖ్యమంత్రి అణచివేశారు. కాని ఈ రోజుకు ఈ ఆక్రమాలు అణగలేదు పనిషేమెంటు సెంటర్స్ క్రింద పోలిసువారిని అక్కడ పోస్టు చేస్తూ వుంటారు మీరు నోరులేని గిరిజనులపై బడి అల్లరి చేయాలనే ఉద్దేశ్యముతో చేస్తున్నారు పోలిసును అక్కడ ఒక సంవత్సరం మాత్రమే వుంచి తరువాత అక్కడనుంచి బదిలీ చేయాలని కోరుతున్నాను రాష్ట్రము మొత్తము మీరే రిరి అగ్నిమాపక కేంద్రాలు వున్నవి 200 పైన వెహికిల్స్ వున్నాయని చెప్పారు మా జిల్లాలో పార్వతీపురం ప్రజలు 50,000 రూపాయలు చందా యిచ్చారు మునిసిపాలిటీవారు 16,000 రూపాయలు యిచ్చారు కేంద్రం కడుతున్నారు అగ్నిమాపక వెహికిల్స్ ని సప్లయి చేసే త్వరగా కేంద్రాన్ని ప్రారంభించాలని కోరుతున్నాను ప్రపంచ తెలుగు మహాసభల సందర్భములో నేరస్తులకు కొంత మినహాయింపు యిచ్చి విడుదల చేయాలన్న సభ్యుల కోరికతో నేనుకూడ ఏకీభవిస్తున్నాను. వెల్ ఫేర్ ఆఫీసర్ ప్రిజన్స్ ని క్లైల్స్ ఆఫీసరు సబార్డినేటుగా ఉంచడము ఇబ్బందిగా వుందని చెప్పారు దానితో నేనుకూడ ఏకీభవిస్తున్నాను వారిని ఇండిపెండెంటు ఆఫీసర్లుగా నియమించాలని కోరుతున్నాను. రిహాబ్లిటేషన్ యాక్టివిటీస్ కి పాచ్చు ప్రాధాన్యము యివ్వాలి ఖయిదీలకు క్లైళ్ళలో ఏవైనా వృత్తులలో త్రెయినింగు యిచ్చి బయటకు వచ్చినతరువాత వారి జీవనోపాధికి అవకాశము వుండేవిధంగా చూడాలని కోరుతున్నాను మరల దొంగతనాలు చేసే విధంగా కాకుండా ఏదైనా వృత్తి చేసుకొని బ్రతికేవిధంగా వారిని తమారు చేయాలి. బీర హరిజన, గిరిజనులు కోర్టులకు వెళ్ళడానికి బాధపడుతున్నారు అందువల్ల వారికి ఉచిత న్యాయవాదిని ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. పాపిరెడ్డి (పాతపట్నం):-అధ్యక్షా, ఈరోజునఉన్న డిమాండ్సులో డ్రైర్ సర్వీసెస్ డిమాండ్ తీసివేసి జనరల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ అని పెడితే మొత్తము స్టేటుగవర్నమెంటును డిస్కన్ చేసినట్లు అవుతుందనుకొంటాను. అడ్మినిస్ట్రేషను వ్యతిరేకముగా ఏమి చేసినా పోలిసు కోర్టుకు అప్పగించడము, అక్కడనుంచి క్లైల్స్ కి అప్పగించడము జరుగుతూవుంటుంది. న్యాయశాఖా మంత్రిగారు సబ్-కోర్టులు, డిస్ట్రిక్ట్ మున్సిఫ్ కోర్టులు ఉన్నవని మంత్రిగారు చెప్పారు. కోర్టుకు వర్క్ లోడ్ ఎంత వుంది, కేసులు త్వరగా డిస్పాచ్ కానందువల్ల ప్రజలు ఎంత బాధపడుతున్నారు ఎంతమంది తప్పు చేయకపోయినా అండర్ ట్రయల్స్ గా ఉన్నారు, పెండింగ్ కేసులు ఎన్ని వున్నవి అనే వివరాలు ఏమీ ఇందులో లేక పోవడము విచారకరము, పేదవారికి లీగల్ ఎయిడ్ ఉందని చెప్పారు, లీగల్

ఎయిడ్ పేదవారికి ఉండనేది ఎంతమందికి తెలుసు దానిక్రింద ఖర్చు అయిన మొత్తమును చూపించలేదు ఎంత ఖర్చు పెడుతున్నారో చూపించలేదు ఎవరికి తెలియకుండా వుంది. నక్సలైట్స్ ఉద్యమము కింద 2400 మందిని అరెస్టు చేస్తే 1800 కేసులను కోర్టు కొట్టివేసినట్లు ప్రశ్నకు సమాధానముగా ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పివున్నారు 3, 4 సం.లు జైలు జీవితమును అనుభవించారు దారుణమైన విషయము న్యాయమును అందించడములో ఆలస్యమయితే న్యాయము లేకుండా చేసినవారమవుతాము సకాలములో చేయకపోతే న్యాయాన్ని డీనై చేసినట్లు లెక్క కొద్దులలో వున్న పెండింగ్ కేసుల డిస్పోజిట్ కి వెంటనే చర్యలు తీసుకోవాలి ఈ క్వాలిటీ బిఫోరు లా, మన దేశములో అందరికీ సమానంగా న్యాయం వుండి హక్కులు వున్నవి అంటారు మన దేశములో నూటికి 40మంది ప్రజలు 20 రూపాయల లోపు ఆదాయం గలిగినవారు వున్నారు. యింకా కొంత వైస్టాయిలో వున్నవారు జనాభాలో సగము మంది వున్నారు, యీ దేశములో న్యాయం వారికి జరగడానికి వీలు లేదని మన రాజ్యాంగం చెబుతుంది మన ప్రభుత్వం చెబుతుంది. మన అడ్మినిస్ట్రేషన్ చెబుతుంది ఎందుకంటే ఒక వుదాహరణ సరి పోతుంది. కోర్టులో బలహీనమైన ప్లీడరును గాకుండా మీలాంటి ఎక్స్ పర్టు ప్లీడరును వారు అడిగినంత డబ్బు యిచ్చి పెట్టుకుంటేనే న్యాయం జరుగుతుంది నాబోటి బీదవాడు సరైన ఎడ్యోకేటును పెట్టుకోకుంటే న్యాయం జరగడానికి వీలు లేదు కోర్టు ఆనేడ బ్రాడిషియరీ దృష్టికి తెస్తుంది దానిలో వుండే కీలక అంశాలను లెక్కికల్ పాయింట్సును తీసుకువచ్చి కోర్టులో విడమరచి నచ్చ చెప్పగలిగితేనే జడ్జి అర్థం చేసుకొని నిర్దోషులు అని చెబుతారు తప్ప డబ్బు లేక సరైన ప్లీడరు లేకపోతే న్యాయం జరగదు. యీ దేశములో పేదవారికి అటువంటి ప్లీడరును పెట్టుకునే శక్తి లేదు కాబట్టి వారికి న్యాయం జరగడానికి రాజ్యాంగ చట్టములో లేదన్నమాట ఇందిరా గాంధీగారు 19న ఎలక్షన్ కేసులో పాల్గొనాలా ప్లీడరును పెట్టుకుంది. పాల్గొనాలా అంటే ఎవరు? భారత దేశములో జాగీరుదారులు, జమీందారులు, మహారాజులు, సంస్థానాధీశులు, వారందరిని సమర్థించడానికి కోర్టులో వాదించినటువంటి పాల్గొనాలాను ఆమె తన కేసు ఏమి అవుతుందో భవిష్యత్తు ఏమి అవుతుందోనని పెట్టుకుంది అంటే మామూలు బీదవాడికి న్యాయం ఎక్కడ జరుగుతుందని అడుగుతున్నాను. ఈ దేశములో ఫాసిజం తల ఎత్తుతున్న దంటే అది ప్రభుత్వం ద్వారానే తలఎత్తుతున్నదని అంటున్నాను ఎందుకంటే అరెస్ట్ : తోట్ వారంటు ఏ దేశములో వుంది? మన దేశములో వుంది, డిటెన్షన్ వితొట్ ట్రయిల్ ఏ దేశములో వుంది? మన దేశములో వుంది. కంటిన్యూయన్ ప్రొక్లెమేషన్ అఫ్ ఎమర్జెన్సీ ఏ దేశములో వుంది? మన దేశములో వుంది. ఇతర దేశాలతో యుద్ధాలు లేకపోయినా మామూలు పరిస్థితులు వున్నావది 12 ఏడల్ల నుండి ఎమర్జెన్సీ కొనసాగిస్తున్నారు డి.డి.ఐ ఆర్ మీసా, యివి అన్ని పెట్టి ఎమర్జెన్సీ పెట్టి ప్రజానీకానికి ఫండమెంటల్ రైట్సు లేకుండా కోర్టుకు పోయే హక్కు లేకుండా మన రాజ్యాంగం చేస్తున్నది మన దేశములో సామాన్య మానవుడికి బీద ప్రజలకు న్యాయం లేదని చెబుతున్నాను. నేటి బీరకాయలో

6-10 p.m.

నేయి ఎంత వుందో మన దేశములో జస్టిస్ అంత వుంది. పోతే కైల్లు విషయం మంత్రిగారు తృప్తికరంగా వుంది అన్నారు మంత్రిగారు వెళ్లిన రోజున సెంటు సువాసనలు వేసివుంటారు, మేము రాజమండ్రి కైలుకు రెండు మూడు రోజులకు వెడుతామనగా ఫినాయిలుతో కడిగించి పెట్టినారు. ఆ వాసన వారం రోజులవరకు పోలేదు, అనుభవంమీదగాని అక్కడి పరిస్థితులు తెలియవు. వుస్తకాలు చదివి ఉపన్యాసాలు చెబితే కష్టసుఖాలు తెలియవు కాన్సిక్యు గ్రీవెన్సెస్ ఉంటే దండించాలని కైలు అధికారులు వై అధికారులకు కంప్లెంటు చేయడం, వారే జడ్జిలుగా తీర్పు చెప్పడం, గండించడం జరుగుతున్నది, కంప్లెంటు ఇచ్చేది కైలు అధికారులే అయినారు, తీర్పు ఇచ్చేది వారే అయినారు ఈ పరిస్థితి మారాలి కైల్లును సంస్కరించడానికి ఒక కమిటీని వేసి నిఫార్సు తీసుకు రావాలి పీరియాడిక్ చెక్ వుండాలి ఫ్రీడం ఆఫ్ మూవ్ మెంట్ రిస్పిక్ట్ చేయటానికి ఉందిగాని పౌరసత్వపు హక్కులు పోగొట్టడానికి వీలులేదని హైకోర్టు జడ్జిమెంటు వుంది. కాని వారికి వుస్తకాలు సెన్సార్ చేయడంగాని పేపర్స్ చదువుకోకుండా చేయడంగాని జరుగుతున్నది అలా చేయడానికి ప్రభుత్వానికి హక్కులేదు వారికి ఫ్రీగా సప్లయ చేయాలని కోరుతున్నాను. 8000 మంది ఖయిదీలు వున్నారు. ప్రొడక్షన్ సెంటర్స్ పెట్టినట్లయితే రోజు ఒక్కొక్క ఖయిదీ మూడు నాలుగు రూపాయలు ఖరీదుచేసే వస్తువులను ఉత్పత్తి చేసినట్లయితే సంవత్సరానికి 50, 60 లక్షల ఆదాయం వస్తుంది నగము ఖయిదీలకు ఇచ్చి మిగతాది ప్రభుత్వము తీసుకొని వారి జీవన పరిస్థితులను పెంచడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ప్రొడక్షన్ సెంటర్స్ పెట్టులని కోరుతున్నాను ఇక పోలీసుగురించి చెప్పాలి. ఈ రోజు అలహాబాదు హైకోర్టులో ఒక సంఘటన జరిగింది ఇదివరకు గన్ మన్ సంఘటన జరిగింది. ఇందిరాగాంధీ ఇంటిముందు గన్ వట్టుకొని ఇందిరాగాంధీని చంపడానికి పోయినాడు అని ఈ రోజు పిష్టల్ మన్ సంఘటన జరిగింది. ప్రజలంతా యిది క్యాలిక్యులేటెడ్ ప్లాన్ ప్రావగింద అని అనుకుంటున్నారు ఎ దుకంటే ఈ దేశంలో ఉండే ప్రజల సమస్యలు పరిష్కరించలేరు కాబట్టి బూటకపు మాటలతో ఇందిరా గాంధీ ప్రజలను మోసం చేస్తున్నది. ప్రజలలో వున్న అసంతృప్తిని సైడ్ ట్రాక్ చేయడానికి ఎవరో నన్ను చంపబోతున్నారని లేనిపోని బూచీని చూపిస్తున్నారని నా ఆరోపణ. అమెరికాలో ఏరకంగా ఫాసిజం డెవలప్ అయింది, కెన్నడిని చంపిన మనిషి ఆ నిమిషములోనే చచ్చిపోయినాడు ఇన్ ది సేమ్ సెకండ్ హి వాట్ షాట్ డెడ్. నగరవాలా బ్యాంకు కేసు చూశాము. విచారణ చేసే సి. ఐ. డి. లు రోడ్డుమీద చచ్చారు. అలాగే నిన్న జరిగిన మిసా కేసులో కూడా దాని విచారణకు వచ్చిన సి. ఐ. డి. లు రోడ్డు మీద చచ్చారు. అవి అన్ని మన దేశములో ఫాసిజం తలఎత్తుడానికి నాయకి నాయకమ్మ ధృఢ నిశ్చయ ముతో ప్రయత్నం చేస్తున్నది ఇందిరా గాంధీ కృత నిశ్చయముతో దేశములో వుండే ప్రతివక్షాను అణచడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నది. యిది సరైన పద్ధతిలో అర్థం చేసుకోవాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను

(శ్రీ పి జనార్దనరెడ్డి (కమలపూర్):—అధ్యక్షమహాశయా, పోలీసుడిమాండు మొదటి పేజిలో రైల్వే సమ్మెను ఎట్లా అణచివేశారనేది వ్రాశారు రైల్వే సమ్మెను

అగచివేస్తే ఢిల్లీ నుండి వెంగళరావుగారికి షహజాన్ దొరికింది. సమ్మె చేస్తున్న వుద్యోగుల మనోబలం నానాటికి సన్నగిల్లి రోజు రోజుకు ఎక్కువ మంది డ్యూటీలో చేరారు, అడిచి వేశామని వ్రాశారు. యిది పోలీసు డిమాండులో వచ్చే అవసరం ఏమి వుంది? అని పోలీసు మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను పోలీసుల చేత హరాస్ చేయించి వారి మనోబలం కంజూర్ చేసి ఏదో గొప్ప చేసినట్లు వ్రాసుకుంటే మర్యాదగా వుంటుందా? ప్రజాస్వామ్యం పేరు చెప్పుకొని బ్రతికే యీ వెంగళరావుగారి ప్రభుత్వం ఇందిరా గాంధీగారి ప్రభుత్వం చేసే పని యిదేనా? ఇంకా అందులో ఏమి వ్రాశారంటే, భారత కమ్యూనిస్టు పార్టీ, భారతీయ జనసంఘం, లోకదళ్ సోషలిస్టులు, అన్ని విశ్వవిద్యాలయాల విద్యార్థి నాయకులు, వీరందరు పెరుగుతున్న ధరలకు వ్యతిరేకంగా భారత్ బండ్ పాటించాలని, బీహార్ లైపు వుద్యమం లేవదీయాలని ప్రయత్నించారని అన్నారు, చాలా సంతోషం, బీహారులైపు వుద్యమాన్ని కమ్యూనిస్టు పార్టీ బలబరుస్తున్నందుకు సంతోషం

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ — బీహారులైపు వుద్యమాన్ని కమ్యూనిస్టు పార్టీ బలపరచడం లేదు

శ్రీ వి జనార్దనరెడ్డి. — నేను మనవి చేసేదేమంటే పోలీసు మంత్రిగారు యివి అన్ని తన నెత్తిమీద ఎందుకు తీసుకోవాలి? పౌరులకు ఏదైనా అన్యాయం జరిగితే ప్రొటెక్టు చేయడానికి పోలీసు అనేది వుపయోగపడాలి. సివిల్ లైట్ ప్రభుత్వానికి అవసరం కాని పోలీసులు యివి అన్ని ఆపుతాము అంటే ఏ సివిల్ లైట్ సిటీజన్ సహించడు. విద్యార్థులు మంత్రిగారు వున్నారు యివాళ విద్యార్థుల డెలిగేషన్ వచ్చింది. విద్యార్థులు యీ రోజు ఒక ప్రొటెక్షన్ తీశారు దానికి కారణం చెబుతాను అసలు ప్రభుత్వము డిసీజ్ ను క్యూర్ చేయడం లేదు. సింప్లమ్స్ ను బట్టి ఏదో చేయాలంటే కాదు డిసీజ్ రూట్ ను కనుగొని క్యూర్ చేయాలి. లేకపోతే ఏ ప్రభుత్వం వచ్చినా కంట్రీలు చేయలేదు. ఎడ్యుకేషన్ మినిస్టరుగారు ఆయన ఎడ్యుకేషన్ పోర్ట్ ఫోలియోను ఎందుకు తీసుకున్నాడో అర్థం కాదు సమస్యలు అర్థం చేసుకోలేదు, డెలిగేషన్ వచ్చింది. విద్యార్థులు పరీక్షలు వ్రాసే సమయములో పోలీసు ఫ్లయింగ్ స్క్వాడ్ వచ్చి బాయన్ జేబుల్లో చేతులు పెట్టి కాగితాలు గుంజుకున్నారు గరల్స్ జేబుల్లో చేతులు పెట్టారు గుంజుకున్నారు డెలిగేషన్ లో లేడీ స్టూడెంట్స్ బాయ్ స్టూడెంట్స్ అందరు వచ్చారు యిన్విజిలెటర్స్ టీచర్స్ వుండాలి అది పోలీసులు చేసే కార్యక్రమంగాదు. కాపీ కొట్టి పాసు అయితే దేశం నాశనం అయిపోతుంది గదా అని నేను అడిగాను, మేము కాపీ కొడుతాము అనే అనుమానం వుంటే గేట్సు వద్ద ఆపి చెక్ చేయండి. అంతేగాని పోలీసులను మేము వ్రాసే చోటకు పంపకండి, ఏ భయం లేకుండా మమ్ములను పరీక్షలు వ్రాసుకోనివ్వండి అని అన్నారు విద్యార్థులు మంత్రిగారు కన్నీడ్ కాకపోతే చిచ్చు పెట్టి నాశనం చేస్తారా? లే పోతే యిదంతా ఏమిటి? రంగదాసుగారు చెప్పారు. సిటీ కాలేజీ కాలబెట్టారు 20, 30 వేల ఫర్మీచరు కాలిపోయింది. రేపు వుద్యమం వస్తుంది. ఐ. జి. పి. కంట్రీలు చేస్తాడా? చేయలేదు, మీలాంటి పెద్దలు యింటర్ ఫియర్ కావాలి సీ వుంటుంది.

6-20 p. m. అలాగ యీ పోలీసులపయిన ఆధారపడి మీరు ఉద్యోగులను క్రష్ చేద్దామంటే మీకు కాదుకదా ఇందిరాగాంధీ ప్రభుత్వముకు కూడా సాధ్యంకాదు. ఇక యీ పోలీసు రిపోర్టు చూస్తే ఊరికె యీ డి.ఐ.జి.ల పోస్టులను పెంచుకుంటూ పోతున్నారు. మనకు 21 జిల్లాలుంటే 93 మంది డి.ఐ.జి.లున్నారు వీరు యస్.పి.ల కంటే పాచ్చి సంఖ్యలో ఉన్నారు ప్రభుత్వం ప్రజలను పీడించి విప్పిచేసి వసూలు చేస్తున్న బాక్సులు యీ పోలీసువారికి తినిపించడానికా అన్నట్లుగా 93 మంది డి.ఐ.జి.లను వేళారు. ఇక జైలు డిపార్టుమెంటు గురించి చెప్పాలంటే యీ డిపార్టుమెంటుకు పోలీసు అధికారి అవసరం లేదు. వెస్ట్రీన్ కంట్రీస్ లోకూడా జైలు అధికారులు పోలీసు అధికారులు ఉండరు. మన ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లోనే అలాగ ఉంది. ఎద్యుకేషనిస్టులు ఉండాలి ముషీరాబాదు జైలులో బ్లడ్ అవసరం అయితే ఆరోగ్యవంతులయిన ఖైదీలనుంచి బ్లడ్ తీసుకుంటారు వారికి 20 రోజులు రెమిషన్ ఇస్తారు. పోలీసులు నా తోటి వారు ఉంటే వారి నుంచి రక్తం తీసుకోకుండా మరొక బీదవానినుంచి రక్తం తీసుకుని జనార్ధనరెడ్డి నుంచి రక్తం తీసుకున్నామని వ్రాస్తారు. డబ్బు తీసుకుని అలాగ వ్రాస్తారు. నీతి నిజాయితీ ఉన్నవారు యీ డిపార్టుమెంటుకు కావాలి. తరువాత యాంటీ కరప్షన్ డిపార్టుమెంటువారు ఎన్నో కేసులు పట్టుకుంటారు కాని వారికి స్టాఫ్ లేదు. సేమ్ పోలీసే అక్కడ ఒక నెల రోజులుండాలి. ఎన్నో క్రయిముస్ లో అవకతవకలు చేసి ఆ పోలీసే ఎ.సి.బి.కి వెడతాడు. సి.బి.ఐ. వారు కాని ఎ.సి.బి. వారు కాని డిఫరెంట్ పరసనల్ ఉండాలి. పోలీసు డిపార్టుమెంటులో ఉన్నవారు అటువంటి డిపార్టుమెంటులో ఉండరాదు నీతి నిజాయితీ ఉన్నవారు ఎద్యుకేషనిస్టులు ఉండాలి. ఇంటర్ చేంజి ఉండరాదు. యీ మధ్య కేజస్ దావన్ అనే ప్రొఫెసరు గారిని పోలీసులు హర్రాస్ చేస్తున్నారు. ఆయన ఏ పార్టీ మీటింగుకు వెళ్ళారు, నిన్న ఎక్కడన్నారు ఇప్పుడు ఎక్కడున్నారు రెండు రోజులు దావన్ గారు ఎక్కడకు పోయినారు అని హర్రాస్ చేస్తున్నారు ఇప్పటికి వారిని వదలలేదు. తరువాత మొజంజాహి మార్కెటులో సైకిలు పట్టుకుంటే డబుల్ సవారి చేస్తే కాని మరొక కారణం చేతకాని సైకిలు పట్టుకుంటే ఆపుచేసి రూ. 20 లు తీసుకుంటారు. ఆ రోజు ఒక కేసు రావాలి కాబట్టి పట్టుకుంటారు. మెజిస్ట్రేట్ రూ. 20 లు పైను వేస్తారు. రూ. 20 లు తీసుకున్నవాటిలో మిగిలిన 18 రూపాయలు ఎక్కడకు పోతాయో తెలియదు. ఇందులో ఎంత లాభం వస్తుంది ఎవరెవరికి పోతుందో తెలియదు యీ పోలీసు డిపార్టుమెంటులో నీతి నిజాయితీ గలవారు ఉండాల్సి కోరుతూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ యస్. రాములు(చలకర్తి):—అధ్యక్షా, ఇప్పుడు ప్రవేశపెట్టిన పోలీసు జైలు డిమాండ్స్ ను బలపరుస్తున్నాను ప్రస్తుతం రాష్ట్రంలో పోలీసుకాఖిలక మైన పాత్ర వహిస్తున్నది. యీ కాఖిలో మార్పులు తెస్తేగానీ మన సమాజం బాగు పడదు. యీ డిపార్టుమెంటు పవర్ ఫుల్ డిపార్టుమెంటు మనకు నూటికి 80 మంది బలహీనులు ఉన్నారు. వారికి రక్షణ ఇవ్వకుండా యీ డిపార్టుమెంటు భూస్వాము లకు డబ్బు ఉన్నవారికి సహాయం చేస్తున్నారు. మనకు స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 27 సంవత్సరములు అయినప్పటికీ యీ డిపార్టుమెంటును సంస్కరించడానికి

ప్రభుత్వం ఏ మాత్రము ఆలోచన చేయడంలేదు. యీ డిపార్టుమెంటు మంచి చెప్తే మంచి చెడు చేస్తే చెడు వస్తుంది. కాబట్టి సాధ్యమయినంతవరకూ యీ డిపార్టుమెంటులో నేరాలు విచారణ చేయడానికి మరొక డిపార్టుమెంటు ద్వారా నేరాలు పరిశోధన చేయిస్తే బాగుంటుంది. ఆ పద్ధతి ప్రవేశపెట్టాలి లేకపోతే దేశంలో సోషలిజము, భూసంస్కరణలు అమలు చేయడము సాధ్యంకాదు. కాబట్టి యీ డిపార్టుమెంటును మార్చాలి అవినీతి లంచగొండితనం పెరిగిపోయి నందువలన సామాన్య ప్రజలకు కష్టంగా ఉంది. నా నియోజకవర్గం చలకుర్తిలో పోలీసు డిపార్టుమెంటువారు ఎన్నో అవినీతి కార్యక్రమాలు చేస్తున్నారు. వారు భూస్వాములకు అనుకూలంగా ఉన్నారు భూస్వాములవయిన కేసులుంటే ఆ కేసులు రిజిస్టరు చేయరు బీదలపైన ధరఖాస్తులు వస్తే కేసులు బనాయిస్తారు. బలహీనులకు ఏ మాత్రం రక్షణ లేదు. యీ మధ్య నా మీద కొంతమంది భూస్వాములు కుట్రపన్ని మారణ ఆయుధాలతో దాడులు చేశారు. నా వయిన కొన్ని కేసులు బనాయించి 1974 లో నేను క్రిమినల్ కేసులో ఇన్ వాల్వ్ అయినానని తెలియజేస్తూ నావయిన 107 ప్రకారంగా కేసు నమోదు చేశారు. క్రిందటి సంవత్సరం క్రిమినల్ కేసుకు ఇంతవరకూ నాకు సమన్ రాలేదు. అయినప్పటికీ వారు భూస్వాములతో ములాకత్ అయి శాసనసభ్యులవయిన యీ విధంగా నిందవేసి బాధపెడుతున్నారు. యీ విధంగా లోపభూయిష్టమయిన కుట్రలు అన్యాయంగా బాధలు పెడుతున్నారు. నేను తప్పు చేశానని తమించమని కోరడంలేదు ముఖ్యమంత్రిగారు జోక్యం చేసుకుని కేసు నుంచి తీసేశారు. నేను ఎలాంటి సందర్భాలలోను ఎందులోనూ పార్టీ సీట్ చేయలేదు. ఇది వాస్తవం. కాబట్టి ఆ ఉద్యోగస్థులమీద వెంటనే చర్య తీసుకోవాలి. ఇందులో ప్రివిలేజి ఉంది కనుక ప్రివిలేజి మోషను తీసుకొని దానిమీద విచారణచేసి కఠిన చర్యలు తీసుకోవాలి. లేకపోతే ప్రజాస్వామ్యంలో మాలాంటి కార్యకర్తలకు సామాన్య ప్రజాసీకానికి సేవచేయడానికి అవకాశం ఉండదు ప్రజాస్వామ్య మనుగడకు అవకాశం ఉండదు. స్పీకరుగారికి కూడా ఈ విషయం మనవిచేశాను. తరువాత జైల్లో దీర్ఘ కాలికంగా ఉన్నటువంటివారిని ప్రపంచ తెలుగు మహాసభల సందర్భంగా విడిచిపెట్టాలని కొరుతూ నెలవు తీసుకొంటున్నాను

6.30 p m.

శ్రీ బి రామశర్మ (దేవరకొండ):-అధ్యక్షా, ఈరోజున ఈ డిమాండ్లద్వారా ఎంతడబ్బు అయితే మంజూరు తీసుకొంటున్నారో అది మనరాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి 4 కోట్ల ప్రజలకు న్యాయం కల్పించడానికి మాత్రం ఉపయోగపడడంలేదని మనవి చేస్తున్నాను. పోలీసు శాఖ భూస్వాములకు ఎలాగ ఉపయోగిస్తున్నదో కాంగ్రెసు శాసనసభ్యులు కూడా చెప్పకోవలసిన పరిస్థితులున్నాయంటే ముఖ్యమంత్రిగారు సిగ్గుపడవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. ఇంతకుముందు వెంగళరావుగారు హోం మంత్రిగా పనిచేశారు కాబట్టి వారికి ఆ మనస్థత్వం పోవడంలేదు పోలీసులు చెప్పింది నిజమనే ఉద్దేశంతోనే వారు ఉంటున్నారు ఇతరులు కూడా చెప్పినదానిలో ఎంతవరకు వాస్తవమున్నదో ఆలోచించి నిర్ణయాలు తీసుకోవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. 1974 అక్టోబరు నెలలో దేవరకొండ తాలూకా తెలుగుపల్లి గ్రామ లో ఆత్మహత్య కూడా వచ్చింది. అక్కడున్నటువంటి పేదరైతు ఆత్మహత్య మామూలు పట్టుకుంటే దానికి

వ్యతిరేకంగా భూస్వాములు అక్కడ దాడులు చేయడం ప్రారంభించారు. అప్పుడు రెండు పార్టీలవారు పోలీసుల దగ్గర చెప్పుకున్నారు దాడులకు గురి అయిన కమ్యూనిస్టు పార్టీ కార్యకర్తలమీద కేసులు పెట్టారు. స్థానికంగా ఉన్నటువంటి కమ్యూనిస్టులు కాంగ్రెసువారిమీద దరఖాస్తులు పెడితే చందంపేట సబ్ ఇన్స్పెక్టరు మీరు చెప్పిన కేసులు నేను పెట్టను అని నోటీసు ఇచ్చారు. వారు కమ్యూనిస్టులపట్ల ఎంత పక్షపాతంగా వ్యవహరిస్తున్నారో తెలుస్తుంది. అప్పుడు వారు ప్రయివేటు కేసు పెట్టుకొనడం జరిగింది ఈ చందంపేట పోలీసు సబ్ ఇన్స్పెక్టరు 10 రోజులక్రిశం పోలీసులతో వెళ్ళి ఆ గ్రామ పంచాయతీ చెరువులో చేపలు పట్టుకొని 50 కిలోలవరకు అమ్ముకున్నారు. అప్పుడు అక్కడున్నటువంటి సర్పంచి వెళ్ళి అది గ్రామ పంచాయతీ చెరువు, మీరు పట్టడానికి వీలులేదని అంటే మిమ్ములను అరెస్టుచేసి మీమీద కేసు పెడతామని భయపెట్టారు. ఈవేళ చట్టాన్ని రక్షించవలసిన పోలీసులే చట్టాన్ని ధిక్కరించే స్థితిలో ఉన్నారు కంటే చేనుమేనే స్థితిగా వెళుతున్నది. హుజూర్ నగర్ తాలూకా మల్లారెడ్డి గూడెంలో ఉన్న ప్రభుత్వ భూములను అక్కడున్న ధనిక రైతులు ఆక్రమించుకొని సేవ్యం చేస్తున్నారు ఆ భూములు కావాలని పేదవారు దరఖాస్తులు పెట్టు కున్నారు. ఆ సందర్భంలో భూస్వాములమధ్య హరిజనులమధ్య ఘర్షణ జరిగింది. ఈ విషయంలో పోయిన సంక్రాంతి పండుగ సందర్భంలో కమ్యూనిస్టు పార్టీ కార్యకర్తలమీద దాడులు జరిగాయి. ఈ సందర్భంలో సూర్యాపేట డి.ఎస్.పి. తిరుపతిరెడ్డి, హుజూర్ నగర్ మేజిస్ట్రేట్లు సబ్ ఇన్స్పెక్టరు ఆ గ్రామం వెళ్ళి కమ్యూనిస్టుపార్టీ కార్యకర్తలపై దాడిచేసి దెబ్బలు కొట్టారు. మా జిల్లా కమ్యూనిస్టుపార్టీ కార్యకర్తలలో ముఖ్యమైనటువంటి వీరారెడ్డిగారు అక్కడ ఉంటే ఆలో ఇండియా కమ్యూనిస్టుపార్టీ 7వ మహాసభ వాల్ పోస్టరులను చింపుతారా లేదా అని కర్రతీసుకొని వారిని కొట్టిన ఘటన చూస్తే ఈ పోలీసు అధికారులలో కమ్యూనిస్టు వ్యతిరేకత ఎంత తీవ్రంగా ఉందో, భూస్వాములపట్ల ఎంత అనుకూలత ఉందో, భూస్వాముల డబ్బులు తింటూ, సారా త్రాగుతూ ఏ విధంగా వ్యవహరిస్తున్నారో ఈ ఘటన రుజువుచేస్తుంది. ఈ విషయం డి.ఐ.జి గారికి రిప్రజంటు చేస్తే అడిషనల్ ఎస్. పి గారిని విచారణ చేయమన్నారు. కాని ఇతవరకు వారు ఆ గ్రామానికి వెళ్ళలేదు. ఒక నెల క్రితం అక్కడున్న ఎస్ పి గురునాథరావుగారు ట్రాన్స్ఫర్ అయ్యారు. కొత్త ఎస్. పి. గారు వచ్చేలోగా అడిషనల్ ఎస్ పి గా ఉన్నటువంటివారు—ఒక నెల రోజులలో నల్గొండ జిల్లాలో 18 మంది ఎస్. ఐ లను ట్రాన్స్ఫర్ చేశారు. ఆ 18 మంది సంవత్సరాల తరబడి అక్కడున్నటువంటివారు కాదు ఒక సబ్ ఇన్స్పెక్టరు ఒక స్టేషనుకు వెళ్ళి 6 రోజులైంది. ఆ 6 రోజులలోనే మళ్ళీ ఇంకొక స్టేషనుకు ట్రాన్స్ఫర్ చేశారు అలాగ ఆ 18 మందిని ట్రాన్స్ఫర్ చేయడంవల్ల టి. ఎ., డి. ఎ. ల క్రింద ఎంతడబ్బు దుర్వినియోగం అయింది. ఈ దుర్వినియోగానికి కారణమేమిటి? ఇందులో ఈ అడిషనల్ ఎస్. పి గారి పాత్ర ఎంత ఉందో చెప్పాలి. పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా ఏలూరు తాలూకాలో సూరప్పగూడెం పాత్రికాశ్రమం, అక్కవరం, కొవ్వూరు తాలూకా మార్కండపాడు, గజ్జవరంలలో

ఈ మధ్య విపరీతంగా దోపిడీలు జరుగుతున్నాయి. అక్కడి ప్రజలు భయపడుతున్నారు వారికి రక్షణ లేదు మనం పత్రికలలో కూడా వార్తలు చూసాము అక్కడ ఒక ఉద్యోగి దేవస్థానానికి వెళ్ళి పూజ చేసుకొని వస్తూ ఉంటే రిజర్వు పోలీసులు నడి బజారులో అతనిని పట్టుకొని అతని దగ్గరున్న టువంటి డబ్బు, బంగారం తీసుకొన్నారు తరువాత ఆ పోలీసులను అరెస్టు చేసారనుకోండి ఈ పోలీసులే దొంగతనానికి సిద్ధపడుతూ ఉంటే ఈ రాష్ట్రంలో శాంతిభద్రతలు ఉంటాయనే నమ్మకం ప్రజలకు ఉంటుందా? అందువల్ల ఈ పోలీసు శాఖను సంస్కరించవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది ఈ శాఖలో ఉన్నటువంటి లంచగొండితనాన్ని దూరం చేయాలని మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను

శ్రీ వి నాగేశ్వరరావు (నందిగామ) -అత్యున్నతస్థాయిలో మాట్లాడిన శాసన సభ్యులందరు కూడా ప్రపంచ తెలుగు మహాసభల సందర్భంలో యావజ్జీవిత ఫైదీలను వదలి పెట్టాలని చెప్పారు. కనుక మంత్రిగారు శాసన సభ్యులందరి యొక్క ప్రసంగాలను విజ్ఞాపనగా మన్నించి తల్లులకు, తండ్రులకు, అన్నలకు, చెల్లెళ్లకు, భార్యలకు, పిల్లలకు అందరికీ దూరంగా ఉంటూ యిక్కడే కృషిచేసి, నశించి రానిపోతామని భార్యపడుతున్న ఆ ఫైదీలను వదలి పెట్టాలని కోరుతున్నాను మన ఐ. జి గారు రాష్ట్రంలో శాంతి భద్రతలు చాలా బాగున్నాయని అప్పుడప్పుడు ప్రసంగాలు చేస్తూ ఉంటారు ఆయన ప్రకటన చేసిన మరునాడు విజయవాడలో 5 హత్యలు జరిగాయి. ఈ పోలీసువారు రక్షణ భటులా లేక రక్షణ భక్షకులా అనే అందోళన కూడా వస్తున్నది. వీరు లారీలవారి దగ్గర, సైకిళ్ళపైన పోయే వారి దగ్గర, పేకాట ఆడేవారి దగ్గర కాని లంచాలు వసూలు చేసే పరిస్థితులలో పడ్డారంటే—దానికి కారణం ఆలోచించాలి వారికిచ్చేటటువంటి వేతనాలు చాలకపోవడంవల్ల అలాగ చేస్తున్నారు. ఈ నాటి పరిస్థితికి అనుకూలంగా వారు నివశించడానికి వారి జీతాలు సవరించాలని మనవి చేస్తున్నాను అప్పుడే లంచ గొండితనం, అవినీతిని మనం ఈ పోలీసు శాఖలో ఆవగలమని మనవిచేస్తున్నాను నిరంతరం హత్యలు జరిగే విజయవాడను జిల్లా లెవెలుగా పరిగణించి అక్కడ స్పెషల్ గా ఒక ఎస్ పి సి వేస్తే బాగుంటుంది అప్పుడే గూండాయిజం ఆగుతుందని కూడా మనవిచేస్తున్నాను. ఇక పోతే పోలీసు డిపార్ట్ మెంట్ భయం కూడ ఉన్నదన్నారు వాళ్ళలో ఒక వేళ మంచితనం ఉన్నప్పటికీ చాలామంది ఒత్తిడులవల్ల వాళ్ళు న్యాయం చేయలేకపోతున్నారు ట్రాన్స్ ఫర్స్ అవుతామేమో నని న్యాయం చేయలేకుండా ఉన్నారు ప్రభుత్వం యొక్క గాని, యిర అనధికారుల యొక్క ప్రమేయం గాని పోలీసు డిపార్ట్ మెంట్ లో తక్కువగా ఉంటేనే న్యాయం జరిగే దానికి అవకాశం యున్నది. కనుక ప్రభుత్వం దానిమీద తగు చర్యలు తీసుకోవాలి. నేరం ఆచూకీ తీసుకోవడంలో పోలీసు వారు చాల ఉత్సాహంగా ముందుకు పోవాలని కోరుకుంటూ ఉన్నాను. జైళ్ళకు సంబంధించిన విషయంలో నేను కూడ ఒక సెల రోజులు జైలులో ఉన్నాను అప్పుడు నేను చూశాను. నక్సలైట్ ఫైదీలను చూశాము. మామూలుగా శిక్షలు అనుభవిస్తున్న వారిని చూచినాము ఫైదీలకు మానసిన పరివర్తన రావడానికి జైలులో పెడుతున్నాము తప్పితే అతనిని నరక యాతనకు గురిచేయడం

6.40 p m.

కోసం కాదు అనే విషయాన్ని మరచిపోకూడదు రాజమండ్రి సెంట్రల్ జైలు గాని, హైదరాబాద్ లో గాని యింకోచోట గాని శానిటేషన్ కండిషన్స్ చూసుకుంటే చాల ఆందోళనకరంగా యున్నది. వారు అక్కడే వ్యాధులతో మరణించే ప్రమాదం కూడ యున్నది. కనుక జైళ్ళలో శానిటేషన్ కండిషన్ పెంచాలని కోరుకుంటూ యున్నాను

శ్రీ సిపావ్. కాశయ్య :—అభ్యుత్తా, ఈ నాడు ప్రవేశపెట్టిన డిమాండ్స్ ను నేను బలపరుస్తున్నాను. ఐరన్ అండ్ స్టీల్ స్కాండల్ లో హైదరాబాద్ సీటి పోలీసు ఆఫీసర్స్ కొందరు చేసిన కృషి ఫలితంగా ఈ నాడు మార్కెట్ లో స్టీల్ అండ్ ఐరన్ రేట్ పడిపోయి చెప్పకోతగిన పని చేశారు అలాగే రెండు రోజుల క్రితం స్టాండ్ స్కాండల్ ను వెలుగులోకి తీసుకురావడం ఆలస్యమైనదిగా కృషి పోలీసు శాఖ చేసినది. పోలీసు శాఖలో అనాదిగా అనేక సంవత్సరాలుగా నీతి నిజాయితీతో కష్టపడి పని చేసిన అధికారులు కూడ ఉన్నారు. కాని దురదృష్టవశాత్తూ—ఒకటి రెండు సంవత్సరాలుగా నిజాయితీగా పని చేసే ఆఫీసర్లకు ఈ శాఖలో రక్షణ లేకుండా పోయిందని మనవి చేస్తున్నాను ఈ శాఖ సామాన్య ప్రజలకు యిచ్చే రక్షణ విషయంలో గౌరవ సభ్యులు అనేక విషయాలు మీ దృష్టికి తీసుకువచ్చారు. ఈ డిపార్ట్ మెంట్ లో పని చేసే ఆఫీసర్ తన పై ఆఫీసర్ ను సంతృప్తి పరచలేని సందర్భంలో ఎన్నో యిబ్బందులకు గురి అవుతున్నాడు ఒక్కొక్కటి ఒక్కొక్క కథగా చెప్పుకోవలసిన పరిస్థితులు ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్నాయి నా కాన్స్టిట్యూయన్స్ లో, పాలవంచలో ఒక సర్కిల్ యినస్పెక్టరును ట్రాన్స్ ఫర్ చేసి తిరిగి వారం రోజులకు వచ్చిన సర్కిల్ యినస్పెక్టరును ట్రాన్స్ ఫర్ చేసి తిరిగి మళ్ళా నెల రోజుల తరువాత వచ్చినతనని మళ్ళీ ట్రాన్స్ ఫర్ చేసి యింకొకరిని వేసి యిప్పటికి నలుగురు అయిదుగురు మారిపోయి మ్యూజికల్ చైర్ గా పరిణమించింది. దానికి కేవలం అధికారులే బాధ్యులు అని చెప్పడానికి సాహసించలేము. కాని ఆదృశ్యవాస్తవాలు ఎన్నో ఈ డిపార్ట్ మెంట్ లో కల్పించుకోవడం ద్వారా యిందులో గట్టిగా పని చేయాలని అనే ఆలోచన కలిగిన అధికారులు కూడ సక్రమంగా తమ డ్యూటీని నెరవేర్చే అవకాశం లేకుండా పోయింది. అందువల్ల ప్రజా ప్రతినిధులము అయిన మనం ఆత్మవిమర్శ చేసుకోవలసిన అవసరం యున్నది. మనం చేసిన చట్టాల ఫలితంగా విపరీత మైన ఆధికారాలు, అమలు చేసే అధికారాలు స్టేషన్ మాస్ట్ ఆఫీసర్లకు ఉన్నాయి. ఎస్ పి కి, డి ఎస్ పి కి లేని అధికారాలు కూడ స్టేషన్ మాస్ట్ ఆఫీసర్లకు ఉన్నాయి. కాని ఈ ఆఫీసర్లు తమ అధికారాలు ఎంతవరకు ఉపయోగించుకోవానికి అవకాశం యున్నదని పరిశీలించవలసిన అవసరం యున్నది. అనేక సందర్భములలో దుర్వినియోగం కావడం. కొన్ని సందర్భములలో వైచారు కల్పించుకోవడం వల్ల దుర్వినియోగం కావడం పరిపాటి అయిపోయినాయి. ఈ పరిస్థితి నుండి ఈ శాఖను మనం తొలగించవలసిన అవసరం యున్నది. యాంటీ కరప్షన్ డిపార్ట్ మెంట్ ఐ. జి. ఆఫ్ పోలీస్ క్రింద సబార్డినేట్ డిపార్ట్ మెంటుగా పెట్టారు. ఐ.జి.ఆఫ్ పోలీస్ క్రింద ఉన్నంతకాలం ఎ. సి. బి. లో పని చేసే అధికారులు ఖచ్చితంగా పని చేయడం సాధ్యమయ్యే విషయం కాదు

వారు యితరులకు సబార్డినేట్ గా పోయినప్పుడు వారు పడుతున్న బాధలు నాకు తెలిసిన స్నేహితులు కొందరు పోలీసు అధికారులు చెప్పారు ఈ యాంటీ కరప్షన్ బ్యూరోను ఐ జి ఆఫ్ పోలీస్ నుంచి తీసివేసి డైరెక్ట్ గా చీఫ్ సెక్రటరీ క్రిందనో, చీఫ్ మినిస్టర్ గారి క్రిందనో పెట్టవలసిన అవసరం చాలా యున్నది. ఈ క్యాబినెట్ ఈ సంవత్సరంలో జరిగిన పరిణామం ఏమంటే-ఇదివరకు గెజిటెడ్ ఆఫీసర్స్ మీద ఏమైనా వచ్చినప్పుడు అరెస్టు చేసే అధికారం ఎ సి. బి అధికారులకు ఉండేది. కాని యిటీవల ప్రభుత్వం ఒక కొత్త ఉత్తరువు ద్వారా ఈ అధికారాన్ని తీసివేసి పాడ్ ఆఫ్ ది డిపార్టుమెంటు యొక్క అనుమతి తీసుకుంటేనే గెజిటెడ్ ఆఫీసర్ ను అంటుకోవాలని పెట్టారు అసలు మనం నీతి నిజాయితీ కలిగిన పరిపాలన కావాలని కోరుకుంటున్నామా? లేక యింకేదైనా పరిపాలన కావాలని కోరుకుంటున్నామా? నాకు అర్థం కాకుండా ఉన్నది. వెంటనే యిటువంటి తప్పుడు ఉత్తరువులను, మోటివేటెడ్ ఉత్తరువులను ఉపసంహరించుకోవాలని నేను మీ ద్వారా కోరుతున్నాను ఈ ఉద్యోగస్తులకు వెల్ ఫేర్ ఫండ్ యితర కార్యక్రమాలు తీసుకున్నందుకు నేను ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తున్నాను. ఈ ఫండ్ ను పెట్టవలసిన అవసరం యున్నది. ప్రాదరాజాద్ లో సర్కిల్ యునస్కోగా పనిచేసిన గోపాలరావుగారు 25 సంవత్సరములు తమ జీవితంలో ఎంతో ఆనెట్ గా పని చేసి, సిద్ధాంతపరంగా కూడ ఎంతో విజ్ఞానం కలిగిన ఆఫీసర్ చనిపోతే ఐదు గురు పిల్లలు మిగిలితే ఇవ్వాలి వారిని గురించి చూసే వారు లేరు వారి పిల్లలకు ఉద్యోగం యివ్వాలంటే ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్ చేంజ్ నుంచి ఎగ్జంప్ట్ వస్తుందా రాదా అనే పరిస్థితులలో యున్నది ఇట్లా ఆనెట్ గా, సిన్సియర్ గా పని చేసే ఆఫీసర్లు ఉన్నారు. కాబట్టి వారికి రక్షణ కల్పించవలసిన అవసరం ఉన్నదని మనవి చేస్తున్నాను ఈ నాడు గౌరవసభ్యులు అనేకమంది అనేక సందర్భాలు తీసుకు వచ్చారు. విజయవాడలో జరిగిన కమ్యూనిస్టు పార్టీ నాయకులను హత్య చేసిన విషయం, నల్లగొండ జిల్లాలో మార్క్సిస్ట్ పార్టీ కార్యకర్తలు, నాయకులు హత్యకు గురి అయిన విషయం, కొత్తగూడెంలో కార్మికుల కార్యకర్తల హత్య జరిగినా మొత్తం మీద యివ్వాలి పరిస్థితి అర్థం అవుతున్నది. మనమంతా కానన సభ్యులుగా ఉండి మన మన ప్రభుత్వం ఉన్న రోజులలోనే రాజకీయాలలో ఉండే నాయకుల కార్యకర్తల ప్రాణాలకు రక్షణ లేదనేది కనిపిస్తున్నది దీని విషయంలో మనం పరిశీలన చేయవలసిన అవసరం యున్నది.

లా డిపార్ట్ మెంట్ కు సంబంధించి ఒక మాట. నేను ఏజెన్సీ పరియానుంచి వచ్చిన కాననసభ్యుడిని మా ఖమ్మం జిల్లాలో ఖమ్మం, మధిర తాలూకాలు తప్ప మిగతా ఆరు తాలూకాలు ఏజెన్సీ పరియా ఏజెన్సీ పరియాలో ఒక విచిత్రమైన పరిస్థితి యున్నది అక్కడ ఉండే రెవెన్యూ ఆఫీసర్స్ కు సివిల్ అండ్ జుడిషియల్ పవరు ఉన్నాయి దీనివల్ల అక్కడ ఉండే ప్రజలకు చాలా యిబ్బందులు ఉన్నాయి అనేక సందర్భాలలో ప్రజా ప్రతినిధులు ప్రజలు కూడ ప్రభుత్వ దృష్టికి, పూర్వం ఉండే లా మినిస్టర్స్ దృష్టికి తీసుకువచ్చారు మునిసిఫ్ కోర్ట్స్-జుడిషియల్ కోర్ట్స్ కు ఈ పర్కను ట్రాన్స్ ఫర్ చేయాలి. ఈ పర్కన్ వారికి యివ్వాలి అంతేగాని తాసిల్దారు క్రిమినల్ అండ్ సివిల్ నేచర్ కేసెస్ విచారించాలంటే

ఒక్కొక్క కేసు విచారణకే 5 సంవత్సరాలు, 10 సంవత్సరాలు పడుతుంది అందువల్ల చాల యిబ్బందులకు గురి అవుతున్నారు లా మినిష్టర్ గారు ఈ అంశాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని వీలైనంత తొందరలో రెవెన్యూ అఫీషియల్స్ కు యిచ్చిన సివిల్ అండ్ క్రిమినల్ వవర్స్ విత్ డ్రా చేసుకొని జడిపియల్ ఆఫీసర్స్ కు యివ్వాలని కోరుతూ శైలవు తీసుకుంటున్నాను

శ్రీ మహమ్మద్ రజబలి (ఖమ్మం) :-అధ్యక్షా, ఈ పోలీసు డిమాండ్ పైన చాల నుండి సభ్యులు మాట్లాడారు చాల విషయాలు చెప్పారు నేను కూడ కొన్ని విషయాలు ప్రభుత్వానికి తమ ద్వారా తెలియజేయదలచుకొన్నాను ఈ డిమాండ్స్ యొక్క వివరణాత్మకమైన నోట్స్ లో 5 వ పేరా గ్రాఫ్ లో మాకు నిమిత్తం లేనటువంటి దానిని పొందుపరచడం జరిగింది మిత్రుడు సన్యాసిరావు గారు చెప్పారు దీనిని వక్రీకరించి జనార్దనరెడ్డిగారు మరొక రకంగా చెప్పారు. ముఖ్యమంత్రిగారు ఎప్పుడూ కూడ పోలీసువారి మాటలు వింటూ ఉంటారని మేము అంటూ ఉంటే వారుకాదని అంటూ ఉంటే దానికి నిదర్శనంగా 5 వ పేరాలో మాకు నిమిత్తం లేనటువంటి విషయాన్ని వ్రాయడం, వారు సంతకం పెట్టడం, ఈ నోట్ లో ఉంటే అక్షరాల మనం బుజువు చేసుకోవచ్చు ఇప్పుడైనా దీనిని కరెక్ట్ చేయాలి కాకమ్మ ఫలు, కట్టు ఫలు పోలీసువారు అల్లడం, మంత్రిగారు చెప్పడం వారు నమ్ముతూ ఉన్నారని అనేక పర్యాయములు, అనేక సందర్భాలలో చెప్పడం అనేది జరిగింది, దానిని కరెక్ట్ చేయాల్సిన అవసరం యున్నది. అది క్లెరికల్ మిస్టేక్ అని యింకో మిస్టేక్ అని తీసివేయడం తప్పు. ఇది చాల పెద్ద సేరాలోపణ పాలసీ స్టేట్ మెంట్ కమ్యూనిస్ట్ పార్టీకి నిమిత్తం లేనటువంటి విషయాన్ని యిందులో పొందుపరచడం జరిగింది. ఒకసారి కామ్ రేడ్ సన్యాసిరావుగారు చదివి చెప్పారు. మళ్ళీ చెప్పతున్నాను

50 p.m. "భారతీయ జనసంఘం తప్పు, అన్ని ప్రతిపక్షాలు ప్రభుత్వం ఇతర విషయాలతో పాటు పెరుగుతున్న ధరలను అదుపులోకి తేవాలని కోరాయి పెరుగుతున్న ధరలకు వ్యతిరేకంగా భారత్ బింద్ పాటించాలని వివిధ రాడికల్ పక్షాలు ఇచ్చిన పిలుపునందుకొని, రాష్ట్రంలో దాదాపు 50 ప్రదేశాల్లో 1974, మే 31 వ తేదీన ప్రశాంతంగా బింద్ జరిగింది భారత కమ్యూనిస్టుపార్టీ, భారతీయ జనసంఘం, భారతీయ లోక్ దళ్, సోషలిస్టు పార్టీ, అన్ని విశ్వవిద్యాలయాల విద్యార్థి నాయకులు, ఉక్కుకర్పాగారం సమన్వయ ఆధారం చేసుకొని 15-11-1974, 3-12-74 తేదీలలో కొన్ని ఆంధ్ర జిల్లాల యందు బీహారు సరళి ఉద్యమాన్ని లేవదీయడానికి ప్రయత్నించారు." అని ఆ పరిధిలోకి మమ్మల్ని పెట్టి, శాంతిభద్రతల పరిరక్షణకు ఏ విధమైన ఇబ్బంది కలగలేదు అని యీ విధంగా రాసుకోవడం చాలా పెద్ద నేరమని నేను పునరుద్ఘాటిస్తున్నాను.

ఇంక, ఈ పోలీసు డిమాండు గురించి ఈ పోలీసు డిమాండు 1972-73 తరువాత ఇప్పుడు మనకు వచ్చింది, నాలుగేళ్ళ తరువాత, ఆ నాడు 18 కోట్లు చూపించడం జరిగింది, యీనాడు 26 కోట్లు అంటే సంవత్సరానికి రెండు కోట్లు చొప్పున 8 కోట్ల రూపాయలు పెంచుకున్నారు. ఈ మొత్తాన్ని ఆమోదించమని సభముడు పెట్టారు. నిజంగా యీ డబ్బును ఒక సభ్యతా విషయంలో ఒక

మంచి డిమాండుపై కోరివుంటే అదిరు పార్మించేవారు, ఆ డబ్బు యిచ్చినా ఎారికి అభ్యంతరం లేదు కానీ, యిటువంటి డిమాండు, తప్పల తడకల దానికి. యిష్టంవచ్చినట్లు ప్రజలపై ప్రయోగించే దానికి, ఈ బడ్జెటును ఆమోదించమని అడగడం సిగ్గుచేటు దీనికి సంబంధించి వుంటున్న మంత్రుల గురించి నేను అనడం లేదు కానీ, ప్రభుత్వంలో వున్నటువంటి అశ్రిత పక్షపాతం, భూస్వాముల అనుకూలమైన వాతావరణం ఏర్పాటు చేయడానికి, దానిని పెంచడానికి ఈ పోలీసు యంత్రాంగాన్ని పూర్తిగా వుపయోగించుకోవడం, లోకల్ పోలీసు ఆఫీసర్లు పాతీక దృక్పథంతో ప్రజలను అణచివేయడమే పనిగా పెట్టుకుని చేస్తున్నారు. దీనికి శాంతిభద్రతల పరిరక్షణ అని పేరు పెడుతున్నారు ఇది ఎవరి శాంతికొరకు? కడుపులు సకలలాడుతువుంటే, జీతాలు చాలక కట్టట లాడిపోతున్న ఎన్ జి ఓ లు, కష్టజీవులు అనేకమంది తమ జీతభత్యాలు, ధరలు పెరిగినదృష్ట్యా. పెంచమంటే, నిర్దాక్షిణ్యంగా వారిని పిట్టల్ని కాల్చినట్లు కాల్చిపారేసిన సంఘటనలున్నాయి ఇది ఎటువైపు పోయే శాంతి? ఎవరి కొరకు ఈ శాంతి? ప్రభుత్వం కిట్లతెరవవలసిన అసంఘమున్నదని మనవి చేస్తున్నాను అదేరకంగా, నిజంగా శాంతిభద్రతలను కాపాడడంలో, నేర పరిశోధన చేయడంలో ఈ సంస్థ సఫలీకృతమైనది అనేది యీ సంవత్సరంలో మనం కాస్త రెవ్యూ చేసుకుంటే-గత నాలుగు సంవత్సరాలుగా ఒక్కసారి మాత్రం వివరణాత్మకమైన దానిని రూపొందించడం జరిగింది నాలుగు సంవత్సరాల తర్వాత మళ్ళీ మార్పు వచ్చింది. అనేక ఇబ్బందులున్నదాటి దీనిని చూస్తే -నేర పరిశోధన ఎలా వుందోచూద్దాం. శాంతిభద్రతను కాపాడడంలో, నేరపరిశోధన చేయడంలో ఎంతవరకు ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఈ వ్యవస్థ సఫలీకృతమైందో ఈ సంవత్సరంలో మనం కాస్త రెవ్యూ చేసుకుంటే-గత నాలుగు సంవత్సరాలుగా ఒక్కసారి మాత్రం వివరణాత్మకమైన బడ్జెట్ రూపొందించి ఇచ్చారు, యీ నాలుగు ఐటెమ్స్ పైన. నాలుగు సంవత్సరాల తరువాత మళ్ళీ మన ముందుకు వచ్చింది-అనేక వాతరాలుదాటి ఇవాళ నిజంగా నేర పరిశోధన ఎలా జరుగుతున్నది? దాని తరుణాన్ని చూద్దాం. నేరాలు ఆచూకీ తియ్యడంలో ఎంత ఆప్రమత్తంగా యీ పోలీసు వుందో చూస్తే-జూద గ్రహాలు పెరిగి పోతున్నవి. మన అభివృద్ధి ఎటువైపు వెరుగుతున్నదంటే-జూదాలు, వ్యభిచారం, కన్నపుదొంగలు బండ్లపోటు దొంగలు, పంటల అపహరణ, ఆస్తుల విధ్వంసం మొదలైనవి వీరి కనుసన్నలలో జరిగిపోతున్నవి. భూస్వాములకు వ్యతిరేకంగా మాట్లాడిన ప్రజలపైన రధచక్రాలు నడుపుతున్నారు. అమాయకులైన ప్రజలు ఆ జగన్నాథుని రధచక్రాలక్రింద పడి నలిగిపోతున్నారు మీకు నేను ఒకటి రెండు ఉదంతాలు మనవిజేస్తాను. వీరు నేరాలు పెడుతున్నది ఎవరిపైన? వరంగల్లు జిల్లా, జనగామ తాలూకా హరిజనపట్ల వుంది ఒక్కడ ఒక మహా మోసగాడు వున్నాడు. ఆయన వెండి సిక్కాలు వేసుకుని, నైజాము నవాబు అటానమస్ గా చలామణి జరిపినట్లుగా, వెండి సిక్కాలు వేసుకుని చలామణి చేస్తున్నాడు 300 ఎకరాలు గల భూస్వామి ముఖ్యమంత్రిగారికి చూపించాము మా కమ్యూనిస్టుపార్టీ తరపున రాయబారాలు వెళ్ళి, యీ సిక్కాలు యీ సిక్కాలు చూడండి అని పోలీసు అఫీషియల్స్ కు అందరికీ చూపించడం జరిగింది. కానీ, ఇవాళ ఆయన ఎక్కడ వున్నాడు? పోలీసులతో విందులు ఆరగిస్తున్నాడు ఆ సర్పంచ్. ఆయన

షేరు-కె. రాజయ్య, 800 ఎకరాల భూస్వామి. వెండి సిక్కాలు వేసుకుని, స్వతంత్ర ప్రతిపత్తిగల గ్రామాలుగా పరిపాలన చేస్తుంటే-ఆయన ఉండవలసిన పోలీసు వారితో విందులు ఆరగిస్తూ, వారి సాన్నిధ్యంలో వుండడమేవా, లేక కటకటాల వెనకాల వుండాలా? ఆయన స్టేట్స్ ప్రిమిటీ? ఇది చాలా తీవ్రంగా ఆలోచించవలసిన విషయం. ఈ అశ్రిత పక్షపాతం, వారి సాన్నిధ్యంలోనే ఆయన ఆ విధంగా తిరగడం-ఇది ప్రభుత్వానికి సిగ్గుచేటుకాదా? అని అడుగుతున్నాను.

అధ్యక్షా, మరొకటి. చేర్యాల సబ్ ఇన్స్పెక్టర్ పరమకిరాతకుడు, పరమ రాక్షసుడు; వైశాచిక కార్యక్రమాలలో అందెవేసిన చెయ్యి. నాజీలను మరిపించిన దుష్టుడు అనడంలో సందేహం లేదు. ఆయన గావించిన ఘోరమైన కార్యక్రమాలన్నీ కూడా కరపత్రాలుగా రావడం, అక్కడవున్న వేలమంది ప్రజలు చదువుతున్నారు రాష్ట్రంలో అనేకమంది అఫీషియల్స్ దృష్టికి వచ్చినప్పటికీ తుడిచిపారేసుకుంటున్నారు. సిగ్గు, ఓడియం లేక తుడిచిపారేసుకుంటున్నారు. కరపత్రం అంటే-పోలిటికల్ వైసిటిగలిగిన కరపత్రాలు యీ విధంగా తుడిచివేయడమంటే-దానివలన వచ్చే సాధకబాధకాలకు బాధ్యత వహించవలసినది ప్రభుత్వమేతప్ప మరొకరు కారని మనవిచేస్తున్నాను ఎందుకంటే-ఒక నాడు, యీ ఫ్రీడమ్ రాకముందు, ఒక కరపత్రం వేస్తే, దాని వెనక 24 మంది గూఢచారులు-నైజాం నవాబులాంటివాడు, తెలంగాణా ప్రాంతంలో మేము చవిచూసినది-ఒక కరపత్రం వేస్తే-దాని ఆచూకీ తియ్యడానికి. దానిలోని యదార్థాన్ని పరిశీలించడానికి, పూర్వం వ్యవస్థలో కూడా, 24 మందిని వేసి, దానిలోని అంతర్యం పట్టుకోవడానికి ప్రయత్నించేవారు కాని, ఇవాళ బల్లలు పట్టుకుని కోట్లాది, ఈ ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వంలో అటువంటి దృక్పథమేమీ కనబడడం లేదు ఆంధ్రదేశంలో ఒక ఏడాది డెవలప్ మెంటు తీసుకుని నేను మనవిచేయదలచుకున్నాను. పాపులర్ గవర్నమెంటు వచ్చిన తరువాత పరిస్థితి ఏమిటో చెబుతాను. ఆంధ్రదేశ మంతటా, కమ్యూనిస్టు రైతు, వ్యవసాయ కార్మిక సంఘాల కార్యకర్తలను అనేక మందిని పాక్షికదృక్పథంతో పోలీసువారు 107 సెక్షన్ దగ్గర నుంచి, 151 సెక్షన్ దగ్గర నుంచి రెండు వేల మంది కార్యకర్తలపైన కేసులు పెట్టారు.

ఈరకంగా ఆధారరహితమైన కేసులు నృప్తించి, అమాయకులపై పెట్టి, ప్రజాస్వామ్యాన్ని అణచడానికి, నియంతృత్వ విధానాన్ని ప్రవేశపెట్టడానికి, వ్యయ ప్రయాసలకు లోనుచేసి, పార్టీలను క్రష్ చేయడానికి సాగిస్తున్న కార్యక్రమం ఇది. ఈ పోలీసు డిపార్టుమెంటు సాగిస్తున్న యీ కార్యక్రమాన్ని రెవ్యూ చేసుకోవలసిన అవసరమున్నది. గ్రామాల వారీగా చెప్పాలంటే యిప్పుడు సమయం లేదు హరిజనులపట్ల విషయం యంతకుముందే చెప్పాను కాంగ్రెసు ముసుగు వేసుకొని యీ విధంగా చేస్తున్నారు. కాంగ్రెసులో అసలు మంచివారు లేరని కాదు; కాంగ్రెసులో కొంతమంది మంచివారు వున్నారు; ప్రోగ్రెసివ్ భావాలు కలిగిన వారు వున్నారు కొంతమంది అభివృద్ధి కాముకు లున్నారు కొంతమంది మామూలు వారూ వున్నారు. అధికారాన్ని చేతిలో పెట్టుకొని, దొంగలకు నిలయంగా తయారయి యిటువంటి కార్యక్రమాలు కొనసాగిస్తున్న వారూ

వున్నారు. అక్కరీ కాంట్రాక్టర్లుగా వుంటూ, కోట్ల రూపాయలు ఎరియర్లు వున్న వారు-వారిని ప్రభుత్వం పాసిక్యూట్ కూడా చేయవచ్చు. కానీ, వారు మాత్రం మీరు చక్కశబన చేసే వారుగా వున్నారు అందువలన, వారిని వదలి వేస్తున్నారు. అదే రకంగా, ఖమ్మం జిల్లాలో 200 పశువులను తోలుకుపోయిన గజదొంగలకు మురా నాయకుడు గా-అలపాటి సత్యం అనే ఆయన వున్నాడు. ఆయన నిజంగా, ఏ క్యాంప్ లో తిరుగుతున్నాడు? పోలీసుల కంట్రోల్ మట్టిగొట్టి పోయాడా? పోలీసులకు తెలియదా? ఆయన పోలీసు స్టేషనులో విందులు ఆరగిస్తున్నాడు, వైన్స్ త్రాగుతున్నాడు, నాటకాలాడుతున్నాడు. ఇది ఖమ్మం జిల్లా ఉదంతం. పోలీసు యిటువంటి వారిని పట్టుకోదు నాగేంద్రరావుని ఒకాయన వున్నాడు ఆయన ఫోరీ చేసి 50 వేల రూపాయలు భోంచేసి కూర్చున్నాడు. కో ఆపరేటివ్ సహకార సంఘాలలో అమాయకులైన రైతాం గానికి తెలియకుండా, ఆ పేర్లు పెట్టుకొని లోన్స్ తీసుకొని 50 వేల రూపాయలు తిన్నాడట. కలెక్టరు విచారణలో వ్యక్తమైతే దానిని ఇది ఇలాంటి వారిని వదలిపెడ తారు. దోపిడీ విధానాన్ని ఖండించడానికి పూనుకొన్న కమ్యూనిస్టు కార్యకర్త లపై మీసా యాక్టు ప్రయోగిస్తున్నారు పోలీసు నిర్బంధాలలో పెడతారు. ఇటువంటిప్పుడు పోలీసు నిష్పక్షపాతంగా ఎక్కడ వ్యవహారం చేస్తున్నది? బ్లాకు

మార్కెటింగునూ, స్టోలింగ్ వ్యాపారస్తులనూ క్షేచ్ఛగా వదలుతున్నారు బాధితులు పోలీసు దగ్గరకు వెళ్లి అవచారం జరిగింది, విచారించండి అంటే ఫిర్యాదు చేసిన వారిని గంటలతరబడి పోలీసు స్టేషనులో హర్రాస్ చేయడం, కొట్టడం జరుగుతున్నది

శ్రీ సి. వి. కె రావు -అధ్యక్షా, మీరు టైమ్ ఎక్స్ టెండ్ చేసినట్లయితే సభకు ఎనౌన్స్ చేయవలసి వుంటుంది

మిస్టర్ స్పీకర్ -ఇంకొక 5 నిమిషాలు ఎక్స్ టెండు చేస్తున్నాను.

శ్రీ మహమ్మద్ రజబ్ అలీ -నాగేంద్రరావుగారనేవారు 50 వేల రూపా 7-00 p m యలు భోంచేశాడని కలెక్టరు విచారణలో తేలింది ఆయన గవర్న మెంటు-ఆర్ టి మెంబరు, నామినేటెడ్ మెంబరు పోలీసు పక్షపాతంతో వ్యవహరిస్తుంటే- ముఖ్య మంత్రి గారు సుభాషితాలు చెప్పడంలో అర్థం లేదు ఇలాంటి వారిని వదలిపెట్టి, కమ్యూనిస్టు కార్యకర్తలపై మీసా యాక్టు ప్రయోగించే యీ ప్రభుత్వాన్ని ఏమ నాలో అర్థం కావడం లేదు కడుపు కాలుతున్న కార్మికులు సమ్మె చేస్తున్నారు పిన్ పుల్ గా సమ్మె చేస్తున్నారు ట్రేడ్ యూనియన్ నిబంధనలకు లోబడి నోటీసు యిచ్చి మేనేజీ మెంటుతో తమ కోర్కెలు సాధించుకోడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఇంచాక ఓకార్ గారు కూడా చెప్పారు అమలాపురం నుంచి వచ్చిన రిలయబుల్ సోర్సు నుంచి వచ్చిన యిన్ ఫర్మేషన్ ప్రకారం డొంకిరాయి ప్రాంతంలో దాదాపు 9 మంది చనిపోయారు. పోలీసు ప్రకటన ప్రకారం 4 మంది మాత్రమే చనిపోయారన్నారు. డొంకిరాయి అనేది సీలేరు ప్రాంతంలోని అడవి కార్మికులంతా గ్రద్దలవలే చెట్టుకొకరు గుట్టుకొకరు అయిపోయారు. వారి గోడు చెప్పుకోలేని దుస్థితిలో వున్నారు పోలీసులు 82 రౌండ్సు కాలాచారు రమణయ్య అనే

వారు మరణించారు నిష్పక్షపాత విచారణ అనే తథంగంతో ఆయన భార్యను సాక్ష్యం చెప్పండి హాస్పిటల్ లో పెట్టి పోలీసును చుట్టూ కావలా వుంచారు ఆమె స్వేచ్ఛగా సాక్ష్యం ఇవ్వలేని పరిస్థితులు కల్పించారు ఇటువంటి పోలీసు వ్యవస్థను ముఖ్యమంత్రి గారు ఎలా నమ్ముతున్నారో అర్థం కావడం లేదు హాస్పిటల్ లో ట్రీట్ మెంట్ పొందుతున్న వారందరినీ అరెస్టు చేసి కూర్చోబెట్టారు బయటకు పోవడానికి విచారణలో పాల్గొనడానికి వేలులేని పరిస్థితి వున్నది దీనిని వెంటనే సడలించవలసిన అవసరమున్నదని మనవి చేస్తున్నాను. పోలీసుల పక్ష పాతం చెప్పడానికి వీలులేదు. అనేక గ్రామాలలోని ప్రజలలో భీతావహం ఏర్పడింది పీర్ సెక్షన్స్ ను అభివృద్ధి చేయాలంటున్నారు అనేక సంవత్సరాల నుంచి సాగు చేసుకొంటున్న పేద వారిని వెళ్లగొట్టడం జరుగుతున్నది ఈ కేసులు అనేక సంవత్సరాల నుంచి పెండింగులో వుంటున్నాయి. ఈ భూములకు సంబంధించి వైరుధ్యాలు, కక్షలు పెంచడం జరుగుతున్నది ఒకరి మీద ఒకరిని పెట్టి ఒకరికి దొంగవట్టా రిస్క్ ఫిర్యాదులు ఇచ్చి ఎన్ఫైన్డ్ మెంట్ చేసి భూమిమీద ఎగ్రెవర్ అనే పేరుతో వారిని పంపివేయడానికి యింకోకరిని పోలీసు తోడ్పాటుతో వంచించే ఉదాహరణలు కావాలంటే నేను 50 చెప్పగలను ఖమ్మం జిల్లా కలెక్టరుకు రాష్ట్ర పార్టీ తరపు నుంచి రాష్ట్ర పార్టీ నాయకులుగా చెప్పడం జరిగింది. అనేక జిల్లాలలో భూస్వాముల ఆక్రమణలో వున్న భూములను—ఫలాన తాలూకాలో, ఫలానా గ్రామంలో యీ ధంగా వున్నవి, వాటిని తీసి పేదలకువంచండి అని చెబితే ఆ పని చేయడానికి ధైర్యం లేని యీ ప్రభుత్వంలో పేదలమధ్య పేదలకు తంపులు పెట్టి, కేసులు పెట్టి నిర్దాక్షిణ్యంగా హింసాయుతమైన చర్యలు చేస్తూ పంటలు ఎటాచ్ చేయడానికి పోలీసు యింటర్ ఫియర్ అవుతున్నది. తయారైన పంటలు చేతికి రాకుండా కాకులను కొట్టి గ్రద్దలకు వేసినట్లుగా యీ పోలీసు వారు చేయడం జరుగుతున్నది ఇది చాలా దారుణమైన ఘటన మనలను గురించి మన వెసుక వున్న జనం ఏమనుకుంటున్నారో చూడాలి క్రొత్త గూడెంలో జరిగిన లేక యింకెక్కడో జరిగిన హత్యల గురించి ప్రస్తావన చేస్తూ కొంతమంది కాంగ్రెసు సభ్యులు కమ్యూనిస్టు పార్టీ వారికి యీ హత్యలతో సంబంధం వుంది అన్నారు క్రొత్తగూడెంలో జరిగిన హత్యలతో అయినా, యింకెక్కడ జరిగిన హత్యలతో అయినా డైరెక్టుగా గానీ, యిండైరెక్టుగా గానీ కమ్యూనిస్టు పార్టీకి సంబంధాలున్నాయంటే నేను రిజిస్టర్ చేసి పోవడానికి సిద్ధముగా వున్నాను. ఈ ఆరోపణ చేసిన సభ్యులు ఆ ప్రకారం సిద్ధంగా వుంటారా అని అడుగుతున్నాను ముఖ్యమంత్రి గారికి. పోలీసు అఫీషియల్స్ కూడా చెబుతున్నాను. ఖమ్మంలో జరిగిన రెండు హత్యలలో మా యూనియన్ నాయకులు మోసం నరసయ్య వగయిరాల మీద కల్పితంగా కేసుపెట్టి, క్లబ్బులో వున్నవారిని అందులో చేర్చి జైలులులో పెట్టారు పనిగట్టుకొని కమ్యూనిస్టు పార్టీని నాశనం చేయడానికి కొంతమంది స్వార్థబుద్ధితో, పోలీసు సహాయంతో యిటువంటి పనులు చేస్తున్నారు. ప్రజలను ఓపికపట్టమంటున్నారు ప్రజలు తమ ఓపికను, సహనాన్ని ఎంతకాలం నుంచో పరీక్షకు పెట్టుకుంటున్నారు దౌర్జన్యం పెరిగిపోతూ వుంటే ప్రజలలో ఓపిక, సహనం పోయినతరువాత రివర్క్ మన్స్ యింకొక విధంగా

వుంటాయని మనవి చేస్తున్నాను. లేనిపోని విషయాలలో కమ్యూనిస్టు పార్టీపై న అభాండాలు వేస్తున్నారు అధికారాన్ని కవచంగా వేసుకొని, తాము చేస్తున్న పొరపాటు పనులను యితర పార్టీల మీద వేసి, వాటిని క్రిమ్ చేయడానికి పూనుకుంటే అది వారి పతనానికే దారితీస్తుందని, దానికి వారే బాధ్యులౌతారనీ, మనవి చేస్తున్నాను ఈ పోలీసు డిపార్టుమెంటు ఇంగ్లీషు వారు పెట్టి పోయిచటు చంటిది ఇది చాలా సంస్కరించబడాలి ప్రభుత్వానికి దమ్ములు లేవు సంస్కరించడానికి—వారే చెబుతున్నారు. నేర పరిశోధన ఏ విధంగా ఫెయిలవుతున్నదో మనవి చేశాను. ఆధునిక ప్రపంచంలో, అనేక దేశాలలో పురోగతి ఒకపద్ధతిలో వుంది. ప్యూసిటీవ్ ఫోర్సెస్ ప్రవేశపెట్టినట్లయితే యీ జనరేషన్ లోని ప్రజలకు చక్కగా పని చేయడానికి పిలువడుతుందేమో ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను ఇక, పోలీసు ఎమినిటీస్ విషయంలో—కర్నాటక రాష్ట్రంలో పోలీసు వారితో 80 పర్సెంట్ మండికి యిండ్ల సౌకర్యం వుంటే మన దగ్గర 40 పర్సెంటుకు మాత్రమే వున్నాయి రూ. 70ల నుంచి రూ. 130 ల వరకు మాత్రమే వారి జీతాలున్నాయి పరోక్షంగా లంచాలు తీసుకుని జనాన్ని భోజనం చేయాలని ఆదేశించే స్కెల్లు మాదిరి ఉన్నాయి. దీనిని సంస్కరించాలి ఈ సంస్కరణ జరుగకపోతే భారత దేశంలో అక్నోలో ఒకసారి పోలీసులు రివోల్ట్ చేశారు. అటువంటి పరిస్థితులు ఇక్కడ రాకుండా ప్రభుత్వం తగిన పద్ధతులు అనుసరించి జాగు పరచాలని కోరుతున్నాను రెండు వేల మంది మా కార్యకర్తలపై పెట్టిన కేసులను ఉపసంహరించుకోవాలని కోరుతూ విరమిస్తున్నాను.

7-10 p. m.

Mr. Speaker :—The House now stands adjourned to meet again at 8-30 a. m. on 20th March 1976

(The House then adjourned to meet at 8-30 a m on Thursday the 20th March. 1975)

APPENDICES
STATEMENT OF THE CHIEF MINISTER
ON
DEMAND NO. XIII
PERTAINING TO POLICE DEPARTMENT

Mr. Speaker, Sir,

1. I rise to move the Demand No XIII pertaining to Police Department.

2. The Budget Estimate for 1975-76 provide for a gross demand of Rs 27,29,91,000 as against the Budget Estimate of Rs 22,27,64,100 for 1974-75

3 Members are aware that maintenance of Law and Order, prevention and detection of crime are the primary and important functions of the Police Department

4. The year 1974 was marked by a major agitation by railway employees, who went on strike for 21 days from 8th May 1974 demanding bonus, parity with public sector undertakings and treatment on equal footing Industrial workers Public peace was well maintained during the strike by the effective measures taken by the Government. Due to the timely and firm measures taken by the Government and the very effective vigil on the part of the Police, more and more employees joined duties as day by day the morale of the striking employees ebbed lower and lower The essential assenger and goods train traffic was maintained during the strike period and with increased efficiency from day to day The State police force played a significant role in this regard.

5. All opposition parties barring the Bharatiya Jan Sangh demanded that Government among other things should control rising prices In response to a call given by the various radical parties to observe Bharath Bundh against soaring prices, a peaceful bundh was observed on 3rd May 1974 in the State in about 50 places The Communist Party of India Bharatiya Jana Sangh, Bharatiya Lok Dal and Socialist Party and student leaders of all Universities tried to exploit the Steel Plant issue and shape a Bihar type agitation in some Andhra Districts on 15th November 1974 and 3rd Decmber 1974 and hunger strike on 5th December 1974, but there was no Law and Order trouble in this regard.

6. Before I proceed to give details of crime situation and performance of the police in prevention and detection of crime I would like to draw the attention of Hon'ble Members to the various steps taken to strengthen and modernise the Police Forces in the year under review,

7 Recognising the need to strengthen and modernise the Police Force in the state, an amount of Rs 50 lakhs was sanctioned by the State Government during 1974-75. The following are the important items sanctioned under the Scheme of strengthening of Police for the year under review —

	1974-75
	Rs.
1. Sanction of New Sub-divisions, circles and police stations in the State, ministerial staff and additional staff for Law and Order duties in the districts of Khammam, Adilabad, and Karimnagar. . . .	23,00,000
2. Setting up of a full-fledged Forensic Science Laboratory at Hyderabad	1,96,000
3. Construction of a new building for accommodating the Forensic Science Laboratory in the City	4,00,000
4. Purchase of motor vehicle for Police Transport Organisation	15,00,000
5. Construction of Dog Kennel at Visakhapatnam	32,500
6. Control Rooms.—	
(1) Vijayawada costing Rs.76 400	} 1,26,400
(2) Guntur costing Rs 50,000]	
7. Sheds and Barracks near Police Control Room in Hyderabad City	1,56,000
8. Electrification of Police Stations and residential buildings	1,64,853
9. Installation of telephones	61,000
10. Purchase of furniture for the Control Room at Vijayawada	15,000
11. Photographic material for Crime Branch of Hyderabad City Police	20,000
12. Ancillary Equipment for installation of wireless Stations	5,68,742
13. Creation of a Headquarter's Company for Vith Battalion at Tadepalli	3,44,000
14. Equipment for computer Centre and Forensic Science Laboratory	8,69,772
15. Sanction for purchase of 5 Ambassador cars and body building over 11 vehicles	2,81,608
16. Purchase of Alluminium cooking utensils for A.P.S.P. Battalions	60,0

8. An amount of Rs. 10 lakhs has been sanctioned by the Government of India under the Scheme of Moderanisation of Police Force during this year for the purchase of Wireless Equipment, of which a sum of Rs. 9.08 lakhs has already been released for the purchase of the said equipment. Considerable progress was made due to provision of lumpsum grants by the State Government and also loan-cum-grant by the Government of India.

9 Some of the important improvements effected are as follows.—

1. District Police Force:

Two new sub-divisions of police, one each at Visakhapatnam and Kamareddy (Nizamambad District), two circles, one at Sullurpet in Nellore District and Achampet in Mahaboobnagar District, five police stations, one each at (1) Sarubujjili in Srikakulam District, (2) Bhimavaram II Twon in West Godavari, (3) Isagaon in Adilabad District, (4) Yadgirigutta in Nalgonda District and (5) Sathupalli in Khammam District (the last three are outposts upgraded as Police Stations), 6 outposts (three in Nizamabad Town and one each at Tulasivalasa Village and Priya.agraharam in Srikakulam District and Paravada in Visakhapatnam District) have been sanctioned, Additional staff for Control Rooms at Guntur and Kurnool and a Headquarter Company for the VI Battalion, Andhra Pradesh Special Police, Mangalagiri have also been sanctioned.

II. City Polices:

One more sub-division in Hyderabad City has been sanctioned bifurcating the existing Svb-divisions of I and III The Scientific Section, C I D. has been upgraded into a full-fledged Forensic Science Laboratory by merging both the Scientific, section C.I.D. and the Chemical Examiner's Department with effect from 15th November 1974 A new building for accommodating the Forensic Science Laboratory is also being constructed in the City at a cost of Rs. 11.13 lakhs,

III. Transport:

With a view to achieving a high degree for maintaining public order, the following amounts were spent on the purchase of new vehicles and replacements :—

Year	Replacement	Purchase of new vehicles.
1973-74	Rs 2,63,800	Rs.12,18,882
1974-75	A sum of Rs. 15 lakhs was sanctioned for the purchase of vehicles Orders were placed for the purchase of 32 vehicles within this amount. A sum of Rs.1,73,608 was also sanctioned for the purchase of Ambassador cars, besides sanctioning an amount of Rs.1,08 lakhs for the body building over 11 vehicles.	

IV. Housing of Police in Andhra Pradesh :

The Andhra Pradesh Police Housing Corporation Limited started its functions in January 1972. This Corporation is the first of its kind in India and its performance has attracted wide attention and appreciation. The Corporation has so far constructed 1,159 quarters and handed them over to the Police Department, the details of which shown below :

	GOs	CIs	SlS	HCs	PCs	Total
1971-72						
Mamnoor Phase I				2	10	12
Begumpet (City)					9	9
1972-73						
Ongol		1	8	16	200	225
Mamnoor Phase-II	..	.	..	.	50	50
Alwal (City)	..	..	..	..	4	4
1973-74						
Etcherla Phase-I (Srikakulam Dt.)	..	2	8	30	300	340
Etcherla Phase-II (Srikakulam Dt.)	.	2	8	26	72	108
Bahadurpura Phase-I	..	2	8	32	48	90
Yousufguda					2	2
Kakinada	..	5	12	..	..	17
1974-75						
Parvathipuram	..	1	2	8	20	31
Pathapatnam	..	1	1	2	16	20
Mandasa	..		1	2	12	15
Tekkali	..	1	2	6	20	29
Kulsumpura Phase-I	..	2	4	64	32	102
Goshamahall	..	..	..	..	12	12
Mamnoor Phase III	4	8	.	20	60	92
CP's Quarter	1	.	..	..	..	1
Total	..	5	25	54	208	867
						1,159

Following rank-wise quarters are at various stages of construction

	GOs	ClIs	SlIs	HCs	PCs	Total ¹
Kulsumpara Phase-II		6	36	144	48	234
Bahadurpura Phase II			8	48	96	152
Mamnoor Phase-III		4	4		60	68
Mangalagiri	5	6	12	50	200	273
Bellampally		1	4	24	100	129
Machilipatnam	1					1
Guntur	1					1
Salur (Srikakulam Dt)			1	2	16	19
Kothur (Srikakulam Dt)		1	1	2	10	14
Elwinpeta		2	2	4	16	24
Total	7	20	68	274	546	915

So far a total sum of Rs 257.16 lakhs has been spent on the above said works

The Housing and Urban Development Corporation has sanctioned a loan of Rs , 80 lakhs which is being spent for the construction of 667 quarters at Kulsumpara, Hyderabad City, IV Bn A P S P Mamnoor and VI Bn , A.P S.P., Mangalagiri During the year 1975-76 Government have allocated Rs 100 lakhs under Police Housing Scheme and the preliminary work in this direction is in progress

V Home Guards :

The entire Home Guards Organisation is under the control of the Inspector-General of Police The Commissioner of Police in the City and the Superintendents of Police in the Districts are in general charge of the Organisation, The Inspector-General of Police is assisted by Deputy Inspector-General of Police, A P S P Battalions Home Guards and Welfare, Hyderabad. There are five Commandants, Home Guards of the rank of Commandants, A P S P Battalions as supervisory and Organisation Staff besides (10) officers of the rank of Deputy Superintendent of Police At present, there are 70 companies with the sanctioned strength of 7,700 Home Guards and each Company consists of 110 Home Guards including officers Home Guards are useful during festivals, VIP's visits patrolling, emergencies and tense Law and Order situations A sum of Rs. 25,10,400 has been proposed in the Budget for-1975-76 to continue this Organisation and strengthen it further as against Rs 24,77,900 provided during 1974-75.

VI. Civilian Rifle Training Scheme

This Scheme has been sponsored by the Government for training in the handling of fire arms. As on 30th June 1974 there were 59 centres and 14,686 persons have been trained since the beginning of this Scheme.

VII Andhra Pradesh Welfare Fund and Family Welfare Society Fund ;

The Andhra Pradesh Police Welfare Fund is intended to provide medical help, monetary help to distressed families, financial assistance on account of sickness, nutritious food and monthly grant to the serving Police personnel of the rank of Head Constables and Police Constables.

An amount of Rs 62,116 was spent towards financial aid to the T. B. and Leprosy patients and for monetary help and monthly grants to the distressed families of the Police personnel during the year 1973-74 and upto 31st December 1974. An approximate capital of Rs. 11 lakhs has been raised through its own resources and out of this the expenditure for the above purposes are being met. A recurring annual grant of 50,000 is being contributed by the Government to the Police Welfare Fund. A Raffle was conducted by the Police Department with the permission of Government and a net amount of Rs 56 lakhs has been derived to constitute the capital of the Andhra Pradesh Police Welfare Fund. The entire amount has been placed fixed deposit for more than five years and interest accruing thereon is being utilised for Welfare measures.

The Andhra Pradesh Police Family Welfare Society Funds have been merged with Andhra Pradesh Police Welfare Fund and the aid is now being paid from the Welfare Fund. During the year 1973-74 an amount of Rs 47,650 was disbursed to 283 students.

VII Welfare of Policemen Families

23 Tailoring centres in the various Districts are functioning satisfactorily. There is a Match Factory functioning in the 1st Bn., A. P. S. P., and a Socks Manufacturing Centre in Begumpet, Hyderabad providing similar source of income. There is a Dairy Farm in the A. P. S. P. Bn., in Mamnour Lines. The same Battalion is cultivating Sun Flower Plants in 100 acres of land. This year Flour Mills have been installed in all the District Headquarters Towns, as well as in the twin cities of Hyderabad and Secunderabad. Some of them have started functioning and the remaining are yet to start. This project of Flour Mills will also serve as a regular source of income for the Welfare Fund of the Districts.

IX. Widow Fund .

Police widow Fund Scheme was in existence in the erstwhile Hyderabad set up from 1887 and was extended to the Andhra region in 1956. The Widow Fund Scheme is compulsory for all executive personnel upto Circle Inspectors and voluntary in respect of ministerial cadre and gazetted officers. On date 6,090 widows/dependents are receiving Police Widow Fund Pensions.

X Sports .

The Andhra Pradesh Police participated in the XVIII All India Police Duty Meet 1974 held at Madras from 8th December, 1974 to 14th December 1974 and bagged three Gold Medals, Six Silver Medals, seven Bronze Medals, two Trophies, two Shields, and two prizes, i.e., First and Second place in Welfare Exhibits. Thus the State Police has kept up its creditable performance and improved on last year's performance.

The South Zone Tournament was held this year in Hyderabad from 16-12-1974 to 20-12-1974. The Andhra Pradesh Police Teams participated in all the events like Foot-ball, Hockey, Volley Ball, Basket Ball, wrestling, Kabaddi and Athletics and won first place in Basket Ball and Second places in Foot ball, Hockey and Kabaddi. Our Wrestler also won First and Second places in different weights.

XI. Rewards .

On the occasion of the Independence Day 1974, eight police officers of this State of various categories have been awarded police medals for meritorious service. Other awards in the form of cash or certificates or good service entries have also been awarded in deserving cases as and when occasions arose.

XII. General :

Despite the stress and strain caused by the violent activities of Naxalites/Extremists, the police were by and large successful in maintaining Law and Order and in keeping an effective control over crime. The Police had to open fire on 21 occasions during 1974 to quell riotous mobs and on Naxalites/Extremists who attacked police parties resulting in 11 deaths and injuries to eight persons. As many as 32 police personnel sustained injuries. One police man was killed.

During 1974, 123 candidates were directly recruited as Sub-Inspectors (Civil) and all the selected candidates are undergone training at Police Training College, Anantapur, from 1-2-1974. They left Police Training College on 31-1-1975.

On the whole the Police Force of the State has discharged onerous duties and responsibilities in a very creditable manner

The crime situation in the State under various categories in the performance of the Departments in the prevention and detection of crimes is given in the Appendix

JAI HIND

J VENGALA RAO,
Chief Minister.

APPENDIX

Crime :

Thirty Six thousand nine hundred and ninety eight time cognizable offences under I P C were reported during the year 1974 as against 36,547 cases of the year 1973, thus recorded an increase of plus 451 cases of 1 23%. The incidence of crime during 1974 under the heads Robbery (Plus 32 cases or 16 9% Ordinary thefts (Plus 1,573 cases or 11 94%), Cattle thefts (Plus 39 cases or 3 58%) recorded an increase when compared to the figures of 1973.

There was however decline under the heads Murder—(91 cases or 7 57%), Dacoity (—7 cases or 4 24%), H Bs. (—38 cases or 62%) and Riotings (—89 cases or 4 09%) When compared to the figures of 1973.

Statement showing the district-wise distribution of total cognizable offences during the year 1974 in relation to the figures of 1973 is given below —

<i>Name of the District.</i>		TOTAL NUMBER OF CASES		
		1973	1974	<i>Remarks</i>
(1)		(2)	(3)	(4)
Visakhapatnam	..	1,475	1,947	Increase
Ongole	..	1,207	1,597	"
West Godavari	.	2,277	2,446	"
Warangal	..	891	1,046	"
Chittoor	.	2,223	2,319	"
Nellore		1,432	1,509	"
Guntur	..	2,586	3,139	"
Medak	..	812	849	"
Hyderabad City	..	4,591	4,627	"
Cuddapah	..	1,295	1,323	"
East Godavari	..	2,293	2,300	"
R. P. Secunderabad	..	247	250	"
Anantapur	..	1,464	1,046	Decrease
Mahaboobnagar	.	1,335	987	"
R. P. Vijayawada	..	790	512	"
Kurnool	..	2,134	1,985	

(1)	(2)	(3)	(4)
Nalgonda ..	.	1,065	952 Decrease
Hyderabad District	..	1,093	1,006 "
Khammam		1,195	1,127 "
Nizamabad	.	826	767 "
Karimnagar	..	1,042	996 "
Adilabad ..	.	687	678 "
Srikakulam ..	..	1,301	1,295 "
Krishna	.	2,296	2,294 "

Increase was recorded in 12 districts during the year 1974 when compared to the figuer of preceding year 1973.

Murders:

The incidence of Murders during 1974 recorded decrease (—91 cases or 7.57%) when compared to the figures of the proceeding year 1973. Marked fluctuations are given below.—

Increases :

Visakhapatnam	..	From 40 to 59 cases increase by 19
Kurnool	..	From 71 to 86 cases increase by 15
Medak	..	From 33 to 46 cases increase by 13
[Nellore	—	From 30 to 40 cases increase by 10
Nizamabad	..	From 36 to 46 cases increase by 10
Khammam	..	From 31 to 39 cases increase by 8
Adilabad	..	From 35 to 42 ccases increase by 7
Ongole	..	From 41 to 47 cases increase by 6
Warangal	..	From 46 to 48 cases increase by 2
R. P. Secunderabad	..	From Nil to 1 case increase by 1

Decrease ;

Nalgonda	..	From 120 to 51 cases decrease by 69
Guntur	..	From 93 to 74 cases decrease by 19

Decrease :	Chittoor	.. From 76 to 57 cases decrease by 19
	Mahaboobnagar	.. From 63 to 49 cases decrease by 14
	Cuddapah	.. From 70 to 59 cases decrease by 11
	East Godavari	.. From 70 to 59 cases decrease by 11
	Krishna	.. From 63 to 54 cases decrease by 9
	Anantapur	.. From 64 to 55 cases decrease by 9
	Karimnagar	.. From 61 to 54 cases decrease by 7
	Hyderabad district	From 42 to 36 cases decrease by 6
	West Godavari	. From 50 to 45 cases decrease by 5
	Srikakulam	.. From 34 to 31 cases decrease by 3

A break up of figures on the basis of causes/motives are follows : —

Causes		1973	1974
Murder for gain		89	94
Murder due to faction		51	41
Murder due to sexual jealousy	..	132	142
Murder due to family disputes	..	86	96
Murder due to other causes	..	844	738

Dacoity :

158 cases of Dacoity were reported during the year 1974 as against 165 cases of 1973 thus recording decrease of (—7 cases or 4 24%). The activities of the gang members were kept under check by prompt arrest and the various stern measures taken by the Police and the Crime Branch C.I.D. Marked fluctuations are as follows :

Increase :

Medak	From 10 to 33 cases increase by 23
Nalgonda	From 9 to 17 cases increase by 8
Nizamabad	From 8 to 16 cases increase by 8
Adilabad	From 5 to 10 cases increase by 5
Nellore	From Nil to 2 cases increase by 2
East Godavari	From 1 to 2 cases increase by 1
Anantapur	From 1 to 2 cases increase by 1

Decrease :

Warangal	From 25 to 5 cases decrease by 20
Krishna	From 16 to 3 cases decrease by 13
Krishnagar	From 13 to 7 cases decrease by 6
Srikakulam	From 4 to 1 cases decrease by 3
Hyderabad District	From 9 to 6 cases decrease by 3
R. P. Vijayawada	From 4 to 1 cases decrease by 3
Guntur	From 14 to 12 cases decrease by 2
Chittoor	From 5 to 3 cases decrease by 2

Visakhapatnam	.. From 3 to 1 cases decrease by 2
Kurnool	.. From 8 to 7 cases decrease by 1
Cuddapah	.. From 2 to 1 cases decrease by 1

Robbery :

Two hundred and twenty one cases under this head were reported during 1974 as against 198 cases in 1973 thus recording an increase of (Plus 32 cases of 16.9%) The increase in the incidence to Robberies was mainly due to the activities of local casuals and Ex-convicts and due to the free registration of non-professional cases. Marked fluctuations under this head are as follows :

Increase :

Guntur ..	.. From 8 to 20 cases increase by 12
West Godavari	.. From 3 to 12 cases increase by 9
Medak ..	.. From 11 to 20 cases increase by 9
Nalgonda	.. From 4 to 11 cases increase by 7
Warangal	.. From 9 to 15 cases increase by 6
Anantapur	.. From 3 to 8 cases increase by 5
Hyderabad City	.. From 25 to 29 cases increase by 4
Srikakulam	.. From 2 to 6 cases increase by 4
Visakhapatnam	.. From 5 to 8 cases increase by 3
Chittoor	. From 8 to 11 cases increase by 3
Ongole ..	.. From 3 to 5 cases increase by 2
Nellore .	. From 5 to 6 cases increase .. by 1

Decrease :

Kurnool	From 12 to 4 cases decrease by 8
Adilabad	From 22 to 15 cases decrease by 7
Mahaboobnagar	From 11 to 5 cases decrease by 6
Krishna .	From 8 to 4 cases decrease by 4
Khammam	From 6 to 3 cases decrease by 3
Karimnagar	From 15 to 13 cases decrease by 2
Cuddapah	From 3 to 2 cases decrease by 1
Hyderabad district .	From 9 to 8 cases decrease by 1
R. P. Vijayawada .	From 4 to 3 cases decrease by 1

House Breakings :

The number of House-breakings (day and night) during 1974 was 6,052 as against 6,090 in 1973 thus recording decrease of (38 cases or 62%) Marked fluctuations under this head are as follows :—

Increase :

Guntur	From 398 to 476 cases increase by 78
Hyderabad City .	From 877 to 932 cases increase by 55
Krishna .	From 329 to 379 cases increase by 50
Visakhapatnam .	From 191 to 238 cases increase by 47
Ongole .	From 192 to 220 cases increase by 28
Kurnool .	From 263 to 289 cases increase by 26

Warangal	From 159 to 176 cases increase by 17
Chittoor	From 389 to 398 cases increase by 9
R P Secunderabad	From 1 to 2 cases increase by 1

Decrease .

Hyderabad district	From 233 to 160 cases decrease by 73
Nellore	From 293 to 232 cases decrease by 61
Srikakulam	From 253 to 215 cases decrease by 38
Mahaboobnagar	From 178 to 147 cases decrease by 31
Khammam	From 174 to 149 cases decrease by 25
Adilabad	From 136 to 112 cases decrease by 24
Nizamabad	From 175 to 153 cases decrease by 22
West Godavari	From 409 to 389 cases decrease by 20
Nalgonda	From 146 to 130 cases decrease by 16
Cuddapah	From 245 to 231 cases decrease by 14
Karimnagar	From 184 to 172 cases decrease by 12
East Godavari	From 357 to 350 cases decrease by 7
Anantapur	From 331 to 327 cases decrease by 4
Medak .	From 171 to 170 cases decrease by 1
R. P. Vijayawada .	From 6 to 5 cases decrease by 1

Ordinary Thefts

The incidence of ordinary thefts during 1974 recorded an increase (Plus 1573 cases of 11 94%) with 14,717 cases as against 13,144 cases of 1973. The increase is due to the greater incidence of wire thefts in some of the districts. Marked fluctuations under this head are as follows —

Increase

Guntur	From 1,035 to 1,476 cases increase by 441
Visakhapatnam	. From 635 to 886 cases increase by 251
West Godavari	.. From 932 to 1,142 cases increase by 210
Anantapur	From 339 to 489 cases increase by 150
Chittoor	From 781 to 916 cases increase by 135
Warangal	From 207 to 335 cases increase by 128
Nellore	From 500 to 621 cases increase by 121
Krishna	. From 747 to 867 cases increase by 120
Srikakulam	. From 423 to 512 cases increase by 89
Hyderabad City	. From 2,683 to 2,748 cases increase by 65
Kurnool	. From 501 to 550 cases increase by 49
Karimnagar	From 202 to 239 cases increase by 37
Hyderabad District	From 358 to 393 cases increase by 35
Cuddapah	From 414 to 449 cases increase by 35
Medak	From 160 to 185 cases increase by 25

Nalgonda	From 158 to 180 case increase by 22
Adilabad	From 118 to 139 case increase by 21
Ongole	From 356 to 375 cases increase by 19
R P Secunderabad	From 208 to 224 cases increase by 16

Decrease

R P Vijayawada	From 553 to 431 case decrease by 122
East Godavari	From 1,056 to 959 cases decrease by 97
Nizamabad	From 234 to 161 cases decrease by 73
Khammam	From 326 to 263 cases decrease by 63
Mahaboobnagar	From 218 to 177 cases decrease by 41

Cattle Thefts

There were 889 cases of Cattle thefts reported during 1974 as against 850 cases of 1973 thus recording an increase of (Plus 39 cases or 4.09%)
Marked fluctuations under this head are given below —

Increase

Chittoor	From 57 to 97 cases increase by 40
Cuddapah	From 47 to 60 cases increase by 13
Nizamabad	From 25 to 37 cases increase by 12
Medak	From 39 to 50 cases by 11
West Godavari	From 30 to 41 cases increase by 11

Visakhapatnam	From 20 to 29 cases increase by 9
Ongole	From 40 to 49 cases increase by 9
Kurnool	From 74 to 82 cases increase by 8
Guntur	From 53 to 56 cases increase by 3
Adilabad	From 25 to 26 cases increase by 1
Kaurnagar	. From 19 to 20 cases increase by 1

Decrease

Nalgonda	From 54 to 33 cases decrease by 21
Srikakulam	From 43 to 29 cases decrease by 14
Hyderabad district	From 31 to 20 cases decrease by 11.
Mahaboobnagar	From 55 to 44 cases decrease by 11
Anantapur	From 53 to 45 cases decrease by 8
East Godavari	From 35 to 28 cases decrease by 7
Hyderabad City	. From 26 to 21 cases decrease by 5
Krishna	From 38 to 34 cases decrease by 4
Khammam	From 28 to 24 cases decrease by 4
R P Secunderabad	From 5 to 3 cases decrease by 2
Warangal	.. From 34 to 33 cases decrease by 1.

Riotings :

Two thousand and eighty seven cases were reported during 1974 as against 2,176 cases in 1973 thus recording decrease of (—89 cases or 4.99%) Marked fluctuations under this head are as follows :

Increase .

Cuddapah	From 79 to 130 cases increase by 51
Visakhapatnam	. From 81 to 119 cases increase by 38.
Medak .	From 21 to 45 cases increase by 24
Nalgonda	From 53 to 77 cases increase by 24
Ongole	From 63 to 81 cases increase by 18
Hyderabad district	. From 59 to 75 cases increase by 16.
West Godavari	From 128 to 139 cases increase by 11.
Anantapur	From 106 to 117 cases increase by 11
Nizamabad	From 43 to 51 cases increase by 8.
Kurnool	From 153 to 166 cases increase by 8
Adilabad	From 57 to 58 cases increase by 1

Decrease

Guntur	From 216 to 138 cases decrease by 78
Krishna	. From 192 to 124 cases decrease by 68.
Srikakulam	From 126 to 86 cases decrease by 40.
Warangal	. From 86 to 51 cases decrease by 35.
Karimnagar	From 85 to 56 cases decrease by 29
East Godavari	.. From 102 to 91 cases decrease by 11.
Nellore	. From 121 to 111 cases decrease by 10.
Chittoor	From 183 to 174 cases decrease by 9.

Static Decrase	Mahaboobnagar	From 52 to 50 cases decrease by 2
	R P Secunderabad	From 2 to Nil Cases decrease by 2

Security Cases

Twenty thousand nine hundred and sixteen persons were put up under Security sections during 1974, as against 23,251 persons in 1973 16,789 persons were bound over during 1974 as against 18,681 persons in 1973

The General level of prices of commodities continued to rise during 1974 The spurt in the price curve may be attributed to the set-back to the crop owing to drought conditions

Gambling and Immoral Traffic in Women and Girls

Effective measures have been taken to arrest the evils of gambling and immoral in women and girls by conducting frequent raids on gambling dens and brothel houses Close watch has also been kept on clubs and other places of Hyderabad and Secunderabad and other important towns in the State Specials squads are functioning to conduct raids on gambling dens and also to arrest the activities of goondas and eve-tesers A comparative statement showing the cases booked under the Gambling Act and the Supression of Immoral Traffic in Women and Girls Act, together with disposals is furnished below —

Year	Prosecuted	Conviction	Acquitted or discharged	P T	Under investigation
<i>Cases under Gambling Act</i>					
1973	30,974	24,772	362	3,109	.
1974	30,192	27,804	728	7,660	
<i>Cases under S I T in Women and Girls Act</i>					
1973	2,271	1,466	30	55	
1974	1,990	1,746	26	212	

Gang .

A gang of 11 Dacoits residents of adjoining villages of Chand District (Maharashtra State) has come to notice in Adilabad District Another Inter-State criminal gang of Kanjar Bhats consisting of 6 members has also come to notice in Hyderabad District

Working of the Habitual Offenders

Total No of persons notified	Of these in Col (i)		No. of prosecutions launched during the year for violation of H O Rules
	No of Ex-NTMS notified	No of Ex CID gang members notified	
139	22	—	23

COMPARATIVE STATEMENT SHOWING DISPOSAL OF CASES UNDER IMPORTANT HEADS

Year	Reported	Convicted	Dis / acq	Compounded	P T	U N	U I
<i>Murder</i>							
1973	1,202	138	182		584	55	243
1974	1,111	115	128		469	50	276
<i>Dacoity</i>							
1973	165	12	8	2	82	12	49
1974	158	10	11		61	6	72
<i>Robbery</i>							
1973	189	64	7		39	22	57
1974	221	41	5		82	15	71
<i>House Breakings</i>							
1973	6,090	2,838	110	3	697	1,271	1,171
1974	6,052	2,291	99		839	985	1,501
<i>Ordinary Thefts</i>							
1973	13,144	6,507	310	33	1,764	2,195	2,335
1974	14,717	5,946	397	21	2,642	2,058	2,811
<i>Cattle Thefts</i>							
1973	850	478	50	10	199	44	69
1974	889	392	38	7	247	41	120
<i>Riotings</i>							
1973	2,176	44	183	36	1,320	137	456
1974	2,087	30	108	24	1,067	45	714

STATEMENT SHOWING THE INCIDENCE OF

Name of the District		MURDER		DACOITY		ROBBERY	
		1973	1974	1973	1974	1973	1974
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	Hyderabad City	29	29	3	3	25	29
2	Srikakulam	34	31	4	1	2	6
3	Visakhapatnam	40	59	3	2	5	8
4	East Godavari	70	59	1	2	1	1
5	West Godavari	50	45	2	2	3	12
6	Krishna	63	54	16	3	8	4
7	Guntur	93	74	14	12	8	20
8	Nellore	30	40		2	5	6
9	Kurnool	71	86	8	7	12	4
10	Ongole	41	47	5	5	3	5
11	Ananthapur	64	55	5	6	3	8
12	Cuddapah	70	59	2	1	3	
13	Chittoor	76	57	5	3	8	11
14	Hyderabad district	42	36	9	6	9	8
15	Medak	33	46	10	33	11	20
16	Mahboobnagar	62	49	8	8	11	5
17	Nalgonda	120	51	9	17	4	11
18	Nizamabad	36	46	8	16	10	10
19	Adilabad	35	42	5	10	22	15
20	Warangal	46	48	25	5	9	15
21	Khammam	31	39	6	6	6	3
22	Karimnagar	61	54	13	7	15	13
23	R P Vijayawada	4	4	4	1	4	3
24	R P Secunderabad		1			2	2
Total		1,202	1,111	165	158	189	221
		—91 or 7 57%		—7 or 4 24%		+32 or 16 9%	

H BS & THEFTS		ORD THEFTS		CATTLE THEFTS		RIOTINGS		TOTAL COGNIZABLE CRIME UNDER IPC	
1973	1974	1973	1974	1973	1974	1973	1974	1973	1974
(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)
877	932	2683	2,748	26	21	49	44	4,591	4,627
253	215	423	512	43	29	126	86	1,301	1,295
191	238	635	886	20	29		8,119	1,475	1,947
357	350	1,056	959	35	28	102	91	2,293	2,30
409	389	932	1,142	30	41	128	139	2,277	2,446
329	379	747	867	38	34	192	124	2,296	2,294
398	476	1,035	1,476	53	56	216	138	2,586	3,139
293	232	500	621	22	31	121	111	1,432	1,509
263	289	501	550	74	82	158	166	2,134	1,985
192	220	356	375	40	49	63	81	1,207	1,597
331	327	339	489	53	45	106	117	1,464	1,047
245	231	414	449	47	60	79	130	1,295	1,323
389	398	781	916	57	97	183	174	2,213	2,319
233	160	358	393	31	20	59	75	1,093	1,006
171	170	160	185	39	50	21	45	812	849
178	147	218	177	55	44	52	50	1,335	987
146	130	158	180	54	33	53	77	1,065	952
175	153	234	161	25	37	43	51	826	767
136	112	118	139	25	26	57	58	687	678
159	176	207	335	34	33	86	51	891	1,046
174	149	326	263	28	24	111	101	1,195	1,127
184	172	202	239	19	20	85	56	1,042	996
6	5	533	431					790	512
1	2	208	224	2		5	3	247	250
6,090	6,052	13,144	14,717	850	889	2,176	2,087	36,547	36,998

—38 or 62% 1,573 or 11 94% +39 or 4 09% —89 or 4 58% +451 or 1 23%

Note on the Policy Underlying the Demand No. XVII Fire Service Department.

MR. SPEAKER SIR,

I rise to move the Demand No XVII concerning the Fire Service—Department

The Budget Estimates for 1975-76 provide for a gross demand of Rs. 1,09,70,000 as against Rs 83,57,000 provided during 1974-75.

The Fire Service Department has been under the control of the Director of Fire Services, since 1-12-1958. The State has been divided into three Regions viz , Esatern Region with the Head-quarters at Visakhapatnam, Southern Region with Headquarters at Anantapur and Central Region with Headquarters at Hyderabad The Director of Fire Services is assisted at the Headquarters by the Deputy Director of Fire Services and in the Regions by the Regional Fire Officers The three Regions have been divided into seven Divisions, and each Division is managed by the Divisional Fire Officer.

There are 68 Fire Stations in the State. Of these 68 Fire Stations, 46 are in Andhra and 22 in Telangana. Out of the 46 Fire Stations in Andhra, 24 were in existence prior to 1-11-1956 and 22 were opened—after 1-11-1956. Similarly, of the 22 Fire Stations in Telangana, 5 were in existence prior to 1-11-1956 and 17 were opened after 1-11-1956 The existing number of the Fire Stations has not been found adequate. Many representations are being received from the District Collector and the public to open more Fire Stations. About a sum of Rs 3 lakhs is required to open a Single Unit Fire Station. Proposals for the opening of 28 more Fire Stations in important towns and areas and also for strengthening of the existing Fire Stations are under the consideration of the Government.

The details of Fire calls attended and the damage involve to property etc., in the Fire accidents during 1971-72, 1972-73, 1973-74, and upto December 1974 are furnished in the Annexure-I to the note.

Besides extinction of fires, rescue work also in is being undertaken in incidents of collapse of houses etc.

There are large congregations at public functions, such as Exhibition, Fairs and Carnivals, etc., and these entail fire risks. It is necessary on these occasions to provide adequate fire protection, through standby Fire units. During heavy floods, it may be necessary to bale out water to save life and property. For the above work, Fire Service vehicles are lent as standby for protection and for pumping work as circumstances permit without detriment to the normal work of the Fire—Service Units, on payment of charges as prescribed by the Government from time to time. Fire Service vehicles are lent for the following purposes.

- 1 Essential work such as pumping out stagnant water during floods.
2. Supply of water to the Railway locomotives
- 3 Baling out water from wells, tanks which are breeding centres for mosquitoes in the interest of public health
- 4 For irrigation purposes during failure of monsoons
5. Standby in connection with the protection of food grains, exhibitions, etc.

The Department maintains Ambulance service to remove persons from residences to hospitals and *vice versa* on payment of charges. There are 32 ambulances in the State, 29 in Andhra and 3 in Telangana.

There is one Training School in the State at Hyderabad under the Control of an Assistant Divisional Fire Officer to train Departmental and private candidates in fire fighting. During the period 1970 to 1974, 234 Departmental candidates and 206 private persons were trained in this Training School.

There is one Fire Service Central Workshop which is working under the control of the Director of Fire Services. Repairs, to Fire Service Vehicles are being carried out here.

There are 272 vehicles in the State. Of these, 220 are overaged — having served the Department for over 10 years. Of these vehicles, twenty seven have been condemned and twenty have been disposed of by public auction. Most of the remaining vehicles are not dependable, they could not be replaced owing to the financial stringency of the State. They are being used after carrying out repairs. Replacement of the overaged vehicles in a phased programme is engaging the attention of the Government. A statement showing the number of Fire calls attended

to by the Fire Service Department and the amount of damage involved in these Fire accidents during the year 1974, i.e., from 1-1-1974 to 31-12-1974 is furnished in Annexure-II. Jai Hind.

J. VENGALA RAO,
Chief Minister.

ANNEXURE I.

Statement showing the details of Fire Calls attended and the damage involved to the property, etc.

Period.	Number of Fire calls attended.	Damage to the property in- volved in these fires. (Rs.in Crores).	Property saved. (Rs.in Crores).
(1)	(2)	(3)	(4)
1971 to 1974	17,534	61.05	96 87

ANNEXURE

Statement Showing the Number of Fire Calls Attended to by Fire Service Department and the damage

Serial No. and name of the District		January 1974			
		No of fire calls	Property damaged (Rs in thousands)	Property saved Rs in thousands).	Lives lost.
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1.	Srikakulam . .	13	33 0	193.0	..
2.	Visakhapatnam . .	28	34.5	167 9	..
3.	East Godavari . .	30	306 0	333 2	..
4.	West Godavari ..	37	197 5	1,211 6	..
5.	Krishna ..	47	161 3	286.4	..
6.	Guntur ..	20	122.3	388.8	..
7.	Ongole ..	4	25.3	21 2	..
8.	Nellore . .	..	..	..	..
9.	Kurnool ..	14	59.9	140 4	..
10.	Anantapur ..	12	23 0	513 6	..
11.	Cuddapah ..	5	75.2	159.9	..
12.	Chittoor ..	5	24 2	17.3	..
13.	Warangal ..	3	0.2	2 27	..
14.	Nizamabad ..	6	28.2	52.1	..
15.	Khammam ..	14	126.9	366.5	..
16.	Karimnagar ..	2	0.1	6.8	..
17.	Adilabad ..	19	94.8	165.4	..
18.	Mahabubnagar ..	2	4.3	2.2	..
19.	Medak ..	..	..	..	..
20.	Nalgonda . .	5	8.9	7.4	..
21.	Hyderabad . .	34	39.6	451.3	..
Total : ..		300	1,365.2	4,507.6	..

II

involved in the Fire Accidents during January 1974 to December 1974

February 1974.				March 1974.			
No. of fire calls.	Property damaged (Rs in thousands)	Property saved (Rs in thousands)	Lives lost.	No. of fire calls.	Property damaged (Rs in thousands)	Property saved. (Rs in thousands)	Lives lost
(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)
14	149.3	184.8	..	20	746.3	405.2	1
21	140.2	482.2	..	20	201.5	837.4	..
21	120.2	817.6	..	30	465.5	1,207.7	..
31	805.5	8,077.4	..	43	422.4	503.2	..
75	646.3	792.4	..	80	586.9	857.1	..
40	442.0	730.2	..	77	1,093.1	1,573.0	..
10	89.1	64.9	..	22	201.3	155.7	..
5	34.6	29.8	..	12	39.4	69.6	..
39	201.0	254.7	..	36	279.8	322.9	..
12	27.2	43.7	..	26	136.6	5,636.3	..
22	265.2	265.1	1	31	101.3	290.7	..
9	7.3	22.6	..	18	88.4	417.9	..
11	22.4	254.5	..	13	1,020.0	432.9	..
10	29.9	288.2	..	22	126.1	344.0	..
21	117.4	196.6	..	30	829.8	567.8	..
1	0.7	15.3	..	3	0.6	5.8	..
12	38.0	318.8	..	19	255.4	4,291.1	..
7	115.3	95.8	..	5	25.4	0.2	..
2	6.2	12.7	..	3	1.6	9.1	..
1	0.05	79.9	..	4	0.2	0.2	..
31	1,060.1	11,316.0	..	39	70.1	1,181.8	..
395	4,581.95	24,373.2	1	553	6,673.7	18,819.3	1

ANNEXURE --

April, 1974					
Serial No and name of the District		No. of calls.	Property damaged (Rs in thousands)	Property saved. (Rs in thousands)	Lives lost
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1.	Srikakulam	9	23 6	38 0	
2.	Visakhapatnam	22	160 7	110 4	
3.	East Godavari	30	362 2	386 4	
4.	West Godavari	31	136 4	356 4	
5.	Krishna	60	282 1	368 4	
6.	Guntur	58	1,152 7	858 3	
7.	Ongole	26	421 9	746 9	
8.	Nellore	13	47 0	89 0	
9.	Kurnool	31	787 5	655 6	
10.	Anantapur	22	219 3	206 1	
11.	Cuddapah	27	1,665.3	250.4	
12.	Chittoor	26	165.5	134.2	
13.	Warangal	11	63 5	198 1	
14.	Nizamabad	20	128.8	309.2	
15.	Khammam	16	348.5	825.4	
16.	Karimnagar	6	65.9	248.5	
17.	Adilabad	13	2,604.1	80,448.0	
18.	Mahabubnagar	8	19.0	136.3	
19.	Medak	5	1,005.5	19.8	
20.	Nalgonda	6	5.7	12.1	
21.	Hyderabad	28	107.5	18,710.9	
		468	9,267.7	1,05,108 4	

I—(Contd.)

May 1974				June 1974.			
No of fire calls	Property damaged (Rs in thousands)	Property saved (Rs in thousands)	Lives lost	No of fire calls	Property damaged (Rs in thousands)	Property saved (Rs in thousands)	Lives lost
(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)
16	149 9	98 1		16	3,379 6	521 6	
17	151 9	353 1		20	464 1	3,424 5	2
35	394 0	110 4	1	36	395 1	869 7	.
61	701 2	889 2	.	64	1,355 4	1,960 3	.
78	426 5	873 5		64	539 7	6,093 0	.
60	730 7	199 0	.	50	1,349 7	628 9	.
25	621 2	1,648 8	.	23	188.5	202 2	..
19	166 2	189 3		9	167.7	83 6	..
28	260 4	284 1		14	78 3	176 7	
7	14 9	25 1		7	19 2	33 0	
9	25 1	23 3	.	21	108 1	74 3	
17	2,050 1	194 7		21	206 8	210.7	
8	29 1	42 5		10	22 5	454 4	
16	146 0	858 9		9	92 2	169 9	
18	942 2	660 9	.	14	98 4	226 6	
3	5 7	5 0		2	0 2	0 2	
15	587 3	852 1		3	4 3	14 7	
4	0 2	52 0		8	22 6	17 8	..
3	15 5	10 4		1	7 0	33 3	.
5	34 4	22 8	.	3	33 7	70 9	.
27	112 0	1,298 3	.	28	716 8	9,318 2	.
471	7,565 3	10,687 6	1	423	9,249 9	24,584 5	2

ANNEXURE

July, 1974.					
Serial No.	Name of the District	No. of fire, calls.	Property damaged (Rs. in thousands)	Property saved (Rs. in thousands)	Lives lost
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1	Srikakulam	7	31 9	25 0	
2	Visakhapatnam	13	124 2	161 7	1
3	East Godavari	8	98 1	261 8	
4	West Godavari	16	70 2	224 5	
5.	Krishna	27	91 1	145 6	
6.	Guntur	14	69 4	92 3	
7.	Ongole	8	49 5	79 5	
8	Nellore	5	48 7	73 7	
9	Kurnool	11	49 1	70 1	
10.	Anantapur	7	19 2	33 0	
11	Cuddapah	21	108 1	74 3	
12	Chittoor	21	206 8	211 7	
13.	Warangal	1	13 0	22 0	
14	Nizamabad	2	40 0	31 9	
15	Khammam	8	514 6	1,117 2	
16	Karimnagar				
17.	Adilabad	1	0 4	2 6	
18.	Mahbubnagar	3	0 9	4 6	
19.	Medak	1	0 8	0 2	
20.	Nalgonda	6	8 1	44 1	
21	Hyderabad	12	7 3	1,144 0	3
		192	1,545 4	3,799 6	4

II—(Contd)

August, 1974				September 1974			
No of fire calls	Property damaged (Rs in thousands)	Property saved (Rs in thousands)	Lives lost	No of fire calls	Property damaged (Rs in thousands)	Property saved (Rs in thousands)	Lives lost
(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)
8	24 7	342 3		3	0 9	2 4	.
13	141 7	230 7		9	23 9	69 3	
9	86 7	93 1	.	13	102 4	146 1	..
21	208 4	231 3		10	41 2	167 3	..
31	401 1	480 2		10	13 08	182 5	..
13	70 8	232 5		7	22 2	21 1	
11	296 7	484 4	.	.	..	..	..
11	32 2	41 4		6	19 2	8 1	
13	481 5	259 0		6	36 1	40 5	..
6	14 6	47 6		3	16 6	28 4	..
17	104 5	142 5		4	8 5	3 9	..
14	30 0	57 1		4	20 6	184 4	.
4	1 9	14 3		2	0 35	10 1	.
4	1 4	66 5		1	0 3	1 1	
4	21 8	234 6			.		
3	0	57 0		.			
1				1	0 05	4 9	
2	6 8	3 2					
16	5 85	261 9		6	0 15	30 5	
201	1,935 75	3,280 5		85	315 23	900 4	

ANNEXURE

Serial No	Name of the District	October, 1974			
		No of fire calls	Property damaged (Rs in thousands)	Property saved (Rs in thousands)	Lives lost
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1	Srikakulam	1	18 0	6 0	
2	Visakhapatnam	7	7 6	20 7	
3	East Godavari	10	11 4	16 2	
4	West Godavari	14	71 12	553 0	
5	Krishna	9	26 00	70 5	
6	Guntur	7	13 1	29 3	
7	Ongole	3	5 9	150 1	
8	Nellore	2	0 8	2 2	
9	Kurnool	1	0 02	19 9	
10	Anantapur	5	8 2	8 4	
11	Cuddapah	2	0 1	0 2	
12	Chittoor	3	3 07	1 11	
13	Warangal	3	1 6	13 3	
14.	Nizamabad	6	7 6	78 2	
15	Khammam	4	0 8	24 2	
16	Karimnagar		..		
17	Adilabad	1	1 5	123 5	
18	Mahbubnagar	1	0 1	0 4	
19	Medak				
20	Nalgonda				
21.	Hyderabad	15	17 7	243 9	
		95	194 61	1,361 11	

II—(Contd.)

November 1974				December 1974			
No of fire calls	Property damaged (Rs in thousands)	Property saved Rs in thousands)	Lives lost	No of fire calls	Property damaged (Rs in thousands)	Property saved (Rs in thousands)	Lives lost
(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)
27	151 7	143 3		27	103 6	240 1	
47	324 4	588 3		38	280 8	477 8	..
60	3 89 4	650 5		48	344 4	409 7	..
101	381 7	949 0		54	282 0	390 3	..
83	283 0	3,359 3		52	175 7	157 8	..
49	72 5	178 8		44	1,068 9	558 9	..
9	138 2	935 5		10	23 0	54 0	..
12	5 4	116 5		11	28 5	35 2	..
17	51 5	37 8		19	42 2	61 7	..
3	16 3	88 1		8	17 0	32 7	..
6	15 0	50 4		8	5 7	211 7	..
19	14 81	47 1		13	33 0	55 2	..
5	62 1	54 9		7	15 1	67 4	..
10	22 3	85 1		19	53 9	135 5	..
14	161 5	359 3		7	99 9	160 0	..
3	5 5	11 0		2	11 0	25 0	..
4	51 9	2,054 8		8	24 9	411 0	..
7	2 7	2 3		3	9 1	18 9	..
7	29 2	2 0		8	5 4	33 9	..
3	0 3	5 4		4	2 0	502 3	..
40	45 31	565 5	2	24	16 1	1,322 7	..
526	2,228 72	10,285 0	2	414	2,642 2	5,361 8	..

NOTE ON DEMAND III—ADMINISTRATION OF JUSTICE

MR SPEAKER, SIR

I rise to move the Budget Demand for the year 1975-76 for "Administration of Justice"

The total Demand for Administration of Justice is Rs 4,35,91,000 and is made up of—

Rs 49,36,000—On High Court, including Editor, Indian Law Reporter, to be charged on the Consolidated Fund of the State in terms of Article 229 (3) of the Constitution of India.

and

Rs 3,86,55,000—on the Subordinate Judiciary and Law Officers

This amount of Rs 3,86,55,000 is allocated as detailed hereunder		Rs
1. Civil and Sessions Courts	.	3,05,25,000
2. Small Causes Courts	.	2,69,000
3. Criminal Courts	.	67,43,000
4. Administrator-General and Official Trustee		34,000
5. Official Receivers	.	1,43,000
6. Legal Advisors and Councils	.	9,41,000
Total		3,86,55,000

The Revenue and Receipts under the Major Head 065 Other Administrative Services—A Administration of Justice, for the year 1975-76 are estimated at Rs 55,60,000 as indicated below

		Rs
1. Services and Service Fees	..	1,80,000
2. Fines and Forfeitures		45,00,000
3. Other Receipts		8,80,000
Total		55,60,000

Civil and Sessions Courts, Small Causes Courts and Criminal Courts

The expenditure under these items is on the pay and allowances of the Presiding Officers of the District Subordinate Courts in the State and the staff employed in these Courts, Court Office expenses and other charges etc

Particulars of the Courts in the State, as on date, are as follows

	Andhra	Telangana
1 District Courts	12	8
2 Additional District Courts	17	2
3 Subordinate Judges' Courts	41	7
4 Judicial First Class Magistrates' Courts	162	57
5 Judicial Second Class Magistrates' Courts	33	.

In addition, there are, in the City, the City Civil Court presided over by (one) Chief Judge, (five) Additional Chief Judges, (five) Additional Judges and (four) Assistant Judges, the City Small Causes Court presided over by (one) Chief Judge, (one) Additional Chief Judge, and (one) Additional Judge, the Metropolitan Sessions Court and the City Criminal Court presided over by (one) Chief Metropolitan Magistrate, and (nine) Metropolitan Magistrates including the First Class Magistrate for Juvenile Offenders and the First Class Magistrate for Municipal cases, and three Courts of Rent Controllors

At present, one Mobile Court is functioning at Vijayawada, with jurisdiction over Krishna District trying cases under the Motor Vehicles Act, 1939, the Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation Act and the Rules made under the two Acts

With the coming into force of the Code of Criminal Procedure, 1973, with effect from 1st April, 1974, the Honorary Bench Courts and the Honorary Railway Special First Class Magistrates' Courts in the State were abolished with effect from 31st March, 1974 afternoon. In lieu of these Honorary Courts, Courts of Judicial First Class Magistrates and of Special Judicial Magistrates have been created, as detailed in the Annexure, with effect from 1st January, 1975.

With a view to secure a uniform set-up of Courts in both the Regions of the State, Government had decided that the pattern of one Munsif Magistrate's Court for every taluk, trying both Civil and Criminal cases

as obtaining in the Telangana Region, should be extended to the Andhra Area according to a phased programme. The Scheme was implemented in its first phase in the five districts of Anantapur, East Godavari, West Godavari, Krishna and Nellore with effect from 1st March, 1966. The then existing 94 District Munsif-cum-First Class Magistrates' and Judicial Second Class Magistrates Courts were abolished, and in their place, 68 Munsif Magistrates', and Additional Munsif Magistrates' Courts were established. As the Scheme was welcomed by the litigant public, lawyers and the majority of Bar Associations, in the second phase, it was extended to the districts of Kurnool, Srikakulam and Visakhapatnam with effect from 1st November, 1966. The 50 District Munsif-cum-First Class Magistrates and Judicial Second Class Magistrates' Courts, then existing, were abolished, and in their place 37 Munsif Magistrates' and Additional Munsif Magistrates' Courts were set up. The Scheme is yet to be introduced in the districts of Chittoor, Cuddapah, Guntur and a part of Prakasam district (Ongole), and in the following Sub-Taluks in the districts in which it was already introduced :

1. Prathipadu taluk in East Godavari District,
2. Jaggayyapet Sub-Taluk in Krishna District,
3. Uravakonda Sub-Taluk in Anantapur District,
4. Rapur and Udayagiri Taluks in Nellore District,
and
5. Atmakur Sub-Taluk in Kurnool District,

Government propose to extend the Scheme to some of the Taluks in the un-covered districts during the year 1975-76.

To have effective control over the Subordinate Courts the High Court reviews the out-turn of each Officer thrice every year and issues suitable instructions to them wherever necessary. In addition, the District and Sessions Judges also review the work of the Subordinate Judicial Officers under their control thrice every year.

Administrator-General and Official Trustee :

This is a statutory appointment and the Officer appointed as Administrator-General and Official Trustee is paid a remuneration of Rs 200 per month. The expenditure on this item is on the payment of remuneration to the Administrator-General and Official Trustee and on the pay and allowances of the staff employed in the office.

sanctioned to them, comprising 16 Lower Division Clerks, 3 Record Assistants and 13 Attenders, is debitable to the newly created head of account from 1st April, 1974

According to the orders issued G O Ms No 1067, Law Department, dated 11th October, 1954 the part-time Official Receivers should be allowed a commission of 5% on the dividend, subject to a minimum of Rs. 100 per month, and if the commission earned by any of the Official Receiver exceeds Rs 350 per month, one-half of the excess should be credited to Government and the other half retained by the Official Receiver.

So far as the Telangana Region is concerned, there is one part-time Official Receiver for the City Courts. As the Insolvency work in the outlying Districts of the Region has not been appreciable, it was considered not necessary to introduce the system of appointing part-time Official Receivers in the Telangana Districts. If appointment of one becomes necessary in any case in any mufassil Court, Government appoint an Official Receiver for that case under section 57 of the Insolvency Act.

Legal Advisers and Counsels :

The expenditure under this item is on the retainer fees payable to the Advocate-on-Record for the State Government before the Supreme Court and the Law Officers attached to the High Court and the Subordinate Courts, and the pay and allowances of the staff employed in the offices of the Law Officers attached to the High Court, as also on the Legal Charges and Fees, etc, payable to the Public Prosecutors and Assistant Public Prosecutors in respect of Criminal Cases

There is an Advocate-on-Record for the State Government before the Supreme Court of India to handle all cases of the State Government before the Supreme Court by engaging the Senior Counsels appointed for the State Government before the Supreme Court.

The Law Officers attached to the High Court are—

- 1 Advocate General
- 2 Government Pleaders (12)
- 3 Public Prosecutor
- 4 Two Public Prosecutors acting under the directions of the Public Prosecutor

The Law Officers attached to the Courts in the twin Cities are—

- 1 Government Pleader-cum-Public Prosecutor
- 2 Additional Government Pleader-cum-Additional Public Prosecutor
- 3 Additional Public Prosecutors (two)
- 4 Assistant Government Pleaders (four)

In the muzzafil, there are Government Pleaders and Public Prosecutors for each district, one each for the district mostly, and, in some districts, Government Pleaders-cum-Public Prosecutors, Assistant Government Pleaders and Additional Public Prosecutors are appointed in the Lower Courts in the Districts.

The Law Officers are paid retainer fees fixed by Government, no retainer fees is, however, paid to the Additional Public Prosecutors in Courts other than the High Court, and the Assistant Government Pleaders. In addition, for the work done by them in each individual case entrusted to them in the Law Officers are paid fees in accordance with the scale laid down by Government.

ASIF PASHA,
Minister for Law.

ANNEXURE

COURTS FOR RAILWAYS

1. Court of Judicial Magistrate of First Class for Railways .. Guntakal
2. Do . Vijayawada
3. Do. .. Nellore
4. Do .. Waltair.
5. Court of Metropolitan Magistrate for Railways .. Secunderabad
6. Court of Special Judicial Magistrate for Railways . .. Rajahmundry
7. Do. .. Vijayawada.
8. Do. .. Guntur.
9. Do. .. Tenali.
10. Do. .. Nandyal.
11. Do. .. Cuddapah.
12. Do. . Dharmavaram.
13. Do. .. Renigunta.
14. Do. .. Kazipet.
15. Do. .. Nizamabad.

OTHER COURTS.

1. Court of Special Judicial Magistrate Srikakulam.
2. Do. Vizianagaram
3. Do. .. Palacole
4. Do .. Eluru
5. Do Bhimavaram.
6. Do. .. Tadepalligundem,
7. Do. .. Guntur.
8. Do. .. Tenali.
9. Do. .. Kurnool.
10. Do. .. Adoni.
11. Do. .. Nandyal.
12. Do. .. Cuddapah
13. Do. . Proddatur
14. Do. .. Anantapur
15. Do. . Nizamabad
16. Special Metropolitan Magistrate's Court Hyderabad
17. Do. . Secunderabad

Note.—The Special Judicial Magistrates and the Special Metropolitan Magistrates are Magistrates of the Second Class and are paid a stipend of Rs. 200 per month.

STATEMENT OF SRI ASIF PASHA, MINISTER FOR LAW ON
THE DEMAND NO XV—STATIONERY & PRINTING, 1975-76

MR. SPEAKER SIR,

I rise to move Demand No XV concerning Stationery and Printing

The Printing, Stationery & Stores Purchase Department is a service department which caters to all the needs of the Governments as well as certain Central Govt Departments and Local Bodies. The expenditure for running this Department is being met from Non-Plan Budget. . .

The Demand for grant of Rs 3,44,85,000 under Stationery & Printing comprises the following :

		Rs
258	Stationery & Printing	3,44,85,000
465	Capital Outlay on Stationery and Printing and other Administrative Services	
	Total : .	<u>3,44,85,000</u>

1. Administration

The Printing, Stationery & Stores Purchase Department is a service Department consisting of the following units, working under the control of the Director of Printing, Stationery and Stores Purchase.

- (1) Government Central Press, Chanchalguda, Hyderabad
- (2) Secretariat Press, Mint Compound, Hyderabad
- (3) Inspector-General of Police Press, in Inspector-General of Police office premises, Hyderabad
- (4) High Court Press, High Court Buildings, Hyderabad
- (5) Publication Bureau, Chanchalguda, Hyderabad
- (6) Stationery Wing, Chanchalguda, Hyderabad.
- (7) Stores Purchase Wing, Chanchalguda, Hyderabad.

(8) Government Press, Kurnool

The total strength of Technical personnel in the Government Presses is about 3,300 (At Hyderabad 2,044 and at Kurnool 1,256)

II Functions of different units

(1) *Government Central Press* —After constructing a new building at Chanchalguda at a cost of Rs 66 lakhs as part of a total programme approved for Rs 105 lakhs all the units of Govt Central Press, i.e., Press Administration Block, Publication Bureau and Stationery Wing are now located at one place. All the machines have been shifted to the new Press Buildings. The construction of first floor for Administrative Offices and Press has not yet been taken up for want of funds, and may have to be taken up soon in view of the enlarged needs of the Department.

The Government Central Press works in two shifts in addition to a General Shift and attends to the Printing of weekly A P Gazettes and the requirements of all Govt Departments, Quasi-Government Departments besides Printing of adhoc publications like Posters, Folders and Brochures etc., brought out by various Departments from time to time.

After, the Telugu Press has been shifted to Government Central Press recently the work relating to Legislative Assembly & Council Debates and all other bilingual jobs are now undertaken at Government Central Press.

(2) *Secretariat Press* —This press is situated in the Mint Compound and is under the charge of an Assistant Director of Printing. It works in one shift and has a confidential Section where jobs of confidential nature of Government including Budget Speech, Question Papers of the Public Service Commission and Govt Examinations etc., are printed. The general section takes up miscellaneous reports, jobs pertaining to the Legislature Assembly and Secretariat Departments. It also undertakes the work of the Bureau of Economics & Statistics Department. Cheque Books required by various Departments are also printed and supplied by this Press.

(3) *I G P Press* —It is located in the premises of the Office of the Inspector-General of Police and undertakes most of the work and forms of the Police Dept. It is under the administrative control of the (Assistant Director, Secretariat Press and works in one shift.

(4) *High Court Press*.—This Press is located in the High Court Compound. It undertakes the printing of daily cause lists, I.L.Rs. and other works of High Court. This Press is under the charge of an Assistant Director of Printing and works in two shifts.

(5) *Government Press, Kurnool*.—This is the second biggest Government Press and is under the control of a Deputy Director of Printing. This Press works in two shifts and undertakes the printing, stocking and distribution of over 4,000 different standardised forms and registers required by the various departments of the Government. District Gazettes both in English and Telugu are also printed in this Press.

A small Unit has been started in the Central Jail at Rajahmundry to train a few educated convicts in Composing, Machine Minding and Binding works, while at the Central Jail, Hyderabad training in Binding only is being imparted to the convicts;.

(6) *Publication Bureau*.—This is located in the New Buildings constructed at Chanchalguda and is under the control of an Assistant Director. It stocks and distributes printed forms, registers, Govt., publications, Assembly & Councils proceedings; Gazettes, I.L.Rs., Trade Bulletins, Archaeological Publication and Central Government publications. The sale of all Government Publications is undertaken by this Wing.

(7) *Stationery Wing*.—This is located in the New Buildings at Chanchalguda and is under the charge of an Assistant Director. All Stationery articles, paper etc. are procured and supplied to various departments of the State by this Wing. A new procedure of all indents of the several Departments towards clothing requirements being routed through the Stationery Dept., is being implemented from September, 1971 in accordance with the instructions issued in G.O. Ms. No. 823, Ind. & Com. dated 10-9-1971 and the centralised system of payment of bills by the Stationery Department has also been implemented in accordance with the instructions contained in Government Memo No. No.4889-D/71-5, dated 15-2-1972 with effect from 1-7-1972.

(8) *Stores Purchase Wing*.—This is located in the New Administrative Block in Chanchalguda under the charge of an Assistant Director. It is functioning as a centralised agency for the purchase of Stationery, Clothing, Office equipment, furniture and other items, the purchase of which does not call for technical expertise. This wing also enters into rate contracts with firms for items which are common to various departments like wooden and steel furniture, cycles etc.

III. Labour Welfare :

Two Labour Welfare Officers, one for the Government Central Press and Branch Presses at Hyderabad and the other for the Government Press at Kurnool attend to the Labour Welfare activities. The services of the two officers have been lent by the Labour Department. The following are few of the welfare measures taken up by the Department.

(1) *Library*.—A small library consisting of Technical and Literary Books is kept for the benefit of workers at the Government Central Press at Hyderabad.

(2) *Dispensary*.—Medical aid is given to the workers through a part-time Medical Officer deputed from the City Police Hospital, Malakpet. A full time Medical Officer's post has been sanctioned recently and the Director of Medical & Health Services has been requested to fill up the post. An amount of Rs. 20,000 has been sanctioned for purchase of medicines for the dispensary which is catering to the needs of the factory employees and their families.

(3) *Canteen*.—A canteen is being run in the Government Central Press by the employees Union on a 'No profit No loss' basis.

(4) *Education*.—Workers of the Government Presses who have undergone training in Workers-Teachers' Education Training Centre, are conducting part-time classes to the workers.

Five of the Technical Officers are proposed to be deputed one each year to undergo training in Management Development conducted by the National Productivity Council, New Delhi.

(5) *Mutual Benefit Fund*.—This fund is managed by the workers through a Committee and is in existence for over 18 years. Under this fund, provision has been made for giving an interim relief of Rs 500 to the dependents on the death of a workman. At the time of retirement or in case of demise while in service each workman member or his nominee gets an amount as benefit.

(6) *Co-operative Society*.—There is an Employees' Co-operative Credit Society in the Printing Wing of the Department for all its branches. It is being run by the workers through an elected body and gives financial help to members in the form of loans.

(7) *Supply of Bun & Milk* —All employees working in shifts in the Government Central Press and Government Press, Kurnool are supplied with a bun of about 100 grammes and 1/8 litre milk daily. Workers who are exposed to lead fumes, are also supplied extra milk and multi vitamin tablets.

(8) *Home Guards* —This Department has a number of trained Home Guards among the employees and they are deputed for duty as Home Guards whenever their services are required.

IV. General :

The Printing of jobs like District and Sessions Court Judgments and Crime and Occurrence sheets, Electrical Rolls are presently being got done in private presses at District level for administrative convenience and in view of the large volumes of priority works taken up in the Govt. Presses. Some items of Printing works have also to be farmed out to private presses whenever the Govt. Presses have rush of work on hand. The expenditure incurred in getting the jobs printed in Private press during 1974-75 (to-date) is furnished below:—

(1) Works formed out by Heads of Departments and Collectors under powers delegated ..	Rs.	Ps
		80,200-00
(2) Works formed out by Printing Department ..		1,69,800-00
(3) Works of the High Court done at Private Presses (charged)		1,00,000-00
Total ..		3,50,000 00

Government Presses work over-time for executing urgent and time scheduled works like the Printing of Budget Publications, works connected with the Assembly and Council Sessions, Publication of extraordinary issue of A. P. Gazettes, Bills and Acts, Election works etc. The figures given below show the expenditure incurred on over-time for 1974-75

			Rs	Ps.
1974-75	..	..	.	16,45,000-00

The sale proceeds (cash) of books and publication of Publication Bureau in 1974-75 (upto 31-12-1974) is Rs. 1,36,453-58.

JAI HIND